

בס"ד

# אשרינו

ליקוטנים מתוך השיחות של הסבא הקדוש  
ר' ישראל דב אודסר זצוק"ל  
תלמידו היקר של רבנו הקדוש מברסלב

בהוצאת  
"כולנו חברים"  
0506797114

נוסח הפתק הקדוש:

מאד היה קשה לי לרדת אליך  
תלמידי היקר להגיד לך כי נהנתי  
מאד מעבודתך ועליך אמרתי  
מיין פייעריל וועט טליען ביז  
משיח וועט קומען חזק ואמין

(תרגום מאידיש: ועליך אמרתי האש שלי תוקד עד ביאת המשיח  
חזק ואמין)

בעבודתך

**נְיָ נְחַמְ נְחַמְ נְחַמְ מְאֹמֵן**

ובזה אגלה לך סוד והוא:  
מלא וגדיש מקו לקו (פצפציה)  
ובחזוק עבודה תבינהו וסמן  
יז בתמוז יאמרו שאינך מתענה

בהוצאת "כולנו חברים" 0506797114  
ספרים לזיכוי הרבים ושמחה בארועים

5.....	פתיחה - אשרינו
9.....	סיפור ההתקרבות
27.....	רבי ישראל קרדונר
35.....	גם הפתק
49.....	הפתק
57.....	נ נח נחמ נחמן מאומן
63.....	רבנו הקדוש רבי נחמן מברסלב
81.....	אומן, ראש השנה

### **האיש שלי:**

97.....	הספרים
115.....	הדפסה
119.....	הפצה

### **רפואות סבא:**

127.....	אין שום יאוש, אמונה
130.....	אמריקה
131.....	אמת, ארץ ישראל
137.....	בטחון, בנים
139.....	ברכות

140.....	גאולה
142.....	גדולים
143.....	גיבורים, דוקטור
144.....	דיבור
145.....	השם אתך, הרב קוק
146.....	התבודדות
150.....	זכינו
151.....	זלמן שזר
153.....	חברים
154.....	חזק ואמין
155.....	חינוך
159.....	חסיד ברסלב
160.....	ישיבות
161.....	כבוד
162.....	כותל, להודיע
163.....	מדינה, מחלוקת
164.....	מלך
166.....	ממון
169.....	מסירות נפש
170.....	מפורסמים של שקר
171.....	משיח

179.....	נהר המטהר
180.....	ניסים, נפוליון, נצחתי ואנצח
181.....	נקודות טובות, ספרי ברסלב, פוסקים
182.....	פורים
183.....	פרנסה
184.....	צדקה, צרפתים, קולה, ראיתי
185.....	ר' שמואל הורוביץ, ר' שמואל קרויזר
186.....	רב
187.....	רבי נתן
190.....	ריקודים, רצון, שינה, שלום בית
191.....	שמחה
195.....	שפוילא זיידא, שריפות
196.....	תה ויסוצקי
197.....	תורה, תלמידי היקר, תנו לי ליבכם
198.....	תפילה
200.....	תקווה, תשובה

## סיפורים:

201.....	סיפורים מזמן הילדות
215.....	סיפורים מזמן ההתקרבות
219.....	סיפורים מזמן שהיה בירושלים
233.....	סיפורים נוספים

## שיחות:

239.....	אין אחר
241.....	הוא אומר לכל העולם
243.....	אני נקי לגמרי
247.....	אין לי שום פגם
249.....	אנחנו יהודים
256.....	הסיפור במושבה
261.....	התבודדות כל יום
264.....	וידע כל פעול
269.....	זה הוא
285.....	חיים של שמחה
287.....	יש אומן בעולם
290.....	לא בשביל כבוד
296.....	לכו נרננה
305.....	מה זה נ נח?
309.....	קל ויפה, אומן
312.....	תחזק באמונה
318.....	סוף דבר

לפניכם הדיבורים של סבא, מילה במילה  
כאשר יש סוגריים מרובעות [כזה], זה דיבורים של אנשים  
שראינו אותנו.  
כאשר יש סוגריים עגולות (כזה), זה הוספה ותיאור שלנו

## פתח ואמר

מה זה?

[זה כדי להקליט את הדיבורים]

אה?

[זה כדי להקליט, להקליט את הדיבורים]

להקליט

[זה דיבורים חשובים]

יכול להיות שהדיבור שלי הוא דבר גדול לרפואה, ל... בן, לאמונה.

אתם שומעים?

אני ראיתי בעיני מה שאי אפשר לתאר, מה שאי אפשר, ואני לא מגזם,  
אדרבה כל מה שאני מספר אינו כמיפה מן הים, אי אפשר להסביר, זה  
דבר רוחני, זה אמת כוח, אי אפשר להסביר.

אוי וי (סבא צוחק) אמריקה? באמריקה יש דבר כזה? (סבא צוחק)

כל מה שאתם שומעים ממני, עוד לא אפילו מיפה מן הים.

בפרט אני ראיתי, פלאות כאלה

פלאות מעולם הבא

פלאות כאלה, פלאות, פלאות, פלאות!

הוא עורר בי מוב כל כך, והוא רוצה שיתקרבו חדשים, בני אדם  
חדשים, עולם חדש (סבא צוחק)

פתח ואמר

רק מילה אחת:

**אשרינו**

כל העולם צריכים לומר רק "אשרינו",  
רק מילה אחת - "אשרינו", "אשרינו", "אשרינו" (צחק)

"אשרינו" כל הלילה!

אשרינו, אשרינו, אשרינו (צחק)

אנחנו צריכים לשיר מעיר לעיר, מכפר לכפר, ולהודיע, ולהודיע, ולהודיע

- שיש אשרינו בעולם (צחק)

יקח את כל שרי הכנסת, ויעשה ריקוד, ריקוד כזה "אשרינו" מה מוב  
חלקינו

הם ירקדו "אשרינו", זה יהיה דבר יפה!

כל הכנסת ירקדו "אשרינו". כמה יהיה יפה זה, כמה יהיה הניגון הזה  
"אשרינו". הניגון יפה, או כולם אומרים "זה ברסלב"

אשרינו, אשרינו, מי לא רוצה אשרינו? (סבא צחק), אשרינו,

אשרינו, אשרינו ואשרינו!! אשרינו, כל הכנסת ירקדו

אשרינו, אשרינו, אשרינו בלי שיעור (צחק). כן, כל הכנסת!

...ירושלים ירקד, כל העולם ירקדו "אשרינו" (צחק)...



## פתח ואמר

**אשרינו, אשרינו, אשרינו**, שיש לנו, אנחנו יהודים, ויש לנו תורה ומצוות.

האבנים עשו ניגון, ניגון יפה (צחק), רבי נתן עשה את זה, זה הניגון ביער, כן (כבא צחק), הם זרקו אבנים, אז הוא זימר -

**"אשרינו מה טוב חלקינו.."**

**אשרינו** שאנחנו יהודים, שאנחנו מאמינים בתורה ובצדיקים.

**אשרינו** שיש בעולם "ימי מוהרנ"ת".

**אשרינו, אשרינו** שיש לנו רבי כזה, שיש בעולם דבר פלא כזה שלא היה מיום בריאת העולם! אם היו מקבלים את זה, היה כבר הגאולה!

**אשרינו** שיש לנו רבי כזה, שהוא יכול לרפאות מחלות שאין להם רפואה.

רבינו הקדוש הוא מגלה וממשיך אור שלא היה מעולם, כל התענוגים.

**'אשרינו'**,

**'אשרינו'** זה בלי שיעור,

**'אשרינו'** כזה,

אני זוכר ה'**אשרינו'** לפני, לפני שמונים שנה...

## פתח ואמר

ישנו כבר בכל מקום, בכל אבן ובכל בניין ובכל אדם!  
נו, מלא אוצרות, אורות כאלה, פלאות כאלה  
וגם כל העולם ינגנו, "רבנו, רבנו, רבנו", אה, **אשרינו, אשרינו, אשרינו**,  
**אשרינו**.

רבינו הקדוש, כשהוא ירד לעולם, הוא אמר: "בשבילי אני לא צריך  
לרדת", הוא ירד לבוא לתקן אותך לתקן אתכם, ללמד אתכם, לגלות  
לכם דברים טובים, שהם טוב בעולם הזה ובעולם הבא, כן.  
**אשרינו** שיש לנו רבי כזה, שהוא מגלה לנו איך לחיות ואיך לאכול  
ואיך לישון...

**אשרינו, אשרינו!** לא על חנם היה הניגונים שלנו "**אשרינו**,  
**אשרינו, אשרינו**..", על כל דיבור ודיבור צריכים לומר:  
"**אשרינו!**" כל ימנו, לכל העולם! שיש כבר אור כזה בעולם, פלא  
כזה, **אשרינו, אשרינו, אשרינו, אשרינו!**

יש "ליקומי מוהר"ן!" ברוך השם **אשרינו!**

יש "ליקומי תפילות!" **אשרינו!**

יש "שיחות הר"ן!" ויש "ליקומי עצות!" **אשרינו!** - הכל **אשרינו!**

**אשרינו** מה טוב חלקינו שיש לנו רבי כזה, הרבי כבר הכין לנו "ליקומי  
מוהר"ן", "ליקומי תפילות", "ליקומי הלכות", "ליקומי עצות", הוא כבר  
הכין לנו הכל, לכל אחד ואחד, הרפואות והישועות והתיקונים.

# סיפור ההתקרבות

## סבא מספר כיצד התקרב לרבי נחמן

קטעים משולבים מתוך מספר שיחות

זכיתי להתקרב לרבנו הקדוש רבי נחמן, על ידי הצדיק הקדוש רבי ישראל קרדונר. במסירות נפש וסבל ושפיכות דמים וביוזנות וצרות הרבה.

בזמן ההוא, דבר ידוע, שהיה התנגדות מחלוקת גדול על ברסלב

ואני הייתי... ואני גדלתי במבריה... בזמן ההוא היה התנגדות גדול, מחלוקת, מחלוקת על ברסלב אוי

ואני הייתי יחיד במבריה שזכיתי להתקרב לרבנו הקדוש, וכל והישיבה וכל העיר היו מתנגדים עליי וסבלתי ביוזנות ושפיכות כאלה, שאי אפשר להבין איך אפשר לסבול ביוזנות ושפיכות דמים וצרות כאלה, מה שסבלתי בשביל זה.

## אשרינו

מוזמן שבאתי על דעתי, שהייתי קטן, שש, שבע שנים, אני אהבתי מאוד את התורה ויראת שמים ואמונה, אבל היה לי מרירות גדול, סבלתי מאוד מהיצר הרע, יש יצר הרע, והוא רוצה רק עולם הזה, הוא רוצה כל העולם הזה, כל התאוות.

הייתי ירא שמים, ואהבתי את התורה מאוד, כשראיתי בן אדם שהוא יודע ספר, והוא מדבר בדברים במלים ולא שומר את הזמן, אז אמרתי: 'מה זה? הוא משוגע? אם הייתי אני יכול לקרוא בספר, אז לא הייתי נח, לא הייתי במל רגע אחד', כן. שמעתי על כל מיני חסידות, ורק על השם 'ברסלב', לא שמעתי מעולם שיש בעולם מן חסידות ששמו 'ברסלב', לא שמעתי.

אני למדתי בהשיבה במבריה על קבר רבי מאיר בעל הנם, הישיבה עומדת בין השדות וההרים, ואני אהבתי לצאת למייל בין ההרים, בשדות, עוד לפני שנתקרבת לרבינו.

כשנעשיתי בן שבע עשרה שנה, היה לי מלחמות קשות מאוד עם היצר הרע, 'מה עושים?' אני לא ידעתי מרבינו, לא ידעתי...

אבל השם יתברך הוא יודע, יודע את הלב, הוא יודע מחשבה מהלב. הוא ראה שאני מפקיר את עצמי ומנבל עצמי לפני בני אדם, כי כשאני ראיתי איש אחד זקן וירא שמים, אז ספרתי לו

## סיפור ההתקרבות

כל לבי כדי שיוציא אותי מהחושך והתאוות, בן, אז השם יתברך ראה את לבי, והוא רצה לעשות איתי חסד, להתקרב לרבינו. ואיך? אני לא יודע אפילו שיש ברסלב בעולם, איך אני אתקרב לרבינו?

הייתי עני, לא נסעתי לצפת. כי אם הייתי נוסע לצפת, אולי הייתי יודע מברסלב, כי בצפת היה חסידי ברסלב. אבל לא, אני לא ידעתי מחסידי ברסלב.

השם יתברך ריחם עלי וסיבב סיבות שאזכה להתקרב לרבינו הקדוש.

יצאתי מהישיבה לחצר לקחת כוס תה, ובחצר עמד פח של אשפה, וראיתי שמה ספר בלי כריכה, בלי התחלה וכלי סוף. נו, אני הייתי ירא שמים, וזה היה בביוזן בפח אשפה, אז לקחתי את הספר על מנת לזרוק את זה בגניזה, ומרם שזרקתי לגניזה, ראיתי ששם הספר "השתפכות הנפש".

"השתפכות הנפש", זה עשה עלי רושם, 'אולי זה טוב בשבילי?!', התחלתי לקרוא בו - כל דיבור היה בשבילי.

אני הייתי רגיל לקרוא בהרבה ספרים, ספרי מוסר וספרי חסידות, בן, אבל לא ראיתי ספר כזה ששמו "השתפכות הנפש", לא ראיתי, לא.

## אשרינו

אז כשראיתי שהשם של הספר "השתפכות הנפש", חישבתי בדעתי: 'אולי, אולי זה מובן בשבילי, אולי זה השגחה מהשם יתברך שיהיה לי זה הספר', כן. קראתי דף אחד, וראיתי שזה בשבילי, שזה בשבילי מובן מאוד, שאצליח לכבוש כל המלחמות, כל מה שאני סובל. אז לא זרקתי את הספר בתוך הגניזה, ולקחתי אותו וגנבתי את עצמי מהשיבה להשדה, בין ההרים עם הספר. קיימתי מה שכתוב שם. הלכתי להתבודד בשדות עם הספר, והתפללתי כמו שכתוב שמה בשם רבנו – איך להתבודד ואיך להתפלל. אף אחד לא ידע, אני גנבתי עצמי בשדות. לפני כן רציתי להציל עצמי מן היצר הרע, חיפשתי וחיפשתי, וחיפשתי, כן, והיה לי מובנות גם לפני כן, היה ישועות, אבל ישועה כזו! - לכבוש כל המלחמות בקלות? לא, זה לא היה לי מעולם!

קראתי בתוך הספר, דף, שני דפים, ותכף קיימתי מה שכתוב שמה. וראיתי פלאות כאלו, מה שלא ראיתי בכל ימי חיי. אני הייתי מחפש בספרים, ואני ראיתי ישועות, אבל דבר כזה שהיה לי פלא כזה מתוך הדיבורים של זה הספר, לא היה לי מעולם. ראיתי פעם הראשון בחיי, את הכח של הספר הזה. את הכח של ההתבודדות, זה הורג כל המשחיתים, כל המזיקים, כל מיני מחלוקות, כל מיני מעשים, כל מיני תאוות. ראיתי עין בעין,

## סיפור ההתקרבות

שאחרי ההתבודדות, כשחזרתי לשיבה - הייתי כמו אדם חדש. הרגשתי בעצמי שאיפה הם כל המשחיתים? נהרגו. אני לא ידעתי ממי זה, מי המחבר של הספר? כי היה בלי הקדמה, בלי התחלה, בלי סוף. ואני שמרתי את הספר, סגרתיו אותו בתוך הארגז שלי.

נו, והדפים של הספר היה אצלי כמו אוצר, אני שמרתי אותם מאוד, כי בכל יום אני הלכתי עם הספר לתוך השדה וקראתי, ותבף קיימתי שקראתי, וראיתי פלאות כאלה, ביטול המבע, כאילו שאין מבע.

פעם אחת קראתי בספר, בחדר שלי.

ישבתי במויזה שלי, ובא חבר אחד...

אני הייתי קרליני, (יש מין חסדות ששמה קרלין) ובא חבר שלי מחסידי קרלין, והוא ראה שאני קורא בהתלהבות, ברצינות, באהבה, בהתעוררות גדול, בהתלהבות מתוך הספר, אז הוא ראה שהספר הוא "השתפכות הנפש".

הוא ידע שזה מספרי ברסלב, אז אמר לי: "בזה הספר אתה קורא?", "מה אתה עושה? בספר הזה אתה קורא?", "כן, בספר אסור, אסור, אסור לקרוא בזה הספר, זה מספרי ברסלב" כן, "אתה קורא בספר הזה?"

נדהמתי מאוד, התרגזתי מאוד, ונכנסתי לכעס גדול, ואמרתי לו: "זה לא עסקך, הספר הזה בשבילי זה טוב, זה ספר קדוש,

## אשרינו

ואני רואה ממנו פלאות גדולות", "זה הספר קודש קודשים, מה אתה אומר?"

אז הוא אמר לי: "בהמה, אתה בהמה, אתה לא בן אדם, אתה לא שמעת מברסלב? שאסור לקרוא בספרי ברסלב? כל האדמו"רים בכל העולם הם מתנגדים על ברסלב, ואתה...". אמר לי: "בהמה, אתה לא יודע מה שיש, אתה לא יודע כלום מה שיש בעולם, זה מספרי ברסלב, אסור לקרות בהם, מה? הרב וכל האדמו"רים וכל העולם מתנגדים על זה ואומרים שאסור לקרוא בספרי ברסלב". אז אמרתי לו: "שיבואו כל האדמו"רים וכל המלכים וכל... אני לא אשמע לאף אחד, בשבילי זה טוב",

אני שמעתי בפעם הראשונה בחיי, שיש ברסלב בעולם ושאסור לקרוא בתוך ספרי ברסלב! אמרתי לו: "אני לא שומע לכל העולם, לכל האדמו"רים, זה הספר טוב בשבילי, אני ראיתי פלאות כאלה, מה שאי אפשר לספר", אז הוא אמר לי: "אתה חוצפן כזה, עז פנים כזה, נגד האדמו"ר ונגד כל האדמו"רים! אז אתה לא בן אדם", אמרתי לו: "בשבילי זה טוב!", אז הוא אמר לי: "זה הספר שלי, אני רוצה את הספר", אני לא רציתי לתת לו, אמרתי לו: "אני זכיתי מן ההפקר, הספר היה בפח אשפה", אז הוא אמר לי: "זה הספר שלי ואני רוצה אותו. אני לא צריך אותו, אני רוצה רק שאתה לא תקרא בו",



## סיפור ההתקרבות

הוא הכה אותי ואמר לי: "אתה עז פנים כזה נגד כל האדמו"רים, נגד הרבי של חסידות קרלין, כולם אומרים אסור לקרוא בספרי ברסלב, ואתה רוצה לקרוא?"  
הוא התגבר עלי, ולקח ממני את הספר בכח, אני לא רציתי לתת לו בשום אופן, אבל הוא היה יותר חזק ממני, והוא הוציא ממני את הספר בכח, והלך, ואני נשארתי יתום, בלי הספר.

אבל אני קראתי כבר כמה פעמים בספר ומעמתי את המעם, אז מה שאני זכרתי, הייתי ממשיך והולך בשדות.  
נשארתי בלי הספר, אבל היה לי ריווח ששמעתי שיש חסידות 'ברסלב', שאסור ללמוד ספרי ברסלב [סבא ציחק]

מאחר והשם יתברך הודיע לי שיש חסידות ברסלב, ש'אסור ללמוד בספרי ברסלב', אז התפללתי להשם יתברך שיומין לי ספרי ברסלב וחסידיו ברסלב.  
אני התפללתי, והשם יתברך עשה פלאות איתי, חסד עליון.

נשארתי בלי הספר, אבל שמעתי שיש חסידות בעולם ששמו "ברסלב"....  
נודע לי חדשות: שיש ספרי ברסלב ש'אסור ללמוד בהם'

ואני חיפשתי ספרי ברסלב ולא מצאתי, לא הדפיסו ולא היה אך להשיג.

## אשרינו

המשכתי להתבודד, והתפללתי להשם יתברך שירחם עלי, כמו שהתחיל לעזור לי כשמצאתי את הספר, "אני רוצה להיות חסיד ברסלב", כן, כן, ככה התפללתי להשם יתברך.

השם יתברך עזר לי, ונתן לי את רבי ישראל קרדונר. הוא כבר נתן לי את הספרים:

בצפת היה גר מורי הקדוש רבי ישראל קרדונר, והוא היה חידוש כזה, מה שאין בעולם. אבל אני לא הכרתי אותו, ולא ידעתי שיש בצפת רבי ישראל [קרדונר], לא הכרתי אותו ולא ידעתי.

הוא היה נמצא במירון, והוא עבד השם שמה ביחידות, לא היה איתו אף בריאה, היה לו המפתח של הבית הכנסת של רבי שמעון בר יוחאי, והוא היה שמה לבר בהתבודדות, והלך בין ההרים להתבודד ולהתפלל, עסק בעבודת השם במסירת נפש.

רק מירון, מירון. המשפחה היה גרה בצפת, והוא היה כל השבוע במירון, וכל יום שישי הלך ממירון לצפת.

עבר זמן רב, והשם יתברך קיבל את תפילתי ושלה לי למבריה את רבי ישראל קרדונר: השם יתברך רצה שרבי ישראל ילך ממירון למבריה, לישראל בער, פלא!

## סיפור ההתקרבות

אבל רבי ישראל לא יצא ממירון, אפילו שיש לו כל כסף שבעולם.  
- הוא יעזוב את מירון, את רבי שמעון? הוא יעזוב את המקום הקדוש כזה וילך למבריה? מה יש לו, מה יש לו במבריה?  
נו, שרבי ישראל [קדוה] ילך למבריה? איך, איך?  
השם יתברך ידע שרבי ישראל לא יזוז ממירון למבריה, מה עשה? הוא שלח לו מחלה על היר שלו, והכאבים, כאב גדול מאוד, התגברו מיום ליום, משעה לשעה, כאבים כאלה שהוא לא יכל לדבר דיבור אחד, לא יכול להתפלל, ולא לעשות איזה עבודה.

הכאבים היו כל כך גדולים שאי אפשר בדרך הטבע לסבול כאבים כאלה. הוא לא היה יכול לומר תפילת חצות ולא להתפלל ולא ללמוד.

הוא לא היה תולה שום דבר בדרך הטבע, רק הכל השגחת הבורא, וכשהוא ראה דבר כזה, הכאבים החזקים, אז התחיל לחשוב: 'אולי רצון הבורא שילך למבריה' ומה יש במבריה? במבריה המזוג האוויר יותר חם ממירון וצפת, ולא שבמבריה יהיה בריא ממש, אבל במבריה לא יהיה כל כך כאבים גדולים, שם הוא יוכל להתפלל ולעסוק בעבודת השם.

אבל אף-על-פי שהיה לו כל הכאבים האלה, הוא התחיל לחשוב על זה, הוא היה בספיקות - אם ילך, אם יעזוב את רבי שמעון [בר יחא] וילך למבריה, אם לא? כי הוא חשב - אולי: 'איך אפשר דבר כזה, כשאדם בצרה, עוד בורח ממירון מרבי

## אשרינו

שמעון למבריה? צריכים לברוח לרבי שמעון, להתפלל, לבקש על רפואה! לא לילך! אבל הוא היה בספיקות - אולי רצון הבורא שילך למבריה, אולי לא?

והוא ביקש הרבה מהשם יתברך שיאיר במחשבתו, בדעתו, מה לעשות, 'אם רצון הבורא שאלך למבריה, אני נוסע תכף למבריה, אז אני רוצה לדעת רק איך רצון הבורא, אם לא, אם כן, אם כן, אם לא', אז הוא התפלל כל כך, עד שהשם יתברך האיר עיניו וסיבב סיבה שראה בכירור, שידע בכירור כי רצון הבורא הוא: שילך למבריה,

הוא התבודד והתפלל הרבה על זה, ואחר כך פתח ספר "ליקומי הלכות" ומצא בו שרצון הבורא יתברך שייסע למבריה. זה היה ביום, ביום רביעי...

ביום ראשון התחלנו לאפות לחם למכירה, ורבי ישראל קרדונר בא למבריה באותו שבוע, ביום חמישי, והיה צריך לחם, אז הביאו אותו אלינו.

השם יתברך סיבב סיבה - זו הייתה השגחה שאני לקחתי את הכיכר לחם והוצאתי ונתתי לרבי ישראל...

כשראיתי את רבי ישראל, את הצורה שלו, אז חשבתי: זה האיש, הוא צדיק נסתר ואצלו אני אמצא מה שאני מחפש, אמונה ויראת שמים.

## סיפור ההתקרבות

רבי ישראל נתן לי את הכסף, ואמר לי: "אולי אפשר לאכול את הלחם אצלכם בבית?", הרגשתי שהוא יודע את מחשבתי ורצוני, שאני רוצה שיהיה לי קשר אתו.

ראיתי שזה השגחה מהשם יתברך, למעלה מן הטבע, שיהיה לי קשר עם הצדיק הקדוש הזה, וככה היה!  
רבי ישראל ישב במדרגה אחת של הבית, ונתתי לו את הלחם לאכול. הוא עשה נמילת ידיים וברך את "המוציא.." וכששמעתי את הברכה ממנו - "על נמילת ידיים" ו"המוציא.." - ראיתי שזה נכון! - זה צדיק נסתר! כי ברכה כזו עוד לא שמעתי!  
ברכה כזו עוד לא שמעתי! אני גדלתי בין חסידים לומדי תורה ויראי השם, אבל ברכה כזו לא שמעתי!  
וגם כן, הפנים שלו! צורה כזה כמו שהיה לרבי ישראל, לא ראיתי, לא ראיתי!  
הצעתי לו את מה שנשאר מהסעודה שלנו - "אכול את זה", אז הוא אמר לי: "אני לא אוכל שום דבר, רק לחם ותה"

לא ידעתי שהוא ברסלבר, אני ידעתי רק שהוא צדיק נסתר. אמרתי לו בלחש, בסוד, באוזן: "רבי ישראל, תדעו, שאתם באתם למבריה בשבילי! אני 'כך וכך', אני רוצה מאוד לעבוד השם באמת, ויש עלי מלחמות קשות. כל ימי חיי אני מחפש מקום שידריכו אותי ויאירו בי את אור השם, שאזכה לעבוד

## אשרינו

את השם באמת. אז אתם באתם למבריה בשבילי, ואני מבקש אתכם שלא תעזבו אותי!". אני ראיתי שהוא נרגש מאוד.

אחר כך הלכתי איתו לבית כנסת, ועל הדרך דיברתי איתו וסיפרתי לו את העניין שלי, והוא שמע הכל... דיברתי איתו ובכיתי לפניו, כי רציתי מאוד, הרגשתי שיש אצלו רפואה, רפואות בשבילי - שלא יעזוב אותי, שלא ילך למירון. הוא שמע דבר כזה... ראיתי שהוא מרוגש כל כך. כי הוא ראה עין בעין שהשגחת השם יתברך שיבוא למבריה, הוא בא למבריה ישר לביתי.

באותו חורף ירדו הרבה גשמים, נתעלה הים ונכנס לבית כנסת שהלכנו אליו, המים הגיעו עד לגובה של חצי שולחן. לא יכלו להתפלל שמה. הוא היה פתוח, והשולחנות והכיסאות עמדו במים...

נכנסנו לתוך הבית כנסת, עלינו על שולחן ולמדנו תורה זו מחלק ב' - "כי מרחמם ינהגם".

רבי ישראל למד איתי את התורה הזו כל הלילה. וזכיתי לזה שכל ימי חיי לא הרגשתי מעם תורה, מעם יראת שמיים, כמו הלילה הזו שלמד איתי את התורה הזו, התורה הקדושה הזו: "כי מרחמם ינהגם".

היה לו נרות, והדליק נר ולמד איתי ב"ליקוטי מוהר"ן" עד קרוב לאור הבוקר, עד ששמעתי את הקול בכייה של אמא שלי,

## סיפור ההתקרבות

שהיא בכתה מאוד כמו אחרי מישהו שנפטר, היא בכתה מאוד: "אוי, בני, בני, בני ישראל בער, בני ישראל בער נאבר, נאבר"

יצאתי מבית הכנסת והלכתי לאמא ואמרתי לה: "מה זה הבכייה?", אז היא אמרה: "מה זה עשית? איפה, איפה הלכת כל הלילה?"

נו, ומהלילה הזו נעשה רעש בטבריה - שהלילה הזה... נעשה ישראל בער ברסלבר, כן!

הוא בא לטבריה ומצא את ישראל בער, אז הוא כבר שכח שיש לו משפחה בצפת, ושיש מירון, הכל השליך, הכל, רק ישראל בער

מה שהיה, מעשה כזה זה, זה במיוחד, זה מיוחד דבר פלא כזה שאין דוגמתו

[תספר, תספר]

אוי, נו, אי אפשר לספר הכל...

בבוקר שהלכתי לבית הכנסת, ורבי ישראל היה בבית הכנסת ואני דיברתי אתו, אז אמרו: "נו, כבר, כבר נעשה מה שנעשה

בלילה הזה" (סבא צוחק)

הלילה הזה, אוי, אוי, אוי, אוי, אוי,

## אשרינו

אחר כך ביום ראשון הלכנו לישיבה, הוא למד איתי, ולמדנו ספרי רבינו וגמרא ו"שולחן ערוך", פוסקים, נו, והם ראו, אוי וי, "ישראל בער, ישראל בער נעשה ברסלבר,..." , נו, עמד עלי מחלוקת, מלחמה גדולה והאבא והאמא והקרובי המשפחה וכל, וכל הישיבה וכולם ... אמרו: "אוי וי, ישראל בער נעשה ברסלבר", נו, הם הלכו מהישיבה, הם הלכו להורים, לאבא ולאמא, וסיפרו להם: "אתם יודעים? ישראל בער נעשה ברסלבר",

אז אמר אבא: "אני לא דואג, אני מכיר את הבן שלי, הוא מקיים כיבוד אב, הוא, אפילו יראה שאני אשלח אותו לאש, אין דוגמתו, אתם מכירים, הוא ירא שמים והוא מקיים מצוות כיבוד אב, אז הוא יבוא מהישיבה, ואני יגיד לו שאני לא רוצה, אז הוא בוודאי לא יהיה ברסלבר, אין לי שום דאגה", אז הם רעדו: "אתה לא יודע מה זה ברסלבר? הוא לא ישמע לך, אתה צריך מלחמה כבידה", אז הוא אמר: "אני לא דואג, אני מכיר את בני",

אני באתי מהישיבה, אז אמר לי האבא: "אני שמעתי כולם מהישיבה, רב מוטל (מסלונים) וכולם באו ואמרו שאתה נעשית ברסלבר, תדע בני, רחם עלי, אני לא רוצה שתהיה ברסלבר, אני רוצה שתהיה איזה חסיד שאתה רוצה, אבל לא, רק לא ברסלבר!", אז אני אמרתי לו: "אבא, אתה יודע, מכיר אותי, אני מקיים כיבוד אב, בזה אני לא, לא אשמע לך", אה, אז הוא אמר: "הצדק אתם, הם אמרו שאני לא יודע מה זה ברסלבר".



## סיפור ההתקרבות

האבא שלי היה עיוור בשני עיניו, והוא בכה ואמר לי: "תרחם עליך ועלי, לא תהיה ברסלב", ואני אמרתי לו: "אבא אני רוצה רק ברסלב"

רבי ישראל אמר לה (לאמא): "זה דבר שאי אפשר בשום אופן לבטל, ישראל בער יהיה ברסלב, וככה יהיה, לעולם, הוא תמיד יהיה ברסלב". היא שמעה שהוא אומר ככה, היא מתה מגודל הפחד והשבר הגדול, "ישראל הוא יהיה לעולם ועד ברסלב"

אימי נפטרה מגודל צער שנעשיתי ברסלב.

[היא מתה?]

היא מתה

מרוב, מרוב צער, מרוב צער, הבן שלה ישראל בער נעשה ברסלב (סבא צוחק)

[אחר כך היא חזרה לתחייה אחרי זה?]

כן

[אך זה היה? רבי ישראל (קדונו) התפלל?]

כן, היה זה גם מן השמים

אחד מה"חברה קדישא" ראה שהאמא שלי עשתה איזה, איזה, איזה... [תנועה] אה? [תנועה, בעיניים?] כן, העין היה בו רוח חיים,

והוא, הוא הראה שהוא יש לו, שהוא לא מת (סבא צוחק)

כולם אמרו שהיא מתה, אבל היא אמרה: "לא, אני לא מתה" (סבא צוחק).

## אשרינו

רבי ישראל אמר לה: "זה דבר שאי אפשר, ישראל בער מוכרח להיות ברסלב", אז היא שמעה דבר כזה, אז היא מתה מגודל הצער, היה לה "תחיית המתים"

[ממש?]

כן, אחד מ"חברה קדישא" אמר, שהוא ראה, שהיא עשתה איזה תנועה עם העין. אז בא עוד אחד, ואמר גם כן אותו דבר, שהוא ראה שהיא עשתה איזה תנועה עם העין, היא נפמרה ומתה, אחר כך הרופאים אמרו, שיש לה רוח חיים (סבא צוחק)

אני מסרתי את נפשי להיות עם רבי ישראל (קרדונר), כי אני הייתי לבר.

אני לא עזבתי אותו פסיעה, איפה שהוא הלך, הלכנו ביחד, כן. היה שיחה בפי הבריות "הנה ברסלב, הנה זוג ברסלב" (סבא צוחק)

אני הייתי בטבריה, ולא עלה על דעתי לנסוע לירושלים, בשביל מה? ולא עלה על דעתי לנסוע לירושלים. אז בא רבי ישראל קרדונר הוא בא לטבריה ונעשה מה שנעשה. אוי, מה שנעשה מזה, רבי ישראל בא לטבריה, רבי ישראל קרדונר בא לטבריה.

אתה חושב שאתה בא לטבריה, זה דבר קל? אז זה היה כמו לנסוע יותר רחוק מן אמריקה.

## סיפור ההתקרבות

ונעשה, ונעשה אש גדול עד השמים, - "הוא כבר שניים? רבי ישראל קרדונר ורבי ישראל בער?" זה סכנה גדולה! (סבא צוחק). נפל עליהם פחד, כל המתנגדים הגדולים והמפורסמים. נעשה מזה רעש בכל העולם: "ישראל בער, ישראל בער נעשה ברסלב, הוא נתקשר עם רבי ישראל קרדונר!, נו, נו, נו"

חמי וחמותי היכו את האשה שלי, שהיא תיקח גמ, והיא אמרה: "לא, גמ לא"...

אני ראיתי את העבודה של רבי ישראל, או נתבטל אצלי כל הגדולים שבמבריה שהם רדפו אותי אחר כך.

אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, ראיתי איש אחד שהיה חי חיים כאלה, חיים טובים כאלה שאין בעולם, חיים טובים כאלה, שאין העולם יודעים מה זה חיים. אני ראיתי גדולים, גאונים, שהיה להם שם ופרסום והיו חשובים בכל העולם.

[מי למשל?]

רב משה קלירס, רב משה קלירס

[רב משה קלירס היה ראש הרבנים]

הוא היה גאון מפורסם בעולם והיה לו שם של גאון וצדיק, והכל, בן

## אשרינו

נו, וראיתי את חיים שלו לפני שנתקרבותי לרבינו, ואחרי שזכיתי להכיר את רבי ישראל (קדונו), ראיתי שהוא עומד בחוץ לגמרי, הוא לא יודע מה זה התורה! מה זה אמונה! ראיתי מרבי ישראל פלאות כאלה שאין לשער, מה זה?

רבי ישראל (קדונו) נפטר ונשארת לי לבד, אחד בעיר, אחד (סבא צוק) ואני... אחד, וצחקתי מכולם, אני רקדתי בביתי ותמיד היה בביתי כמו חתונה, שמחה, ניוונים וריקודים אפילו בחול, וזה היה כח, וזה היה פלא, דבר פלא מרבינו בפורים הם כולם ביחד, היו כולם הם מתנגדים, ומצחקים עלי בפרט בפורים, זמן צחוק, כן... כן, כן, היו מתלוצצים, אבל כמו שאומר רבינו הקדוש: "העניין שלי היא בביוון, אבל בכבוד גדול", כן, ככה, הם התלוצצו, אבל זה כבוד גדול...

# ר' ישראל קרדונר

הוא מהעיר טרנפו. בגליציה יש עיר טרנפו. והוא נולד בעיר  
הזה, והאבא שלו לא רצה שיהיה ברסלב, כן,  
והוא היה בעל חן כזה, מלך, בעל חן כזה, והדיבור בלב טוב,  
וכל המידות הטובות, כל מיני חן של דקדושה - היה אצלו.  
והוא עסק בהתבודדות לפני השם יתברך עוד לפני שנעשה  
חסיד ברסלב, כן, הוא סיפר לי,  
האבא שלו היה סוחר גדול, סימונאי.

אני איש פשוט לגמרי, רק שאני זכיתי בחסדי השם להכיר  
חסיד ברסלב, את מורי רבי ישראל קרדונר.  
קראו לו קרדונר כי הוא היה מעיר קרדון, בגליציה, ברוסיה,  
אבל השם המשפחה שלו הלפרין.

היה לו גם בן צער, צער גדול וייסורים גדולים להתקרבות  
לרבינו, כי אז היה כל העולם מתנגדים.

## אשרינו

[רבי ישראל קרדונר למד אצל רבי משה ברסלבר?]

בן!

[התלמיד של רבי נתן]

אבל הוא היה חבר עם כולם

[בן, אבל הוא למד ממנו מעניין רבני, התלמיד של רבי נתן, רבי משה ברסלבר]

בן, הוא היה מחזיק את ה'אר צאייט' שלו (של רבי משה ברסלבר), יום האזכרה, כמו האבא, הוא היה מתענה ביום הזה ולמד משניות ונר תמיד של שמן זית, כמו אחרי אבא.

[רבי משה ברסלבר הוא היה תלמיד הכי טוב של רבי נתן?]

בן, וודאי! (סבא צוחק),

עליו אמר רבי נתן, הם סיפרו מגאון אחד שהוא יודע בעל פה חמש מאות דפים בעל פה, אז כולם התפעלו מאד, "זה דבר פלא גדול". אז הם הסתובבו, אז אמר להם רבי נתן: "מוישל'ה שלי, התלמיד משה, משה (ברסלבר), מוישל'ה שלי יכול להגיד, יכול להגיד חמש מאות פעמים 'ריבוננו של עולם'" (סבא צוחק).

רבי ישראל קרדונר בא לירושלים, ומירושלים למרון

[אמרתם, שהוא היה בחברון שנה]

בן

[לפני ירושלים?]

בן, הוא היה בחברון גם בן שנה, אחר כך בא אלי (סבא צוחק)

# ר' ישראל קרדונר

[קבלתם ממנו מסורה, מה שהוא קיבל מרבי משה ברסלב]

בן, בן

[שקיבל מרבי נתן]

בן, בן, בן,

הוא בא אלי ונעשה רעש גדול במבריה, "ישראל בער נעשה ברסלב" (סבא צוחק), נעשה רעש גדול במבריה

אני ורבי ישראל, הו, וכיזו אותנו, והכו אותנו, ונעשה דבר כזה, "ישראל בער נעשה ברסלב"

כל מה שעובר יותר זמן, אני רואה ביותר, שהעניין שלנו, שלי ורבי ישראל, הקשר שהיה לנו, זה היה ההתחלת הגאולה.

אנחנו היינו שניים, וכל העולם היו מתנגדים על ברסלב, ואנחנו היינו רק שנים נגד כל העולם.

אני קבלתי מרבי ישראל מה זה ברסלב ומה זה רבנו.

רבי ישראל קרדונר, איך שהוא היה מוען מענות לפני השם יתברך! הוא דיבר איתנו כמו שאנחנו מדברים בנינו.

## אשרינו

רבי ישראל קרדונגר, הוא היה מדבר עם השם יתברך כמו שמדברים עם חבר, כן. הוא היה מדבר עם השם כמו שמישהו אומר: 'אתה תאמר ככה, שיהיה ככה. כמו שאתה רוצה תעשה'.

מה שראיתי... שרבינו הקדוש רבי נחמן יכול לעשות מבן אדם ילוד אשה! קדוש כזה! זה למעלה מן הטבע, מה שראיתי אצלו.

רק לשמוע את הקול שלו, היה נעים. ותמיד היה דבוק בהשם יתברך בפרט בתורה ותפילה. לא ראיתי, לא שמעתי דבר כזה מעולם, בשביל זה נתקרבתני.

אני נתגדלתי בין חסידים גדולים, חסידים מחמירים, מדקדקים במצוות.

אבל ראיתי את האיש הזה - ראיתי שכולם עומדים בחוץ. שאינם יודעים כלום מאמונה, מהשם יתברך, מהתורה. הם כולם לומדים, אבל ראיתי נגדו, הוא יחיד, הוא יחיד בעולם, אין, אין, אין דוגמתו.

אוי, רבי ישראל, היה לו מסירת נפש, כאילו אין לו, לא אשה ולא בנים, רק אני, הוא ואני, שני אנשים היה.



## ר' ישראל קרדונר

נו, גבורה כזה, אי אפשר להבין שיש בעולם גבורה כזה כמו רבי ישראל, שהוא עבד השם על ידי רבנו. רבינו הקדוש האור בו. הוא היה מדובק ומקושר לרבינו.

יש אהבה ויש אהבה, אני ראיתי מה זה אהבה, רבי ישראל עליו השלום, הוא נתן את כל נפשו עלי, אולי הוא יצליח להאיר בי איזה אור!

לא ידעתי כלום, אבל אני חיפשתי אמת ומצאתי איש אחד, כן, רבי ישראל קרדונר, וראיתי מה זה ברסלב, כן. הייתי גיבור כזה.. עזבתי כל העולם, ונדבקתי וקשרתי עצמי לר' ישראל, כן.

מה שאני זכיתי להכיר ולהרבה ברבי ישראל קרדונר, זה דבר גדול מאוד, כן. הוא היה איש פלא, הוא היה כולו להשם, כולו אמת, כן. אני לא מצאתי, רק הוא לבדו.

אוי, אוי, הוא היה דואג תמיד על ישראל, תמיד היה לו צער כזה על ישראל – איפה, איפה עם ישראל? איפה התורה? איפה?

אני ראיתי, שמעתי את רבי ישראל מתפלל – זה מספיק.

## אשרינו

ראיתי בעיני את רבי ישראל, ראיתי מה זה ברסלב. ראיתי את התפילה שלו והעבודה שלו והשבת שלו, הדיבורים הקדושים, שלו, הרצונות שלו. מה שהוא סבל בשבילי, מה שהוא סבל...

הגוף הוא רוצה לישון, הוא רוצה לחזור לישון במיטה (סבא צוחק). אבל הוא היה חייל טוב, ... איך אפשר לא להגיד "תיקון חצות"?

זה היה מין התבודדות כזה... לב כזה, מענות כאלה, בכיות כאלה, געגועים, געגועים כאלה,

חצות? צא, צא מן המיטה (סבא צוחק). הוא סיפר לפני השם יתברך את כל ליבו, הכל, "אשמנו, בגדנו, גולנו, דיברנו דופי, העווינו, והרשענו, ודנו, חמסנו..", מי יכול לתאר ולשער כל מילה!?

רק לשמוע "אשמנו, בגדנו, גולנו..", זה שנשאר לו רוח חיים, זה היה נסים גדולים מן השמים, נסים גדולים. היה יכול לגווע מגודל צער "אשמנו, בגדנו, גולנו.."

הוא סיפר לפני השם יתברך את כל ליבו: "מה? מה מה אעשה?" - "אשמנו, בגדנו, גולנו, דיברנו דופי.. " (צוחק).

היה לו החכמה כזה, של רבינו ז"ל, ניצויץ אחד הוא נגד כל העולם, יכול לכבוש כל העולם, ניצויץ אחד.

# ר' ישראל קרדונר

רבי ישראל היה יחיד בעולם ברסלב! (סבא צוחק).

אני ראיתי את העבודה של רבי ישראל, או נתבטל אצלי כל הגדולים שבמבריה שהם רדפו אותי אחר כך.

אבל במבריה הם היה להם יראת שמים, הם היה להם יראה, הם אמרו, כולם אמרו, שהוא איש פלא. וגם כן הוא היה דבוק ברבינו באמונה כזו, באור כזה שעדיין לא היה בעולם כזה.

*[איך העולם ישחנה כשמשוח יבוא? איך העולם יהיה...]*

אה, ראיתי את רבי ישראל, ראיתי כבר מה שיהיה אחרי ביאת המשיח, ראיתי כבר איך שיהיה העולם אחרי ביאת המשיח (סבא צוחק)

העבודה הזו, אמונה כזו, אמת כזה, ענוה, עניו כזה, אפס ואין... כל מה שאני מדבר עוד לא אפילו טיפה מן הים. המנהג של העולם, הדרך של העולם, שמגזימים, שרוצים לשבח איזה אדם, מגזימים. ואני לא יכול להגיד... כמה שאני אגיד עוד לא...

כל אחד יכול להיות רבי  
ישראל, ויותר, ויותר,  
כפי הלב,  
רבינו הקדוש אמר: "תנו לבכם  
לי, ואני הוליד אתכם בדרך  
חדש",  
מה זה דרך חדש?  
זה דרך ישן, ואף-על-פי-כן הוא  
חדש לגמרי!

# נס הפתק

## קמעים משולבים מתוך מספר שיחות

אני אספר עכשיו על עניין הפתק שמצאתי בשנת תרפ"ב  
בחדש תמוז:

שישים שנה היה לגמרי בסוד, רק לילדים שלי סיפרתי וגם היו  
אחרים יחידי סגולה צדיקים וחברים שלי שסיפרתי להם.  
ולפני שלוש שנים התחלתי לגלות ולפרסם, כי אמרתי שצריכים  
לפרסם פלאות השם, שהוא יכול לעשות נסים מלובש בדרך  
המבוע בספר.

מצאתי חתיכת נייר בספר:

אני הייתי רגיל להתענות כל התעניות, שני חמישי שני, ערב  
ראש חודש. וגם בן עשיתי תענית בכל יום ויום מחצות לילה  
עד אחרי התפילה - לא מעמתי אפילו מים, כמו שנהג מורי

## אשרינו

הקדוש רבי ישראל קרדונר, שלא טעמתי אפילו מים מזמן חצות לילה עד אחרי התפילה.

ובשנה הזו, חל חמישה עשרה בתמוז ביום חמישי. ובלילה היה נדמה לי שאני מרגיש לא טוב ושאיני מוכרח לבטל את התענית הזו, ואכלתי...

אני מתבייש לספר הכל...

על על פנים אני נכשלתי ונפלת, ירידה, ירדתי ירידה גדולה, ואכלתי בבוקר במצב כזה, לא עשיתי תענית ביום הזה שהוא תענית חמור של ארבע תעניות. נכשלתי, נכשלתי מאוד ולא עשיתי תענית ביום שבעה עשר בתמוז.

כל היהודים עושים תענית, ואני לא עשיתי, לא עשיתי תענית (כבא צוחק), אז נפלת ונתביישתי מאוד, 'מה עשית?'

... מעיק עלי, והיה לי צער גדול ונפלתי לעצבות כזה, שהיה פחד - כל מי שהסתכל עלי - היה נופל עליו עצבות, מזה שלא עשיתי תענית,

ועל ידי זה נפלתי לעצבות ולדכאון נפש כזה שהיה נראה שאני יצאתי מהדעת, והיה פחד גדול להסתכל בפניי, מגודל הצער והעצבות שהיה לי, מזה שאכלתי ביום בבוקר ביום התענית הזה.

זה היה ביום חמישי. ביום ראשון הלכתי לישיבה, אבל מגודל הדכאון נפש והעצבות, הייתי נראה בעיני כולם למשוגע שיצא מדעתו.

## נס הפתק

הכלל, כולם עשו ליצנות ממני, הם כולם היו מתנגדים ואמרו: "שזה סוף של ברסלב, סוף כל סוף נעשים משוגעים", הם חשבו שאני שהייתי משוגע. ואמרו, שאני יצאתי מדעתי ואני כבר משוגע, בן,

אני הייתי תמיד בשמחה, פתאום כל השבוע, יום ראשון, שני, שלישי, רביעי, היה לי צער גדול ולא יכולתי לעבוד השם, הייתי בחושך, בצער גדול, מן עצבות כזה, ממש כמו שיוצאים מן הדעת, והם כולם שמחו ואמרו: "זה סוף של חסידי ברסלב",

הייתי חולה מאוד וכולם היו מתנגדים, כל העיר היו מתנגדים, והתלוצצו ואמרו: "כך הוא הסוף של חסידי ברסלב, סוף כל סוף הם יוצאים מהדעת ונעשים משוגעים" כולם צחקו ממני. אני הייתי חולה בנפש והייתי מדוכה מאוד ולא היה אפשר להסתכל בפניי מגודל הפחד, וכל מי שראה אותי נפל לעצבות. אני שכבתי כמו מת. לא אכלתי ולא דיברתי... כמו מת. ששה ימים, בן.

ומתי ששמעתי שכל בני הישיבה מצחקים ואומרים: "שהברסלבר, שישאל בער הברסלב, הברסלב הוא נעשה, הוא משוגע, הוא חולה, נעשה משוגע", אז היה לי צער גדול על זה שאני גורם ביוזון לברסלב, שיתחלל שם רבנו הקדוש על ידי! שהם אומרים: "שסוף כל סוף כל הברסלבים נעשים משוגע", אז התפללתי להשם שירחם עלי ויוציא אותי מזה, שאני גורם בזה ביוזון, חילול השם לברסלב.

## אשרינו

"מה עשיתי? תענית שבעה עשר בתמוז, כל היהודים מתענים, רק אני לא עשיתי תענית, מה?" הייתי, הייתי יכול למות מגודל הבושה, מגודל הנפילה

למדתי בישיבה ברכי מאיר בעל הנם בטבריה, אני נכנסתי לבית הכנסת, ואמרתי לרבי מאיר בעל הנם: "נכשלת, נפלת, ואין לי שום עצה איך לעשות תשובה", "כל ישראל קבעו עליהם תענית, מהגמרא, מהדין, כן, ואני נכשלת, נפלת, ואכלתי לפני התפילה, אני תמיד לא שתיתי מים לפני התפילה, ועכשיו אני אכלתי לפני התפילה" נפלתי מאוד, ונתביישתי מאוד, "מה, מה עשיתי? מה?" (סבא צוחק), "כולם מצחקים ממני, ואינני יודע מה לעשות, ואיך לעשות תשובה" היה לי התבודדות, התפללתי ובכיתי להשם יתברך שירחם עליי, שירפא אותי שייקח ממני את העצבות והדכאון נפש, שירפא אותי, שלא יהיה חילול ה' - 'למה יאמרו המתנגדים: איה, איה, חסידי ברסלב כך, שיבזו את חסידי ברסלב? אני גורם הביזיון, אני גורם לזה'. שירפא אותי, ואז אני בכיתי, התפללתי.

אחרי הצהרים, לקראת לילה.. אחרי התפילה, נכנס במחשבתי להכנס להחדר.. והיה מחשבה חזקה ותקיפה כמו מי שאחד נכנס לי, מישהו עומד בתוך המוח בתוך הלב ואומר לי: 'תכנס לחדר שלך' ושמה בהחדר שלי היה ארון ספרים סגור ו... 'תפתח את ארון הספרים, ומתוך



## נס הפתק

הארון תוציא ספר, תיתן ידך על איזה ספר שהוא, ותפתח אותו, כן, באיזה מקום שיפתח, ושמה תמצא דברים טובים שיוכלו להחיות אותך, שמה תמצא רפואה לנפשך' נו, אז היה לי מחשבה תקיפה כזה, אז אמרתי: 'מה, מה, מה, מה אני יכול להפסיד? אני אכנס להחדר ואני יעשה את זה', נו, עשיתי כן ונכנסתי לחדר ופתחתי את הארון והוצאתי איזה ספר ופתחתי את הספר, זה היה ספר "ליקוטי הלכות" של רבי נתן. ומצאתי - ראיתי שמה בתוך איפה שפתחתי - היה שמה נייר דק, חתיכת נייר דק בתוך הספר, ואני לא שמתי לב לחתיכת נייר. אני חשבת: 'מה יהיה מנייר? מנייר יהיה לי רפואה? מה יהיה לי? חסר ניירות? אז לא שמתי לב לזה', רציתי לזרוק... חשבתי שאני אמצא בתוך דברי ההלכה, במקום שאני אפתח את הספר - יהיה שם תורה כאלו דברי תורה כאלו שיהיה לי רפואה, שאצא מהספר מהחושך מהעצבות מהדכאון.

רק קראתי במקום שפתחתי, אולי אני אמצא שם דיבורים כאלה שהם יעזרו לי.. קראתי החידושי תורה של רבינו, ב'אורח חיים' חלק א' דף כה', קראתי, נו, גמרתי את ההלכה איפה שפתחתי את הספר, ובודאי דברי רבנו הם חיים ומרפא את הנפש, וזה החיה אותי, כל הדיבורים שלו, של רבינו ז"ל הם מחיים ומתקנים כל העולם, כל דיבור שלו. בודאי החיתי את

## אשרינו

נפשי. אבל תבף כשגמרתי, שסגרתי חזרה המחלה כמו שהייתה, ולא ראיתי שום רפואה, או נפלתי בדעתי, חשבתי חם ושלום שאין לי שום תקומה, שום רפואה, שום תקנה, ראיתי שאין תקנה, שאין לי שום תקנה לרפואה! כי עשיתי כך וכך, עשיתי הכל ולא מצאתי, רק חתיכת נייר, ולא היה כלום, ולא עזר לי התורה, עזר לי על המקום, אבל תבף כשגמרתי, חזרתי למחלה, או נתייאשתי, רציתי לקחת הספר ולסגור ולהחזיר אותו למקומו ולסגור הארון,

רציתי לנעול את הספר ולהחזירו, מרם שסגרתי את הספר, הבחנתי וראיתי שיש שורות כתובות על החתיכת נייר, כתוב שם שורות. אז התחלתי לקרוא - "מאד היה קשה לי לרדת אליך תלמידי...", רק התחלתי לקרוא ראיתי שזה מעשה פלא, ותבף ראיתי מה שזה! שזה פלא כזה שלא היה מעולם! ובכלל אני לא יכול לספר, אפילו אם הייתי יכול לדבר, מה שהרגשתי, מה שיש בזה אי אפשר לגלות, אי אפשר לספר, אי אפשר לדבר.

ראיתי שזה מכתב מרבנו הקדוש. קראתי אותו עד הסוף, וכל מילה שקראתי - נכנס בי, הרגשתי וראיתי פלאות כאלה שאי אפשר לספר, וכל דיבור ודיבור היה... - נכנס לי שמחה כזו שאין בעולם! תבף כשגמרתי לקרוא - נכנסתי לשמחה כזו שאין

## נס הפתק

בעולם הזה שמחה כזו, רק מעולם הבא, שמחה כזו. והיה לי  
תכף רפואה בשלמות.  
או קראתי וקראתי ונכנסתי לשמחה כזה שלא היה לי מעולם,  
והתחלתי לרקוד ולמחות כפיים וניגונים כאלה של שמחה...  
התחלתי לנגן, לרקד לבדי, בחדר שלי - מגודל השמחה.  
ורקדתי!

החדר היה קרוב לישיבה, וכולם שמעו שאני שמח, שמעו  
שאני מרקד לבדי ומנגן בשמחה כזו, הם ידעו שאני כל השבוע  
אני בעצבות ועכשיו הם שומעים שאני בשמחה כזו, מרקד.  
אז הם אמרו: "שישראל בער כבר הוא בסדר גמור, הוא כבר  
משוגע. אחרי עצבות כזה - שמחה כזה!", אז הוא משוגע לכל  
ימי חייו, לא יעזור לו שום בית חולים, לא שום רפואה,  
"עכשיו אנחנו יודעים שהוא כבר יוצא מן הדעת, הוא משוגע  
לגמרי לגמרי"

כן, הם נכנסו לחדר שלי וראו את הריקודים והשמחה, והוציאו  
אותי מהחדר לחצר בחוץ, ועשו כל בני הישיבה עיגול ואני  
הייתי באמצע ורקדתי וכולם נגנו, וכולם התלוצצו ממני  
"המשוגע הוא מרקד",

ושמחו כל כך, כמה שעות קרוב לחצות לילה. הם התייגעו, אז  
הם אמרו: "הוא לא, הוא לא נעשה עיף, אנחנו עיפים כבר,

## אשרינו

אנחנו לא יכולים לעמוד, אנחנו צריכים לישון", הם הלכו כולם, הלכו לישון ואני נשארתי לבדי ורקדתי כמעט כל הלילה.

טוב, ואני מאז, מהלילה הזו קיבלתי שם בכל העיר מבריה – 'הברסלבר הוא כבר נעשה משוגע'.

ביום חמישי נכנסו כל הישיבה לעיר, והם הוציאו עלי קול בכל העיר. כל בני הישיבה, כל אחד יש לו בית כנסת, אז כל הבתי כנסת של מבריה ידעו שישראל בער הברסלבר נעשה משוגע,

הם חשבו כולם שאני יצאתי מן הדעת, נעשיתי משוגע, ואמרו: "כך הוא כל חסידי ברסלבר, סוף כל סוף נעשה משוגע!"

'מה זה? - פתאום נעשה משוגע, היה בעצבות ואחר כך היה בשמחה כזה, מה זה? זה לא דבר רגיל, הוא משוגע כזה, שאין לו רפואה לצאת מזה'

אז הם באו העירה, בני הישיבה, וכל אחד סיפר בבית הכנסת שלו: "הברסלבי נעשה משוגע", "מה, מה? איך אתה יודע?", "הוא היה בעצבות כזה שהיה פחד להסתכל עליו, ואחר כך פתאום נעשה בשמחה כזה והיה מרקד כל הלילה, היה מרקד, מה זה? זה לא נורמלי", כן, אז קיבלתי שם משוגע.

רב מוטל מסלונים, אני הייתי השכן שלו, והוא אהב אותי מאוד, הייתי איתו ביחד באהבה גדולה כמו אבא עם בן, אף-על-פי שהוא היה מתנגד, אבל הוא אהב אותי מאוד. הוא הלך

## נס הפתק

להתפלל מנחה ושמע כולם אומרים ש"ישראל בער נעשה משוגע", אז היה לו צער גדול והיה דואג מאוד, 'אוי, אסון כזה, חבל, ישראל בער נעשה משוגע' אז הוא אמר: שילך הביתה לדבר איתי, לראות איך המצב.

הוא בא בפחד, ודיבר איתי, הוא היה מפחד שאולי אני יכה אותו, 'שהוא משוגע הוא יכול להכות גם...' (סבא צחק) אז הוא נכנס והתחיל לדבר איתי וראה בכירור שאני לא משוגע. אז הוא אמר לי: "יש לי שאלה: כולם אומרים שאתה נעשית משוגע, ואני היה לי צער גדול, אני רואה שאתה לא משוגע, אני רוצה לדעת, אני שמעתי המעשה שהיית בעצבות ואחר כך שמחה, מה זה, מה זה היה, מה קרה? העצבות והשמחה? מה זה?" (סבא צחק).

אני סיפרתי לו כל המעשה של שבעה עשר בתמוז והראתי לו את הפתק. סיפרתי לו שהוצאתי מהארון ספר והיה שמה חתיכת נייר ו"זה הוא החתיכת נייר" כן.

הוא שמע המעשה וקרא את הנייר, אז הוא התחיל לצחק צחוק כזה שלא רואים בעולם צחוק כזה, בקולות כאלו, בצחוק כזה, שהיה לו גם - הוא החזיק את המעיים שלא יצאו מגודל הצחוק. על-בל-פנים, נו, אחר כך הוא אמר לי: "שהוא יראה לי מי שנתן את זה בתוך הספר", אמרתי לו: "טוב, תראה לי מי שכתב את זה", אז הוא הלך והבחין ועשה בדיקות בכל בני הישיבה, ואף אחד לא ידע מפתק, מה שכתוב שם, ולא ידעו כלל מזה.

## אשרינו

אז הוא אמר לי: "אני ביטלתי את ההתנגדות על ברסלב",  
וככה היה, הוא זכה לתשובה, לתשובה! שהוא ביטל את  
ההתנגדות.

אז הוא ביטל את ההתנגדות, (על ברסלב בכלל) - "אם כן? ישראל  
בער יש לו פתק? יש לו מכתב מרבי נחמן? אני מבטל את, את  
כל ההתנגדות",  
כן, הוא נעשה אדמו"ר בירושלים

[אחר כך]

כן. אז אמר: "מה שאתם רוצים, תעשו מה שאתם רוצים, אני  
לא, - ביטלתי את ההתנגדות על ברסלב!" (סבא צוחק), "מה  
יש?", "הוא קיבל מכתב מרבי נחמן!".

היה משמע מהפתקה, שעדיין יש לי תקווה.  
רבינו הקדוש גילה וצעק בקול גדול: "איי, אויי, אויי, אל  
תתייאשו, אין שום ייאוש בעולם כלל", אף-על-פי שאכלתי  
קודם התפילה, ועשיתי דבר כזה, "אין שום ייאוש בעולם",  
אפילו אני יש לי תקווה עדיין (סבא צוחק).  
למדתי מזה, מהפתקה, שעדיין יש לי תקווה. רבינו הקדוש צעק  
בקול גדול: "גוואאלד! אל תתייאשו, אין שום ייאוש בעולם  
כלל" (סבא צוחק),  
לקחתי את זה עלי, "אין שום ייאוש בעולם כלל", אפילו אני יש  
לי עדיין תקווה (סבא צוחק).

## נס הפתק

אני לא הרגשתי איזה עבודה?, איזה פנים יש לי? "נהנתי מאוד מעבודתך, ועליך אמרתי"  
יש שיחה מרבינו ז"ל שהוא אמר ככה: "גוואלד! אל תתייאשו, אין שום ייאוש בעולם כלל", אז מזה לקחתי כח לעמוד, לעמוד כנגד החושך הזה, כנגד הצרה הזאת,

אכלתי לפני התפילה, מה?, שמעת דבר כזה? סליחות, יהודים מתענים תענית, ואני לא. ורבינו הקדוש אמר לי: "יסמן י"ז בתמוז יאמרו שאינך מתענה", הווי, רבינו הקדוש, אף-על-פי שעשיתי דבר כזה, ואכלתי בשבעה עשר בתמוז לפני התפילה, אף-על-פי-כן "אין שום ייאוש בעולם כלל", תתחיל מעתה מחדש להיות יהודי (סבא צוק).

ומאז הלכה המחלה לגמרי על כל ימי חיי, וזה גרם לי חיים חדשים, חיים של שמחה תמיד. כל ימי חיי, בכל פעם שעובר עלי מה שעובר בגוף ונפש, אז אני לוקח את המכתב וקורא אותו, והוא כמו חדש אצלי והוא מרפא אותי, מנחם אותי ומרפא אותי מכל המחלות בגוף ובנפש.

זה פלא גדול, אי אפשר להבין את זה, איך הוא נכנס הפתק לחדר? ואיך אני פתחתי את הספר, והוא היה שמה איפה שפתחתי? (סבא צוק) זה דבר פלא כזה, שאי אפשר... יותר מכל הפלאות!,

## אשרינו

זה לא רק פלא שהיה, הפתק הוא נמצא, הוא נמצא תמיד,  
הוא לא נפסק! (סבא צוחק).

שישים שנה לא פרסמתי אותו. רק אני החייתי עצמי בזה. כי  
הרגשתי שהעולם רחוקים מאמונה, הם לא יאמינו והם יתלוצצו  
מברסלב, אז לא פרסמתי את זה.

אבל זה החתיכת נייר, זה יכבוש כל העולם, כי רבינו רבי נחמן  
בו תלוי כל הגאולה והתיקון של עם ישראל ושל כל העולם,  
ככה הוא אמר.

וגם בן כתוב סימן, (כתוב בפתק: "סימן י"ז בתמוז יאמר שאיך מתענה") סימן  
שלא ידע מזה שום בן אדם, רק אני והשם, בן.

והוא פלא, איך הוא חי וקיים? איך הוא נמצא בעולם? חתיכת  
נייר שישים שנה? מי שמע דבר כזה שחתיכת נייר יהיה לו קיום  
שישים שנה?

עובר על האדם, בפרט שהוא היה בסכנות גדולות, במקומות  
שיכול לילך לאיבוד, והוא חי וקיים, והוא נמצא!



## נס הפתק

עכשיו אני רוצה לקרוא מה שכתוב בפתק הזה:

"מאוד היה קשה לי לרדת אליך תלמידי היקר להגיד לך כי נהנתי מאוד מעבודך ועליך אמרתי מאיין פאירין בימ מיאלן ביו משיח ווט קומען" בעיברית: האש שלי תוקד עד ביאת המשיח. "חזק ואמין בעבודתך נ נח נחמ נחמן מאומן" - זה השם הוא פשוט כפול משולש מרובע עם נקודות, נ נח נחמ נחמן מאומן. "ובזה אנלה לך סוד והוא מלא וגדיש מקו לקו פצפצ-י-ק" - זה השם של המלאך הממונה על השופר.

"ובחזוק עבודה תבינהו וסימן י"ז בתמוז יאמרו שאינך מתענה" - זה מה שכתוב בפתק,

יש בו פלאות רמזים וסודות גדולות לטובת כל העולם. לתקן כל העולם. כי רבנו הקדוש רבי נחמן הוא סוד לכל העולם, והוא שורש, והוא שורש כל התורה לכל נפשות ישראל. ובא לעולם לתקן כל העולם בשלמות.

ועכשיו על ידי הפתק הזה, הוא מגלה לנו התגלות חדש, זה החתימה: נ נח נחמ נחמן מאומן, זה הוא יגלה כאן, שכתוב בזהר ובספרי רבנו רבי נחמן, שיש שיר של חסד, של חסד שיתגלה לעתיד על ידי משיח צדקינו, שיתגלה לעתיד. ופה הוא מגלה: שהוא עצמו הוא השיר הזה - פשוט כפול משולש מרובע.

וגם כן עוד מה שיש עוד בזה אי אפשר לדבר בפה, זה עניינים נסתרים מאוד.

## אשרינו

והפתק, הוא עתיד להחזיר כל העולם מרע לטוב, ויהיה תיקון  
כל העולם, ויהיה שלום בעולם, וכולם ידעו את השם. וכולנו  
נוכה לחזור להשם יתברך ולתורה ויהיה שלום בעולם.

זה השורש של כל הבריאה - אם אומרים רק זה השם, בזה  
כלול כל התורה וכל הבריאה וכל בני האדם, ורק בזה - "נְחָ  
נְחָ נְחָ מ...".

זה לא ידעתי,  
שישים שנה לא ידעתי מזה,  
ואחרי שישים שנה סיבב השם  
יתברך והאיר לי:  
'מה אתה לא יודע?  
"נח",  
אתה יודע מה זה "נח"?...'

# הפתק הקדוש

עדיין רוצים לדעת את הפתק? אני אודיע לכם מילה במילה בעל פה [כן] "מאד..", תרשום....

רק לראות הכתב הזה והלשון הזה, כבר רואים שזה רבינו.

הפתק הוא כולו פלא מה שאי אפשר להשיג, איך הוא היה חי שישים שנה בלי פרסום, ולא שום מחשבה שיתפרסם, כן. והוא היה נמצא בעולם שישים שנה בלי שום פעולה, כלום. ככה, אנחנו לא מבינים, ואיך הוא חי?, ואיך הוא חי חתיכת ניר שישים שנה?

ואני לא ידעתי כמו היום מה שזה, אני רק ידעתי שזה פלא, אבל לא ידעתי מה, כן.

אם רואים את הפתק בצילום, רואים שזה לא פשוט, מרגישים שזה לא פשוט, כן (סבא צוחק), איך שזה נברא ואיך נמצא בעולם...

(הפתק) הוא היה בסכנות גדולות כאלו, הוא היה בפולניה (סבא שלח אותו לחברים בפולין), והם, הפולנים דבר שלא נראה אליהם, היו קורעים את זה.

## אשרינו

איך הוא מתקיים שישים שנה? גם בן אדם שישים שנה הוא כבר איש זקן, בן, וחתיכת נייר הוא חי שישים ושלוש שנים, איך הוא נמצא בעולם?  
וגם הוא היה בסכנות גדולות, אני שלחתי את זה לפולניה לפני המלחמה, לפולניה, והם החזירו לי, ואני קיבלתי אותו בדואר, וזה היה גם, גם, גם, בן.

אנחנו צריכים להודות להשם שקיבלתי את זה בחזרה מהדואר  
(כשהפתק נשלח לפולין)

[זה גם, זה גם מראה על זה שקיבלו]

כן, אם לא, היו קורעים את זה, בן, הם היו אנשי אמת. (סבא צוחק), עשיתי דבר שניאה כזה, איך, איך שלחתי את זה בדואר לפולניה? זה היה גם שקיבלתי את זה בחזרה, שהוא נמצא חי, הוא נמצא בעולם. ואז לא היה אפילו צילום, שום צילום לא היה, כאילו לא היה בעולם, בן. עכשיו אפילו, חם ושלוש, אם המקורי לא יתקיים, אם הוא... אז יש צילומים,

הצילום הוא כמו המקורי (סבא צוחק).

אבל אז לא היה צילום, כלום, אם לא הייתי מקבל זה בחזרה, לא היה, כאילו כלל לא היה בעולם, בן. אבל עכשיו כבר העולם יודעים שיש, שיש מכתב, שיש דבר כזה, בן, ויש צילום ומדברים מזה (סבא צוחק)...

## הפתק הקדוש

אל תחשוב שזה סתם נייר. סימן, הוא נתן לי סימן "י"ז בתמוז"  
(סבא צוחק),

מישהו שמע דבר כזה "פתק"? פתק מן השמים? פתק? (סבא צוחק). לא שמענו מזה, מעניין פתק, פתק כזה, לא שמענו, למי יש בעולם פתק כזה? - "עליך אמרתי" (סבא צוחק),

שישים שנה היה, הוא היה בלי פרסום, כן. אני סיפרתי לרב שלמה ווקסלר, לאנשי סגולה, לחברים שלי, אבל לא בפרסום.

אוי, אוי, אוי, המכתב הוא שישים שנה היה יושן ולא עשה כלום, שום פרסום, ואחרי שישים שנה הוא נתעורר, נתעורר לאט, לאט, כן, והוא אומר: "הגני, אני באתי עכשיו, אני בא, כן, לתקן העולם" (סבא צוחק)

גם מה שהוא אמר לפני מאתיים שנה: "האש שלי תוקד עד ביאת המשיח", והוא מגלה בהפתק: 'מה שאמרתי ש"האש שלי תוקד עד ביאת המשיח", זה אמרתי עליך', ככה כתוב בהפתק.

"ובזה אגלה לך סוד", מה הסוד? - "פ'צ'פ'צ'י'ה". וזה תקיעת שופר של ראש השנה...

"וסימן י"ז בתמוז יאמרו שאינך מתענה" - אני לא עשיתי תענית, אבל אף אחד לא ידע מזה, רק אני בעצמי והשם יתברך.

## אשרינו

הוא מדבר אלי ואלוהיך ולכל העולם - "מאד היה קשה לי לרדת אליו", אליו, אליו, אליו, ואלוהיך, ואלוהיך, ואלוהיך ולכל העולם. מה הוא צריך לרדת כל כך? להגיד לי: ש"נהניתי מאוד מעבודתך". אני לא נהניתי כלל, והוא נהנה - "נהניתי מאוד מעבודתך". זה לא נגמר, עוד לא נגמר - "ועליו אמרתי מין פיעריל וועט מליען ביו משיח וועט קומען (עליו אמרתי האש שלי תוקד עד ביאת המשיח)", 'נו, תהיה בעצבות כשאני אומר לך ככה?'

"חזק ואמין" זה העניין שלו, זה הרפואה שלו, "חזק ואמין", שני מילים, "חזק" "ואמין" הוא נותן לנו רפואות, הרפואה: "חזק ואמין בעבודתך", 'אתה לא רוצה להיות בשמחה? אני אומר לך שתהיה בשמחה!'

רואים האמת, רואים, רואים פתק כזה, לא צריכים שום המלצה, לא צריכים, בן.

הוא כבר נפטר (רבנו), והוא מדבר איתי "תלמידי היקר".

רואים שזה אמת ויציב ונכון, זה לא בן אדם כתב את זה, לא הלשון ולא הכתב

לא צריכים הסכמות, זה עד לעצמו. כשרואים זה, שזה למעלה מן הטבע.

צריכים רק לראות הכתב והלשון.

## הפתק הקדוש

בזמן שמצאתי את הפתק... היה קשה לי לקבל "תלמידי היקר",  
כן. וגם כן "עליך אמרתי".

"תלמידי היקר", היה יכול להיות הפתק בלי "תלמידי היקר",  
"מאד היה קשה לי לרדת אליך, להגיד לך", מה זה? (סבא צוחק)

רואים שכולם נמשכים לרבנו רבי נחמן. כל העם וכל העולם  
נמשכים לרבנו רבי נחמן, וזה לא על חנם, יש בזה עניינים  
פלאים שאנחנו לא יודעים. פתאום נתפרסם רבי נחמן ונתפרסם  
הפתק הזה, שהיה בסוד שישים שנה וכל העולם ידעו רק  
נתפרסם בדרך נס.

יש לו כל הגוונים, זה פלא כזה שלא היה מעולם דבר כזה.  
הוא מוריד עצמו, 'קשה לי', "מאד היה קשה לי לרדת אליך", הוא  
מוריד עצמו אפילו לישראל בער, "תלמידי היקר", "ועליך אמרתי"  
(סבא צוחק)

מה זה? זה פלא כזה, "עליך אמרתי". בכל המכתבים של רבינו  
לא נכתב "ועליך אמרתי", זה פלא כזה, "ועליך אמרתי" (סבא  
צוחק). נו, נחכה! (סבא צוחק).

"ועליך אמרתי" מוכרחים לחכות!, עוד לא היה בעולם מכתב  
כזה "ועליך אמרתי". זה נורא, פלא נורא מאוד.

## אשרינו

[אתם היתם אצל רב משה פיינשטיין, רב משה פיינשטיין נתן לכם מכתב, ראיתי שיש לכם פתק מרב משה פיינשטיין]

אני הייתי אצלו עם הפתק, לא ראיתם את ההמלצה? כולם אמרו (על ר' משה): "הוא לא, הוא כבר לא היה בדעתו"  
הבן (של ר' משה) בא לאבא שלו והראה לו את המכתב, אז הוא אמר לו: "זה? אל תצחק מזה", הוא אמר שזה פלא, פלא גדול, בן.

הפתק, יש בברסלב שהם אומרים שזה עבודה זרה, שזה... אני, אני לא רוצה להגיד, אבל הם אומרים ככה, אתה לא יודע מזה?  
[בן, בן]

(כבא צוחק) בן, וזה גם שהשם יתברך סיבב שפיינשטיין נתן המלצה, לולא זה היו מחרימים אותנו, בן.  
אבל ככה הם. הם מתרגזים והם אומרים מה שאומרים. כי זה לא מתקבל על הדעת, "נחמן מאומן", הוא מאומן בא למבריה?...

זה החתיכת נייר, זה יכבוש כל העולם, כי רבינו רבי נחמן בו תלוי כל הגאולה. והתיקון של כל עם ישראל ושל כל העולם, ככה הוא אמר.

אתה לא יודע?

(הפתק) הוא ישגע את כל בני-ברק וכל העולם (כבא צוחק)



## הפתק הקדוש

אוי, אוי, זה הפתק, פתק זה התחלת הגאולה,

*[זה התחלתה דגאולה הפתק, התחלתה דגאולה ממש]*

כן, כן, כן. רואים עכשיו שזוה עושה פעולות. הוא נעשה  
מפורסם בכל העולם,

גם הוא מגלה שהוא זה השיר!

השיר הזה: "פשוט, כפול, משולש, מרובע" – 'זה אני בעצמי,  
נחמן מאומן, מאומן, איזה נחמן? מאומן!' (סבא צחק), הוא זה  
השיר 'פשוט, כפול, משולש מרובע'.

רבינו הקדוש הוא "שיר חדש", רבינו הקדוש הוא השיר הזה,  
וכאן בהפתק מגלה רבינו דבר קל - "נח".

כן, ששים שנה לא ידעתי מזה, רק ידעתי שזה פלא, שזה מחיה  
אותי... כן...

שנפלת, לקחתי את הפתק וקראתי, והייתי נעשה עניין אחר.

את הפתק צריכים להדפיס עוד פעם אלף, אלפיים... כדי שיהיה  
לנו לחלק לכל אחד, זה צריך כל אחד.

באמריקה: השבתות של עכשיו הם ההכנה להדפוס, קודם כל  
אנחנו כובשים את אמריקה (סבא צחק), אחר כך כל העולם. לא  
אנחנו, המכתב, הכל המכתב. איך אנחנו פה? - אם לא היה  
מכתב - אין לנו מה לעשות באמריקה.

## אשרינו

אתם צריכים לקחת אווירון שיפרח בכל העולם, ויראה לכל  
העולם את הפתק ובעל הפתק (סבא צוחק)

הוא מגלה כאן במכתב הזה שהוא זה השיר פשוט, כפול,  
משולש מרובע נ נח נחמ נחמן מאומן!

אוי, אוי, אוי, יש בחירה, היינו אנחנו היינו צריכים להיות  
צדיקים קדושים, לא לשאול מכל העולם, בן, כשיש פלא כזה,  
בחושך הזה יש פלא כזה, מכתב כזה, איך הוא נחתם ואיך  
הוא נכתב ואיך הסימן שלא ידע מזה שום בן אדם, רק אני  
והשם יתברך, וגם בן איך הוא נכנס לארון, למבריה, לארון,  
בן, ואני פתחתי את הספר, פתחתי וראיתי חתיכת נייר,

ואני לא שמתי לב לזה, מה? נייר? מה זה נייר? ומה יעשה לי  
הנייר? זה יכבוש כל העולם זה הנייר! (סבא צוחק)

זה אנחנו, העולם צוחקים מאתנו, "מה? הם מיפשים, הם  
אומרים דברים כאלה, איך אפשר לנו לדעת דבר כזה?" (סבא צוחק)  
אבל יש צדיק רבינו רבי נחמן, שכולו גם, כל דיבור שיצא מפיו,  
כל מזה שגילה, וכל עניונו, וכל נפש שמתקרב אליו, וכל ספר  
שמדפיסים, זה הכל נוגע להגאולה, כי הוא עיקר הגאולה,  
וזה מרומז בזה, בזה המכתב "נ נח נחמ.. הוא הגאולה! זה השיר  
שיתנגן, זה שיר של חסד שיתנגן לעתיד, הוא זה השיר! בן!

נ

נח

נחמ

## נחמן מאומן

אני והחברים שלי ראינו הרבה מופתים מהשם הקדוש הזה "נ  
נח נחמ נחמן מאומן",  
אנחנו בזמן האחרון, אנחנו עשינו קמיעות מהשם הקדוש הזה  
"נ נח נחמ נחמן", כי זה מסוגל לאדם לכל הישועות שצריך,  
זה, זה שמירה, כמו... קמיע, כן,  
בזמן שאדם סובל איזה צרה, שיגיד בפה, חוץ מהקמיע, שיגיד  
בפה "נ נח נחמ נחמן מאומן",

## אשרינו

לא ידענו, כל העולם לא ידע, זה לא מובא בשום ספר מזה, מ"ג נח", רק רבינו הקדוש בעצמו כתב את זה עם נקודות. בפתק, בן, "גְּנֵה גְּנֵה גְּנֵה מְנֵה מְנֵה", בן. הוא בעצמו זה השיר, שיחזיר כל העולם להשם יתברך.

"גְּנֵה גְּנֵה גְּנֵה מְנֵה", זה עשרה אותיות, זה כנגד עשרה מיני נגינה שהוא גילה, שזה מסוגל לתקן פגם הברית, זה ה"תיקון הכללי", עשרה מיני נגינה! (סבא צוחק)  
בן, יהיה בכל מקום ובכל הרחובות, בכל מקום יזמרו "ג נח", בן. שיר חדש.

*[סבא, יש רעש גדול בבני-ברק, "גְּנֵה גְּנֵה גְּנֵה מְנֵה מְנֵה" מתפרסם] בן?*

*[בן, מפחדים מזה מאוד, שלא יהיה להם פרסום, לא יהיה להם כבוד]*

השקר יפול! לגמרי לגמרי.

משיח יגיד, הוא יגלה שרבינו, שזה רבינו הקדוש - הוא השיר שיחזיר את כל העולם להשם יתברך.

רבינו הקדוש הוא "שיר חדש", רבינו הקדוש הוא השיר הזה, וכאן בהפתק מגלה רבינו דבר קל - "ג נח".

חתימה כזו, אנחנו משוררים את זה, מנגנים את זה.

## נ נח נחמ נחמן מאומן

והאמת היא, שמי שהוא מבין, והוא מבין דבר מתוך דבר, הוא יכול להבין שחתימה כזו - הכל מרבינו רבי נחמן - לא היה עדיין מבריאת העולם, מעולם לא היה שום צדיק חותם בסגנון כזה, 'פשוט, כפול, משולש, מרובע' זה: "נְחָ נְחָ נְחָ מְאֹמָן".  
'מאומן', העולם יודעים מ'ברסלב', אבל הוא חתם כאן בחתימה 'מאומן', כי הוא שוכן באומן, בעיר אומן ברוסיה.

"נ נח", גילה רבינו בעצמו, שום תלמיד, רבינו בעצמו גילה את זה: "אתם יודעים מי אני? אני "נְחָ נְחָ נְחָ מְאֹמָן" (סבא צוחק).  
ועכשיו יש לנו כבר רבינו הקדוש, כבר נתגלה בעולם שיש רבינו הקדוש "נְחָ נְחָ נְחָ מְאֹמָן". זה גילה רבינו, הוא יותר גדול ויותר גבוה מהכל. עוד לא היה חידוש כזה, פלאות כאלה עוד לא היה בעולם, רק עכשיו בזמן הגאולה התחיל רבינו להתגלות בעולם.

בוודאי יגיד "נ נח" זה רפואה וכפרה והכל, זהו כל התורה. "נְחָ נְחָ נְחָ מְאֹמָן" זהו כל התורה כולה, כלול בזה כל הצדיקים וכל התורה. זה אותיות שבהם כלולים כל הצדיקים וכל התורה כולה.

זה שיר של חסד שיתנגן לעתיד, הוא זה השיר!

## אשרינו

יהיה זמן שכל העולם ישירו "נ נח", כן. בכל השווקים, בכל מקום, עם ניגון "נ נח", כי כל הניגונים טוב על "נ נח", כל הניגונים שבעולם.

אם אומרים רק זה השם, בזה כלול כל התורה וכל הבריאה וכל בני האדם, ורק בזה "נ נח נחמן נחמן מ...".  
זה לא ידעתי, שישים שנה לא ידעתי מזה, ואחרי שישים שנה סיבב השם יתברך והאיר לי: "מה אתה לא יודע?! "נ נח", אתה יודע מה זה "נ נח"..."

הצרות הם התאוות והכסף ותענוגי העולם הזה. ולא צריכים את הכל, צריכים לאכול חתיכת לחם. מה? בשביל מה כל הכסף והבנינים? מה? בשביל לאכול לחם (סבא צוחק), אוי...  
ורבי נחמן הוא השורש שלנו ושל כל העולם, ובשמו "נ נח נחמן נחמן" זה השורש של כל הבריאה, של כל התורה, וזה מסוגל לכל, לחזור בתשובה.  
מה? בשביל מה חיים? בשביל מה כל העבודה? אחרי חמישים או שישים שנה נכנסים לבית חולים ואחר כך מכניסים למקרר ואחר כך לקבר, מה? מה יש? משאירים כל הכסף וכל העבודה משאירים בעולם הזה.

## נ נח נחמ נחמן מאומן

בשביל מה עבדת חמישים שנה, לעבד? בשביל מה? הוא רק חשב תמיד מחשבות מהלב 'איפה לוקחים כסף', כסף, כסף, כסף, כסף, כן, מה זה? שיעון, זה ממש שיעון!, אוי, נו, נו רק הדיבור, דיבור אחד שלו הוא מנצח כל העולם, הוא מצחק מהם, ומבינים שהם במעות, על מה הם עובדים כל כך ורודפים כל כך? בשביל מה? בשביל מי? בשביל מה? (סבא צוחק).

העיקר הוא "נְחָה נַחֲמֵנו" זה דבר קל להגיד, כי כשאומרים "נח", אז מחזיקים בהשורש של כל הבריאה ושל כל התורה ושל כל הצדיקים ו... כן, ונכנסים בעולם אחר (סבא צוחק), רק שמזכירים שם רבינו רבי נחמן כמו שחתום בחתימה בפתק הזה "נְחָה נַחֲמֵנוּ מֵאֲוִיָּנוּ", כן, זה צריך להיות בכל מקום, בכל חנות, בכל בית, בכל העולם (סבא צוחק).

*[רבי ישראל, רבי ישראל, אני שמעתי, שיש סיפור על רבינו, כשנכע לארץ ישראל, הוא הלך למירון, כן, הוא הלך למירון, רבינו]*

כן

*[כן, ושמעתי שיש... אומרים, שכשהלך לקבר של הרשב"י, הוא שאל לרשב"י, שאל לרבינו: "מי ר'?"]*

"מי ר'?"

*[מי ר'?"]*

"מי רבי נחמן?, מי ר'?"

*[כן, נכון]*

(סבא צוחק)

## אשרינו

[ורבינו אמר: "אני ר'ן"]

"אני ר'ן" (סבא צוחק)

[זה נכון, זה מסורת נכונה, כן?]

כן, כן

"מי ר'ן?", "אני ר'ן", רבי נחמן, "נְחֵמְךָ נְחֵמְךָ מְאוֹמֵן" (סבא צוחק),  
נו, הרשב"י שאל מרבינו: "מי זה ר'ן?, מרן, מי זה הר'ן?" או  
אמר רבינו: "מי ר'ן?, אני, רבי נחמן, אני ר'ן, רבי נחמן, אני" (סבא  
צוחק)...

"נְחֵמְךָ נְחֵמְךָ מְאוֹמֵן",

רק רבינו הקדוש גילה את זה, כאילו  
אף לא ידע מזה, רק רבינו הקדוש לבד.  
אוי וי, זה יעשה עולם חדש,  
איך בא לעולם הזה פתק כזה "נְחֵמְךָ  
נְחֵמְךָ מְאוֹמֵן"?



# רבנו הקדוש

## רבי נחמן מברסלב

### נ נח נחמ נחמן מאומן

רואים שכולם נמשכים לרבנו רבי נחמן. כל העם וכל העולם נמשכים לרבנו רבי נחמן, וזה לא על חנם, יש בזה עניינים פלאים שאנחנו לא יודעים.

העולם מקשים: "מה זה רבינו? מה זה? יש הרבה צדיקים?". קורח גם כן אמר: "כל העדה כולם קדושים ובתוכם השם, מדוע תתנשאו", אבל התירוץ: רבנו הקדוש כבר אמר לעולם, עוד מעט נגמר, "גמרתי ואגמור" ורואים שאין דבר כזה בכל העולם, שיהיה לו שם כזה, שכולם יודו ויאמרו: "רק רבי נחמן". אני רואה מה שהיה, ומה שעכשיו, אז רואים בחוש, שהגאולה מתקרבת, קרוב, בקרוב, היא מתקרבת.

## אשרינו

רבנו הקדוש הוא מטהר אותנו - "אני נהר המטהר מכל הכתמים", כן. הוא רוצה לנקות. בשביל זה הוא בא לעולם - בשביל לנקות אותנו מן התאוות!, כן.

רבנו הקדוש אמר: הבעל שם טוב, הוא היה מותר במופתים, והוא עשה מופתים כאלה. תחיית המתים ורפואת חולים ו... פלאות, פלאות, כן. "ואני אסור במופתים". כי אם היה רבנו מותר במופתים, היה כל העולם מתקרבים, כן. ואפילו הבעל שם טוב וכל הצדיקים לא השיגו מה שרבנו הקדוש השיג, מה שהוריד לנו, זה עניין מיוחד, עולה על הכל.

אנחנו צריכים לשמור כל רגע, כל יום וכל רגע להיות דבוק בהשם יתברך ובהצדיק.

זה חסדים, חסדים ונפלאות כאלה, שלא נתגלה מעולם, אוי וי, לזכור את החסדים, את המתנות - מתנות כאלו וחסדים כאלו, שעשה השם יתברך אתנו ועם כל העולם. מה שאנחנו זכינו לדעת מרבינו, אוי, פלא של הגאולה האחרונה.

הגאולה האחרונה, שכל אחד מישראל יזכה לתקן הכל, כל העוונות, בכח רבינו. הוא יאיר לו הדרך האמת, איך להיות יהודי.

## רבנו הקדוש

הוא אמר כבר, שהוא כבש כל העולם, וכבוש כל העולם, ואמר: " אני לא גמרתני? אני גמרתני ואגמור", הוא בא לעולם לתקן כל העולם, כל הרשעים, כל - כולם יהיה נקי, ויהיו ביחד עם השם יתברך, עם התורה.

אף אחד לא אמר דבר כזה - "גמרתני ואגמור"  
רבנו הקדוש, הוא העיקר שלנו. הוא הנשמה שלנו. הוא עיקר התיקון שלנו. עוד לא היה, מזמן בריאת העולם עוד אור פלא כזה, עוד לא היה.

הראש ממשלה והנשיא יבואו לרבינו: "אנחנו לא נשיא ולא ראש ממשלה, אתה הוא הראש ממשלה, ואתה הוא הנשיא של כל ישראל, אתה הוא הרבי שלנו" (סבא צוחק). כולם ירקוד, כל הממלכות וכל העולם יגיעו לרבינו: "אתה הוא מלך שלנו, אני לא, לא ראש ממשלה, ולא נשיא, אתה נשיא, אתה ראש ממשלה, ואתה הכל".

הוא (יצר הרע) סוגר והוא (רבנו) פותח! רבינו הקדוש פותח כל השערים של תשובה, של הכל, של כל התיקונים. דבר כזה עוד לא היה בעולם, עכשיו יש בעולם אור! זה יתגלה, הגיע הזמן, כן, בדיוק, יתגלה גדולת הבורא יתברך.

עיקר הגאולה - שיתגלה רבנו בעולם. זה עיקר בשורת הגאולה. בלי רבנו, אין מה לדבר!

## אשרינו

ועכשיו השם יתברך עשה נסים ונפלאות, שכל העולם מדברים מרבנו, רק רבנו, רבנו, רבנו, רבנו! המתנגדים הם מתביישים נגדנו, הם מתביישים מאוד: "מה זה? ברסלב?".

רבנו הקדוש אמר: "חידוש כמוני עדיין לא היה בעולם", וזה עוד לא אפילו כטיפה מן הים, מה שהוא זכה.

עניין רבנו שנתגלה עכשיו בעולם, מכל הזמן. רבנו הקדוש נתגלה בעולם, והוא עולה עולה, עולה ועולה, ועולה, ועולה, ועולה, כן.

רבנו הקדוש זה עניין מיוחד. כן. והעולם לא יודעים מזה, גם כן חסידי ברסלב לא...

רבנו הקדוש עבר על כל הצדיקים, על כל הצדיקים שהיה מיום בריאת העולם, זה עניין פלא של השם יתברך.

בדורות אחרונים מה שיהיה - איזה כפירה, איזה שקר, איזה מעשים! והשם יתברך ראה וידע - 'בדורות אחרונים? מוכרח לרדת רבנו הקדוש בעולם הזה, רבנו רבי נחמן - הנשמה שלו, בעולם הזה'. אם לא חס ושלום, אז יהיה, יהיה חורבן כזה בלי שום תקווה. רק רבנו.

## רבנו הקדוש

בלי רבנו, אין כלום. "העיקר והיסוד והשורש". הכל תלוי ברבנו, כל הגאולה, ביאת המשיח וכל התיקון שלנו ושל כל העולם תלוי בו.

הוא יתקן כל העולם, כל אחד ואחד, בשלמות גמור, תיקון גמור.

רבנו רבי נחמן, הוא הרבי שלנו! הוא הרבי שלנו ושל כל ישראל, בן.

"ר'אש בני ישראל" ראשי תיבות רב"י, הוא ה"ר'אש בני ישראל" - בעל הבית שלנו. הוא מאיר בנו התורה הקדושה בחיות כזה, באמונה כזו, שלא היה מעולם עדיין.

אם היה מתגלה בעולם, היה עולם לא כמו עכשיו, היה עולם כולם צדיקים קדושים אמיתיים.

השם יתברך עשה עימו פלאות, אני הייתי בידם, וברוך השם, יצאתי לגמרי מהשקר, ברוך השם.

ניסים ונפלאות כאלה, אורות פלאות כאלה, לא היה עדיין בעולם. זה יאיר, כל העולם ישליכו כל השמותים, כל הכסף וכל הכבוד וכל השקר יתבטל. ויתגלה רק האמת, יהיה עולם חדש, עולם האמת, לא עולם השקר.

יתגלה אור רבנו הקדוש בעולם, אז יהיה עולם אחר לגמרי, עולם חדש.

## אשרינו

העיקר רק רבנו הקדוש, זה צריך להאיר בכל העולם, בכל ישראל. כל זמן שזה לא, שעדיין לא נתגלה, אין כלום, אין לנו כלום.

צריך להתגלה, אור רבינו הקדוש זה אור חדש לגמרי, שלא היה מעולם, שהוא יכול לעזור לנו, לתקן אותנו, לחדש אותנו. רבנו הקדוש, הוא צריך להאיר בכל העולם, וכולם צריכים להתבטל לגמרי לעניין רבנו.

הוא יכול לברוא עולם חדש ברגע אחד! הוא נותן לנו כדיבורי הקדושים, נותן לנו מתנות כאלה, שלא היה מעולם, שלא נתגלה עדיין כלל בעולם. זה הכל למובתנו, שיוכל לרפאות אותנו, להחיות אותנו, לחזק אותנו.

"גמרתני ואגמור" (סבא צוחק), אף אחד לא אמר דבר כזה.

עניין רבנו זה סוד מכל העולם, סוד. לא כלום. לא יודעים ממנו, כל העולם. והוא מצחק, הוא אמר: "אני ורבי נתן מצחקים מכל העולם"

הוא אמר: "אני סוד מכל העולם", כל העולם לא יודעים מה זה רבנו. היה גאונים, מפורסמים, אבל לא ידעו אפילו דיבור אחד מרבנו הקדוש...

## רבנו הקדוש

הוא בא לעולם לבטל את היצר הרע, את התאוות של העולם, יש לו כח כזה, שיש לו, הוא יכול להפוך כל העולם לגמרי להפך, כן.

רבנו הקדוש הוא ענין אחר לגמרי (סבא צוחק), הוא ראה בתורה מה שלא ראו כל הצדיקים!

רבנו הקדוש אומר: שהוא לומד את השם יתברך והוא נותן לו עצה. שהוא לומד את השם יתברך, איך להתנהג אתנו" (סבא צוחק).  
האם היה כבר דבר כזה, דיבורים כאלה?...

רבנו הקדוש רבי נחמן הוא השורש של כל התורה, של כל הצדיקים!

זה לא אנחנו אומרים זה, רבינו הקדוש גילה את זה, "הילכתא כרב נחמן והילכתא כרב נחמן והילכתא כנחמני" הוא גילה את זה, כן, הוא ידע שאנחנו אין לנו שום מקום שיוכל לעזור לנו, רק הוא בעצמו.

הרבי הוא אמת "ר'אש ב'ני ישראל", הבעל הבית שלנו, הבעל הבית של כל העולם, והוא הוריד וגילה בעולם חכמה כזה שעדיין לא נתגלה בעולם.

## אשרינו

רבנו הקדוש אמר: הבעל שם (פי"ב) הקדוש, הוא היה מותר במופתים, והוא עשה מופתים כאלה. היה לו תלמיד שהוא נסע איתו, והוא סיפר מה שראה בעיניו, מופתים כאלה, "תחיית המתים" ורפואת חולים ו... פלאות, כן. "ואני אסור במופתים". כי אם היה רבנו מותר במופתים - היה כל העולם מתקרבים, כן.

ואפילו הבעל שם טוב וכל הצדיקים לא השיגו מה שרבנו הקדוש השיג. מה שהוריד לנו, זה עניין מיוחד, עולה על הכל. העולם לא יודעים, הם חושבים ש"נועם אלימלך", "קדושת לוי" מהרב מברדישוב... הם חושבים: 'מה, מה? הוא (רבנו) היה יותר מ"קדושת לוי"?' כן, העולם לא...

הם חושבים: 'יש עוד ספר, יש ליקומי מוהר"ן גם כן, כמו שיש קדושת לוי, נועם אלימלך, ככה יש "ליקומי מוהר"ן"... אבל זה ענין מיוחד (סבא צוחק), זה רבינו הקדוש אמר: "אני, אני סוד מכל העולם".

אפילו הרב מברדישוב היה גאון וצדיק, כן, ורבנו הקדוש שיבח אותו, אבל אם (הרב מברדישוב) היה יודע מרבנו, הוא היה כמו רבי נתן, שהיה תלמיד רבינו בתכלית הביטול, כן. הרב מברדישוב הוא גדול הדור, שהוא "פאר הדור", כן, אבל יש עניינים נעלמים, רוחניים, יש עניינים פלאים נעלמים מהעולם, כן.



## רבנו הקדוש

רבנו הקדוש כבר ישנו בעולם, יש כבר "ליקומי מוהר"ן"  
"ליקומי תפילות"  
מה שאני מרגיש, מה שיהיה - יהיה אור כזה בעולם, כן. אבל  
יכול שיהיה לאט, לאט.  
רבי נחמן, הוא יתקן כולם, כל העולם. ולא יישאר אפילו אחד  
בלי תיקון.  
אמר: "אנחנו אין לנו, אלא דברי בן שמחה", "זהו אני, נחמן בן  
שמחה"

זה עניין רבנו, כל נפש שזוכה להתקרב לרבנו באמת, זה עניין  
פלא! כי רבנו הקדוש יש לו עסק אם כל אחד ואחד, הוא  
מדריך אותו כמו שצריכים להדריך אותו, כן, כל אחד ואחד.  
"אלה הדברים אשר דיבר משה אל כל ישראל", הדברים  
שדיבר משה? אל כל ישראל! כל אחד מה שהוא צריך! כל  
אחד מוצא מה שהוא צריך.

סכנה גדולה, בלי המנהיג האמת, בלי הצדיק. אנחנו אין לנו  
כח לכבוש המלחמה הזו.  
רבנו - ישנו בעולם! והוא עושה פעולות, לא נותן מנוחה, כן  
(סבא צוחק),

## אשרינו

יש חס ושלוש שאומרים, שאנחנו עושים עבודה זרה מרבינו, 'כל כך גדול', אבל זה אנחנו לא... מה שגילה רבינו, הוא גילה רק טיפה מן הים מגדולתו, כלום, זה נעלם, נעלם!

בכל מיני שבחים שנגיד, עוד לא מגיע טיפה מן הים מגדולתו.

רואים עכשיו, שכל העולם ממשיכים עצמם לרבונו, הם מתבטלים לרבונו. החילונים היו צריכים להתרחק מרבונו לגמרי, היו צריכים לבטל אותו, 'מה? הוא אומר: חכמות לא כלום ו... רק, רק תורה ותפילה, מה?', אבל רואים.

הו, זה ה"בעל תפילה", הוא פילוסוף כזה, הם מתבטלים לגמרי. הם רואים השיחות שלו והתורות שלו, אפילו לפי מקומם, הם מרגישים, 'הו, לא היה בעולם חכם כזה, פילוסוף כזה', כן, הם מתבטלים, הוא עושה אותם עפר, עפר ואפר, כן. כמו בחייו, המשכילים באומן הם נתבטלו לגמרי, הם נתבטלו לגמרי!, והירש בער הוא היה, הוא היה הראש שלהם והוא היה אפיקורם, כולם. הם נתבטלו לגמרי, כן (סבא צוחק).

זה עושה פעולות כאלה בלבנו, היא הולכת ומעוררת! יש באוויר בעולם הזה, היא באה, היא באה לאיזה בן אדם ותופס אותו, 'בא, מה, מה, מה אתה ריץ? מה, מה, מה יש? מה יש?' (סבא צוחק)

## רבנו הקדוש

רבנו אמר: "כל מי שיש לו איזה הרהור תשובה, זה נמשך ממני!"

אנחנו רואים עכשיו הרבה בעלי תשובה, זה סימן גם כן על הגאולה, כי כל ההרהור תשובה נמשך מרבנו, אפילו שלא יודעים, אפילו שלא יודעים מהיכן, זה באדם, כן.

אוי וי, אוי, העולם לא יודעים, לא יודעים ולא יודעים (סבא צוחק). רבנו הקדוש כבר נמצא בעולם, ואם הוא כבר נמצא בעולם אז יש בעל הבית לעולם. רק לא יודעים, אז זה בהעלם. אבל יש, כן. יש כבר, יש כבר בעל הבית לעולם.

יהיה, יבוא הזמן שיתגלה, ש... כן, זמן החתונה. לכל דבר יש קץ - יבוא הקץ, יבוא הזמן, יבוא זמן החתונה, כן, אז יהיה חתונה!, אנחנו לא מבינים כלל.

אפילו בזמן רבנו, לא כל הנפשות היו כולם צדיקים קדושים. אבל כל אחד הוא עולם מעצמו. ורבנו הקדוש בהתורה שלו, הוא האיר בלב כל אחד מה שהוא צריך, מה שהוא צריך לתכליתו הנצחי - להכיר את השם, כל אחד יש לו עניין מיוחד.

ורבינו הקדוש אמר: "משיח יגיד פירוש על ה"ליקומי מוהר"ן", שום צדיק לא אמר ככה.

## אשרינו

היה הרב מברדימשוב, גאון קדוש, לא אמר שמישיח יבוא ויגיד פירוש על הספר שלו, רק רבינו הקדוש!, כן. – 'אין מי שיגיד פירוש, רק משיח'

אז העיקר זה רבינו הקדוש רבי נחמן, אני לא כלום, כן. והעיקר ללמוד ספריו ולקיים מה שהוא לומד אותנו ולהאמין, ולהאמין לו מה שהוא אומר.

לולא המחלוקת, לולא ההתנגדות, לא הייתי יודע מרבינו כלום, דווקא זה קירב אותי, כן. זה היה מתנות טובות, "הבאתי לכם מתנה מארץ ישראל - מחלוקת", זה היה מתנה כזה שאין בעולם.

אין, עבר הזמן.

אבל גם היום עוד לא בה משיח, האמת לא כל כך... כן. אבל העולם מתחילים לשמוע ולהבין מרבינו רבי נחמן, כן. דיבור אחד מרבנו כולל הכל, בשביל לרפאות אותנו, בשביל לחדש אותנו ולרפאות אותנו רפואה שלימה, מי יכול לספר? מי יכול לתאר?

אוי, נסים ונפלאות, שיש בעולם הזה, אור כזה, יש רבי! כל ה"גאונים" אין להם - מכל הגאונות שלהם - אין להם דיבור אחד מרבנו.

## רבנו הקדוש

אני שוכב פה, ומוחי ולבי בדברי רבנו, אני רואה שכל "העולם" לא יודעים דיבור אחד מרבנו, כל הגדולים וכל הגאונים... כל הגאונים וכל הגדולים, אין להם אפילו טיפה אחד מן הים הגדול, מה שיש בדיבור אחד מרבנו.

זה דבר חדש, שלא היה דבר כזה עדיין בעולם, וכשזה יתגלה - יהיה עולם חדש, לא יהיה לנו זמן לדבר איזה דיבור.

בכל ימי חיי היו מפחדים לנגוע בספר ברסלב. ועכשיו יכולים לקנות בכל מקום ספרי ברסלב.

נו, אני היה לי קשיות על השם יתברך: "מדוע לא מתגלה האמת, עולם התיקון? מתי יהיה זה? איך אפשר שתהיה הגאולה? איך אפשר?"

אבל עכשיו אני רואה - מלפני שמונים שנה ועד עכשיו - אני רואה כח כזה, שהעולם הם ממשיכים עצמם לרבינו.

היה ראוי שכל העולם יתרחקו מברסלב, כי כל הגדולים היו מתנגדים...

נעשה פלא, פלא כזה, אז רבינו הקדוש אמר: "אני הבאתי לכם מתנה מארץ ישראל - מחלוקת". ...הוא מודיע לנו זה: "כל העולם יחלוקו עלי, ואז מי יתקרב אלי - יהיה מהאנשים שלי".

אוי, מה שהם סבלו, הם סבלו בדורות אלו, הם הכינו למשיח.. אבל השקר, השקר זה, זה מסמא עיניים, מעוזר עיניים.

אבל כבר הודיע רבינו, כשנכנס לאומן, אמר לרבי נתן: "אף-על-פי-כן השם יתברך, השם יתברך גומר תמיד כרצונו".

## אשרינו

אנחנו צריכים למסור נפשנו לצאת מהעוונות – (שהם) העיקר הייסורים והעיקר הצער. ואין ייסורין יותר גדול מעוון. זה לא שייך לישראל, רק להגויים. העוונות, תאוות, זה רק להגויים.

העולם שמשוקע כל כך בהתאוות, ורבינו כתב ההפך (מהתאוות), הם כולם - כל העולם ממשיכים עצמם לרבינו הקדוש, כל החילונים - "רבי נחמן, רבי נחמן, רבי נחמן", כן (סבא צוחק)

הם היו צריכים לברוח! הם היו צריכים להתרחק! מה, מה זה? הוא אומר שהכסף זה כלום, כבוד זה כלום, רק לעבוד השם? (צוחק) היו צריכים כולם להתרחק, לברוח, כן. והם כולם מעריכים אותו ואוהבים אותו ואומרים: "רק רבי נחמן!" (צוחק)

[ככה אומרים החילונים?]

כן.

כל העולם לא יודעים אפילו מעט מרבינו הקדוש, רק אנשים קדושים צדיקים שהם זכו להתקרב לרבינו ונתנו לו הכל, והוא לימד והאיר בהם, והוא האיר בהם נסתרות, סודות כאלו שלא נתגלו בעולם. אוי, יהיה אור, אור חדש, חדש לגמרי.

וכשיבוא משיח, הוא יגלה את רבינו הקדוש - מי זה, מי הוא רבינו, רבינו נחמן!

## רבנו הקדוש

רק רבינו, הוא עלה על הכל, בן. העיקר רבנו.  
הלוואי אם היה אמת בעולם ובאנשי שלומנו (חסדי ברסלב), והיו  
לדבר מזה ומפרסמים את שם רבנו - מה זה רבנו - היה כבר  
הגאולה. היה כבר העולם מתקרבים לרבנו! אבל השקר, זה  
מפריד ומעווור, מעווור את עיניו. השקר, בן.  
רבנו הקדוש כבר רימו בהמעשיות, שהוליכו נשמה לתבוע  
אותה שתהיה לעולם הזה.

או בא הם"ם, המלאך המוות, היצר הרע... הוא אמר: "מה,  
מה? אם הנשמה הזו יורדת לעולם הזה, אז אין לי מה לעשות,  
כלום, וכי לשווא (בראתני)... בשביל מה בראת אותי? אז אין לי  
מה לעשות, כלום", בן, והלך.

אחר כך אמרו לו, החלמנו: "הנשמה הזו מוכרה לרדת  
לעולם!", ואתה תן לך עצה, תן לך עצה!"

אז הוא הלך לחשוב עצה, הוא חזר, הוא אמר: "כבר יש לי  
עצה!" (סבא צוחק) "ברסלב", יהיה מחלוקת בזה!" (סבא צוחק).

הכל תלוי ברבנו, הכל. כל התורה והאמונה וכל חיינו - בעולם  
הזה ובעולם הבא - הוא רק רבנו!

העולם לא יודעים מזה, בן.

הם לא יודעים שרבנו הקדוש הוא סוד כזה, הוא פלא כזה.

יהיה עוד זמן שאני מקווה להשם, אולי אזכה להתגבר  
בתפילות ולהמשיך ולספר מה זה רבינו הקדוש, מה זה...

## אשרינו

ברוך השם אני ניצלתי מן הפרסום, מהכבוד, ולא יכול לכנוס בי איזה התפארות, איזה גדולות, אני הייתי שפל בתכלית השפלות, כן. רק רבינו הקדוש הוא יכול לעשות כזה, שפלות כזה, רבינו הקדוש מנקה אותנו מכל מיני גאוה, מכל מיני תאוות.

כח כזה, שעוד לא היה בעולם, חדש. שלא עוד לא היה בעולם. הוא עושה אותנו חדש. תיקונים כאלה עוד לא היה בעולם.

פלאות כאלה שלמעלה למעלה מכל הפלאות, עוד לא נתגלה בעולם, פלאות כאלה. אין דיבורים לדבר, אין לי. אנחנו חולים כאלה, שאנחנו צריכים להרפא הכי גדול, והרפא הכי גדול הוא רבינו בכל דור ודור, הוא רבינו. ה"ליקושי מוהר"ן", כל דיבור הוא תורה, הוא כל התורה, הוא כולל התורה וכל התיקונים שכל אחד צריך.

דווקא על ידי מחלוקת זכיתי לידע דברים כאלה, דווקא על ידי מחלוקת, אם לא היה מחלוקת, לא הייתי יודע, על ידי המחלוקת נודע לי מה זה רבינו, מה זה ברסלב, מה זה... עכשיו אנחנו יותר מכל הדורות שהיו, רבינו הקדוש, הוא הבחיר של כל הדורות.

אנחנו חולים כאלה, שאנחנו צריכים להרפא הכי גדול ביותר, וזה הוא רבינו, הוא יכול לעזור לנו.



## רבנו הקדוש

הוא התורה, הוא כל החכמה, איך להיות יהודי, איך לשוב בתשובה ואיך לתקן. הכל הוא לומד אותנו, לימודים כאלה, שלא עדיין לא נתגלו, חכמות כאלה עדיין לא נתגלה בעולם. איך לתקן אותנו? רק הוא בעצמו, רק הוא יכול.

הבעל שם (טוב) הקדוש זכה, שהוא זכה להביא בעולם את רבינו הקדוש

*[הוא היה הסבא של רבינו]*

כן, זה ענין פלא כזה, אין, אין דיבורים לדבר.

*[סבא, ורבי שמעון בר יוחאי הוא ידע מרבינו?]*

אה?

*[רבי שמעון בר יוחאי הוא ידע מרבינו?]*

אתה שואל דברים כאלה שלא צריכים לשאול (סבא צוחק). הוא למעלה, למעלה מכל הצדיקים, אור כזה לא היה עדיין בעולם, ושלא היה לרבי שמעון ולשום צדיק ולכל התורה, לא היה, לא היה, היה סגור, ונפתח. (סבא צוחק)

האר"י הקדוש, הוא גם בן לא ידע, לא ידע מרבינו, זה עניין פלא כזה, מה שלא היה מעולם, חדש לגמרי! (סבא צוחק).

אף-על-פי שאנחנו כמו שאנחנו, אבל יש רבי, רבינו רבי נחמן יש בעולם!

## אשרינו

רבינו הקדוש היה נראה כגמל, גמל הוא חזק מאוד, ועכבר, עכבר זה קטן וחלש. - שלא נהיה עכבר שלוקח את החבל ומוליך אותו באיזה מקום שהוא רוצה, והוא הולך אחריו... כך אנחנו, יש לנו רבינו הקדוש, צריכים להיזהר מאוד לקבל על עצמנו החכמה והדעת של רבינו הקדוש, שזה כל חיותינו בעולם הזה ובעולם הבא, כל חיותינו ותקותינו, הכל.

הכל תלוי ברבנו, הכל. כל התורה והאמונה וכל חיינו - בעולם הזה ובעולם הבא - רק רבנו!  
העולם לא יודעים מזה, בן.  
הם לא יודעים שרבנו הקדוש הוא סוד כזה, הוא פלא כזה.

העיקר אנחנו צריכים לבטל  
חכמתנו ודעתנו ושכלנו,  
לבטל לגמרי!  
רבינו הקדוש הוא השורש והעיקר.

# אומן

## ראש השנה

רבי ישראל (קדונו) היה מתפלל התפילה של ליל ראש השנה, והדיבורים של התפילה - "וידע כל פעול כי אתה פעלתו, ויבין כל יצור כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו ה' אלוקי ישראל מלך וממשלתו בכל משלה..". (סבא צוחק), אני שמעתי, אך שכמה שעות הוא בכה לפני השם יתברך - "וידע כל פעול כי אתה פעלתו..".

זה הראש השנה של רבינו, שהוא מתקן אותנו. אנחנו לא מייאשים עצמנו, הוא מחדש אותנו, הוא מחיה אותנו, הוא מחזק אותנו (סבא צוחק).

השם יתברך ריחם עלינו ונתן לנו את הצדיק האמת, את רבינו הקדוש, והוא עושה מאתנו.. - רק בראש השנה מה שהוא עושה מאתנו... - כל השנה עושים עבירות ותאוות, והוא הכל מנקה ומטהר!, "אני נהר המטהר מכל הכתמים" (סבא צוחק)

## אשרינו

אוי, כל העולם, כל אחד מלא כתמים, אז הוא בא לרבינו לפני ראש השנה והוא מספר לפניו כל הצרות, בן, אז רבנו עושה כבר, בראש השנה הוא עושה כבר. הוא אומר, שהוא עובר בליל ראש השנה עם כל האנשים שלו, הראשון (סבא צוחק).

יבואו, כל העולם יבואו לאומן, זה הנסים והנפלאות שיהיה בעת הגאולה עכשיו, יותר, יותר מגאולת מצרים, אני ראיתי את זה בזהר.

אתה היית בראש השנה?

[כן]

ראית אותי?

[כן, בציון]

אשרינו, אשרינו שזכינו לזה (סבא צוחק)

כל מי שבא לרבינו על ראש השנה, היה לו נסים גדולים אך שנשאר בחיים, וברוך השם כולם חזרו בשלום (סבא צוחק) ... ויהיה תחיית המתים, יסעו כל העולם, כל העולם יבואו לרבינו הקדוש על ראש השנה.

יבואו כולם על ראש, על ראש השנה לאומן

## אומן, ראש השנה

תיסע לאומן זה הכל (סבא צוחק) כל הברכות וכל הישועות (סבא צוחק)  
זה הכל, כל הישועות, אומן זה כלל כל הברכות וכל הישועות  
(סבא צוחק)...

אומן זה מספיק (סבא צוחק).

אתה נוסע לאומן?

[לאומן, כן]

כן?

[בעזרת השם]

כמוני

[מתי אתה רוצה לגסוע?]

תיקח אותי

[מתי אתה רוצה?]

אתה תבוא ותיקח אותי, תיקח אותי איתך

[לאומן]

תשגיח עלי כל הדרך, על האומן, על האווירון, כן, אנחנו נלך  
ונשב ביחד.

[איפה? לאומן?]

כן, וודאי (סבא צוחק)

אתה תלך עם הפתק ועם בעל, בעל הפתק (סבא צוחק)

## אשרינו

כל העשירים הגדולים של העולם יבואו על ראש השנה, והם יראו.

כל העשירים הגדולים יבואו לאומן על ראש השנה (סבא צוחק).

[לאומן?]

יוא

[עכשו זה עוד ארבעים יום]

אולי ניסע לבני-ברק, הרבנים והלומדים כולם יסעו לאומן (סבא צוחק).

יבואו מכל העולם, מאנגליה, מצרפת, מכל העולם יבואו לאומן, יש להם כסף הרבה (סבא צוחק), אומן יהיה גדול מאוד, יבואו מכל המדינות, מאנגליה, מאמריקה, מצרפת, כולם (סבא צוחק)

אז יהיה לנו ראש השנה באומן, איזה חולה היה כל הלילה עם רבינו באומן במקום שהוא קבור, והיה לו רפואה.

אתן לך מקום בתוך החדר של רבינו, שרבינו שוכן שם, זה סגולה לרפואה

[לכל חולה, או לילדים?]

לכל חולים, בן

## אומן, ראש השנה

רבינו הקדוש בדיבור אחד שלו מכנים אמונה, אמונה בכל העולם, מכנים תיקונים בכל העולם, רפואות בכל העולם, ישועות בכל העולם, לכולם, "בוא אלי, רק בוא אלי לאומן"

"נ נח", זה קשה להגיד?

[לא]

"נחמ נחמן" קשה להגיד?

[לא]

"נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק).

"מאומן" זה לא שם, זה המקום שהוא נמצא - הוא אומן.

הוא יכול, לכל המחלות, לכל, לכל דבר

"נ נח נחמן מאומן" קל מאוד.

"נ נח נחמן מאומן" בפשימות, על כן צריכים "מאומן", כי

הוא שוכן באומן.

זה החתימה, הסוף "נ נח נחמן - מאומן" (סבא מאריך בתיבת

מאומן)

[מאומן]

## אשרינו

שמונים שנה היה, היה...]

[מוחבא, מוסתר]

לא היה אפשר לשום אדם לבוא אליו, אפילו איש אחד בעולם,  
אנגלים גדולים חכמים - אי אפשר, "לאומן"? "אי אפשר  
להגיע", ועכשיו כבר יכולים להגיע לאומן כל העולם (סבא צחק)

[כולם יסעו לאומן]

כן! מה? אנחנו משוגעים? בשביל מה לו (לנו), בשביל מה לו כל

הצרות? (סבא צחק)

[נחר המטהר מכל הכתמים, כולם ילכו למכול בנחר]

כל הדולרים של אמריקה יהיה ברוסיה, כולם יבואו לרוסיה,

לאומן, וייקחו כל הדולרים לרוסים (סבא צחק)

[הרוסים יהיו עשירים]

כן! הו! הו! (סבא צחק)

וכמה שמחה יהיה בעולם, שמונים שנה לא היה אפשר להגיע

לאומן, ופתאום נפתח לכל העולם, איך זה? (סבא צחק)

[אומן עשה מהפכה בכל רוסיה]

כן

[בוודאי נגמר הקומוניסטים]

בלי כדור, מעצמו (סבא צחק)

[עכשיו עושים ממוסים ישר לאומן]



## אומן, ראש השנה

אה?

[עכשיו עושים ממוסים לאומן, יגיעו ישר לאומן, יהיה שדה תעופה גדול]

היה כמה בקשות [כן]

"ויזה, ויזה, ויזה, ויזה, ויזה, ויזה, ויזה, ויזה" "לאיפה?"

[לאומן] (סבא צוחק)

"מה? יש, רק אומן יש בעולם? מדוע רק לאומן?" (סבא צוחק).

וכל כך קל, כל כך נעים אומן [נבון]

מילה אחד זה הכל, כל העולם 'אומן' [אומן]

כן, זה, זה הכל (סבא צוחק).

אה, עכשיו נוסעים הצרפתים

[כן]

בשנה הבאה יבואו גם האנגלים

[אחר כך מאמריקה]

מאמריקה, כן, כן, כולם, כולם יבואו לאומן (סבא צוחק)

[לאן אתם הולכים? ישאלו כל כך הרבה אנשים: "לאן אתם הולכים?"]

אומן הוא, יש שטח גדול, כן? [כן]

יכול ליכנס כל, כל העולם, יכולים אפילו כל העולם (סבא צוחק)

[זה נכון, זה מעט המחזיק את המרובה]

כולם יבואו לאומן, הם יראו כמה טוב זה, אז בכל פעם הם...

[יבואו]...

## אשרינו

אף צדיק לא אמר, ש"אומן", כל העולם יודעים שאומן היה סגור לכל העולם, ועכשיו, ועכשיו... פלאות השם יתברך שנפתח לכל העולם, בלי מלחמה... ניסים, ניסים (סבא צוחק)

הקומוניסטים הלכו כולם לקבר, לא נותר אחד מהם, איפה הם?

ואומן, רבינו הקדוש, הוא ואומן לכל! כל העולם יכולים לבוא! יבואו, יבואו (סבא צוחק)

"פ'צ'פ'צ'י'ה'" (המופיע בפתק) זה השם של תקיעת שופר בראש השנה

אז המלאך שממונה על התקיעות שופר של ראש השנה, זה "פ'צ'פ'צ'י'ה'", על-פי האר"י הקדוש, כן, אז כתוב פה לעניין ראש השנה "פ'צ'פ'צ'י'ה'".

*[הרבי כבר גילה לנו או שהתגלה המכתב, שאנחנו נוכח להגיע בראש השנה לאומן, הרבי גילה לנו כבר אז, זה סוד]*

הלוואי, הלוואי, הלוואי, כשאתם תגיעו לאומן. אתם צריכים לראות כל מיני עצות לבוא לאומן, רבינו הקדוש הזהיר מאוד לבוא אליו בראש השנה.

## אומן, ראש השנה

וגם כן אנחנו ראינו בעולם, אפילו בזמן הזה, לפני חמישים שנה, היה אילן צייטלין ועוד, ועוד חכמים גדולים, סופרים, והם כולם, הם כולם נתבטלו, נתבטלו לרבינו! מרטין בובר, כן, אילן צייטלין הוא היה פילוסוף

[הוא עשה אבל כאמת תשובה שלימה, כן?]

כן, בוודאי! (סבא צוחק), והוא היה באומן על ראש השנה!...

"נ נח", גילה רבינו בעצמו, שום תלמיד, רבינו בעצמו גילה את זה: "אתם יודעים מי אני? אני "נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק) כל העולם יודעים, שבעים, שמונים שנה, היה סגור אומן, אי אפשר להגיע לשמה (סבא צוחק), אם אחד הצליח להגיע לאומן, אז כל העיתונאים, כל העיתון, כל העולם היו מדברים מזה: "הו, אחד הצליח להגיע לאומן", ועכשיו רבינו הקדוש כבש כל העולם, כן, הוא גילה "נ נח", שום צדיק לא גילה את זה.

הוא גילה "נ נח", שום צדיק לא היה, לא גילה את זה, לא ידע מזה - מה זה "נ נח", אנחנו משוררים "נ נח" (סבא צוחק), נו, זה נהר חדש, ניגון חדש בעולם "נ נח".

כל בני ישראל, כל, כל ארץ ישראל אומרים, שואלים: "מה זה "נ נח"?" הם לא יודעים מה זה (סבא צוחק), אז עכשיו ברוך השם אנחנו יודעים שרבינו הקדוש גילה את זה, שהוא, שהוא זה "נ נח"

## אשרינו

רבי נחמן הוא בכל דיבור שגילה הוא מאיר לכל אחד מישראל שהוא עושה, עושה חדש לגמרי, אז דבר פלא כזה עוד לא היה בעולם, ועכשיו יתגלה בעולם רבי נחמן, כן. הוא אמר שהשם שלו 'נחמן', הוא פשוט, כפול, משולש, מרובע. איך? 'נ' נח נחמן מאומן', הוא שוכן באומן. אני ברוך השם הייתי, הייתי ברוסיה על ציון רבנו הקדוש על ראש השנה.

הוא מדבר איתי, כמו שמדבר איש אל אחד, איש אל חברו: "להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך", אתה יודע מזה? זה חדשות! (סבא צוחק)

כשיהיה, כשיבוא הגאולה, כולם ישבחו ויפארו וישוררו את השם יתברך, כן, על החסד הגדול הזה שיש לנו "נח"! (סבא צוחק)

הוא אמר לקומוניסטים שילכו, שילכו, הוא בא הקץ שלהם, שילכו, הם הלכו לעולם ועד (סבא צוחק)

[הם הלכו כבר] [סבא, אני שמעתי שקנו, קנו את כל, את כל השטח]

כן?

[הוועד, כן, קנו את הכל ועשו בנין גדול]

מה המניעה? כל העולם יבוא, ואיפה יהיה...

[יש מקום, עכשיו יש מקום]

יהיה הרבה, הרבה בתי כנסת וילמדו וירקדו, ויהיה... (סבא צוחק)

## אומן, ראש השנה

[האדם, האנשים יכולים לקרב את הגאולה, זה לא רק בידי הקדוש ברוך הוא לברי?]

זה ביד הקדוש ברוך הוא לבר, אבל השם יתברך רוצה שנתפלל, שאנחנו נמשך את השם יתברך להגאולה, שאנחנו... (סבא צוהק). ריבוננו של עולם, הוא יש לו נחת רוח מתפילתנו, מהאמונה, מתפילתנו.

ורבינו הקדוש אמר: "שעיקר העניין שלי היא תפילה", "עיקר העניין שלי היא ראש השנה", ועיקר העניין, בראש השנה עוסקים רק בתפילה, כל היום, כן. "עיקר העניין שלי היא תפילה", אוי, ו"עיקר העניין שלי היא ראש השנה" מה זה ראש השנה? "לבוא אלי על ראש השנה, בשביל תיקון",

וזה הדבר נמשך גם עכשיו, לא רק בחיי רבינו שהוא אמר: "העיקר אצלי...", זה העניין - זה נמשך, הוא לא נפסק. זה ענין של רבינו - זה דבר חדש שלא נפסק לעולם, כן. כל דיבור שלו וכל ענין שלו הוא למעלה מן הטבע והוא נצחי והוא תמיד, בכל דור ודור, ככה הוא אמר, שהוא המנהיג האמיתי של כל ישראל בכל דור ודור, בכל דור, זה לא נפסק, הוא המנהיג שלנו, בכל תורה, בכל שיחה, בכל מעשה.

[או אפשר לחשוב שגם בניסן שזה ראש חודשים] כן

[או יש לזה גדר כמו ראש השנה?] כן, כן

## אשרינו

עוד יותר ויותר, ויותר בכל העולם יבואו לרבונו, ככה הוא אמר.  
הוא אמר: "שכולם יזהרו מאוד לבוא בכל ראש השנה אלי",  
לאומן!!

[להזיזר]

בן.

אפילו אם יהיה גם... כולם יבואו על ראש השנה לאומן

רואים שהקומוניזם היה חזק כל כך, הוא כבר בקבר. ורבינו  
הקדוש זה היה סגור, אומן היה עיר יחידה בעולם, כל העולם  
יודעים, סגור, לא היה...

אפשר להגיע לאמריקה, לצרפת, לכל העולם, נו, לאומן? לא!  
לא! לא! לא! לא!

פתאום נפתח, אומן לכל העולם, מי שרוצה יבוא  
רואים גם כזה ש... דבר שכל העולם יודעים שהיה סגור ולא  
היה, ולא היה שום אפשרות לחשוב שלפעמים שיהיה פתוח,  
ועכשיו נפתח לכל העולם.

וכל העולם, וכל העולם יגיע, יבואו לרבינו בשביל תיקון, כל  
העולם, בן, כל אחד מאיתנו, כל העולם צריכים תיקון, והתיקון  
אצל רבינו, רבינו הקדוש הוא יתקן כל העולם, והוא יתקן, הוא  
יתקן את כל העולם, יתקן אותנו, הוא יתקן!

## אומן, ראש השנה

[סבא נוסע לראש השנה לאומן?]

אני מקווה ומתפלל ומתגעגע לזה

[אתה צריך לנסוע]

אני מבקש לנסוע, לאומן! לרבנו הקדוש

[הרב ל"ב, אתה שמעת עליו?]

אה?

[דוא אמר שבארץ ישראל יותר חשוב להיות, בארץ ישראל יותר חשוב להישאר בארץ]

לא שומע ולא יודע...

[אתה אוהו מהרב ל"ב?]

העיקר הוא רבינו הקדוש רבי נחמן, זה העיקר והיסוד של כל התורה ושל כל אחד מישראל, לתקנו, לעזרו בכל הישועות, פה הוא זה העיקר.

[לנסוע לאומן לראש השנה]

הלוואי, הלוואי, נעשה הכל, השם יתברך יטיב לנו, יעזור לנו

[אמן]

זה העיקר והיסוד והשורש של כל ישראל ושל כל התורה, יש הרבה לדבר ולספר מה שיש בעולם עכשיו (סבא צוחק)...

שהממשלה תשפיע על הרוסים שייתנו, שייתנו העצמות של רבינו ז"ל לארץ ישראל, אז שמעתי ככה.

## אשרינו

נו, האוקראינים, אין להם לחם לאכול, הם עניים גדולים, הם צריכים כסף. [בן]  
אנחנו ניתן להם כסף, בן, והם ישלחו אותנו (סבא צוחק)

באומן, יבואו כל העולם, והגויים יקבלו כסף ויתנו לנו העצמות של רבינו הקדוש  
[מתי? רבי ישראל]

הם צריכים כסף, הם רוצים כסף, אם יתנו להם כסף, אז הם יתנו העצמות  
[מתי?]

הממשלה אומרת בקרוב. בקרוב, הם יתנו כסף, והם יתנו העצמות, הם רוצים כסף, הם עניים גדולים, אין להם לחם, אין להם מה לאכול, אז הם כסף יתנו הכל.

אם הוא היה רוצה ארץ ישראל? היה מביאים אותנו על אוירון, בן.

שיביא העצמות של רבינו ז"ל [בן]  
אבל אם לא יבוא, אז הוא מבוטל, נשאר אומן, רק אומן.  
[טוב, אבל אמרתם לנו שרבינו הוא כבר נמצא בארץ?]  
נו, אבל אנחנו לא זוכים לראות אותנו (סבא צוחק)



## אומן, ראש השנה

רבינו הקדוש, אם היה רוצה ארץ ישראל, היה מוצא הרבה עצות לנסוע, לבוא לארץ ישראל, אלא, הוא לא מתגעגע אחרי הכנסת, אחר הכפירה והפריצות. לא בא בחשבון.

והם לא צריכים להשתדל בשביל רבינו, להביא לארץ ישראל. אם הוא היה רוצה לבוא לארץ ישראל, היה לו כמה דרכים לבוא, בלי השתדלות, ככה אני חושב, שרבינו לא מסתכל שיקבלו אותו לארץ ישראל.

רבינו ז"ל לא רק בארץ ישראל, הוא עולמי אדרכא, אנחנו צריכים לנסוע לבקש את רבינו. לנסוע לבקש מרבינו שיתפלל עלינו, בן, לא עיקר ארץ ישראל, לא,

לא צריכים להשתדל להביא את רבינו לארץ ישראל, כי אם היה רוצה, היה כבר בארץ ישראל מזמן, ככה נודעתי, שרבינו אם היה רוצה לבוא לארץ ישראל, יש לו כמה דרכים וכמה עצות איך לסובב את זה,

הוא לא מתגעגע אחרי מחללי שבת, ועושים מה שעושים, ועוברים על התורה, על כל התורה.

אף-על-פי שהוא יתקן כל העולם, אבל זה ענין לחוד וזה ענין לחוד, הוא יתקן מה שהוא צריך לעשות, אבל אף-על-פי-כן אנחנו צריכים לעזוב את הדרכים הרעים, את הגניבה והגזילה. אוי,

## אשרינו

אם היה רבינו היה רוצה ארץ ישראל, היה כבר בא מזמן לארץ ישראל, הוא לא רוצה לראות ארץ ישראל בחילול שבת ובלי אמונה ובלי המצוות, אז זה לא שייך לנו, הוא יתקן העולם, אבל אנחנו צריכים לעשות מה ששייך לנו, לעזוב את הדרכים הרעים, לעזוב אותם, ולהאמין בהשם יתברך, בתורה, אם לא? אז ילך. לרבינו ז"ל יש עצות לתקן גם אותם, זה ענין לחוד, אנחנו לא מבינים, הוא יתקן גם המחללי שבת, הוא יתקן כל מה שפגום.

# צריכים להביא העצמות של רבינו לארץ ישראל

# האש שלי

## הספרים

הוא מדבר עם כל העולם, עם כל אחד ואחד, כל דיבור שלו הוא כתוב בספר והוא מדבר לכל אחד ואחד, לכל העולם, זה רבי כזה שהוא מדבר עם כל העולם (סבא צוחק)

כל דיבור של הליקומי מוהר"ן ושל הסיפורי מעשיות, של השיחות וההלכות, מה שזה, מה שיש לנו!

אנחנו לא מכניסים ללבנו את כל הדיבורים של ה"ליקומי מוהר"ן" וה"ליקומי הלכות", אם היינו לומדים, היינו צדיקים קדושים. והיינו לומדים הרבה גמרא - היינו מבינים, היה מאיר בנו הגמרא.

רק לא לעשות רע, רק לעשות הכל רצון השם יתברך, אז כל מה שלומדים, מה שלומדים כל הספרים הכל מאיר רבינו

## אשרינו

הקדוש, ומוצאים בכל דיבור של התורה מה שאנחנו צריכים, איך לחיות ואיך לתקן ואיך להתקרב להשם יתברך. "רחמנא ליבא בעי", העיקר הלב, רבינו הקדוש אמר: "תנו לי את לבכם, ואני הוליד אתכם בדרך חדש".

וגם רואים על התורות שלו, ה"ליקומי מוהר"ן" וה"סיפורי מעשיות", אם יש עוד בעולם דבר כזה? איפה יש? יש תורות כאלו?

אני שמעתי מגאונים, מגדולים, כן, שמעתי שבישיבה אמרו: "תורות כאלו של רבינו, אין!, מעשיות כרבינו? אין!, שיחות כרבינו? אין!"

ורבינו הקדוש גילה שהוא מרומז בפסוק, יש פסוק בתנ"ך: "נ'חל נ'זבע מ'קור ח'כמה", והוא ר"ת נחמ"ן, והוא מרומז בזה הפסוק "נ'חל נ'זבע מ'קור ח'כמה", הוא נובע ונובע, ונובע מקור חכמה, שלא היה, חכמה כזה שלא היה עדיין בעולם. יש לנו תורה וכל הספרים של כל הצדיקים, וזה השורש של כל התורה, זה עולה על הכל, על ידי זה אנחנו יכולים להתקרב לתורה, לידע לראות אור התורה.

בתורה יש הרבה כוחות, יש סם חיים ולהפך, כן, ועל ידי רבינו הקדוש זוכים לראות אור התורה כמו שצריכים, כי יש בזה עניינים נעלמים מאד.

## האש שלי

אבל עכשיו אנחנו רואים שכל העולם, אפילו גויים, חכמו הגויים באוניברסיטה, הם מתפלאים מאד על רבינו רבי נחמן מברסלב, אפילו גויים,

אני דיברתי עם כמה אנשים שיודעים בזה מלונדון, מאנגליה, והם מדברים תמיד על רבי נחמן מברסלב, על המעשיות, על דיבוריו, כן, ורואים שכל העולם ממשיכים עצמם לרבינו רבי נחמן מברסלב, רואים...

היה הרבה צדיקים בעולם, הבעל שם הקדוש ותלמידיו ו... היה הרבה צדיקים, רק נשאר לנו כאילו יש יחיד בעולם, רבי נחמן מברסלב,

ובכן אנחנו העיקר להוציא מזה, שאנחנו צריכים למסור נפשנו להיות בקי בדיבוריו הקדושים, אז נזכה ל...

אבל באמונה, יכולים ללמוד ולא להיות יודע, לא היה כלום, אם בשביל גאווה "אני ברסלב", רק בשביל גאווה שאני בקי ב"ליקוטי מוהר"ן", זה...

העיקר ללמוד כדי שנדע ללחום, תכסיסי מלחמה, איך ללחום ולנצח, להכניע את הרע, כן,

*[אני רציתי לשאול, מי שהוא לומד כל היום תורה, כמה שעות צריך ללמוד ספרי רבינו?]*

מי שהוא מחפש אמת, השם יתברך מאיר לו הכל מה שהוא צריך, שיעשה הכל מה שהוא צריך, כן.

## אשרינו

אני ראיתי שיש בעולם גבורה כזה, שאני ישבתי בישיבה ולמדתי בישיבה ספרי ברסלב "ליקוטי מוהר"ן", "ליקוטי הלכות" ו"ליקוטי תפילות" ותהלים, וראיתי שאין פחד, אני הייתי יחיד, והם היו כולם מתנגדים ורודפים, ואני היה לי גבורה כזה שאין בעולם, הם התפלאו מאוד, איך אני מחזיק מעמד?

וגם כן האדם, אם האדם מחפש אמת, אז הוא זוכה, השם יתברך פותח את עיניו והוא רואה אמת ויודע איך להתנהג, איך... מה לעשות, איך לתקן הכל ואיך לחזור להשם יתברך ולתורה, לאמונה, לאמת.

בדורות אחרונים מה שיהיה, מה שיהיה - איזה כפירה, איזה שקר, איזה מעשים!

והשם יתברך ראה וידע - בדורות אחרונים? מוכרח לרדת רבנו הקדוש בעולם הזה, רבנו רבי נחמן - הנשמה שלו, בעולם הזה. אם לא ח"ו, אז יהיה, יהיה חורבן כזה בלי שום תקווה. רק רבנו. דיבורים כאלו, נורא מאוד, הוא משמח כל האיברים, כל הגוף, כל העולם. הוא רק שמחה, נחמן בן שמחה.

כל המילים של רבינו הוא למעלה מן המבע, ה"סיפורי המעשיות", התורות, השיחות וה"חיי מוהר"ן" (כבא צוחק)

[מאופה מקבלים לב?]

הכל אצל רבינו. צריכים להתחזק ללמוד דיבוריו ולקיים מה שהוא מלמד אותנו, מה שמגלה לנו...

## האש שלי

לא ליפול, ולא להניח את עצמו ליפול, חס ושלום, לא. יש כבר רבינו הקדוש בעולם. - יש כבר תפילות כאלו בעולם, ו"ליקומי מוהרן" כזה בעולם. יש לנו רבינו הקדוש בעולם, יש כבר משיח וכל הישועות, לכל אחד ואחד.

נדבק באדם, הדיבורים של רבינו. כל דיבור הוא חכמה כזה, הוא אור כזה, טוב כזה, חדש, שלא היה מעולם.

כל הדיבורים שלו, של רבינו ז"ל, הם מחיים ומתקנים כל העולם, כל דיבור שלו.

מה שיש בליקומי מוהר"ן, בסיפורי מעשיות ו"השיחות" ו"ליקומי עצות" מה שיש בזה, וגם בן "אבי הנחל", זה דבר, גם בן דבר פלא.

הוא יכול לברוא עולם חדש ברגע אחד! הוא נותן לנו בדיבוריו הקדושים, נותן לנו מתנות כאלה, שלא היה מעולם, שלא נתגלה עדיין כלל בעולם. זה הכל למובתנו, שיוכל לרפאות אותנו, להחיות אותנו, לחזק אותנו.

רבנו הקדוש כבר ישנו בעולם, יש כבר "ליקומי מוהר"ן" "ליקומי תפילות"

## אשרינו

קח כל הספרים ותקרא תמיד, ותראה מה שיש בעולם, תראה קצת מה שיש לנו עכשיו בעולם, שהוא יאיר כל העולם, יוציא כל העולם מן החושך, מן הכפירה, מכל דבר רע. רע כאלה, כופרים כאלה שהם מצחקים מכל התורה, והם יהיה נעשים צדיקים כאלה, קדושים כאלה (סבא צוחק)

צריכים ללמוד ולקיים כל מה שהוא מלמד לנו, כל מה שאנחנו לומדים מספריו הקדושים, לקיים את זה, בן, במסירת נפש, תבף לקיים, בן. קשה? צריכים, יהיה קשה, צריכים "בכל לבבך, בכל נפשך, בכל מאודך".

רבינו הקדוש, כל דיבור שלו הוא חדש לגמרי! חדש לגמרי, חדש!

אז העיקר זה רבינו הקדוש רבי נחמן, אני לא כלום, בן. והעיקר ללמוד ספריו ולקיים מה שהוא לומד אותנו ולהאמין לו מה שהוא אומר.

התורות והשיחות של רבינו, זה עניינים פלאות כאלה, עניינים פלאות כאלה שעדיין לא נתגלה בעולם, והכל בשבילנו.



## האש שלי

בשביל שאנחנו צריכים לצאת מבית האסורים, אנחנו משוקעים במה שמשוקעים, וצריכים לצאת מכל זה, כן. שום דבר לא יכול לעזור לנו, רק רבינו רבי נחמן (בבא צוחק) כל דיבור ודיבור שהוא גילה, הוא כל תקוותנו וכל חיותנו וכל החיות של כל העולם.

יש "ליקומי מוהר"ן"! ברוך השם אשרינו!

יש "ליקומי תפילות"! אשרינו!

יש "שיחות הר"ן"! ויש "ליקומי עצות"! אשרינו! - הכל אשרינו!

מי שרוצה עכשיו, יש לו כבר התורות כאלה, תפילות כאלו, דיבורים כאלו וצדיק כזה, שהוא משנה הטבע, משנה כל העולם, הוא "יש ענין שנתהפך הכל לטובה" - הוא מהפך הכל לטובה, אוי וי.

לא לישון ולא לאכול, אין לי זמן. צריכים לרחם על בנינו ועל דורותינו ועל עצמנו, ולדבר רק על זה - "מי האיש החפץ חיים". זה בורא עולם חדש, כל דיבור של רבינו. ואנחנו צריכים למסור נפשינו על זה ולהכניס בלבנו, בלב זרעינו ובדורותנו ולדבר תמיד רק בזה - איך זוכים לצאת מהעוונות, מהתאוות, איך זוכים לתקן הכל.

כח רבינו, הוא גילה לנו שהוא יכול לעזור לנו, הוא יכול לתקן אותנו, כמו שאנחנו, אוי.

## אשרינו

כל תורה שגילה רבינו בעולם, כל דיבור שגילה, זה כל חיותנו ותקותנו, כן, זהו.

ואנחנו צריכים לרחם על עצמינו ועל דורותינו ועל זרענו ועל דורותינו, להודיע לכולם, לכל העולם: שיש עכשיו בדורות אלו, בחושך הזה, יש כבר אור כזה, שהוא יכול לעזור לנו, להציא אותנו מן העוונות ומן התאוות, שמתקן הכל!

רבי נתן. תראה את הספרים שלו, תראה את הדיבורים שלו קצת, סתם לדבר? הספרים, התלמידים, הקדושה, החכמה, זה הכל חדש לגמרי.

כל דברי רבינו ורבי נתן. אנחנו צריכים לשמור כל רגע שאנחנו חיים, לשים כל כוחנו ומוחנו ולבנו בהליקוטי הלכות, ליקומי עצות, ושזה יהיה מונח בכל האיברים, בכל המוח, בלב, בכל איבר, בשביל עבודת השם.

לא בשביל להיות בקי, - זה כבוד גדול בקי בליקומי מוהר"ן, אבל לא בשביל כבוד, לא, רק בשביל לעבוד השם יתברך עם כל דיבור, כן.

"ליקומי הלכות" כאלו, "ליקומי עצות" כזה, כל עצת. "ליקומי עצות" כזה אין, אין, אין כזה דוגמא בעולם, "ליקומי מוהר"ן", ה"סיפורי מעשיות", השיחות, זה עניין הגאולה זה ניגלה, נעלם וניגלה, נעלם לגמרי, כן, וניגלה.

## האש שלי

הוא יורד לכל אחד ואחד ומלמד אותנו, רבינו הקדוש בכל תורה הוא מלמד עם זה - מה שהוא צריך נמצא בתורה שלו. וגם כן כל אחד מישראל, מה שהוא צריך - ישנו בתורה אחת. - מעיין.

ספרים כאלה, ספרים כאלה, "סיפורי מעשיות", ליקומי, "ליקומי מוהר"ן", "ליקומי תפילות" ועוד, ועוד, ועוד. מה, ברוך השם אני שמח עד היום, שאני זכיתי להתגבר על הכל, על כל העולם, ועמדתי לכד כנגד כולם. כולם היו להם גאות, בעלי גאווה, שחושבים שהם יכולים ללמוד, אבל זה היה שקר. "סיפורי מעשיות" כאלה לא היו, אין, אין, אין עוד בעולם, רק אחת.

מה שזה, מה שזה! כל דיבור של רבינו, ה"סיפורי מעשיות", ה"ליקומי מוהר"ן", ה"ליקומי הלכות", ה"ליקומי עצות", "ליקומי תפילות", מה שזה!.

"ליקומי תפילות", "ליקומי הלכות", כל דיבור הוא מחיה מתים. כל דיבור הוא התגלות בזה, שלא נתגלה עדיין בעולם.

מעשיות כאלה עוד לא היה בעולם, "בעל תפילה", ו"שבע בעטליר'ם", וכל מעשה כל דיבור הוא קבלה חדשה שלא נתגלה עדיין בעולם, סודות התורה כאלו שעדיין לא היה בעולם, וכולם, כל זה בשבילנו!

## אשרינו

אנחנו חולים כאלו, אנחנו צריכים רפואות כאלו חדשים.  
על-כל-פנים אנחנו צריכים להתחזק לא ליפול, ולהתחדש  
ולהתחזק וללמוד ספרי רבינו תמיד, לא בשביל בקיאות, רק  
בשביל לעבוד השם בזה, כן.  
עם כל תורה, מכל מעשה, מכל שיחה מרבינו, זה שורש של  
כל התורה, כן.

יכולים לגווע מגודל החיות של כל דיבור שגילה רבינו הקדוש  
בעולם. "סיפורי מעשיות".  
ברוך השם, אני לא מדבר סתם, מי יוכל להכניס בעולם דבר  
כזה - כולו חדש, כל תורה שגילה ב"ליקוטי מוהר"ן".  
אתה עיתונאי? קח ה"ליקוטי מוהר"ן" ותראה מה שזה.

אוי, אוי וי, אוי וי, אוי וי, אוי וי, אנחנו צריכים למסור נפשנו  
ועינינו ונשמותינו וכל כוחנו, והכל לרבינו הקדוש. כל הספרים  
של רבנו, כל דיבור שלו - הוא גאולה שלימה שלנו, כל דיבור  
שלו.  
רבינו הקדוש אמר: "משיח יגיד פירוש על הליקוטי מוהר"ן"

יש כבר "ליקוטי מוהר"ן", ה"סיפורי מעשיות", ה"ליקוטי  
הלכות", עכשיו הגיע זמן הגאולה, התחיל להתעורר קצת,  
רבינו.

## האש שלי

אתם יודעים מהמעשה, מהמעשיות? יש לכם מעשיות של רבינו?

[בן]

כן, יש בסוף המעשה של 'שבעה בעמלירם', בסוף המעשה הזו אומר הבעמליר השישי, הבעמליר השישי סיפר מעשה ואמר: "הבת מלכה קיבלה כל הכדורים עם כל הארסיים, כן, והיא נפלה חלשות, נו, ואני...", ככה אמר הבעמליר: "ואני רופא אותה".

זה הולך על כל עם ישראל, על כל אחד ואחד, "ואני רופא אותה", היא נפלה, קיבלה כל הכדורים והיא נפלה, "ואני רופא אותה", רק "אני רופא אותה", אין מי שיכול לרפאות את זה, אז רבינו הקדוש, הבעמליר אמר: "ואני רופא אותה", אז רבינו הקדוש גילה על עצמו שהוא הבעמליר הזה, שהוא רופא אותה, "ואני רופא אותה" הוא אמר על עצמו 'אני', בן (פבא צוחק). כן, אנחנו מיושרים, אנחנו כבר יש לנו כל התיקונים והרפואות והישועות שאנחנו צריכים, כל אחד ואחד, על ידי רבינו רבי נחמן, רק רבינו רבי נחמן הוא השורש של התורה, הוא השורש של האמונה, הוא השורש של כל אחד מישראל, אך שנמצא, באיזה מקום שירד, באיזה מקום שהוא נמצא, הוא מוציא אותו, הוא מרפא אותו, בן.

מה, מה שאי אפשר לרפאות חולה כזה, זה חולה כזה שאין לו, אין רפואה למחלה כזה, אבל רבינו רבי נחמן הוא גילה, שהוא בן יכול לרפאות ולתקן הכל, בן, בן,

## אשרינו

יש בזה עניינים פלאים נעלמים מאד, אבל לא נתגלה בעולם, כי אני זוכר לפני שבעים שנה כשנתקרבתי לרבינו, היה איסור ללמוד ספרי ברסלב, היה איסור ללמוד ספרי ברסלב, אני מצאתי ספר ברסלב ולא ידעתי שזה ברסלב ואני קראתי בזה, אז ראו - "מה אתה עושה? אתה לומד בזה הספר?", כן, אז זה פעם הראשון ששמעתי שיש ברסלב בעולם, לא ידעתי שיש ברסלב בעולם, אז ידעתי שיש ברסלב - "אתה לא יודע שזה מספרי ברסלב? אסור לקרוא בזה",

ברוך השם היום יכולים לקרוא בכל בית כנסת, כן, כל אחד מי שרוצה ללמוד, זה סימנים על הגאולה, סימנים שאנחנו עומדים, שאנחנו לפי נפילתנו, לפי מעשינו, אנחנו כבר, אין, אין שום תיקון לחולים כאלה. אבל כבר היה רבינו רבי נחמן בעולם והוא יכול לתקן כל המחלות. שאין שום מקום שלא יכול לתקן ולרפאות, כן, אז כשאנחנו שומעים את זה, אז אנחנו צריכים למסור נפשנו להכניס בלבנו את דיבוריו הקדושים, התורות שלו והתפילות וההלכות, יש ספר ספר "ליקוטי הלכות", אתה יודע מזה? וגם "ליקוטי עצות", כן, כן, כן, - כולם אנחנו צריכים.

# האש שלי

הנערים והנערות וכל העולם יעסקו בספרי רבנו.

השם יתברך יעזור שנזכה, שנזכה ביחד ולעסוק בדברי רבינו, שהוא מחיה כל ישראל, כל אחד מישראל, איך שהוא, איך שנפל.

כשיצא הספר "ליקוטי מוהר"ן", אמר רבינו: שזהו התחלתה דגאולה, בן, לא סתם איזשהו דבר נאמר, דבריו חיים וקיימים כאילו עכשיו הוא אומר את זה! (סבא צוחק)

רבי נתן אמר: אם יפסקו לו גיהינום בעולם הבא, אז הוא יגיד תורה מ"ליקוטי מוהר"ן", יבואו כל הצדיקים לשמוע, אז יהיה נעשה שמה גן עדן".  
נו, יש כבר רפואה, יש "ליקוטי מוהר"ן", יש ספרי רבינו, כבר גמר הכל.

כשיצא הספר "ליקוטי מוהר"ן", אמר רבינו: שזהו התחלתה דגאולה, בן, לא סתם איזשהו דבר נאמר, דבריו חיים וקיימים כאילו עכשיו הוא אומר את זה! (סבא צוחק)

גם הוא אמר שזה שמירה בבית  
אפילו שלא, שלא קוראים, רק שהוא נמצא, הספר נמצא בבית

[זה שומר]

בן.

## אשרינו

אנחנו צריכים להיות בקי בספר "ליקוטי מוהר"ן", רבינו הקדוש אמר: שצריכים להיות בקי בזה, שיכולים להגיד בעל פה ישר והפוך, אפילו הפוך. כן, כל כך בקיאות צריכים לזה, כי זה כל חיותינו, כל דיבור הוא כל חיותינו, כל דיבור שלו, אפילו דיבור אחד.

המעשיות הוא טובה לאדם, אף-על-פי שלא יודע כלום, רק שהוא קורא התיבות, הדיבורים זה גם כן סגולה גדולה ליראת שמים ולכל טוב והוא אמר: "מה יכול העולם לאמור על המעשיות, הלא הם מעשיות יפות?" והמעשיות, המעשיות מגלים את רבינו, מגלים את השם יתברך – המעשיות!, מה, מה שזה, נחת כזה.

רבינו הקדוש הוא אמר: "שה"סיפורי מעשיות" מסוגל לעקרה, שתקרא המעשיות האלו, אז יהיה. זה סגולה לבנים", כן.

*[בסין, בסין, שמה לומדים "סיפורי מעשיות"]*

כן? הם חוקרים "סיפורי מעשיות"

*[כן, כן.]*

וגם אצלנו באוניברסיטה בכל בוקר חוקרים את ה"סיפורי מעשיות"



# האש שלי

[את ה"סיפורי מעשיות" צריך להגיד בקול רם לומר או לקרוא?]

בוודאי, בהתעוררות, באמונה, באמת, זה סגולה, זה סגולה  
לבנים, ככה אמר רבינו הקדוש

[באיזה שפה, בשפה של האשה גם כן?]

אתה יכול אידיש?

[לא, לא]

או בלשון קודש

[בלשון הקודש]

לשון הקודש הוא בדיוק כמו האידיש,

רבינו הקדוש סיפר באידיש, זה המקור, אני סיפרתי ביהוד עם  
הנשיא שזר בלשון הקודש, אז אמרתי לו: "תקרא באידיש, כמו  
שיצא מפי רבינו", הוא היה יכול אידיש גם כן, הוא נתגדל  
בבית של אידיש.

...ה"סיפורי מעשיות", צריכים להדפיס הרבה מאוד...

[או אנהו, מה, מה מוטל עלינו עכשיו לעשות לקרב את ביאת משיח עכשיו בכל יום, בכל  
רגע?]

בתהלים, ב"ליקומי תפילות" ועבודת השם, זהו, זהו התקרבות  
הגאולה על פי דעת רבינו, כן.

בלי רבינו, אין כלום, הוא העיקר והסוד והיסוד והשורש.

הכל תלוי ברבינו, כל הגאולה, ביאת המשיח וכל, וכל התיקון  
שלנו ושל כל העולם תלוי בו, תלוי ברבינו.

## אשרינו

כשרוצים אמת, כשמחפשים אמת, אז זוכים.  
אני נולדתי בין מתנגדים גדולים, שהיו למדנים גאוניים, צדיקים  
מפורסמים בכל העולם, ואני לא קיבלתי. לא ידעתי כלום, אבל  
אני חיפשתי אמת ומצאתי איש אחד, בן, רבי ישראל קרדונר,  
וראיתי מה זה ברסלב, בן.  
הייתי גיבור כזה.. עזבתי כל העולם, ונדבקתי וקישרתי עצמי  
לר' ישראל, בן.  
נסים שאני נמצא בעולם, מה שמבלתי מהשם 'ברסלב'... אבל  
היום יש ספרים, בן. מי שרוצה אמת, מי שאומר "ליקוטי  
תפילות", אז הוא מוצא האמת!

[סבא, רבי ישראל קרדונר איך היה אומר "ליקוטי תפילות"? הוא היה בוכה? צועק?]

אין דיבורים לדבר ולספר, אי אפשר לתאר דבר כזה, רוחני,  
נשמה, (סבא צוחק)...

אבל הוא האיר בלב, מונח בלבי, בכל האברים הקול שלו, בן,

אה

[הוא היה מנגן?]

מנגן, בן, בן, הו, הו, היה מנגן ניגון דקדושה, ניגון כזה, ניגון

של משיח (סבא צוחק)

[ה"ליקוטי תפילות" אמרים בשמחה, או בכבידה?]

להגיד, להגיד בפה מה שכתוב בספר, בפשטות, כמו שכתוב

להגיד בפה, ומזה יבוא...

# האש שלי

אז ללמוד באולפן, ללמוד

[באולפן?]

לשון הקודש

[בן, בן]

אז הוא יוכל להגיד "ליקומי תפילות" וכל, וכל התורה.

הגמרא, כל התורה, הקבלה והכל, ב"ליקומי הלכות" - יש כבר! - הוא מקשר את הקבלה עם כל דין, בן. העולם היו צריכים להיות קבוע תמיד ב"ליקומי הלכות"! כל הלומדים וכל העולם, כי רואים בזה פלא פלאות כאלה, איך הוא למד את הגמרא, איך הוא למד המדרש. אבל העולם לא יודעים, הם חושבים: "יש ליקומי הלכות" כמו... מה? בשביל מה לי ה"ליקומי הלכות"? חידושים של חסידות, של, של, של קבלה? זה... (כבא צוחק)

אם רואים האור של הגמרא, של כל התורה, הקבלה והכל - ב"ליקומי הלכות" יש כבר! - הוא מקשר את הקבלה עם כל דין, בן. העולם היו צריכים להיות קבוע תמיד ב"ליקומי הלכות"!

יש "ליקומי הלכות", מה שזה, זה כל הגאולה וכל הישועה. כל דיבור של רבינו ורבי נתן, הם כל חיותנו.

## אשרינו

אשרינו שיש בעולם "ימי מוהרנ"ת", ורבינו הקדוש אומר: "נחמן ונתן מצחקים מכל העולם" (סבא צוחק).  
אה, הוא עשה "ימי מוהרנ"ת", הוא ציחק מכל העולם.  
"ימי מוהרנ"ת" מצחק מכל העולם (סבא צוחק)

מה יכול העולם לומר על זה, על "ימי מוהרנ"ת"? (סבא צוחק). אני לא היה לי "ימי מוהרנ"ת", לא היה להשיג זכיתי לראות את ה"ימי מוהרנ"ת", אוי, ראיתי את זה, אמרתי: "כדאי שאני פה, שאני בעולם",  
"ימי מוהרנ"ת", "ימי מוהרנ"ת", "ימי מוהרנ"ת" (סבא צוחק).  
אוי, צריכים לומר "אשרינו" על כל מילה של "ימי מוהרנ"ת",  
אשרינו, אשרינו, אשרינו ואשרינו (סבא צוחק)

(על אב"י הנחל):

כל מכתב הוא אור השם, כל דיבור, אור השם.  
נעלם מכל העולמות, נעלם מכל העולם, אבל רבינו הקדוש...

תשים את לבך, תראה, תראה את המכתבים, הם מעוררים מאוד, נעשה על ידם הרבה בעלי תשובה.

# האש שלי

## הדפסה

רבי נתן אמר לפני ההסתלקות, ביום שישי, בעשרה במבט, אמר: "דף אחד מספרי רבנו, יעקור כל הרע מן העולם".  
ובכן תהיו חזקים, בכסף, במרחה, בכל העניינים - להדפיס, למכור ספרים, להדפיס. ככה ציווה רבנו, זה מקובל באמת.  
רבנו ציווה להדפיס כל כך, שיהיה מלא כל העולם, כל בית, כל מקום עם ספרי רבינו.  
ורבי נתן, וכן כל אנשי רבנו הם מסרו נפשם על זה.

אנחנו צריכים למסור כל נפשנו על זה, ושיהיה בכל מקום ספרי רבינו ז"ל, אז יהיה הגאולה השלימה.  
כל אחד שיש לו איזה כסף - רק על זה - להדפיס ספרי רבנו. ולמלא את כל העולם, כל בית, כל ילד וכל ילדה בספרי רבנו, אז יהיה עולם אחר לגמרי.  
אוי, אוי וי, וי, כל אחד שיש לו איזה כסף, רק על זה, להדפיס ספרי רבינו ולמלא בכל מקום, כל הבתים, כל הדירות וכל מקום, רק ספרי רבינו.  
אוי, מה שיש עכשיו בעולם, אור כזה, שהעולם, לא אותו עולם, יהיה עולם חדש, עולם אחר לגמרי...  
מה חושבים העולם, 'הגני בעולם בשביל, בשביל כסף', בשביל זה נברא העולם? אוי, אוי וי, וי, וי...

## אשרינו

אני יכול לגזוע, מגודל האור שעתיד לבוא לעולם על ידי רבינו,  
אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, אוי,

..רק להדפים ולהדפים, להדפים...  
עכשיו יהיה ספרים על ספרים, להכין בשביל כל העולם, יהיה  
ספרים!

בכל הכסף שלי, אני רוצה להדפיס ספרי רבינו ז"ל.

שלא נוכל לחיות ולא לאכול. איך אנחנו יכולים לנוח ולישון?  
בצער, בצרות כאלה של עם ישראל.

אם מצאתי מישהו רוצה להתקרב לרבינו, מסרתי את נפשי, לא  
הסתכלתי על פרנסה, על המשפחה (סבא צוחק) רק זה, אין  
רחמנות יותר גדול מזה!

גם רבינו הקדוש הזהיר אותנו להדפיס ולהדפיס, ולהדפיס. וגם  
רבי נתן, נתן את זה, ביום עשרה בטבת, שהוא הוציא נשמתו,  
לפני יציאת הנשמה, הוא דיבר מזה ואמר: שיהיו שייתנו כל  
מה שיש להם, כסף, מרחקה, עבודה, הכל בשביל להדפיס, דף  
אחד מספרי רבינו יעקור את כל הרע מן העולם, כל החושך מן  
העולם!

*[יעקור את כל החושך מן העולם?]*

ככה הוא אמר, בן.

אנחנו צריכים למסור נפשנו להכניס את רבינו בעולם.

## האש שלי

הוא מהפך "יש עניין שנתהפך הכל לטובה" (סבא צוחק) מה שזה, מה שזה, מה שזכינו...

מה שיש בליקומי מוהר"ן, בסיפורי מעשיות ו"השיחות" וליקומי עצות, מה שיש בזה, וגם כן כל ספר, "אב" הנחל" גם כן דבר פלא.

יהיה ספרים על ספרים, להכין בשביל כל העולם! יהיה ספרים..

...אני רוצה להדפיס ספרי רבינו ז"ל, והם רוצים כסף...

אשרינו, אשרינו שיש לנו רבי כזה, שיש בעולם דבר פלא כזה שלא היה מיום בריאת העולם! אם היו מקבלים את זה, היה כבר הגאולה! אבל הכל בחכמה, מאת השם, על-כל-פנים אנחנו צריכים למסור נפשנו להדפיס ולהכניס דברי רבינו בעולם, אז יהיה הגאולה כזה, שלא היה מעולם!

מה שאנחנו רואים, שמדפיסים ספרי רבינו ויכולים לקרוא בכל מקום, בבית כנסת ובכל מקום, ואין איסור ללמוד ספרי רבינו, זה סימנים על הגאולה!

אתה לא יודע מה שהיה, היה איסור לנגוע בספרי ברסלב!

- 'איך יבוא הגאולה? ואיך... 'גמרתו ואגמור?', מה זה 'גמרתו

ואגמור'? לא רוצים לנגוע בספרי ברסלב?' (סבא צוחק)

ור' ישראל (קדונו) הדפיס במסירת נפש, 'בשביל מי? בשביל מי ספרי ברסלב? יש הרכה ספרי חסידות, בשביל מה צריך ברסלב? יש "ראשית חכמה" ויש "משנה ברורה" ויש... "מסילת ישרים" ויש, ויש,

## אשרינו

ויש... מה? יכולים, יכולים לחיות בלי, בלי ספרי ברסלב!, אך תבוא הגאולה? מה יהיה? העולם לא רוצים לנגוע בספרי ברסלב' נו, ועכשיו אנחנו רואים דבר למעלה מן הטבע, מהפך אל הפך, היום יכולים להבין שיבוא זמן שכל העולם יתקרבו, יתקרבו לרבינו בביטול כזה, שישליכו הכל, רק רבינו! (סבא צוחק), כן...

אם היו אומרים לי לפני שבעים שנה, שברסלב יהיה לה קיום אחרי שבעים שנה, אז הייתי אומר: 'הם משוגעים, הם לא יודעים מה הם מדברים, אך אפשר דבר כזה?' - היה פחד לנגוע בספר ברסלב! (סבא צוחק)

היה מחמירים גדולים שהם לא רצו לנגוע, לא, לא, רק לא לנגוע בספר, אפילו השולחן שהספר עליו לא רצו לנגוע (סבא צוחק), הוא היה מחמיר גדול (סבא צוחק).

אז עכשיו אני חי ואני רואה שכולם מתביישים, ברסלב זה כל הזמן יותר, יותר חשוב ויותר.. זה הולך וגדל. מדפיסים וקונים, כן. ועכשיו אנחנו יושבים בבני-ברק בסוכה ומדברים דיבורים כאלה שזה המתקה לכל העולם, לכל בני-ברק, לכל ירושלים, לכל ארץ ישראל, לכל העולם, כל דיבור שמדברים מרבינו הקדוש הוא המתקה גדולה לכל העולם.

[אבל העולם עוד לא יודע מה?]

נו, עוד לא יודע, אבל הוא ידע, ידע, האמת לא מתבטל, האמת נעשה בכל יום יותר חזק (סבא צוחק)



# האש שלי

## הפצה

כל העולם ישמחו וינגנו וינגנום שלנו, ויהיה שמח. שמחה גדולה בירושלים ובכל העולם ובאומן. אנחנו נלך בלילה, לא ניתן לרחביה לישון, הם יצעקו: "הוא לא נותן לנו לישון, לא נותן לנו לישון, מה זה?", הם צריכים לומר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו" (סבא צוחק).

אה, אה, אה, אה, נו, נלך לאכול, אחר הניגון של "גדולתנו ותפארתנו", צריכים לאכול, שיהיה לנו כח להמשיך ובריקודים וניגונים, בן,

הם אומרים כל העולם: "ניגונים כאלה כמו ברסלב? אין", הגאונים הגדולים הם אומרים: "כמו רבי נחמן, אין", הוא כל התורה, הוא כל ישראל, הוא התיקון של כל ישראל, הוא מתקן כל... אפילו כופרים, אפילו שהם רחוקים לגמרי מהיהדות, מתורה, הוא יקרב אותם ויעשה, יהיה מהם צדיקים גדולים.

כתוב בתורה ס"ז חלק ב': "כל מה שהצדיק נתפרסם ביותר נתגדל ונתקדש שם השם ביותר". אבל לפני מאתיים שנה לא היה כל המכשירים של פרסום. היום ביום אחד זה נתפרסם בכל העולם.

## אשרינו

לחשוב על זה, ולעשות למעלה מבוחנו, לא לישון ולא לאכול,  
אין זמן! בן, צריכים לרחם על ישראל, זה רחמנות.

[פיקוח נפש]

בן, וודאי, אפילו אחד אם הוא מתקרב לרבינו, זה ישועה כזה  
מה שאי אפשר לשער, שמחת השם יתברך ושמחת הצדיק.

"אשרינו" כל הלילה! אשרינו, אשרינו, אשרינו (סבא צוחק) אנחנו  
צריכים לשיר מעיר לעיר, מכפר לכפר, ולהודיע, להודיע,  
להודיע, שיש אשרינו בעולם (סבא צוחק)

להכניס בכל בית איזה ספר, בן.  
צריכים לספר את זה, לדבר מזה, עצות ודיבורים - איך לעשות  
שיהיה באמת, באמונה...

"ואני רופא אותה"

אוי, אוי, אוי, אוי, רבנו של עולם, רבנו של עולם, על-  
כל-פנים העיקר הדיבורים שאנחנו צריכים לגלות ולפרסם  
ולמסור נפשנו על ענין הזה: שכל הגאולה תלויה ברבינו רבי  
נחמן מברסלב, ללמוד ספריו.

הוא זה... כל אות, כל תורה, כל, כל דיבור שלו הוא אור כזה,  
שהוא מדבר אליך, מדבר מה שאתה צריך, כל העניינים  
שעוברים עליך, שעברו עליך, שעוברים עליך. וכן לזה וכן זה,  
וכן כל אחד ואחד, וכן אני, וכל אחד ואחד.

## האש שלי

וכל דיבור שגילה רבינו הוא כלליות של כל אחד מ ישראל, מה שעובר עליו ומה שעבר עליו, המחלות שלו והרפואות, לא רק המחלות.

הוא מתקן, מטהר ומרפא כל החולים, כל הגרועים שבעולם שאין להם שום תקומה, אין להם, שום צדיק לא יכול לעזור להם, אבל רבינו רבי נחמן אמר: "ואני רופא אותה", זה הסוף של המעשה של ה'שבעה בעמלירבם'.

עכשיו השם יתברך יחדש בעולם, מה שלא היה בעולם. הוא אומר לנו: "בואו, בואו, בואו, בואו אלי, יהיה טוב" ניסים שיש היום, לא היה בשום זמן. עוד לא נתגלו בעולם. השם יתברך אומר לנו: "בואו, בואו, בואו", יש כבר חדשות כאלה, נפלאות שעדיין לא נתגלו בעולם. יש כבר רבינו בעולם, יש לנו כבר הכל. כל התורה וכל החסדים וכל הפלאות, כן.

אני יכול לגווע, מגודל האור שעתידה לבוא לעולם על ידי רבינו, אוי, אוי, אוי, אוי, אוי.

יתגלה אור רבנו הקדוש בעולם, אז יהיה עולם אחר לגמרי, עולם חדש.

## אשרינו

העיקר רק רבנו הקדוש, זה צריך להאיר בכל העולם, בכל ישראל. כל זמן שזה לא, שעדיין לא נתגלה, אין כלום, אין לנו כלום.

צריך להתגלה, אור רבינו הקדוש זה אור חדש לגמרי, שלא היה מעולם, שהוא יכול לעזור לנו, לתקן אותנו, לחדש אותנו.

נלך, כמו שהולכים ומחפשים איזה דבר, נלך, נחפש איך זוכים לתיקון דגאולה, איך זוכים?

רואים, שהשם יתברך מנהיג העולם, על פרסום רבנו. מה שנעשה מזה בכל עניין קמין, מה שנעשה מזה בעולמות העליונים, מה שנעשה מזה, אין להשיג.

כל הישועות, זה התורה הקדושה - להפיץ ספרי רבנו, זה יחיה את כל העולם.

צריכים לדבר בזה יומם ולילה, לא לישון ולא לאכול. אין לי זמן (סבא צוחק), צריכים לרחם על בנינו ועל דורותינו ועל עצמינו, לדבר רק בזה.

מי שרוצה להסתכל ולהיות עבד להשם ולעבוד השם באמת, אז זה רק רבנו! זה צריכים להודיע לכל העולם. ואנחנו רואים שכל העולם הם מבינים את זה, הם ממשיכים עצמם לרבנו.

## האש שלי

אנחנו צריכים לרחם על עצמינו ועל דורותינו ועל זרעינו ועל דורותינו, להודיע לכולם, לכל העולם, שיש עכשיו בדורות אלו, בחושך הזה, יש כבר אור כזה שהוא יכול לעזור לנו, להציא אותנו מן העוונות ומן התאוות ולתקן הכל, בן.

העיקר להפיץ, שיהיה בכל בית המפרים של רבנו ז"ל. כי היום, גם הילדים וגם הילדות יכולים לקרוא, או יהיה דור של צדיקים.

לשמוח ולרקוד בכל, בכל מקום, זה העיקר של הכל, עיקר היסוד והשורש של הכל, זה התיקון!

טוב, טוב, טוב, נו, בן, ילדים, ילדים זה חדש, חדשים, בן (סבא צוחק), גם הם עוד לא משוקעים כל כך בהתאוות, נו, בן, הם יכולים לקבל, בן (סבא צוחק).

להכניס בכל בית איזה ספר, בן. צריכים לספר את זה, לדבר מזה, עצות ודיבורים, איך לעשות שיהיה באמת, באמונה...

חסיד שמספר לסבא על האירוסין שלו:

[יש שמה אנשים, ברוך השם, יש שמה אנשים ירא השם]

בן, אחים, אחים שלה

[אחים שלה, אח שלה גם, ברוך השם, מצוין] בן?

[יש לה שתי אחיות עוד, ברוך השם]

אולי תזכה להודיע להם מרבינו הקדוש, זה עולה על הכל! לאט, לאט..

## אשרינו

מי שרוצה עכשיו, יש לו כבר התורות כאלה, תפילות כאלו, דיבורים כאלו וצדיק כזה, שהוא משנה הטבע, משנה כל העולם, הוא "יש ענין שנתהפך הכל לטובה" - הוא מהפך הכל לטובה, אוי וי.

זה בורא עולם חדש, כל דיבור של רבינו. ואנחנו צריכים למסור נפשנו על זה ולהכניס בלבנו, בלב זרעינו ובדורותינו ולדבר תמיד רק בזה - איך זוכים לצאת מהעוונות, מהתאוות, איך זוכים לתקן הכל. כח רבינו, הוא גילה לנו שהוא יכול לעזור לנו, הוא יכול לתקן אותנו, כמו שאנחנו, אוי.

כל תורה שגילה רבינו בעולם, כל דיבור שגילה זה כל חיותנו ותקוותנו, בן, זהו. ואנחנו צריכים לרחם על עצמינו ועל דורותינו ועל זרענו ועל דורותינו, להודיע לכולם, לכל העולם: שיש עכשיו בדורות אלו, בחושך הזה, יש כבר אור כזה, שהוא יכול לעזור לנו, להוציא אותנו מן העוונות ומן התאוות, שמתקן הכל!

נשיר ונרקוד ונעשה כל מיני שמחה - זה מספיק על דיבור אחד של רבינו.

אנחנו צריכים למסור כל נפשנו ודורנו על זה, ושיהיה בכל מקום ספרי רבינו ז"ל, אז יהיה הגאולה השלימה. הנערים והנערות והילדות וכל העולם יעסקו בספרי רבינו. אני יכול לגזוע, מגודל האור שעתידה לבוא לעולם על ידי רבינו, אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, אוי.

## האש שלי

עכשיו יהיה ספרים על ספרים, להכין בשביל כל העולם, יהיה  
ספרים

יצחק אייזיק...

היה לי ארבע אוטובוסים לנסוע ולא היה לי כסף על הוצאות,  
אמרתי: 'אם אני יגיד לו כסף, הוא יחשוב שאני עושה מסחר  
ממנו' (סבא צוחק), כסף אסור להזכיר (סבא צוחק) אני נהגתי איתו  
בחכמה, לא אמרתי לו שאני צריך כסף (סבא צוחק)

[איפה הוא גר?]

ברוינגוף

[ברוינגוף?]

כן, הו, הו

[באיזה שנה זה היה?]

תשי"א

אוי, אני מיילתי אתו בתל אביב, באלנבי ובמסעדות הכי יפות,  
כן (סבא צוחק), ואני הסתכלתי עלי כמו משוגע.. 'מה אתה עושה?  
מה זה אתך? מה? אתה משוגע? אתה נכנס, אתה נכנס  
לגיהנם כזה? עד חצות לילה, זה משוגע'  
אבל הוא רקד איתי בליל שבת, הוא רקד איתי... אני היה לי  
"ליקומי תפילות", נתתי לו, ואני נשארתי בלי ה"ליקומי  
תפילות", אני נתתי לו.

## אשרינו

שלא נוכל לחיות ולא לאכול, איך אנחנו יכולים לנוח ולישון?  
בצער, בצרות כאלה של עם ישראל.  
אם מצאתי משהו רוצה להתקרב לרבינו, מסרתי את נפשי, לא  
הסתכלתי על פרנסה, על המשפחה (סבא צוחק) רק זה, אין  
רחמנות יותר גדול מזה!

*[ברוך השם, או אנחנו צריכים פשוט לקחת את כל המכשירים וכל האפשרויות]*

כל מיני תחבולות, כל מיני עצות, כל... לחשוב על זה, ולעשות  
למעלה מכותנו, לא לישון ולא לאכול, אין זמן!

*[איך זה? למה?]*

כן, צריכים לרחם על ישראל, זה, זה רחמנות

*[פיקוח נפש]*

כן, וודאי, אפילו אחד אם הוא מתקרב לרבינו, זה ישועה בזה מה  
שאי אפשר לשער, שמחת השם יתברך ושמחת הצדיק (סבא צוחק)  
ושמחת כל הצדיקים. כן, זה העיקר תלוי בזה, רבינו!, כל הגאולה  
תלויה בהתגלות רבינו בעולם, ה"ליקוטי מוהר"ן" (סבא צוחק).

וכשאני מוצא איש אחד, שהוא רוצה ברסלב, אז,  
אז אני עשיר גדול.

כשמצאתי איש אחד שהוא רוצה ברסלב.. מי יכול  
לשער? מי יכול לדבר?



# רפואות סבא

## אין שום יאוש בעולם כלל

רבינו הקדוש גילה וצעק בקול גדול, בקול גדול: "אוי, אוי, אל תתייאשו, אין שום יאוש בעולם כלל"

"אין שום יאוש בעולם כלל", תתחיל מעתה מחדש להיות יהודי.

## אמונה

צריכים לזוהר להוציא מכל דבר לימוד, שכל דבר מהשם יתברך. רק אמונה. אנחנו מאמינים... אבל "אמונה", זה אמונה באמת על באמת. אם יש 'אמונה' אבל היא בדבר שקר, זה לא נקרא אמונה.

ברוך השם, אנחנו זכינו לידע מרבינו הקדוש, שהוא מכניס בנו אמונה כזו, חדשה. אמונה כזו, שרק אנחנו צריכים לקבל.

## אשרינו

באמת, באמונה, 'אין אמונה בלי אמת ואין אמת בלי אמונה',  
כן.

באמונה, באמת, אז תראה ישועות... - הוא שומע כל תפילתנו,  
וסוף כל סוף יהיה ישועה. אבל לא, אסור לנו להרהר: 'מדוע  
לא רואים', אז זה עיקר האמונה - להאמין בהשם.

אמונה, נו, אנחנו אומרים 'מה? אנחנו לא מאמינים? אנחנו יש  
לנו אמונה'...

לא, אמונה זה: "ויאמינו בה' ובמשה עבדו" - על ידי משה  
עבדו אנחנו זוכים להאמין בה' ובתורה. עיקר האמונה הוא  
אמונת חכמים, כן, "ויאמינו בה' ובמשה עבדו", ובמשה עבדו?  
- אז ויאמינו בה'!

צריכים להתחזק, אמונה זה דבר קל, כן, לא צריכים לעמול  
ולחפש, צריכים רק הלב, שיתגעגע ליבו לחזור לטוב, לעבוד  
את השם יתברך.

זה דבר קל 'אמונה', זה מילה אחת, זה לא הרבה דברים, קל,  
'אמונה',

אז זה לא דבר שיכולים להבין, זה דבר רוחני, רוחני,  
אמונה זה, זה תלוי בלב,

## רפואות סבא

אוי, צריכים להתחזק וללמוד לזכות לאמונה, בלי אמונה אין שמחה, אין חיות.

אמונה, גם בצדיק וגם בנו, בן, - כמו שאני - השם יתברך רוצה אותי ואוהב אותי ורוצה שאני אתגבר ואהיה גיבור, להתגבר להיות בשמחה. לא להיות שלימזלניק (שלוזמאל).  
שיראו כל העולם הערך של המעשים שלי, שאני מוכן למסור הכל בשביל האמת!

"ויאמינו בה' ובמשה עבדו", העיקר היא אמונה, ועיקר האמונה היא להאמין בצדיק, "ובמשה עבדו".

אנחנו הזרע של הצדיק. אנחנו צריכים לחפש דרכים איך להגיע לאמונה בהצדיק, כי זה העיקר התיקון שלנו, העיקר הכל. רבינו הקדוש אומר גם בן: "העיקר היא האמונה"  
אמונה, להאמין בנו, בעצמנו, שהשם יתברך רוצה אותנו כמו שאנחנו.

בן, זה לא עצה לשכב, לשכב, לשכב. - רק להסתובב. ולהאמין בעצמו, שאני כמו שאני השם יתברך רוצה אותי, רוצה אותי ורוצה שיהיה לי אמונה בצדיק ובעצמנו, בן.

להתגבר בכל כוחו להתחזק באמונה, זה העיקר התיקון והעיקר הגאולה, שלנו. העיקר היא האמונה.



# רפואות סבא

## אמת

דבר שאינו, שקר אני שונא, ולא יכול לסבול הריח שלו, בן.  
(סבא צוחק)

השקר נופל ונופל, ונופל, והאמת עולה ועולה, ועולה.

כולם צריכים לקבל מרבינו, אפילו אדמו"רים גדולים, בן, ואם  
הם מתנגדים לרבינו, אז הם שקר!, הפך צדיק זה רשע, הפך  
האמת זה שקר!, בן...

*[יאנחנו מחפשים את הצדיק האמיתי]*

הווי, הלוואי שנזכה למצוא אותו, אם מחפשים - מוצאים, אם  
מחפשים באמת.

## אריץ ישראל

מצרים, היה הממשלה הכי חזקה בעולם, מי יכול ללחום כנגד  
מצרים? אבל השם יתברך נתן להם מכות גדולות, והוציאנו  
ממצרים.

וכן בכל דור ודור הם עושים מה שעושים, אבל השם יתברך  
עושה את שלו...

בן, הווי, הווי, מי יכול לספר ולתאר מה שסבלתי? (בגלל שהתקרב  
לרבי נחמן) אבל רואים אנחנו מתקיימים, והם, והם נופלים...

## אשרינו

...וייפלו, יפלו, לא ברגע, אבל יש חשבון, לא הפקר! עכשיו הזמן של הגאולה, צריך להתגלות אורות גדולות.

(שואלים את סבא: אם משתמשים בכח?)

לא, אבל זה לא דרכינו! דרכינו הוא לסבול ולסבול, ולסבול, אבל אחר כך נעשה מה שנעשה, לא הפקר.

אנחנו מספרים בכל יום הנסים והנפלאות שעשה השם יתברך במצרים ולגויים, שהוציאנו ממצרים, ונתן לנו את ארץ ישראל, ונתן לנו התורה. מה? לא הפקר! יהיה נעשה נסים ונפלאות גדולות, כן. וזה בעוונותינו, אנחנו גרמנו את כל זה בעוונותינו, אנחנו גרמנו כל זה, אבל השם יתברך מרחם עלינו, כמו שהצילנו על הים וממצרים.

עכשיו אנחנו רואים פלאי פלאות כאלה, פתאום יש לנו ארץ ישראל. ירושלים שלנו, בית המקדש שלנו. הגויים יפלו ולא יקומו, יפלו לנצח נצחים.

אוי, אנחנו לא צריכים ליפול בידיהם!!

אנחנו צריכים להאמין בתורה, באמת, באמונה. זה כל חיותנו לנצח נצחים. והגויים הם כמו חמורים, נותנים להם תבן, הם אוכלים, עומדים ואוכלים כסדר יומם ולילה. ואנחנו עם קדוש,

## רפואות סבא

ארץ ישראל, ארץ קדושה, ירושלים, בית המקדש, קודשי הקדשים. מי יש לו? מה יש להם? אין להם כלום.

ארץ ישראל היא ארץ קדושה, אנחנו עם קדוש, בן. זה שלנו, כל העולם הם ארץ העמים, לא ארץ ישראל, רק פה ארץ ישראל, בן.

אנחנו עם אחד, וארץ ישראל היא ארץ אחד בכל העולם, ארץ הקודש, ארץ היהדות, בית המקדש. מה? הגויים, מה יש להם? אין להם חיים כלל, העיקר החיים היא התורה.

כל הגויים יודעים שאנחנו כבשנו את ארץ ישראל. איך? אין נשק, אין כסף, ואיך? (צוחק)... אנחנו ישראל, עם אחד בארץ, אין עוד עם כזה. כל הארץ, הבתים והכל מה שיש, שלנו.

השם יתברך נתן לנו את ארץ ישראל לעם ישראל, לעם היהודי. לא היה לנו, לא חיילים ולא כסף ולא נשק, ואנחנו באנו וכבשנו את ארץ ישראל, ככה היה... עכשיו יש לנו נשק, שאמריקה אין לה נשק כזה (סבא צוחק)...

## אשרינו

[אישתי שואלת איפה אנחנו צריכים להיות...]

"כל ישראל צריכים להיות בארץ ישראל", ככה אומר רבינו.

כל ישראל צריכים לגור בארץ ישראל,  
אבל בחוץ לארץ? לא! רק בארץ ישראל

(רבנו) כשנכנס לארץ ישראל, היה כולו מדבר שומם, לא בניין  
ולא עצים ולא, ו... כולו מדבר כזה. הוא אמר: "כל היהודים,  
כל ישראל צריכים לבוא לארץ ישראל, לגור בארץ ישראל!"  
נו, איך אפשר?

וזה, וזה נעשה עכשיו, כל ישראל באים לארץ ישראל (סבא צוחק)  
יבואו, יבואו, יבואו, יבואו. כן, יישארו כל הגויים יישארו בלא  
יהודים.

כל התיירים מתפלאים מאוד, לא רואים בכל העולם דבר כזה,  
אור כזה ואויר כזה, ומעם כזה בפירות לא רואים בכל העולם.

אנחנו יודעים מארץ ישראל על-ידי רבינו, ורבינו הוא אומר  
לגור בארץ ישראל.

הנסים ונפלאות כבר התחיל, רבינו הקדוש כבר בעולם, ארץ  
ישראל כבר אצלנו, נו, יבוא לאט, לאט, יבוא הכל.  
אה, מי תיאר אפילו במחשבה - ארץ ישראל איך יהא שלנו?  
הגויים, הערבים, מיליונים, מיליונים בעולם, ואנחנו, כמה



## רפואות סבא

אנחנו? - אנחנו עומדים נגד כל העולם... אנחנו נגיד להם:  
"אנחנו לא מפחדים ממכם, אנחנו יש לנו נשק מן השמים"  
(סבא צוחק)

הגויים הם מרגישים את זה, הם ראו רעידת אדמה כזה,  
צעקות כאלה, כן, אבל הם גויים, הם לא רוצים, אינם  
מאמינים. אבל הם יפלו, כל השקר יפול, וכל הגויים כלום,  
כלום.

מה? אנחנו מפחדים מכל העולם, מכל הגויים? (סבא צוחק).  
פתאום יבוא רעידת אדמה והם יראו, זה מכה גדולה, ומי  
יודע מה מחר? איפה שיהיה רעידת אדמה... הם מפחדים!  
(סבא צוחק).

נו, כשרואים דבר כזה, אנחנו לא מפחדים. הגויים מפחדים.  
כי המכות יבואו עליהם. כל הגויים יבואו: "אנחנו רוצים  
להתייחד", אין מקבלים גרים, בימות המשיח - לא מקבלים  
גרים!

באים מכל העולם, באים מן אמריקה, מן אנגליה ואסליה,  
מכל המדינות באים לארץ ישראל, כן.  
רבינו הקדוש כשהיה בארץ ישראל, הוא ירד קודם בחיפה,  
אז אמר: "ארץ ישראל, צריכים כל ישראל לבוא לגור בארץ  
ישראל!",

אבל לא היה פה מה לאכול ולא בתים.. אז נתקיים עכשיו!, כל  
ישראל באים, באים לארץ ישראל.

## אשרינו

(על הערבים בקום המדינה):

הם שאלו: "בשביל מי אתם צריכים כל כך מלט, בשביל מה?  
בשביל מי?", עכשיו הם אומרים: "עכשיו אנו נבונים, עכשיו  
אנחנו מבינים, בשביל מה כל כך מלט"...  
...אנחנו רוצים ירושלים, אנחנו רוצים בית המקדש, אתם לא  
יודעים מזה?

הגויים מקבלים מכות, כל הגויים מקבלים מכות, בן, לולא  
זאת, אולי חם ושלום היו הורגים כל היהודים.

(בזמן שהתחילו לדבר על הסכמים עם הערבים והיו הפגנות גדולות 50,000 איש בירושלים,  
החברים שאלו את סבא מה לעשות, להשתתף בהפגנות או איזו פעולה אחרת? סבא ניסה  
להתחמק וכשלא הצליח אותו בשאלות על זה, אמר):

אנחנו מאמינים שהעולם של הקדוש ברוך הוא.

[בן]

נו, אנחנו יהודים מאמינים בתורה

[בן]

נו, השם יתברך יתערב ויתן להם מכות לגויים!!!

# רפואות סבא

## במחון

... 'פרנסה? רק במחון' (סבא צוחק)

אנחנו לא שמענו עד עכשיו... שיש פצצה ששמה 'במחון'! (סבא צוחק)

אני שמעתי שיש לי נכד בתל אביב, אני אינני יודע איפה, נכד שהוא רוצה לשאול אותי: "מה לעשות בפרנסה" הוא רוצה לעבוד השם, אבל "פרנסה?", אז אני רוצה לילך אצלו להגיד לו: "פרנסה, הוא רק אצל השם יתברך" (סבא צוחק)

## בנים

[הוא אומר, שאתה הבמחון לו, שהוא יפקד בורע של קיימא]

אה, אה, אה, בן, בן  
[ועוד לא...]

אני, אני הבמחתי?  
[כן, ככה הוא...]

אני אמרתי שצריך להתפלל, אני לא מבטיח לאף אחד  
[הוא אומר, שאתה הבמחון לו]

אני אמרתי לו: בזכות המצוה, בזכות הצדיק, הוא יגן שיהיה  
לך בנים

[אבל רבי ישראל, בראש השנה כבר סלכ, הרב אמר בסוף השנה: "תחכה, בעזרת השם במהרה נוכח"]

## אשרינו

נו, תשיר לפני השם יתברך "עבר קציר, כלה קיץ, ואנחנו לא נושענו", "עד מתי?" (סבא צוחק)

[אני יעשה עכשיו עסקה]

מה?

[אני יעשה עסקה]

כן

[אתה תבטיח לו שיהיה בסדר, והוא יעשה סרטים מרבינו בכל העולם] (סבא צוחק)

נו, השם יתברך, בזכות המצווה זה בוודאי יגן, כן, וגם כן רבינו הקדוש אומר ב"ספר המידות": "אמונה' בגימטריה 'בנים', אמונה זה בנים.

אם יש אמונה בהשם, ליראה את השם, לקיים התורה, לקבל על עצמנו תשובה, ונזכה לתשועה, אז 'אמונה' זה גימטריה 'בנים'.

רבינו הקדוש הוא אמר: "שה"סיפורי מעשיות" מסוגל לעקרה, אשה עקרה שתקרא המעשיות האלו, אז יהיה, זה סגולה לבנים".

אוי, השם ירחם, אני רוצה בכל לבי ונפשי שכל אחד מישראל יהיה לו, יזכה לכל הישועות שצריך.

נו, ומחויבים להתפלל על העולם. רבינו הקדוש אומר: "מי שלא מתפלל על העולם, הוא יש לו עונש", כן. אי אפשר לומר: 'מה? אני לא התפללתי, מה, מדוע מגיע לי עונש?', לא! כן, יש עונש גדול. צריכים להתפלל אחד על חברו ועל

## רפואות סבא

כל העולם. שיתגלה דעת רבינו בעולם, אז יהיה כל הישועות,  
כל אחד מה שצריך.

כן, אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, רבנו של עולם, רבנו של  
עולם, ובוודאי אם הייתי צדיק, כן, בוודאי "הקדוש ברוך הוא  
גוזר, וצדיק מבטל", כן, "הצדיק, הצדיק גוזר, והקדוש ברוך  
הוא מקיים", כן, נו, אבל אני, לא זכיתי, לא זכיתי לזה, מה  
לעשות, אני לא רבי ישראל קרדונר, רבי ישראל הוא...

### ברכות

ברוך השם, יש לי זמן, יש לי ברכה מרבינו הקדוש שאני יאריך  
ימים.

אבל מי יודע? חס ושלום, שמא יגרום החמא, אבל, אבל יש לי  
ברכה, ודבר אחד מדבריו לא שווה ריקם, כל מה שהוא אמר  
אנחנו רואים.

אני מברך אתכם בכל לבי, שהשם יתברך יברך אתכם בכל  
מיני ישועות, בכל מיני הצלחות.

והעיקר שנוכח להתקרב להשם יתברך באמת, אנחנו זורעינו  
ודורותינו וכל עם ישראל. שנוכח לתשובה שלמה, לחזור  
לתורה, לחזור לאמונה,  
והכל יהיה, בוודאי, על ידי רבינו רבי נחמן.

## אשרינו

כל הנסים והנפלאות שקורה אתך, זה בזכות שזכית להתקרב לרבנו הקדוש. זה הוא - הוא נותן לנו כל מיני עצות, כל מיני ישועות. זה שזכית להתקרב לרבנו הקדוש באמת ובאמונה, זה הדבר יביא עליך כל הברכות שבעולם, כל ההשפעות טובות, כל הברכות, כן.

## גאולה

זה חסדים, חסדים ונפלאות כאלה, שלא נתגלה מעולם. לזכור את החסדים, את המתנות - מתנות כאלו וחסדים כאלו, שעשה השם יתברך אתנו ועם כל העולם - מה שאנחנו זכינו לדעת מרבינו, אוי, פלא של הגאולה האחרונה. הגאולה האחרונה, שכל אחד מישראל יזכה לתקן הכל, כל העוונות, בכח רבינו. הוא יאיר לו הדרך האמת, איך להיות יהודי.

אני זוכר שהיה איסור ללמוד בספרי ברסלב... פחדו לנגוע בספר ברסלב, אני ראיתי את זה, כן, וברוך השם היום יכולים ללמוד בכל מקום. זה, זה סימנים על הגאולה.

אתה לא יודע מה שהיה, - היה איסור לנגוע בספרי ברסלב, נו, ועכשיו אנחנו רואים דבר למעלה מן הטבע, מהפך אל הפך, היום יכולים. יכולים להבין שיבוא זמן שכל העולם יתקרבו לרבינו בביטול כזה, שישליכו הכל, רק רבינו! (כבא צוחק).  
כן...

## רפואות סבא

[העיתונאי, הוא שואל מה אתם אומרים על השואה]

זה היה הכנה לגאולה.

[אנחנו רוצים הגאולה, רבי ישראל, אנחנו רוצים שהגאולה תבוא]

רבינו הוא הגאולה, בלי רבינו אין גאולה, העיקר הוא רבינו, הוא הגאולה.

אתם לא יודעים מה שהיה, אבל אני רואה מה שהיה, ומה שעכשיו, אז רואים בחוש שהגאולה מתקרבת, קרוב, בקרוב, היא מתקרבת.

ועכשיו אנחנו קרובים וסמוכים אל הגאולה, (סבא צוחק)

יש כבר "ליקוטי מוהר"ן", ה"סיפורי מעשיות", ה"ליקוטי הלכות", עכשיו הגיע זמן הגאולה, התחיל להתעורר קצת, רבינו.

זמן הגאולה הגיע, אני קיבלתי פתק: "זמן הגאולה קרוב מאוד", עיקר הגאולה שיתגלה רבנו בעולם. זה עיקר בשורת הגאולה. בלי רבנו, אין מה לדבר!

ועכשיו השם יתברך עשה נסים ונפלאות, שכל העולם מדברים מרבנו, רק רבנו, רבנו, רבנו, רבנו, המתנגדים הם מתביישים נגדנו, הם מתביישים מאד: "מה זה? ברסלב?"

## אשרינו

הרשעים, הכופרים - גפלו כוחם, והם רואים שהם לא כלום נגד הגאולה. פתאום נעשה פלאות. רבנו, הוא למעלה מכל הצדיקים - אור כזה לא היה בעולם. ושלא היה לרבי שמעון ולשום צדיק ולכל התורה. היה סגור, ונפתח.

נו, יבוא זמן, כן. כל זמן שרבינו הקדוש נתפרסם יותר בעולם, אז זה התקרבות הגאולה!  
ב"ספר המידות" אומר רבינו: "ביאת המשיח תלוי בקירבת הצדיקים!", מי זה הצדיקים? רבינו הקדוש ואנשיו!, כן, זהו.

אני רואה מה שהיה, ומה שעכשיו, אז רואים בחוש, שהגאולה מתקרבת, קרוב, בקרוב, היא מתקרבת.

## גדולים

העולם מגושם כל כך, שאפילו הגדולים, אפילו גאונים, לא מרגישים שיש, מה שיש כזה...

כל הגדולים וכל הרבנים צחקו ממני, מברסלב, וכולם הם צריכים לעשות קברים, ולקבור עצמם בחיים, כן, מה, מה שעשו, אתה זוכר מה זה "ברסלב"? (צוחק)



## רפואות סבא

התלמידים שלו הם חיילים כאלה, גיבורים כאלה, כן, גלחמים  
עם כל העולם, גיבורים!  
רבינו הקדוש אמר: "כשיבוא משיח, יהיה הרבה מעשיות מכל  
אחד מאנשי, יהיה הרבה מעשיות".  
אחד מאנשי רבינו, היה שקול כנגד כל העולם, כן, עם כל  
הגדולים.

ואני זכיתי להיות גיבור כזה, אני עמדתי נגד גדולים שהיו  
חשובים וגדולים בכל העולם...

### גיבורים

אנחנו צריכים להיות גיבורים, גיבורי המלחמה, להתגבר על  
כל, לא להסתכל על כל העולם.

אוי, אוי, אוי, יש בחירה,  
אנחנו היינו צריכים להיות צדיקים קדושים, לא לשאול מכל  
העולם, כן,

### דוקטור

כל מעשה כל דיבור הוא קבלה חדשה שלא נתגלה עדיין  
בעולם, סודות התורה כאלו שעדיין לא היה בעולם, וכולם, כל

## אשרינו

זה בשבילנו! אנחנו חולים כאלו, אנחנו צריכים רפואות כאלו  
חדשים.

הוא יכול לברוא עולם חדש ברגע אחד! הוא נותן לנו כדיבוריו  
הקדושים, נותן לנו מתנות כאלה, שלא היה מעולם, שלא  
נתגלה עדיין כלל בעולם. זה הכל למובתנו, שיוכל לרפאות  
אותנו, להחיות אותנו, לחזק אותנו.

אשרינו שיש לנו רבי כזה, שהוא יכול לרפאות מחלות שאין  
להם רפואה, והוא יכול לרפאות תכף כל המחלות, כל, כל  
הישועות!

## דיבור

לקדש את הדיבור, אפילו כל מה שמדברים שיהיה בקדושה,  
בקדושת התורה והשם יתברך, ואמת ואמונה, לא כמו הגויים,  
אוי, אוי, אוי, אוי...

*[גדלנו עם השפה הצרפתית, אולי יותר טוב לא לדבר צרפתית, יותר טוב שנדבר...]*

כן, ודאי, זה מסמא מסמא את האדם, מסמא, מסמא את  
האדם. הלשון וכל מה שבהם. אוי, אוי, ריבוננו של עולם.

# רפואות סבא

## השם אתך

יש לנו אבא רחמני כזה, שהוא לא עוזב אותנו, הוא כאן!

אנחנו יש לנו מקום אצל השם יתברך, כמו שאנחנו. הוא משגיח עלינו, הוא שומר אותנו.

## הרב קוק

[אה, ר' שמואל הורביץ, אתה קרבת אותו לברסלב? סבא]

כן... הוא ממשפחה של השל"ה הקדוש...

(אבא של ר' שמואל:) הוא היה רב גדול באמריקה, מפורסם מאוד... הוא היה חשוב מאוד אצל רב קוק.

האבא שלו, ביקש מהרב קוק שישתדל בכח גדול להוציא אותו מברסלב, כן, ורב קוק ענה לו: "מה אתה, מה אתה בוכה? לא נורא, שיהיה ברסלב".

הם היו קדושים, קדושים אמיתיים, משפחת השל"ה הקדוש, והאבא שלו היה רב גדול מפורסם, גאון גדול, והוא ביקש מהרב קוק שישתדל בכל כוחו להרחיקו מברסלב,

והוא (הרב קוק) אמר לו: "לא נורא, לא נורא, מה?". והרב קוק ראה, שהוא (האבא) בסכנה גדולה, הוא יכול למות מגודל כאב, מגודל הצער, אז הרב קוק כתב לו מכתב: "לא נורא, שיהיה ברסלב, אל תדאג כלל"...

## אשרינו

... (האבא) בכה בכיה גדולה לפני הרב קוק, שיעשה עצות אך להרחיקו! ורב קוק אמר לו: "לא נורא, שיהיה ברסלב, אתה תקבל הרבה נחת, הלוואי שכל העולם יהיה ברסלב"

(הרב קוק) הוא ראה את ישראל בער עם "ליקומי מוהר"ן", אז הוא שאל להגבאים: "כאן הוא ישיבה ברסלב?", (עניו לו): "חס ושלום, מה אתה מדבר?", אז הוא אמר: "הלוואי שכל העולם יהיה ברסלב"

הרב קוק הוא, הוא קיבל אותי והוא אמר: "רק ברסלב", הוא אמר לי: "רק ברסלב יש בעולם".

## התבודדות

[צריכים כל יום לעשות התבודדות] בן.

התבודדות זה לדבר עם השם יתברך כמו שאנחנו מדברים. זה דבר חדש של משיח.

זה דבר חדש, שמצחקים מזה - 'מה? הוא מדבר עם ה' יתברך?'

מה זה התבודדות? שיחה! הוא משיח לפני השם יתברך, הוא מספר ומדבר להשם יתברך הכל, מה לעשות באיזה עסק שיבוא.

## רפואות סבא

'שיחה' זה 'משיח', משיח ומדבר עם השם יתברך, "ויצא יצחק לשוב בשדה".

זה משיח, לשון 'שיחה', העניין של משיח הוא שיחה, לדבר עם השם יתברך ולהתפלל לפני השם יתברך "בכל לבבך ובכל נפשך ובכל".

להגיד: "ריבונו של עולם", זה כל החכמות! זה עולה על הכל.

לבכות לפני השם יתברך תמיד. (סבא צוחק)

שיחה זה עניין משיח, הוא מדבר ומספר לפני השם יתברך כל מה שעובר עליו, זה שיחה, כן.

אפילו הלומדים הגאונים רחוקים מזה - 'תפילה? מה?' (סבא צוחק).

גם השם "נחמן", הוא עניין של נחמה ודיבורים, לדבר עם השם

יתברך "נְחַמְנוּ נַחְמָנוּ מֵאוֹמֵנו" (סבא צוחק).

רבי ישראל קרדונר, איך שהוא היה מוען מענות לפני השם

יתברך! הוא דיבר איתו כמו שאנחנו מדברים בנינו.

רבי ישראל קרדונר, הוא היה מדבר עם השם יתברך כמו

שמדברים עם חבר, כן. הוא היה מדבר עם השם כמו שמישהו

אומר: 'אתה תאמר ככה, שיחיה ככה. כמו שאתה רוצה תעשה'.

צריכים להאמין שהשם יתברך שומע כל דיבור, כל תפילה

מאיתנו. ועוזר ורוצה לעזור. ועוזר והכל, בוודאי. תפילה!

## אשרינו

תהלים, תפילה, התבודדות.  
התבודדות זה לדבר עם השם יתברך כמו שאנחנו מדברים. זה דבר חדש של משיח. זה דבר חדש, שמצחקים מזה - 'מה? הוא מדבר עם השם יתברך?'

אוי, צריכים בפשימות לדבר בפה, מה שהעיניים רואות בספר, לדבר בפה ולהאמין שהשם יתברך שומע כל תפילה. אפילו רצון מוב שיש לנו, השם יתברך יודע הכל ועוזר, ועוזר לנו ורוצה לעזור לנו.

רבינו הקדוש אומר: "מה יש לאיש ישראלי לעבוד בזה העולם? מה יש? איזה עבודה יש לו? - להתפלל וללמוד ולהתפלל! זה העבודה שלו!"

להתפלל אליו כל יום ויום, לדבר אליו, כמו שאנחנו מדברים. ברוך השם, אנחנו יהודים, ברוך השם, מקבלי התורה והמצוות - יש עשירות גדול מזה? ואנחנו עשירים יותר מכל הגויים, מכל העולם! - מה יש להם? הם כמו בהמה - עוד פעם לאכול, עוד פעם לאכול, וזהו, וזהו הכל (צדק)

לדבר עם השם יתברך, אפילו ככה, כמו שני חברים שמדברים ומספרים, כן, כן, ככה רצה רבינו הקדוש, שנדבר עם השם יתברך כמו עם חבר טוב.

## רפואות סבא

[סבא, זה טוב, טוב לדבר מהדברים של העולם? טוב לדבר מהעניינים של העולם הזה?]

עיקר הדיבור זה רק מן השם, התורה, עם השם, זה נקרא דיבור.

לדבר עם השם יתברך, אפילו ככה, כמו שני חברים שמדברים ומספרים, בן, בן, ככה רצה רבינו הקדוש, שנדבר עם השם יתברך כמו עם חבר טוב (סבא צוחק)

אתה רוצה לשמוע ניגון, ניגון חדש?

[בן, בן]

מה שאנשי שלומנו היו שרים את זה אחרי חצות לילה, אחרי אמירת 'תיקון חצות'. 'תיקון חצות' - זה בכיות, בכיות, אז צריכים נחמה...

אז ככה הם שוררו בהתבודדות: "כי ניחם ה' ציון, ניחם כל חרבותיה, וישם מדברה כעדן וערבתה כגן ה', ששון ושמחה ימצא בה, תודה וכל זמרה..." "קרב יום אשר הוא לא יום ולא לילה..."

אנשי שלומנו, בחודש אלול הם הלכו להתבודד, אז הם צעקו קולות להשם יתברך (סבא שר): "עבר קציר, כלה קיץ, ואנחנו לא נשענו"

## אשרינו

כשרבנו בא לאומן, ראו ההתבודדות שלו, הוא אמר: "רבנו של עולם, איך זוכים להיות יהודי?". כאילו הוא עוד לא מעם, מעם יהודי.

### זכינו

כל מי שזכה להתקרב לרבינו, היה ענין אחר לגמרי, כמו... יש שני דברים בעולם, יש עולם ויש רבינו, זה ענין מיוחד (סבא צוחק).

זה עניין רבנו, כל נפש שזוכה להתקרב לרבינו באמת, זה עניין פלא! כי רבנו הקדוש יש לו עסק אם כל אחד ואחד, הוא מדריך אותו כמו שצריכים, כמו שצריכים להדריך אותו, בן, כל אחד ואחד.

"אלה הדברים אשר דיבר משה אל כל ישראל", הדברים שדיבר משה? - אל כל ישראל! כל אחד מה שהוא צריך! כל אחד מוצא מה שהוא צריך.

מה שרבינו הקדוש עשה מנפשות פשוטים רחוקים לגמרי - לגמרי מהתורה, מהיהדות, אנשים מגושמים, לא יודעים ריח תורה, לא יודעים, וכשנתקרו לרבינו נעשה מהם צדיקים קדושים כאלה שלא היה מעולם, למעלה, למעלה מן המבע! זה עניין חדש!



## רפואות סבא

זוכים לקבל רק אצל רבינו, לב כזה ומענות כאלה.  
אין, אין, זה סתום ונעלם מכל העולם. העולם לא יודעים מה זה  
תפילה, מה זה חצות. בלי רבינו הוא כמו יתום, חסר לו העיקר,  
כן. אוי וי, אוי וי, אוי וי.

כל אלה שלא זכו להתקרב לרבינו, הו, יהיה להם גיהנום,  
גיהנום כזה, הם עזבו אוצר כזה, כזה חדש שלא היה בעולם.

*[רבי ישראל, למה, יש אנשים שזוכים להתקרב לרבינו, ויש אנשים שלא זוכים להתקרב  
לרבינו?]*

זה בחירה, בעולם יש בחירה, יכולים להיות צדיק, יכולים לא,  
יש בחירה, השם יתברך ברא את העולם עם בחירה.

## זלמן שזר

השם יתברך סיבב פלאות, שהנשיא שזר קיבל אותי והרגיש  
עלי שאני בעל מסירת נפש כזה, שאני תמיד דבוק וקשור  
לברסלב, ברוך השם.

*[אתם קרבתם אותי, את שזר?]*

וודאי, וודאי

המכתבים, כל מי שרואה המכתבים, הוא נעשה בעל תשובה.

## אשרינו

הנשיא עשה מסירות נפש, הדפים את זה (אבי הנחל), הוא נתן במתנה לכל הפקידים של המשרד שלו ... הוא נתן לכל החברים שלו, בלי כסף.

כל הממשלה יודעים שאנחנו חברים, היינו חברים מיוחדים. הוא אמר לי: בן גוריון ואהרון וכל שרי הממשלה אינם חברים שלו, אינם חברים, אני חבר, (סבא צוחק), אני נכנסתי אליו, כל השוטרים ידעו, כשאני באתי היה פתוח לפני בכל מקום.

אני ועמרם (הנכד של סבא) למדנו אתו "ליקומי מוהר"ן"

[עם מי? עם שור?]

בן (סבא צוחק)

בן, בן, הם רצו להכות אותו ... "חסידי ברסלב",

איך היה לי חברות, עם הנשיא? זה אי אפשר להבין את זה? זה לא מדרך המבע. עד היום המזכירה והפקידים, כולם מתפלאים מזה.

והנשיא הדפים גם המכתבים שלי ונעשה מזה עכשיו "אבי הנחל". זה, זה דבר גם כן נורא מאוד, המכתבים שהוא הדפים, זה מראה שהוא... "אני נשיא, אבל אני מאמין!" (סבא צוחק), בן

## רפואות סבא

מי יכול להגיע לדבר עם הנשיא? אני נכנסתי והייתי הולך, בכל מקום שומרים, אני הלכתי, לא בקשתי איפה שייתנו לי ללכת. רק הוא עמד. ואז אני עשיתי מה שאני עשיתי ונכנסתי (סבא צוחק)

אישתו, אישתו קיללה אותי - "מה אתה רוצה ממנו? איך הוא יהיה נשיא אם יתפלל כל יום?" (סבא צוחק)

הנשיא נתן את השם שלי, ישראל ב'ער א'ודסר, זה "אב" הנחל", כל העולם יודעים, הוא נדפס ככה בספר, ששזור אמר: "שם הספר יהיה "אב" הנחל", כי "אב" זה ישראל ב'ער א'ודסר", כן, ככה כתוב בהקדמה של הספר (סבא צוחק)

## חברים

האר"י הקדוש היה לו תלמידים קדושים, גאונים ומקובלים, הוא הזהיר אותם מאוד על אהבת חברים. וגם רבי שמעון בר יוחאי הזהיר לחבורה שלו, שיחזיקו עצמם באהבה גדולה. וגם רבנו הקדוש ותלמידו הקדוש רבי נתן הם מדברים כל כך על אהבת חברים. ב"ה אצלנו זה נגד העולם. אבל יש אהבה ויש אהבה, אני ראיתי מה זה אהבה, רבי ישראל (קרהונר) עליו השלום, הוא נתן את כל נפשו עלי, אולי הוא יצליח להאיר בי איזה אור!

## אשרינו

(מראין ברדיו: רבי ישראל, אני הייתי רוצה ברשותך לעבור אל החסידים שלך, החסידים שלך הייתי קורא לזה)

זה, זה לא חסידים, זה רק, רק חברים

[חברים שלך]

כן, חברים, כן.

סבא בשידור מיוחד בערוץ 1, הכריו:

גדולים וקטנים, אין גדולים אין קטנים, כולנו חברים

כל אחד מה שזכה למצוא בדברי רבינו, איך לתקן ואיך להתחדש ואיך להתחזק, לדבר רק מזה. עם החברים ועם כל העולם, כן. כי השקר אין לו קיום, אין לו... כן.

## חזק ואמץ

לא ליפול, ולא להניח את עצמו ליפול, חס ושלום, לא. יש כבר רבינו הקדוש בעולם. יש כבר תפילות כאלו בעולם, ו"ליקומי מוהרן" כזה בעולם.

יש לנו רבינו הקדוש בעולם, יש כבר משיח וכל הישועות, לכל אחד ואחד.

רק "חזק ואמץ", זה מלחמה, זה מלחמה גדולה! הבעל דבר רוצה רק להפיל, רבינו הקדוש אמר: 'הבעל דבר הוא מסבב ככה עם האדם, הוא רוצה חס ושלום להשפילו לגמרי, ואני עושה להפך!'

## רפואות סבא

הוא (הבעל-דבר) סוגר והוא (רבנו) פותח! -רבינו הקדוש פותח כל השערים של תשובה, של הכל, של כל התיקונים. דבר כזה עוד לא היה בעולם, עכשיו יש בעולם אור! עוד לא הגיע הזמן שיתגלה, אבל זה יתגלה, הגיע הזמן, כן, בדיוק, יתגלה גדולת הבורא יתברך. לא, לא, צריכים להתגבר! מלחמה! במלחמה צריכים להיות גיבור, להתגבר, לא, לא ליפול. רבינו הקדוש לא נותן לנו ליפול בשום אופן, בשום אופן, הוא רק מחזק אותנו, ומחיה ומחזק.

השם יתברך יעזור שנוכה, שנוכה ביחד. ולעסוק בדברי רבינו, שהוא מחיה כל ישראל, כל אחד מישראל, איך שהוא, איך שנפל.

לא להניח את עצמו ליפול, חם ושלום, לא. יש כבר רבינו הקדוש בעולם. - יש כבר תפילות כאלו בעולם, ו"ליקומי מוהרן" כזה בעולם. יש לנו רבינו הקדוש בעולם, יש כבר משיח וכל הישועות, לכל אחד ואחד.

### חינוך

לא לישון ולא לאכול, אין לי זמן. צריכים לרחם על בנינו ועל דורותינו ועל עצמנו, ולדבר רק על זה - "מי האיש החפץ חיים".

## אשרינו

זה בורא עולם חדש, כל דיבור של רבינו. ואנחנו צריכים למסור נפשנו על זה ולהכניס בלבנו, בלב זרעינו ובדורותנו ולדבר תמיד רק בזה - איך זוכים לצאת מהעוונות, מהתאוות, איך זוכים לתקן הכל.

כח רבינו, הוא גילה לנו שהוא יכול לעזור לנו, הוא יכול לתקן אותנו, כמו שאנחנו, אוי.

כל תורה שגילה רבינו בעולם, כל דיבור שגילה - זה כל חיותנו ותקותנו, בן, זהו. ואנחנו צריכים לרחם על עצמינו ועל דורותינו ועל זרענו, להודיע לכולם, לכל העולם: שיש עכשיו בדורות אלו, בחושך הזה, יש כבר אור בזה, שהוא יכול לעזור לנו, להוציא אותנו מן העוונות ומן התאוות, שמתקן הכל!

צריכים לעשות (לד) כובעים חזקים ויהיו, לא יפלו, יפים וחזקים, בן.

יבוא זמן שכולם ידעו את התורה ויאמינו בתורה ויקיימו התורה.

חינוך, לחנך הילדים בדרכי התורה, שידעו וילמדו ושיהיו במוחים.

דברים פלאים כאלה, שהשם יתברך עושה עימנו בכל דור ודור, ונתן לנו את התורה, "אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתנו, ברוך אתה ה' נותן התורה".

## רפואות סבא

הילדים, צריכים לדבר אתם בזמן שיודעים לדבר, וצריכים לחנך אותם בדרכי התורה, בדרכי שמירת התורה, ויאמינו בתורה, בן.

לא כמו הגויים שלומדים רק בשביל לכתוב ולדבר, בלי שום נשמה, בלי שום חיות. אנחנו עם קדוש, עם קדוש, צריכים אנו לחנך הילדים בדרכי התורה, בן.

אנחנו צריכים שיהיה הילדים שלנו פרושים מדרכי הגויים, בן, וידעו שאנחנו עם אחד בעולם, שאנחנו מאמינים בתורה, במצוות, בן.

אנחנו יהודים, אנחנו והתורה אחד, אנחנו צריכים להכניס בנו ובזרעינו התורה, כל מעשה וכל סיפור של התורה זה כל חיותינו.

לא כמו הגויים, הם לומדים לא לשם שמים, רק שידעו לדבר וידעו... טיפשות, התאוות של הגוף שמתחנן ומתגבר, בן. נו, אנחנו צריכים ללמד אותם דרכי התורה הקדושה והאמת ואמונה, לא כמו חמורים.

אנחנו צריכים גם בן ללמוד, לא לבמל אפילו רגע אחד, ללמוד ורק ללמוד ותמיד ולחנך עצמו שידע התורה, האמונה והאמת,

## אשרינו

לא כמו הגויים, הם לא בני אדם, הם חמורים. בני אדם, רק אנחנו עם ישראל, עם התורה.

חינוך, לחנך הילדים שישנו בזמן, לקום בזמן וילכו לבית הכנסת, לשמוע, אפילו בזמן שהוא לא מבין, או לשמוע התפילה של יהודים שהם מתפללים להשם יתברך, כן, שידעו ויתרגלו וידעו את השם ואת התורה.

אם לא? או הילדים לא כלום, או אנחנו חס ושלום לא כלום, רק כמו הגויים, הוא קם, הוא אוכל בלי ברכה, הוא לא יודע כלום, הוא לא, גוי!, הוא לא יודע דרכי אמונה, הוא חמור, כמו חמורים, מלמדים אותם לדבר, אבל לא שווה כלום. הדיבורים שלנו, דברי התורה זה הקיום שלנו, זה כל החיים שלנו, אם לא? או כמו הגויים.

אנחנו צריכים לחנך בדרכי התורה, לא כמו הגויים, שקר!, הם שקר, הם לא יודעים כלום, הם כמו חמורים, מין חמורים כאלה שהולכים על שני רגליים.

בכל דור ודור מסרו נפשם על התורה ועל המצוות, על מצוה של שבת, על כל המצוות, כן, זהו כל החיות, כל החיים שלנו, בלי זה אין שום חיות. בלי אמונה, בלי התורה אין כלום. אין... בשביל זה אנחנו פה?, אנחנו נשלכנו, נתרחקנו מן האמת ואמונה.



## רפואות סבא

השם יתברך ירחם עלינו, וכל אחד יבקש רחמים בכל יום,  
שיזכה הוא והזרע והילדים ללמוד תורה ולקיים התורה

[אמן]

זה העיקר!

## חסיד ברסלב

אני כל ימי חיי, אז, - כולם, כל מי שראה אותי בשוק - "הוורו,  
הוא ברסלב, ברסלב, ברסלב, ברסלב"

אתה רוצה "ליקומי מוהר"ן"? בשביל מה? אם אתה (רוצה להיות  
"נחשב", כבוד וכדומה)... בן, אז אין, אין, אין, אתה לא שייך לבאן... לא  
ברסלב!

[רכינו אמר: שהוא אוהב החסידים ממוגנים]

(צחק) הוא אוהב ממוגן, הוא, יש לו מעם טוב, ממוגן...

[מה זה חסיד ממוגן?]

לא מבושל, רק ממוגן בשמן, נותנים הדגים... הם מעימים,  
מעימים מאוד.

[מה הכוונה?]

שעובר עליהם כמה ירידות, וכמה צרות וכמה ייסורים, והוא  
סובל הכל, ורוצה עזרה. ורבנו הקדוש משבח מאוד החסידים  
האלה, שהם רוצים מאוד, מתגעגעים להקדושה, להתורה.  
העיקר הוא הלב, להתגעגע לתורה, לעבוד השם.

## אשרינו

טיגנו אותי מאוד, האבא והאמא והמשפחה וכל העולם, הייתי ממוגן מאוד.

כל נפש שמתקרב, עובר עליו מה שעובר, ברוחני וגשמי, אבל עובר עליו, הבעל דבר לא נותן... רבינו הקדוש אמר: "להתקרב אליי זה קשה מאוד!" (צחק) - מה זה?  
יש קושיה: מדוע קשה? "הבא ליטהר מסייעין לו", מדוע, מדוע יהיה קשה? אני רוצה, מדוע יהיה קשה? מדוע אני אסבול?  
אבל רבינו הקדוש אמר: "אני אוהב חסיד ממוגן"

## ישיבות

אנחנו יושבים בעולם הזה ומדברים דיבורים כאלה שכל העולם רחוקים מזה לגמרי, אבל יבוא הזמן שכל העולם ידעו מזה, כן, ויסתכלו וידברו מזה, כן.  
הישיבות - רק ללמוד ספרי רבינו. יהיה ישיבות הרבה, כן (סבא צחק).  
הם ילמדו... לא בשביל כבוד, רק בשביל השם יתברך, כבוד השם.

רבינו הקדוש אמר: כשיבוא משיח, יהיה ישיבות הרבה, שילמדו - כל הישיבות ילמדו ספרי רבנו.

## רפואות סבא

ועכשיו ברוך השם אנחנו רואים שנהפך להפך - הדור החדש, עכשיו הם אומרים לכל הרבנים: "אנחנו רוצים רק ברסלב" (סבא צוחק)...

### כבוד

אוי וי, הכבוד והגאווה והכסף, זה מחשיך עיניים... ונופלים, כן. אבל מי שמחפש אמת, הווווי, הוא לא מפחד משום דבר, הוא אין לו שום פחד.

השם יתברך יעורר רחמים גדולים עליו, שיזכה להתקרב להאמת באמונה ובאמת. אבל חוץ מזה הכל שקר, כי כשלא מאמינים בהשם, זה הכל שקר. העיקר הוא האמת, להאמין בהשם ובתורה. צריכים להתחזק באמונה, ותראה מובות גדולות.

אני הייתי הכי גרוע, אבל היה לי נקודה חכמה כזו, שזכיתי לראות ולהבין האמת, איפה האמת הברור והצח. ואני לא הסתכלתי על העולם הזה, על הגדולה והגאווה, והחשיבות והפרסום, אדרבה! אני לא היה אצלי שום ערך, רק אמת!, כן, - אז אני הייתי חכם יותר מכולם!

רבנו היה לו בני אדם שהיו קדושים צדיקים אמתיים, ושברחו מן הפרסום והכבוד של זה העולם.

כל דברי רבינו ורבי נתן. אנחנו צריכים לשמור כל רגע שאנחנו חיים, לשים כל כוחנו ומוחנו ולבנו בהליקוטי הלכות, ליקומי

## אשרינו

עצות, ושזה יהיה מונח בכל האיברים, בכל המוח, בלב, בכל איבר, בשביל עבודת השם. לא בשביל להיות בקי, זה כבוד גדול להיות בקי בליקומי מוהר"ן, אבל לא בשביל כבוד, לא, רק בשביל לעבוד השם יתברך עם כל דיבור, בן.

ברוך השם אני ניצלתי מן הפרסום, מהכבוד, ולא, לא יכול לכנוס בי איזה התפארות, איזה גדולות, אני הייתי שפל בתכלית השפלות, בן, רק רבינו הקדוש הוא יכול לעשות כזה, שפלות כזה, רבינו הקדוש מנקה אותנו מכל מיני גאוה, מכל מיני תאוות.

וגם בן אי אפשר להיכנס להיכל המלך ככה, בבטן גאוה, צריכים לנקות עצמנו (סבא צוחק).

## כותל

ללמוד ליד הכותל, ללמוד בכל השטח ספרי רבנו, באמת, לא בשקר. בן, אור גדול, שיהיה אור גדול של תורה ויראת שמים.

## להודיע

מה להודיע? להודיע, להודיע, אה, וודאי, אבל מה להודיע? יש לנו לספר שנים, שנים רבות מה זה ברסלב (סבא צוחק)

## רפואות סבא

...צריכים להודיע

זה נכנס בי, וזה לא יצא ממני לעולם ולעולמי-עד (סבא צוחק).  
אוי וי...

### מדינה

כאילו הנשיא, הוא לא נשיא, ראש ממשלה, אינו ראש  
ממשלה, רבינו לא קיבל אותו (סבא צוחק)...

### מחלוקת

אילולי הגר"א (הגאון מוילנא זצ"ל) היה חולק על הבעל שם טוב, אז  
לא היה המחלוקת על רבינו, היה כבר האור גדול, היה כבר  
מתגלה רבינו בעולם, בן.  
והיה מה שהיה כבר. והיה... והעולם נפל לחושך כזה כמו  
שאנחנו רואים, ורבינו הקדוש הודיע את זה, בן.  
אבל הכל מוכן להגאולה! בן, שיתגלה ויתעלה, דווקא  
ממחלוקת כזה ומהסתרה כזו, יהיה כבוד השם יותר ויותר.  
יספרו כל מה שעבר על כל אחד ואחד, בן, מעשיות הרבה,  
יהיה מעשיות מכל אחד ואחד! אין הפקרות...

אם לא היה המחלוקת, לא ידעתי מה זה ברסלב

לולא המחלוקת, לולא ההתנגדות, לא הייתי יודע מרבינו  
כלום, זה דווקא זה קירב אותי, בן. זה היה מתנות מזכות,

## אשרינו

"הבאתי לכם מתנה מארץ ישראל - מחלוקת", זה היה מתנה  
כזה שאין בעולם.

המתנגדים יצמרכו להשכיר פועלים, ולעשות קברים, ולקבור  
את עצמם מגודל הבושה (צוחק)... אה, אה, מה שזכינו עכשיו,  
כל השקר, כל הגויים יפלו, יפלו ויפלו, ויפלו (צוחק)

אמר להם: "אני הבאתי לכם מתנה מארץ ישראל", מה  
המתנה? "מחלוקת!", "אתם לא נחשבים מאנשי, יהיה זמן שכל  
העולם יחלקו עלי, ואז מי שיחזיק עצמו אצלי, הוא יהיה  
מהאנשים שלי, אבל אתם לא"

...רדפו אותי כל ימי חיי, וברוך השם אני הייתי חזק באמת.  
הייתי חזק נגד כולם.

## מלך

כל העולם, כולם יעזבו את הכסא מלוכה שלהם, וייתנו  
לרבינו, "אתה הוא מלך"

*[הם יקבלו אותו]*

כן, הם יגידו לו: "אתה הוא המלך, אנחנו לא, אתה הוא  
המלך"

כל הגדולים, כל החכמים, כולם יעזבו כל המתנות שלהם,  
ויאמרו לרבינו: "אתה הוא מלכנו"

## רפואות סבא

כל הגויים, כל העולם, כל המלכים יעזבו את הכסא מלוכה שלהם, וייתנו לרבינו, ויאמרו לו: "אתה, אנחנו לא כלום, אתה הוא המלך"

יתחננו נגד רבינו ויאמרו לו: "אנחנו לא כלום, אתה הוא המלך"

כל המלכים יאמרו לרבינו: "אנחנו לא כלום, אתה הוא המלך" הראש ממשלה והנשיא יבואו לרבינו: "אנחנו לא נשיא ולא ראש ממשלה, אתה הוא הראש ממשלה, ואתה הוא הנשיא של כל ישראל, אתה הוא הרבי שלנו"

כל הממלכות וכל העולם יגיעו לרבינו: "אתה הוא מלך שלנו, אני לא, לא ראש ממשלה, ולא נשיא, אתה נשיא, אתה ראש ממשלה, ואתה הבל"

*[מתי זה יהיה? מתי זה יהיה? מתי?]*

בקרב.

*(על רבי ישראל קרדוני:)*

והוא היה בעל חן כזה, מלך, בעל חן כזה, והדיבור בלב טוב, וכל המידות הטובות, כל מיני חן של דקדושה - היה אצלו.

והוא עסק בהתבודדות לפני השם יתברך עוד לפני שנעשה חסיד ברסלב, כן, הוא סיפר לי,

האבא שלו היה סוחר גדול, סימונאי.

אני המלך וכולם צריכים לקבל את זה!

# אשרינו

## ממזן

בשביל מה הכסף והכבוד? בשביל מה? (סבא צוחק)

מה חושבים העולם, 'הנני בעולם בשביל, בשביל כסף', בשביל זה נברא העולם? אוי, אוי, וי, וי, וי...

הוא בא לעולם לגלות האמת, שהתאוות לא כלום והכסף לא כלום, בן.

רק רבינו, הוא עלה על הכל, בן. העיקר רבנו. הלוואי אם היה אמת בעולם ובאנשי שלומנו, והיו לדבר מזה ומפרסמים את שם רבינו, מה זה רבינו, היה כבר הגאולה! היה כבר העולם מתקרבים לרבינו.

אבל השקר זה, זה, זה מפריד ומעוור, מעוור את העיניים, השקר, בן.

אבל אנחנו אסור להרהר על השם יתברך, בן יבוא, יבוא זמן, יבוא הזמן שיעביר השקר מן העולם ויגלה, ויתגלה האמת, בן.

רק אנחנו צריכים להאמין ולהתחזק בתפילה.

השם יתברך עשה עימי פלאות, אני הייתי בידם, וברוך השם, עכשיו אני ברוך השם יצאתי לגמרי, לגמרי מהשקר, ברוך השם.



## רפואות סבא

ניסים ונפלאות כאלה, אורות פלאות כאלה, לא היה עדיין בעולם. זה יאיר, כל העולם ישליכו כל השמותים, כל הכסף וכל הכבוד וכל השקר יתבטל. ויתגלה רק האמת, יהיה עולם חדש, עולם האמת, לא עולם השקר.

הייתי משליך הכל בשביל לעבוד השם יתברך, אבל להגיד לאחרים, אינני יודע, אינני יודע מה, מה, מה להגיד, זה תלוי בהלב של האדם, כמה הוא רוצה, קשה להגיד. אי אפשר להגיד, זה תלוי בו באדם עצמו, אם הוא מוכן להקריב עצמו בשביל עבודת השם.

רחמנות גדול, מי שאינו זוכה להקריב עצמו על השם יתברך, על עבודת השם יתברך, ולהשליך כל העולם הזה לגמרי ורק לעסוק בהתעוררות, בתורה ותפילה.

...אבל להגיד לאחרים זה קשה. על-כל-פנים אני לא יודע מה להגיד. אבל אני לעצמי - אני למדתי בחיי שיותר טוב להחיות עצמו ולהשליך הכל בשביל עבודת השם!

צריך לדעת ולהתפלל שיוכה, שיוכה להפקיר עצמו בשביל עבודת השם, בשביל כל רגע של תורה ותפילה. (סבא שר "אשרי אדם כומח כך..")

האשה שלי לא רצתה שום דבר, לא בגדים ולא... לחם, לא היה לי לחם לתת (סבא צוחק), והלוואי שלא הייתי חושב על

## אשרינו

האשה ועל הבנים, כן, ולהשליך על השם יתברך, להאמין ולהתחזק בביטחון על השם יתברך, יותר טוב, בוודאי (סבא צוחק) העולם יגיד: 'משוגע, משוגע, משוגע', גם האשה תגיד 'משוגע' וגם האבא, וגם המשפחה וגם כל העולם יגיד ש'הוא משוגע', 'הוא היה לו פרנסה, אבל הוא משליך את זה בשביל לעבוד השם' (סבא צוחק)

רבינו הקדוש אמר: "בזמן שהאדם מונח עם הרגליים על הדלת, הוא מתחרט מאוד על שלא שמע לי". נו, אשרי מי ששומע לרבינו ומחזק עצמו לעמוד כנגד כל העולם, אוי, אני ראיתי השם יתברך מראה שהוא הבעל הבית, הוא בעל הבית שלי ושל כל העולם. אנחנו צריכים להיות גיבורים, גיבורי המלחמה, להתגבר, לא להסתכל על כל העולם.

אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, אשרי האוזניים ששומעים דיבורים כאלה, אין בעולם, אין, אין, אין, לא נמצא בעולם דיבורים כאלה. מה שאני קיבלתי במסירת נפש מרבי ישראל (קרדונר) ומכל אנשי שלומנו הזקנים, האנשי אמת. אנשים שרודפים אחרי כבוד וכסף זה חושך!

# רפואות סבא

## מסירות נפש

אני רואה שהעיקר הוא המסירות נפש בשביל השם יתברך, בשביל התורה. חכמה, זה גם כן טוב, אבל העיקר היסוד והעיקר היהדות, עיקר התורה היא: המסירות נפש, הרצון החזק.

רבינו הקדוש נתן לנו רק מה שקשה - חצות, התבודדות, ללכת ליער - כל מה שקשה צריכים לעשות בשביל השם יתברך. וגם כן רבינו הקדוש אמר: "להתקרב אלי, נו, זה קשה מאוד", כן, זה יותר מחצות.

השם יתברך אמר לאברהם, שייקח את יצחק וישחוט אותו וישרוף אותו. והיה מוכן לשחוט ולשרוף את בנו יחידו, יצחק, כמו שרוצה השם יתברך.

(סבא מספר על נסיעתו במסירות נפש ממבריה לירושלים (אחרי שרכי ישראל קרדונר נפטר הוא נסע לירושלים שם היו חסידי ברסלב):

אוי, רבוננו של עולם, אוי אוי, אוי וי, כמה אני אהבתי את ברסלב, אני מסרתי את נפשי לנסוע ממבריה לירושלים בזמן שאין לי כסף, אין לי לחם בשביל הילדים, אין לי בגד בשביל הילדים.

אני נסעתי לירושלים, הם כולם עניים, אנשי שלומנו היו עניים, כן, נו, אצל עניים אפשר לאכול? אפשר לקבל כסף?

## אשרינו

אני הולך לחנות - הוא לא יתן לי! אם אני רעב או לא, זה לא עסקה שלו - "אתה רוצה לחם? - כסף!". אני לא היה לי כסף, וגם כן מים לא היה לי.

הסתכלתי עלי: "איך, איך, איך אתה נוסע? למו אתה נוסע? מה? מה תעשה שמה? ואין לך אפילו לאכול לחם!", ואני לא הסתכלתי על זה, אני מסרתי את נפשי, כן.

השם יתברך, הוא רואה את הלב שלי, הוא ראה שאני נוסע במסירות נפש בשביל לשמוע איזה דיבור מרבנו, כן, אז, אז כותב לי: "תלמידי היקר".

סבלתי רעב, חרפת רעב, גם מים לא היה לי, נסיעה כזו - זה יחיד בעולם.

## מפורסמים של שקר

רבינו הקדוש קורא אותם "המפורסמים של שקר", "רשעים (בהושך ידמו)", ראשי תיבות רב"י.

יש רבי של רשעים, יש רבנים שהם רשעים.

האבא שלי הוא היה חסיד קרלין, וברוך השם, אני זכיתי בזכות רבינו, לצאת מזה לגמרי, כי אין רבי, אין רבי, רק רבינו הוא הרבי.

## רפואות סבא

אם יש רבינו הקדוש, אז יש כבר הכל לא צריכים לחפש חב"ד, לא צריכים חב"ד.

השם נתן לי מתנות טובות, שאני יודע איזה דברים פלאים, שאי אפשר לדבר איתם עם כל אחד, יש דברים שהם מסתירים האמת, אבל אם רוצים באמת? אם יתפללו אל השם יתברך באמת, אז זוכים, זוכים לדברים נפלאים.

רבינו רבי נחמן, הוא העיקר השורש והיסוד שלנו ושל כל ישראל, ושל כל התיקונים והצרות - הוא הכל, בלי עזרתו אין לנו כלום, הוא העיקר והיסוד.

העולם הזה מסוכן מאוד, צריכים לרחמים רבים ולהתפלל להשם יתברך תמיד, שנוכה לדעת האמת, יש בעולם הרבה שקרנים שהם מחריבים את העולם, אבל השם יתברך גדול מאוד, הוא יהפוך הכל לטובה

אנחנו צריכים לבטל דעתנו לגמרי נגד רבינו, נגד רבינו הקדוש, נגד התורה, כן! ולמסור נפשנו לקיים התורה. לא, לא להסתכל על העולם, הוא עולם כזה היום של משוגעים! של רשעים! אז הרפואה והישועה הוא רק רבינו "ראש בני ישראל".

# אשרינו

## משיח

רבי נתן ... הוא אמר למתנגדים שזרקו אבנים, הוא אמר להם:  
"גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו" (פבא צוחק)

משיח יבוא ויהיה עולם אחר, עולם חדש!

*[משיח נמצא בעולם כבר?]*

אסור לדבר מזה.

*[רבי ישראל קדונו הוא ידע מ"מגילת סתרים"? הוא לא סיפר לכם?]*

לא, זה ידע רק רבי נתן, ואולי עוד אחד או שניים, לא יותר.  
רבינו הקדוש גילה, זה סוד מכל העולם, היום והחודש והזמן  
שיבוא משיח. ואיך יבוא, - והוא כבר יהיה כשיבוא.

*[ואתם יודעים?]*

רבינו הקדוש גילה, גילה

גם רבי ישראל (קדונו) לא ידע, הוא ידע הכל כמוני, שיש  
"מגילת סתרים", שרבינו הקדוש גילה על היום והזמן מתי  
שיבוא משיח, החודש והשנה.

עד היום היה... הגאולה היה ב"משיח, משיח", היום הוא  
נשתנה, היום הוא "נ נח"!

ועד היום היה הדיבור "משיח, משיח, משיח", והיום הוא "נ  
נח"!

## רפואות סבא

משיח יגלה: רבינו הקדוש - הוא השיר שיחזיר את כל העולם להשם יתברך.

כשיבוא משיח, ידעו כל העולם שמושיח בא (סבא צוחק)

[כן, מיד, תכף ידעו]

ברגע! תכף ומיד. ויפול עליהם אימה ופחד על הגויים 'הו, הו, משיח בא'

יהיה שמחה כזה, כן, בכל עיר, בכל כפר, בכל מקום יהיה שמחות וריקודים כאלה "נ נח" (סבא צוחק)

[או אנחנו כל הזמן חושבים: למה יש לנו לעשות לפעול, הרי משיח בעזרת השם יבוא מהר  
...]

לא

[לא ככה?]

אנחנו צריכים לעשות הכל, מה שיכולים, השם יתברך עושה את שלו, ואנחנו צריכים לעשות את שלנו

[אני מבין]

אם אנחנו רואים שרוצחים רוצים להרוג איזה ישראל, צריכים למסור נפשנו להציל אותו

[כן, נכון]

כן. השם יתברך יעזור? לא, אתה צריך להציל! כן.

[אבל אנחנו חושבים כל הזמן, עולם השקר כל כך גדול, כל כך...]

ניצוץ אחד יוצא מעץ ושורף את כל הרע, את כל החושך.

## אשרינו

דברים יפים פלאים כאלה, פלאות כאלה. אני ראיתי בזוהר הקדוש אמר: ניסים נפלאות שיהיה נעשה בביאת המשיח, וזה הגאולה - לא היה אפילו במצרים ניסים כאלה. זה יעלה על כל הניסים, אפילו על יציאת מצרים. והנסים ונפלאות שהיה במצרים, ועכשיו - יהיה ניסים ונפלאות יותר ממצרים.

הנסים ונפלאות כבר התחיל, רבינו הקדוש כבר בעולם, ארץ ישראל כבר אצלנו, נו, יבוא לאט, לאט, יבוא הכל. אה, מי תיאר אפילו במחשבה - ארץ ישראל איך יהא שלנו? הגויים, הערבים, מיליונים, מיליונים בעולם, ואנחנו, כמה אנחנו? - אנחנו עומדים נגד כל העולם... אנחנו נגיד להם: "אנחנו לא מפחדים ממכם, אנחנו יש לנו נשק מן השמים" (סבא צוחק).

הגויים הם מרגישים את זה, הם ראו רעידת אדמה כזה, צעקות כאלה, כן, אבל הם גויים, הם לא רוצים, אינם מאמינים. אבל הם יפלו, כל השקר יפול, וכל הגויים כלום, כלום. מה? אנחנו מפחדים מכל העולם, מכל הגויים? (סבא צוחק). פתאום יבוא רעידת אדמה והם יראו, זה מכה גדולה, ומי יודע מה מחר? איפה שיהיה רעידת אדמה... הם מפחדים!

נו, כשרואים דבר כזה, אנחנו לא מפחדים. הגויים מפחדים. כי המכות יבואו עליהם. כל הגויים יבואו: "אנחנו רוצים להתייחד", אין מקבלים גרים, בימות המשיח - לא מקבלים גרים!



## רפואות סבא

יש לנו רבינו הקדוש בעולם, יש כבר משיח וכל הישועות! לכל אחד ואחד.

האר"י הקדוש הוא אומר שהמשיח יהיה יותר גדול ממושה רבנו ומכל הצדיקים, כן.

ה"סיפורי מעשיות" כאלה עוד לא היה בעולם, זה רק של משיח!

אוי וי, אוי וי, איזה עולם, איזה עולם, איזה עולם זה, שיש רבינו כבר בעולם, זה העולם של משיח, עולם חדש (סבא צוחק)

משיח יבוא, ויהיה כל העולם שמח, כולם יהיו תמים (סבא צוחק)

...מה ששמעתי מרבי ישראל (קרוניר) היה: משיח היה בעולם הזה ולא היה כלום, בגלל שהעולם היו מתלוצצים ומתנגדים "ברסלב, ברסלב" (סבא צוחק)

עוד לא בה משיח, ה"אמת" לא כל כך... כן. אבל העולם מתחילים, - מתחילים לשמוע ולהבין מרבינו רבי נחמן, כן.

היה כמה גדולים שהם חשבו שהם משיח, שהם... הם דיברו בדיבורים כאלה, אבל, זה לא היה נכון, הם מעו! כן. רק רבינו

## אשרינו

הקדוש אצלו אין שום טעות. מה שהוא גילה איזה דיבור –  
מבורר! הלכה למשה מסיני!

*[הוא שואל אתכם מתי יבוא משיח?]*

(סבא צוחק) יש כבר רבינו הקדוש בעולם, אז כבר יש משיח.  
זה עניין קדוש ונעלם מאוד לגמרי, רבינו הקדוש אמר: שהוא  
סוד מכל העולם, סוד, העולם לא יודעים!  
וכשיבוא משיח, הוא יגלה את רבינו הקדוש - מי זה, מי הוא  
רבינו, רבינו נחמן!  
משיח, כל העבודה של משיח, שהוא יכניס בעולם את האור  
של משיח, כל דיבור שלו הוא מעיין, הוא ים החכמה, הוא  
מעיין, בן, לא יודעים כלל מה זה.

לא על חינוך חבינו, חבינו כל כך זמן על משיח צדקנו - משיח  
צדקנו יהיה תלמיד רבינו (סבא צוחק).  
אה, אה, אוי וי, עתיד לבוא, - לבוא לנו פלאות כאלה מן  
השמים, אש כזה, שלא היה מעולם, שזה יאיר לנו כל התורה  
וכל החכמות.  
כל העולם יצעקו: "זה רבי, זה רבי, זה רבי, זה רבי, זה רבי",  
כל העולם.  
אה, ברגע אחד הוא מאיר לכל העולם, לכל העולם.

## רפואות סבא

אנחנו לא יודעים מתי הוא יבוא, רבינו הקדוש גילה, אבל שום אחד לא יודע, רק רבינו ורבי נתן.  
אוי, אוי וי, אוי וי, אוי וי, אוי וי, אנחנו צריכים למסור נפשנו ועינינו ונשמותינו וכל כוחנו, והכל לרבינו הקדוש.  
כל הספרים של רבנו, כל דיבור שלו - הוא גאולה שלימה שלנו, כל דיבור שלו.  
רבינו הקדוש אמר: "משיח יגיד פירוש על הליקומי מוהר"ן"

*[משיח יפין ספרי רבינו?]*

הוא כבר ימצא הכל מוכן, מוכן ומזומן (סבא צוחק)

*[ומה יהיה הענין של משיח?]*

יהיה אור כזה בעולם, שלא היה מעולם.

*[כולם ידעו שזה משיח, או יהיה גם מחלוקת עליו? מחלוקת עליו יהיה?]*

לא, לא! על משיח לא, לא! כבר נגמר, המחלוקת כבר נגמר...

הספר נקרא "מגילה סתרים", רבינו הקדוש גילה מתי שיבוא השנה והחודש והיום, מתי שיבוא משיח.

*[עד שיבוא משיח, מה אנחנו צריכים לעשות, לרוז?]*

הכל כתוב, בכל דיבור של רבינו ז"ל, כל העולם, עם כל מה שחסר להם, וכל הרפואות וכל הישועות, בכל דיבור של רבינו.

משיח יכניס בעולם האור של רבינו ז"ל

## אשרינו

[רבינו יש לו כוח לחקן את כל ישראל]

כן, הוא יקדש ויטהר כל, כל אחד מישראל בתשובה כזו...  
משיח כבר ימצא הכל מוכן ומזומן, רבינו הקדוש כבר הכין  
הכל למשיח.

עוד לא היה בעולם, מיום בריאת העולם עוד לא היה, רבינו  
הקדוש - מה, מה, מה, מה אני? מה אני? מי, מי אני?

עכשיו הוא זמן האור, זמן הגאולה.

אני היה לי פתקה, פתק ש"זמן הגאולה קרוב מאד"

אבל אין לי איזה חודש, איזה יום.

רבינו הקדוש גילה מתי יבוא משיח, ואיך יהיה, ואיך יבוא.

העולם מחכים שמשיח יבוא, אבל כשיבוא, אז יהיה עולם  
אחר, עולם חדש, עולם של רבנו.

יש סימנים על העתיד. יהיה עולם אחר, כל הכופרים וכל  
הרשעים ישובו להשם ולתורה ויקבלו עול התורה, ויזכו  
לאמונה כזה שלא היה מימות עולם.

רבינו הקדוש, הוא מגלה וממשיך אור שלא היה מעולם, כל  
התענוגים.

זה בקרוב, יבוא משיח ויהיה נעשה עולם חדש! כולם, כל  
ישראל, כל היהודים ירצו רק לעבוד השם, ללמוד תורה  
ולשמור התורה והמצוות...

# רפואות סבא

## נהר המטהר

"אני נהר המטהר מכל הכתמים", נו, כל העולם משוגע, יש  
נהר כזה!!!

רבינו הקדוש הוא מטהר אותנו - "אני נהר המטהר מכל  
הכתמים", כן.  
הוא רוצה לנקות. בשביל זה הוא בא לעולם - בשביל לנקות  
אותנו מן  
התאוות! כן, זוה הכל, כל האהבה והכל, הכל בשביל זה (סבא  
צוחק).  
ולדבר מזה תמיד - איך זוכים לצאת מן התאוות, לשבר  
התאוות, כן. כל מיני עצות, איך, מה לעשות.

אנחנו צריכים לשמור כל רגע, כל יום וכל רגע להיות דבוק  
בהשם יתברך ובהצדיק.  
זה חסדים, חסדים ונפלאות כאלה, שלא נתגלה מעולם, אוי וי,  
לזכור את החסדים, את המתנות - מתנות כאלו וחסדים כאלו,  
שעשה השם יתברך אתנו ועם כל העולם.  
מה שאנחנו זכינו לדעת מרבינו, אוי, פלא של הגאולה  
האחרונה. הגאולה האחרונה, שכל אחד מישראל יזכה לתקן  
הכל, כל העוונות, בכח רבינו. הוא יאיר לו הדרך האמת, איך  
להיות יהודי.

## אשרינו

על הקיץ, על הסוף, הסוף של ישראל: שיהיו כולם קדושים, בעלי אמונה.

השם יתברך ירחם עלינו, וינקה אותנו, אנחנו לא נקיים. נו, אבל השם יתברך רחמן כזה, שהוא ינקה ויטהר אותנו מכל מיני מזמאות, מכל מיני עוונות, מכל מיני תאוות. הוא יוציא אותנו מהכל.

## ניסים

אינני מבין איך אני חי, אבל ברוך השם אני חי, השם יתברך רוצה ככה.. אני לא מבין איך אני חי, זה גבורת השם ונפלאותיו.

## נפוליון

*[יש שמועה שנפוליון פגש את רבינו, זה נכון?]*

אינני יודע

*[זה לא כתוב, זה ידוע דבר כזה? יש שמועה כזאת]*

יש שמועה שהוא פגש אתו. לא, לא ברור.

## נצחתי ואנצח גמרתי ואגמור

הוא בא לעולם לגלות האמת, שהתאוות לא כלום והכסף לא כלום, כן, והוא זכה שכולם נפלו והתבטלו לגמרי כנגד כל דיבור שלו.

## רפואות סבא

וברוך השם, אני ניצחתי כולם. רבינו הקדוש אומר: "גמרתני ואגמור, ניצחתי ואנצח".  
רבינו הקדוש, הוא בא לעולם, לצאת מן העולם התאוות, התאוות והכסף והתאוות.  
הוא גמור, הוא לא השאיר כלום מהתאוות, כן. כל העולם, כל החכמים, כל הגאונים, הוא ניצח אותם ואמר: "אני גמרתני ואגמור, ניצחתי ואנצח"

### נקודות מובות

בכל אדם יש טוב, וזה הטוב, אף-על-פי שהוא מעט מאוד, אבל זה יש לו כח להפוך את האדם, והטוב שיש בו, כן, יש בו כח. רבינו הקדוש גילה שיש בכל אחד, בכל אחד...

### ספרי ברסלב

...לא ידעת, ש"אסור" ללמוד ספרי ברסלב? (סבא צוחק)

### פוסקים

ללמוד פוסקים בכל יום, "שולחן ערוך" בכל יום, ואם אין לו זמן, על-כל-פנים ילמד איזה סעיף, אפילו שלא מחזיק בו, רק איזה דבר. כי זה מובת הנשמה - ה"שולחן ערוך", יסוד היהדות. ויש בו גם-כן גאונות. והיה בקי מאוד בכל ספרי קודש והפוסקים והצדיקים, כן, רואים בפירוש שלו שהוא היה בקי מאוד בכל הספרים, בכל הספרים של הצדיקים הקדושים והגאונים.

# אשרינו

## פורים

(שרים עם סבא: "שושנת יעקב צהלה ושמחה, בראותם יחד תכלת מרדכי, תשועתם הייתה לנצח, ותקוותם בכל דור ודור..")

"שושנת יעקב" זה ענין גדול, ענין גדול. שושנה זה ענין נורא מאד.

המובחר שבעם ישראל - השושנה

וגם בן יש שושנים שמביב גדלים קוצים. והשושנה יודעת מהקוצים, מהקוצים האלו, בן "שושנת יעקב" זה ענין גדול, זה ברסלב, שושנה, "שושנת יעקב", המובחר שביעקב. "שושנת יעקב צהלה ושמחה", לא רק שמחה, "צהלה ושמחה".

"בראותם יחד תכלת מרדכי", 'תכלת מרדכי', מרדכי היהודי, מרדכי הצדיק. 'תכלת מרדכי' - האור של מרדכי

אוי, אוי, אוי

(סבא ממשיך לשיר "תשועתם הייתה לנצח ותקוותם בכל דור ודור, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, שכל קויד לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך..")

(ר' ישראל קרדוגר) ...הוא רקד בפורים ב"להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע" הוא לא יכול ללכת מהמילה "להודיע"

(סבא ממשיך לשיר "להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, שכל קויד לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך..")

זה התחזקות כזה, פורים זה אור של משיח, אור של התחדשות יהיה עוד הזמן להודיע לכל העולם... להודיע.



# רפואות סבא

## פרנסה

'פרנסה?' רק ביטחון (סבא צוחק)

פרנסה, ככה כל העולם: "פרנסה, פרנסה".  
פרנסה, הוא הפירוש - לעבוד תמיד בשביל כסף! אין לו, אין לו  
זמן...

כשאדם שוכב עם הרגליים על הדלת (כשאדם נפטר מניחם אותו בחדר  
הבית כשהרגליים לביון הדלת) הוא הוא מתחרט מאוד על שהוא –  
"פרנסה, פרנסה"

צריכים לתת הכל להשם יתברך, הפרנסה והשינה והאכילה,  
והכל - להשם יתברך, בן.

כשאדם ישכב על הארץ עם הרגליים על הדלת, אז יהיה לו  
חרטה על הפרנסה. (צוחק)

כל העולם: "פרנסה, פרנסה, פרנסה, פרנסה" (צוחק).

אני שמעתי שיש לי נכד בתל אביב, אני אינני יודע איפה, נכד  
שהוא רוצה לשאול אותי: "מה לעשות בפרנסה" הוא רוצה  
לעבוד השם, אבל "פרנסה?", אז אני רוצה לילך אצלו להגיד  
לו: "פרנסה, הוא רק אצל השם יתברך" (צוחק)

כל העולם מקשים: "מה? פרנסה, פרנסה, פרנסה, מה יש?",  
אבל חסידי ברסלב לא היה להם פרנסה, היה קשה להם  
לעשות שידוך, כי 'ואיך יהיה הפרנסה?' (צוחק). מה? 'הוא צריך  
שידוך, אבל ברסלב אי אפשר לקחת, הוא לא מחפש פרנסה'  
(צוחק)

## אשרינו

### צדקה

וראיתי שמי שאין לו זכייה, אז לא נותנים לו לקיים המצוות  
צדקה,

בשביל מה הוא עובד? בשביל מי? בשביל מה?  
כן, אבל אין שכל, כן, מה שהוא מרוויח ויש לו כסף, אין לו,  
אין לו ממשלה על עצמו, על הכסף.

### צרפתים

אינני יודע מדוע רק הצרפתים, הם היו הראשונים, החיילים  
הראשונים שהם באו לאומן.

### קולה

(באומן, מישהו מציע לסבא לשתות):  
[קולה, קולה]

קוקה קולה, קוקולה ?

[לא, פפסי קולה] אה? [פפסי קולה]

חצי קולה? (סבא צוחק)

### ראיתי

ראיתי את רבינו כמה פעמים, איזה פעמים  
[כמה? הרבה פעמים]

איזה פעמים, שלושה פעמים  
[איך זכית לזה?]

אני לא יודע, כך רצה השם יתברך, כן (סבא צוחק)

## רפואות סבא

### ר' שמואל הורוביץ

אני קרבתי את שמואל הורוביץ, הוא היה נכד השל"ה הקדוש, אני קרבתי אותו לרבינו הקדוש, בן. והאבא שלו היה מתנגד, הוא בקש אותו: "תרחם עלי, ואל תהיה ברסלב", ושמואל היה חזק כברזל, חזק, ועמד ואמר להאבא שלו: "אני רק ברסלב"

שמואל הורוביץ, אני קרבתי אותו ואני הוצאתי אותו מהחב"ד, וקרבתי אותו לרבינו.

אני קרבתי את שמואל הורוביץ, קרבתי לרבינו, הוא היה חב"דניק, האבא שלו היה חב"דניק, ואבא שלו הוא ממשפחת חב"ד, בן, והאבא כתב לאמא שלו, שתעשה הכל שלא יהיה ברסלב, והיא בכתה ובכתה: "אוי וי, הבן שלי נעשה ברסלב, אוי..."

### ר' שמואל קרויזר - החתן

הבת שניה שלי (ציפורה), אשתו של שמואל (קרויזר, חתן סבא), מזה שהיא סבלה אצל שמואל, הוא לא נתן לה פרנסה, והוא הלך מן הכסף ומן הכבוד ו... והיא בבית... מה שאני מספר, אי אפשר לספר הכל, הוא היה יכול להיות מכובד, מפורסם בכל העולם, והוא ברח מזה, לא רצה

## אשרינו

ו... בתי רצתה (שהיה לו) כבוד, אבל הוא לא רצה בשום אופן  
(סבא צוחק),  
אוי וי, אוי, הוא היה אצל רבינו, הוא אמר: "כמו רבינו, אין  
בעולם",  
תשאל את ציפורה, תשאל, הוא והבנים שלו, הוא אמר: "ענין  
כזה כמו "נחמן מאומן", זה דבר מיוחד, ואין, ולא היה עדיין  
בעולם, זה חדש", בן, ככה אמר שמואל  
שמואל לא רצה שום חשיבות, שום פרסום, לא (סבא צוחק),  
מה שהיא (ציפורה) סבלה אצלי, לא היה לה בגד ולא נעליים,  
ולא היה לה... מי יודע? מי יכול לדבר ולספר מה שהיא סבלה  
אצלי? בשביל זה זכתה ציפורה לשמואל (סבא צוחק), אוי, מה  
שהיא סבלה אצלי, אין בעולם, יחיד בעולם, לא, אין בעולם  
כמו זה...

## רב

[סבא, היתם מקושרים לאנ"ש בירושלים?]

אה, "רב"? אין לי!

[הייתם בחדר?]

קצת, קצת, קצת, לא הרבה

העיקר עבודת האמת, המסירת נפש, לבמל דעתו

[לרבינו]

זה יש עניינים.

# רפואות סבא

## רבי נתן

כזה, אנחנו לא מוצאים. יש הרבה רבנים, רבנים ותלמידים, הבעל שם טוב ותלמידיו, והאר"י הקדוש היה לו תלמיד רב חיים ויטל, אבל, רבי כזה ותלמיד כזה, אנחנו לא... - נעלם מכל העולמות (סבא צוחק) זה נחמן, זה נחמן ונתן.

רבי נתן, אצלו, אי אפשר להיות בלי רבנו הקדוש. הוא ראה את גדולת רבנו, אז הוא נתבטל לגמרי! כן, כן. לא היה לו שום מחשבה של כבוד, של גאווה, של: 'אני, אני, אני תלמיד רבנו הקדוש, אני זוכה לשמוע תורות כאלו, מעשיות כאלו', והוא היה אפס ואין, הוא הבין שהוא רחוק מהשם יתברך לגמרי, נגד רבנו, כן.

כן, אבל הוא היה גאון, 'אבל אני, אני לא כלום', אדרבה הוא היה עניו, זה חכמה גדולה, איש כזה יהיה אפס ואין? איך זה? זה למעלה מן הטבע.

זה רבינו הקדוש האיר עליו, שיהיה אצלו אפס ואין, כן, אם לא, אז לא יכול לקבל מרבנו, כן (סבא צוחק), 'אני אפס ואין ממש!', הוא היה גאון, אבל... 'אני ממש כלום'.

אני לא אומר גוזמאות, רק רבי נתן ידע מרבינו, היה יחיד, יחיד בדורו.

## אשרינו

רבנו הקדוש אמר: "הבעל שם טוב היה לו שישים תלמידים, והם היו שישים גיבורים, אני צריך גם כן שישים גיבורים", נו, רצון יראיו יעשה, אז מדוע לא היה לו שישים גיבורים, שישים תלמידים? אז אני אמרתי, שרבינו הקדוש מגלה ומרמז לנו: היה לו רבי נתן, אחד, היה אצלו כל השישים גיבורים. מה שהוא צריך - היה לו, כן, היה לו רבי נתן.

הוא אמר ככה: "אני ותלמידי, ותלמידי רבי נתן, מצחקים מכל העולם".

רבינו הקדוש היה לו רבי נתן, והוא זכה לראות ולהשיג את ענין רבינו יותר מכל העולם, אין בעולם עוד רבי ותלמיד כזה, כזה אין...

רבי נתן, רבי ותלמיד כזה, לא היה מיום בריאת העולם, לא היה כזה.

אשרינו שיש בעולם "ימי מוהרנ"ת". ורבינו הקדוש אומר: "נחמן ונתן מצחקים מכל העולם" (סבא צוחק), אה, הוא עשה "ימי מוהרנ"ת", הוא ציחק מכל העולם. "ימי מוהרנ"ת" מצחק מכל העולם (סבא צוחק)

## רפואות סבא

עוד לא היה בעולם תלמידים כאלה. רבי נתן זה תלמיד רבינו, והוא היה גאון וצדיק. החותן שלו היה גאון עולמי, רבי דוד צבי - היה רב על שטח גדול ברוסיה, רבינו הקדוש דיבר ממנו, הוא היה גאון. רבינו הקדוש אמר לרבי נתן: "החותן שלך הוא גאון וצדיק!", הוא לא גאון בשביל עצמו, בשביל שם, בשביל כבוד, הוא גאון! ואף-על-פי-כן הוא לא ידע מרבינו.

רבי נתן, תראה את הספרים שלו, תראה את הדיבורים שלו קצת, סתם לדבר? הספרים, התלמידים, הקדושה, החכמה, זה הכל חדש לגמרי.

רבי נתן, הוא היה בסכנה בכל יום ובכל עת, הוא היה בסכנה, הם מסרו אותו, והוא ישב בבית סוהר, ונסע, ובכל מקום שהלך היה מסוכן להרגו. נו, אנחנו רואים שעכשיו כל העולם יודעים על רבי ותלמיד כזה...

אני הייתי איש יחיד ועמדותי כנגד כל העולם. הוא אמר ככה: "אני ותלמידי, ותלמידי רבי נתן, מצחקים מכל העולם" (סבא צוחק), וגם יש שיחה מרבינו הקדוש, הוא אמר: "אני ניצחתי, אני גמרתי ואגמור, גמרתי".

## אשרינו

### ריקודים

נשיר ונרקוד ונעשה כל מיני שמחה - זה מספיק על דיבור אחד של רבינו. זהו כח כזה, זה חדש, זה משיח, משיח! משיח זה חדש.

יהיה בכל העולם שמחה כזו, שירקדו כולם (סבא צוחק)...

### רצון

רק הרצון! רציתי לקום חצות לילה, רציתי להתבודד, היה לי רצון, רצון, רצון.

### שינה

...כבר לישון, נו, העולם ממשיך לישון, לאכול ולישון, מה זה? (סבא צוחק)

### שלום בית

ושלום בית, זה העיקר, העיקר שבכל העיקרים, שלום בית

..הבעל שלה היה מתקוטט איתי במלחמה, מלחמה הגדולה - "מה אתה רוצה ממני? אני צריך תאוות, מה זה? אשה בלי תאוה?"

אבל היום הוא בלא תאוות, ובשלום, - נעשה שלום.



## רפואות סבא

הארוסה שלך היא עובדת?

[בעורת השם, היא תתחיל]

תתחיל לעבוד?

[כן]

היא עוד לא עובדת בשום מקום?

[לא, בנתים לא, בבית]

לא תעבוד אף פעם

[מה?]

לא מוב שהאשה תעבוד במקומות אחרים.

האשה צריכה ללמוד ולדעת ולהאמין בהשם ובתורה, בלי זה

אין כלום...

יש בשביל האשה גם כן מה ללמוד ואיך לחיות.

כל החיים שלנו זה על האשה, היא צריכה להבין איך לחיות

עם הבעל ואיך יחנכו הבנים ואיך יעשו בנים.

### שמחה

איזה שמחה צריך להיות לנו שזכינו בעולם הזה להיות מקורב

לרבינו! - אנחנו לא יודעים..

זה עיקר התיקון. לא חם ושלום ליפול, רק לשמוח ולהתחזק בהשם.

וגם אנחנו צריכים לעזור לעצמנו, כן, לחפש דרכים איך לחיות ולא

למות. זה מיתה - אם שוכבים ולא עושים כלום, זה מיתה.

## אשרינו

"מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", רבינו הקדוש נתן לנו מצוה כזה, "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", מה זה שמחה? יש לנו תורה ומצוות, זה שמחה, בלא זה אין חיים ואין שמחה, אין כלום.

אנחנו יש לנו תורה כזה, מצוות כאלו, אה!, מצוות שבת, תפילין, מה שיש לנו... רק "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", "שלא עשני גוי", כן, יכולים להיות בשמחה תמיד.

"מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", מה זה השמחה? "שלא עשני גוי", יש לנו תורה ומצוות, יש לנו מצוות תפילין, ציצית, שבת, פסח, סוכות.

כל חיינו, כל רגע מצוה, מצוה... מצוה...

"חזק ואמץ" זה העניין שלו, זה הרפואה שלו, "חזק ואמץ", שני מילים, "חזק" "ואמץ"

הוא נותן לנו רפואה, הרפואה: "חזק ואמץ בעבודתך", אתה לא רוצה להיות בשמחה? אני אומר לך שתהיה בשמחה.

ברוך השם, אתה צריך לשמוח, אנחנו צריכים להשתדל בכל הכח להיות בשמחה, ולהכיר את כבוד השם, שהוא עושה עמנו חסדים כאלה.

דיבורים כאלו (של רבנו), נורא מאוד, הוא משמח כל האיברים, כל הגוף, כל העולם. הוא רק שמחה, נחמן בן שמחה.

## רפואות סבא

נו, אולי נלך קצת ונעשה את עצמנו שמח, כאילו אנחנו שמחים (סבא צוחק), אף-על-פי שהשמחה רחוקה מאתנו, אבל, אבל היא רחוקה והיא קרובה, היא קרובה מאוד.

כמה וכמה צריכים לשמוח ולהודות תמיד לה' יתברך על המתנה, על החסד הזה שעשה עימנו, שיש לנו רבינו הקדוש עכשיו בחושך כזה, בדורות אלו! יש כבר רבינו הקדוש - היא הרפואה לכל! הוא מרפא ומתקן ומחיה הכל! כל מי שרוצה, בכל רגע ורגע!

השמחה הוא עיקר חיות האדם, השמחה - לשמוח, מה יש לשמוח? עם התורה! - התורה זה עיקר החיים, עיקר השמחה.

*[איך אפשר להיות בשמחה תמיד?]*

באמונה, רק באמונה, זה העיקר הכלי של שמחה, רק אמונה ותפילה...

הוא השמחה,

הוא כל חיותנו, כל שמחתנו, הוא הכל.

הוא עיקר, כל עיקר תיקוננו. אנחנו צריכים תיקון עוד הרבה?

*[הו, הו, הו]*

ורבינו הקדוש, הוא מתקן אותנו בתיקונים כאלה, בחכמה כזאת, כאילו לא עשינו שום דבר, שום חטא. נהיה נקיים.

## אשרינו

זה, החכמה הזוה, עוד לא ירדה לעולם, עוד לא. למעלה מן העולם. זה העיקר כל תקוותנו, כל חיותנו.

רבינו הקדוש מדבר הרבה מזה, וגם מדבר הרבה משמחה. רבינו ורבי נתן מחזקים אותנו ומעוררים אותנו שנוכה לשמחה, מה זה שמחה? לשמוח בעצמנו, שגם אני כמו שאני השם יתברך רוצה אותי, שנחפש דרכים לחזור לתורה, לקדושה.

אוי, צריכים להתחזק וללמוד לזכות לאמונה, אמונה, בלי אמונה אין שמחה, אין חיות.

כמה וכמה צריכים לשמוח ולהודות תמיד לה' יתברך על המתנה, על החסד הזה שעשה עימנו, שיש לנו רבינו הקדוש עכשיו בחושך כזה, בדורות אלו!  
יש כבר, רבינו הקדוש - הרפואה לכל! הוא מרפא ומתקן ומחיה הכל! כל מי שרוצה, בכל רגע ורגע!

# רפואות סבא

## שפויילי זיידא

כתוב ב"חיי מוהר"ן, רבנו הקדוש אמר: "מדוע נתנו לו שם "שפויילא, שפויילא זיידע"? אז אומר רבנו: "זיידע, זה אבי אבות. אבא זה אב המזמאה, וסבא זה אבי אבות המזמאה. הוא אבי אבות, בשביל זה קוראים אותו ה"זיידע משפויילא, שפויילא זיידע". רבינו הקדוש היה באומן בזמן המחלוקת, הוא היה צעיר, והוא (השפויילא זיידע) היה סבא, אז רבינו הקדוש אמר לו: "אתם חולקים עלי?" , אז הוא אמר: "חס ושלום, אני כבר זקן, זקן, אני, אני יעשה מחלוקת עליכם? מה אתם אומרים?" - הוא לקח שני אצבעות מאצבעות של רבינו, ונתן לפה שלו ואמר לו: "אני כבר זקן, אין לי כבר שיניים בפה, אני אחלוק עליכם?" , אז אמר רבינו הקדוש: "שיש לו נסים, שלא היה לו שיניים, אם היה לו שיניים היה, היה נושך (עם) השיניים".

## שריפות

נמצאים בדור שנתגלה רבינו, אם לא חס ושלום, אין מקום להיות, לישון, יכול שריפה, שריפה, שריפה, יכול לבוא (סבא צוחק)

היה לי חלום כזה: רק במקומות היהודים, לא היה שריפה, השריפות היו רק אצל הגויים. מה זה? ... רק אצל הגויים, לא אצל היהודים. זה חלום, זה חלום כזה... באמריקה וברוסיה...

# אשרינו

## תה ויסוצקי

התמצית של תה 'ויסוצקי', זה ירפא כל הכוויות תכף ומיד, אין להם מה שיפחדו, יראו תכף, נו, תגיד למשפחה, תגיד לכולם. לדבר עם הרופאים, ינסו, מה, מה יש להם פחד? זה תכף יתרפא, רפואה שלימה כאילו לא היה כלום. הכוויה תכף תעבור ויהיה רפואה שלימה, אני רוצה לנסוע לירושלים ולהגיע לרופאים לדבר אתם, אני אדבר להם: "תיראו, תיראו, מה אתם מפחדים? זה תכף ירפא את כל המחלות של הכוויה"... לכל הרופאים צריכים להודיע את זה... ואני רוצה למסור נפשי בשביל לנסוע לירושלים לרופאים... אם לא היא תמות ככל, חבל על כל רגע, ייסורים כאלה, זה תכף יתרפא לגמרי... צריכים לפרסם את זה, וכל אחד ידע, ידע שזה רפואה לכוויה, רפואה, זה רפואה... במבריה היה רופא גדול, דוד, דוקטור דוד, זה כולם יודעים, והוא בכוויה היה מומחה גדול, כן, והוא צחק מזה, אז אני הלכתי אליו ואמרתי לו, והוא ניסה, כן, ותכף היה שינוי לטובה, שינוי גדול לטובה, כן, אז הוא עשה זה, והחולה נעשה בריא לגמרי... תמצית של התה 'ויסוצקי', יניחו על הפצעים, על מקום של הכוויה, ויראו שתכף הכוויה תעבור...

# רפואות סבא

## תורה

אנחנו צריכים גם כן ללמוד, לא לבטל אפילו רגע אחד, ללמוד ורק ללמוד, ולחנך עצמו שידע התורה, האמונה והאמת, לא כמו הגויים, הם לא בני אדם, הם חמורים, בני אדם, רק אנחנו עם ישראל, עם התורה.

## תלמידי היקר

אני פתחתי ספר והיה שמה חתיכת נייר, והיה כתוב ככה בזה הלשון על הנייר, אלה הדיבורים: "מאד היה קשה לי לרדת אליך להגיד לך תלמידי היקר, ישראל בער... תלמידי היקר להגיד לך כי נהנתי מאוד מעבודתך"

## תנו לי את ליבכם

וגם... אם האדם מחפש אמת, אז הוא זוכה - ה' יתברך פותח את עיניו, והוא רואה האמת ויודע איך להתנהג, איך, מה לעשות, איך לתקן הכל. רבינו הקדוש אמר: "תנו לי את ליבכם, ואני הולך אתכם בדרך חדש" - למסור את הלב! אוי וי, מה זה? מה? איפה אנחנו? יש בעולם אור כזה שהוא כל חיותנו ותקוותנו. ואנחנו צריכים להכניס את זה בלבנו, לא להסתכל על כל העולם. כי השקר אין לו כלום, אין לו.

## אשרינו

מי שרוצה עכשיו, יש לו כבר התורות כאלה, תפילות כאלו, דיבורים כאלו וצדיק כזה, שהוא משנה הטבע, משנה כל העולם, הוא "יש ענין שנתהפך הכל לטובה" - הוא מהפך הכל לטובה,

אני רואה שהעיקר הוא המסירות נפש בשביל השם יתברך, בשביל התורה. חכמה, זה גם כן מוב, אבל העיקר היסוד והעיקר היהדות, עיקר התורה היא: המסירות נפש, הרצון החזק. וגם רבינו הקדוש רימוז בזה ואמר: "תנו לבכם לי, ואני הולך אתכם בדרך חדש", זה דרך ישן מאוד, שלא הלכו בו אבותינו מעולם, ואף-על-פי-כן הוא חדש לגמרי! נו, צריכים לתת את הלב, וברוך השם אני נתתי את כל חיי ואת לבי, את האבא והאמא וכל העולם, נתתי הכל בשביל ההתקרבות לרבינו, זה פלא, זה דבר פלא מאוד.

### תפילה

לקשר המחשבה להדיבור, כל דיבור שיוצא מהתפילה, צריך לא לחשוב איזה עניין, רק המחשבה תהיה קשורה אל הדיבור, מה שהוא מוציא מפיו.

רק תפילה, כל העולם לא רצו לקבל - 'מה זה תפילה? מה? מה יהיה מזה אם הוא יגיד: ריבונו של עולם?' (סבא צוחק)  
"אבא, אבא, אבא, אבא רחם עלי, אבא רחמני, רחם עלי", הו, כן. אני ראיתי איך רבי ישראל (קדונו) בכה בדמעות (אצל) רבי שמעון [בר]



## רפואות סבא

יזחא] על הציון הקדוש, ועד שנעשה בבית (במתחם של הציון) כמו ששופכים פח מים - מהדמעות, מהדמעות שלו. הוא בכה, אינני יודע, איך הוא נמצא בעולם כל כך מים, כל כך דמעות. "אבא אתה רחמן, רחם עלי, רחם עלי, אני רוצה לישון ולאכול, מה יהיה התכלית מזה?" (סבא צוחק) הדמעות שלו, של רבי ישראל (קרונינג) שבכה, בכה על הציון של רבי שמעון היה על הארץ כמו ששופכים פח מים, מים...

באמונה, באמת, אז תראה ישועות... הוא שומע כל תפילתנו, וסוף כל סוף יהיה ישועה. אבל לא, אסור לנו להרהר, 'מדוע, מדוע לא רואים', אז זה עיקר האמונה - להאמין בהשם.

נו, אנחנו יודעים שהעיקר היא תפילה. תפילה אפילו באיזה חדר, בפרט שיכולים ללכת להכותל ולקברי צדיקים פה ובצפת. בן, תפילה, תפילה - תפילה על האמונה. אם לא חס ושלוש, חס ושלוש נופלים, נופלים, בן.

יבוא הזמן שיעביר השקר מן העולם ויגלה. ויתגלה האמת, בן. רק אנחנו צריכים להאמין ולהתחזק בתפילה.

אני לא האדם שהיה, אני, היום אני זקן וחלש, אני הייתי גיבור. הקולות של התפילה שלי היה - מתבטלים כולם, כל המתנגדים, רק לשמוע הקולות כאלו.

# אשרינו

## תקווה

[יש לנו תקווה עם רבנו?]

בוודאי, הו הו

[כן]

זה השאלה?

שאלה כזאת אסור...

## תשובה

(שיחה שמתייחסת לפרובוקציות במירון בציון רבי שמעון, נגד חסידים שהפיצו ספרים של רבנו:)

המשמרה היה פה?

[כן] הלא? [כן] לא נשאר מהם?

[לא, אבל הם לקחו אתם כמה חברים איתם] אה, אה

[רבי ישראל] יוא [איך זה, איך רבי שמעון בר יוחאי יכול לסבול דבר כזה? זה קשה]

בעוונותינו, בעוונותינו, אנחנו נשוב להשם יתברך ויהיה נעשה

נסים ונפלאות יותר מארץ מצרים...

...אנחנו לעצמינו, ושהם יעשו מה שיעשו, אבל יבוא, יבוא

הזמן של הנסים...

...הכל שקר! רק אצלנו האמת הברור.

אנחנו צריכים להתגעגע מאוד, ולהתפלל להשם יתברך הרבה,

שנוכח לתשובה שלימה.

# סיפורים

## סיפורים מזמן הילדות

### רוצה את הרעת

*[אתם זוכרים את הסיפור הזה שאתם אמרתם שאתם לא רציתם לגמור לשתות חלב, אתם שחיתם...]*

אה, נגמר החלב של האמא  
אז הלכתי אני הוצאתי את ה... את זה, אז היא אמרה לי: "אתה  
כבר, אתה כבר גדול, אתה לא מתבייש? מה זה אתך?", אז  
התחלתי לבכות: "אוי, אני רוצה את, את הרעת...".

### חלב עם מים

וגם-כן אני זוכר, שאני הייתי בן כמה שנים, אז הייתי חולה, הייתי  
חולה מאוד, ואני היה לי מלחמה עם המלאך המוות, אני הרגשתי  
שאני עומד למות... הייתי חולה מאוד ונעשיתי חלש מאוד.

## אשרינו

מי שחולה, צריכים לתת לו איזה דבר להחיות את נפשו, חלב!, והיא נתנה לי חלב עם מים, אני: "געוואלד, תן לי חלב!", אבל לא היה לה, היא נתנה לי חלב עם מים, אז אמרתי לה: "את נותנת לי חלב עם מים, אני רוצה רק חלב!", בן.

על-כל-פנים אחר כך אני נעשיתי יותר טוב, אז אמרתי לאמא: "אני חלש מאוד, אני צריך קצת בשר, מרק", היא נתנה לי שלושה מטבעות, זה כמו היום שלושה גרושים, ואני הלכתי למלון 'שפר', לקנות מרק עם חתיכת בשר, או חתיכת עוף. נו, נו, אני מעמתי את המרק, אני לא מעמתי בבית מרק, אז זה היה, הרגשתי מעט טוב! בן!

השם יתברך החזיר לי הגשמה בנסים, אני ראיתי כמה פעמים נסים,

אני חי בנס, היה עניות גדול, והם קיבלו הכל באהבה ובשמחה, האבא והאמא, בן.

### פרשת נח

*[אתם אמרתם לי שדודה, היה רעב, אמא שלכם הייתה נותנת לכם לחדר חתיכת לחם עם מיפה, מיפה של שמן זית]*

עם כמה מיפות [מיפות של שמן זית] בן, אז אני ביקשתי: "תן עוד כמה מיפות", אז היא צעקה עלי: "אני צריך את השמן בשביל שבת, אל תדבר כלום. זה מספיק!" (סבא צוחק) בן,

## סיפורים

ואחר כך אני הלכתי ונתתי את הלחם עם המיפות שמן, נתתי לאיש עני...

היה בטבריה זקן, זוג, זקן וזקנה, והוא הלך לבקש נדבות, איש עני, אז אני רציתי לעשות צדקה וחסד, צדקה, לקחתי את הלחם, לא היה לי כסף, לקחתי את הלחם והלכתי להאיש זקן, לעני הזה, ונתתי לו.

ושמו היה יוסף נח, ככה היה שמו, כי אני זוכר עד היום השם שלו, יוסף נח, שתי שמות. זה היה בפרשת 'נח', זה אחרי סוכות, בן, פרשת 'נח', אחרי 'בראשית' זה 'נח', זה היה ביום ראשון, אני הלכתי ונתתי לו בשמחה את הלחם עם המיפות שמן זית, אני חשבתי שאני עשיתי צדקה גדולה, הוא ואשתו הם יאכלו ו... בן, בן.

אני הלכתי לחדר (תלמוד תורה) ולא היה לי מה לאכול, אני נתתי את הלחם, בן. אז היה כואב לי הראש, כאב לי הראש מאוד, אני הייתי צריך לאכול ואין לי. אז הרבי, היה דרכו ביום ראשון לספר לתלמידים: "השבוע הולך הפרשת 'נח'", בן, הוא אמר את זה כמה פעמים, כדי שידעו שזה השבוע פרשת 'נח', בן. הוא הסתכל על כל התלמידים והוא הבחין בי שאני לא שומע כלל, כאילו אני לא נמצא בבית, אני לא שומע כלל, לא, ולא יודע כלל...

אחר כך הוא קרא אותי: "ישראל בער! תגיד איזה פרשה השבוע?", אני לא שומע, אני לא ידעתי, הראש היה כואב לי ולא שמעתי מה שהוא אומר, כלל.

## אשרינו

נו, נו, הוא היכה אותי באכזריות כזה, "מה זה? אני אומר כמה פעמים שהשבוע פרשת 'נח', איפה היית? מה זה? איפה היית?" הוא היכה אותי והייתי מתבייש בפני כל התלמידים, הוא כל כך היכה אותי באכזריות, בן.

[בן כמה היית? סבא]

אני לא יודע, קמזן

[ילד בן חמש, שש]

בן, בערך, מתחילים ללמוד חומש פרשת נח...

אוי, אוי, אמרתי: "מהיום אני לא אתן כבר, אני אקבל מכות", אני לא ידע אם השבוע פרשת 'נח' (סבא צוחק). אף-על-פי-כן נתתי עוד פעם לעני הזה, את הלחם.

אוי, ואני הייתי הכי גרוע מכל, מכל הילדים, הכי גרוע, נולדתי בעניות וגם בן הייתי ילד חלש, בן, אני יש לי נסים שאני חי, שאני יכולתי לחיות.

### מעם גהינום

נולדתי במבריה, ונולדתי בבית עם עניות כזו, יחיד בעולם, לא היה לי מה שאני צריך, לא היה לי.

כשנתגדלתי ונהייתי קצת יותר גדול, כל הילדים באו על פסח עם בגדים חדשים, יפים, אבל אני, האבא שלי היה עיוור, ולא היה להם כסף, ולא עשה לי בגד בשבילי לחג. כל הילדים באו לבית הכנסת עם בגדים יפים, ואני לא היה לי בגדים חדשים.

## סיפורים

נו, ואני שמחתי מאוד, והאמא שלי היא עשתה הבגד שלי כמו חדש, היא כיבסה, ואני, ובאתי לבית הכנסת כמו כל הילדים עם בגד יפה מאוד, לא חדש, אבל היה לי כמו חדש (סבא צוחק).

הייתי הילד העני יותר מכולם, כל הילדים הביאו כסף להרב, ואני, האבא שלי היה עני, לא היה לי כסף, התביישתי לבוא בלי כסף להרב, מה? זה כל הפרנסה שלו, כן.

אמא נתנה לי חתיכת לחם, אני נתתי את הלחם לזוג עני, כדי שיהיה להם לאכול, כן. הרב אמר: "הפרשה הזו, הוא פרשת נח", ולא נכנס בי הדברים של הרב. הוא ראה שאני לא יודע כלום, שאני לא יודע מה הוא מדבר, אז הוא אמר לי: "ישראל בער, ישראל בער, איזה פרשה השבוע?", לא ידעתי, כי הייתי רעב והיה לי כאב ראש, ולא ידעתי, לא אמרתי כלום, הוא אמר לי, "מה", הוא הכה אותי ואמר לי: "כמה פעמים אמרתי שהשבוע הוא פרשת נח? ואתה לא היית פה? לא שמעת, לא יודע? מה זה? מה זה? איזה תלמיד זה?",

המעם שלי היה מעם גהיגום, איך אני הולך לה"חדר", להרב, בלי כסף? כל התלמידים, ראש חודש הם באים עם כסף, רק אני הייתי יחיד, אני לא הבאתי כסף ראש חודש לרב. והרב אמר לי: "תגיד לאבא, תגיד לאבא, ראש חודש אני צריך כסף, פרנסה, תביא כסף", ואני לא היה לי, אני באתי מחר גם

## אשרינו

כן בלי כסף, (סבא צוחק), הוא אומר לי: "מה אתה עושה? מדוע אתה בא? אין לי, זה כל הפרנסה שלי, ראש חודש, כל התלמידים מביאים כסף, מה זה? יש לי פרנסה, ואתה ילד יחיד שלא מביא כסף, תביא את הכסף"

ואני היה לי, היה לי דבר גדול, שכל פסיעה הרגשתי גהינום, אך אתה הולך להרב בלי כסף? והרב אומר לי: "תניד לאבא, ראש חודש צריכים להביא כסף, זה פרנסה שלי" (סבא צוחק). אז מהשבוע הזה נעשה בעיר מבירה דבר חדש: תלמוד תורה בלי כסף, בלי כסף, בחינם, היה שמחה גדולה, אני הלכתי בלא כסף.

### ישראל בער עושה צרות

אני קמתי, השקמה, והדלקתי מנורה קמנה, היה לנו מנורה קמנה של מספר 2. הדלקתי את המנורה ואמרתי תהלים והתפילה. כל השבוע הדלקתי את המנורה על כמה שעות. והם היה להם בקבוק של נפט, זה בקבוק היה משבת לשבת, ואני השתמשתי במנורה הזו, והגיע שבת ולא היה נפט, אז הם אמרו: "הו, ישראל בער, ישראל בער עושה לנו צרות כאלה, הוא דולק את הנפט ואין לנו, ואין לנו לגמור את השבוע" (סבא צוחק). כן.

### אני אוהב את השם

וגם כן אני, אני נולדתי איש חלש מאוד, נסים אך שאני נתגדלתי ואני חי, כן.



## סיפורים

ואני הייתי פשוט מאוד, והיה לי רצון, רצון חזק להיות איש כשר באמת, לעבוד השם באמת, וללמוד ולהתפלל, נו, נו, בפרט כשהתחיל השנים של אחרי בר-מצוה, התחילה המלחמה של חטאות נעורים, כן, מחשבות ולא ידעתי מה זה, כן, אוי, אוי,

נו, נו, מי יכול לספר? מי יכול לשער?

היה לי מלחמות קשות. כל פגם כל שהוא, מהמחשבה, על כל פגם כל שהוא, זה היה אצלי כמו האיש הכי רשע שבעולם, כן. לא מצאתי לי מקום להשם יתברך, לתורה, כן. וזה הביא אותי להשם יתברך, מה שעבר עלי דווקא. אני התגברתי ולחמתי ואמרתי: "אני אוהב את השם יתברך, יהיה אך שיהיה, אני רוצה לעבוד השם, אני... כן", אוי וי...

### הקמטן

אני התפללתי בבית כנסת, התפללתי בהתלהבות, באמונה ובאמת, כן, עד שאני הייתי יחיד בזה, כן, ואני הייתי נראה כמו משוגע,

היה איש זקן אחד, והוא היה קצת יודע ספר, והוא היה איש כשר, כן, הוא היה מהחסידים של 'ביאן'. הוא אהב אותי מאוד, הוא שמע התפילה באמת ובהתלהבות, כן, הוא אהב אותי מאוד. הוא היה בטבע קמטן גדול, כן, גם על צדקה היה קמטן גדול, כן. והוא בא אלי במקום שעמדתי והתפללתי, ונתן

## אשרינו

לי מטבע גדולה, כן, הוא נתן לי ביד מתנה מטבע גדולה, או  
אני נתפעתלתי: "הוא כל כך קמצן, הוא נותן לי מטבע כזה"

[זה היה לפני שידעתם מרכיבו? לפני?]

כן!

[הרכה לפני זה]

כן!

געגועים להשם יתברך

ולא היה לי מי ש... מי שידבר איתי, מי שיהנך אותי, כן, אני  
הייתי בעצבות, כן, שבור, שבור.

אבל זה היה טובה גדולה, כי הייתי שבור וזה הקריב אותי  
להשם יתברך, לתורה, כן, כן, זה היה לטובה, כן

[או מה עשיתם בשביל לצאת מזה?]

כן, התגעגעתי, היו לי געגועים להשם יתברך, כן,

ואני התביישתי, אני חשבתי שרק אני יש לי יצר הרע, יש לי  
תאוות, וכולם הם נקיים. אני לא ידעתי מה שיש לאחרים, אז  
אמרתי: "כל התאוות וכל הצרות וכל... הכל, הכל, אני גרוע  
יותר מכל העולם, מכולם", אני לא ידעתי שהאחרים יש להם  
גם כן יצר הרע... (סבא צוחק)

פתוח? (ההקלטה)

[כן]

## סיפורים

אוי, אוי

[או מה עשיתם?]

אני רק ידעתי, ש'אני קרליני, אני יש לי, יש לי אדמו"ר... יש לי קרלין, הוא, האדמו"ר של קרלין, הוא יודע, הוא בעל רוח הקודש, והוא יודע...'

הוא בחוץ לארץ, ואני בארץ ישראל, 'הוא יודע, מכיר אותי, והוא'... (סבא צוחק)

ואני הייתי שמח מאוד, כי הקרלינים אין, אין... כל מיני חסידות יש להם איזה דבר מיוחד שהוא מתפאר והוא... בן, שהוא עובד השם, אוי, אוי, בן, בן,

### אהבתי לצעוק להשם

אז אני חשבתי, שהאדמו"ר שלי קרליני, 'קרלין הוא יותר גדול מכל האדמו"רים', כי הם צועקים בתפילה, ואני אהבתי לצעוק להשם יתברך,

היה איש זקן על ידי, שהוא, הוא אמר לי: "אתה רשע! אני איש זקן, אני כבר לא שומע, ואתה רוצה לעשות אותי חרש לגמרי? מה אתה רוצה ממני? מדוע אתה צועק כל כך?"

### הודו להשם

חסידי קרלין צועקים בתפילה, ואני צעקתי יותר מכולם. והיה יושב לידי זקן גדול, בן, היה לו זקן יפה, אני ישבתי על ידו,

## אשרינו

וצעקתי: "הודו לה' כי טוב, כי לעולם חסדו", או הוא אמר לי: "אני זקן, ואני לא שומע, ואתה עושה לי צרות, ואתה צועק, אני אהיה חרש, לא אשמע כלום, מה אתה רוצה ממני? מדוע אתה עושה את זה, אתה צועק כל כך?" (סבא צוחק), הוא היה בכעס גדול עלי: "מה אתה צועק? אני לא אשמע כלום, מה אתה רוצה ממני?" (סבא צוחק).

עד שפמרתני מקרלין, אל תשאלו

אז אני חשבתי שהאדמו"ר שלי - הוא בחוץ לארץ, הוא מכיר אותי והוא בעל רוח הקודש והוא, והוא... 'יש לי, יש לי, היה לי, יש לי אדמו"ר קרלין!' (סבא צוחק)  
אוי, עד שפמרתני את הקרלין, אל תשאל, אוי, אוי.

הקליפות מקודם שהיה לי, קרלין, 'זה וזה, זה, זה', מזה היה לי בלבולים,  
יש אדמו"רים שהם בחוץ לארץ... אדמו"רים לא היה בארץ ישראל, בארץ ישראל לא היה אדמו"רים, רק בחוץ לארץ (סבא צוחק)  
אז אני חשבתי: 'קודם, לפני ביאת המשיח, כל זמן שמשיח איננו ועוד לא בא אז האדמו"רים הם בחוץ לארץ, הם לא יכולים להגיע לארץ ישראל, כי הקדושה שלהם הוא... (סבא צוחק)  
כן.

## סיפורים

אני חשבתי, כל האדמו"רים קודש, אבל קרלין הוא קודש קודשים.

אבל ברוך השם, השם יתברך עשה לי נסים, שזכיתי להתקרב לרבינו, וזכיתי להבין ולראות ולהרגיש מה שזה יהדות ומה שזה תורה, מה... בן, אוי,

אבל, אבל לא היה לי מי שידריך אותי, לא היה לי את רבינו, לא ידעתי מרבינו.

אז לא ידעתי, - אני ידעתי מה שאני יודע עכשיו?! (סבא צוחק)

אחר כך כשזכיתי להתקרב...

כל ידיעה שאני זכיתי להרגיש האמת היה... הרגשתי: 'הוואו זה אמת כזה, אין, אין כמוהו, זה...!!!'

שעון ושתי פחים...

אני לא הרגשתי טוב ורציתי לקום בחצות לילה, 'מה יהיה התכלית ממני?' אז הלכתי במבריה, הלכתי לשוק, היה שמה שעון, - שמעתי שיש שעון שהוא מעורר טוב, אז 'זה טוב בשבילי', 'אבל אין לי כסף, מה?'

נו, אבל קודם כל נכנסתי לראות את השעון (סבא צוחק), 'אני צריך זה', אז נכנסתי ונבהלתי - 'שעון כזה שהוא מעורר כל חמושה רגעים, בקילות כאלו, זה'... בן, אז אמרתי: "אני צריך לזה

## אשרינו

השעון", או אמרתי בחנות: "אני צריך זה השעון, אבל אני אשלם לך, עכשיו אין לי כסף, אני אשלם לך", הוא האמין לי, הוא הבין שאני לא אגזול ממנו את השעון - "קח, קח את השעון".

אני באתי הביתה בשמחה גדולה, יש לי שעון כזה שהוא יעורר אותי בחצות לילה' (סבא צוחק).

הוא הגיע, הוא הגיע, זמן חצות, והשעון היה מעורר, ואני, כל מה שהוא מעורר יותר אני רציתי לישון יותר, אז לא קמתי, לא קמתי, אמרתי: 'משוגע, יש לך שעון כזה, ואתה לא קם בחצות? מה זה אתך? מה יהיה ממך?' (סבא צוחק).

אז אמרתי: 'לא, השעון לא מספיק, אני אקנה שני פחים, שני פחים של נפט, ואני יעמיד את השעון על הפחים, עד שיהיה קול כזה!! אז קניתי שני פחים, נתתי את השעון על הפחים, והוא כל זמן שהוא עושה יותר, רציתי לישון ולא לשמוע כלום (סבא צוחק), היה כל כך רצון לשינה (סבא צוחק)

### היה פחד מוות

השם יתברך הציל אותנו מכל הגויים. אנחנו ראינו בפלאות כאלה, מה שראינו שהשם יתברך עושה לנו ועם הגויים. מלא מתנות.

אני זוכר, איך שהיה לאמא פחד מהגויים, פחדה שלא יהרגו אותנו ואת זרענו, והשם יתברך ריחם עלינו.

## סיפורים

נפל עליהם פחד והם נפלו ונפלו, אינני יודע לאן ואיך נפלו, הם היו חזקים כל כך והיה להם נשק הרבה, והשם יתברך עשה אתנו ניסים ונפלאות. אנחנו היינו ילדים קטנים, לא יודעים מה זה מלחמה, ילדים קטנים...

נפלאות כאלה, שלא רואים דברים כאלה, שאמהות וילדים קטנים ניצולים מן הגויים, איך? מדוע? איך? וככה היה כמה פעמים.

בכל דור ודור, עשה עמנו השם יתברך ניסים כאלה, שהגויים נפלו עלינו, ואנחנו נצלנו מהם ומהנשק שלהם. כי היה פחד גדול, פחדנו עלינו ועל זרעינו ועל המשפחות, ועל כל היהודים היינו בצרה גדולה, והשם יתברך ריחם עלינו, נצלנו, והגויים נאבדו.

פחדנו, כי אנחנו ראינו שאנחנו נתרחקנו מן התורה ומן הקדושה ואיך נהיה ניצולים מהגויים? אנחנו היינו בצרה גדולה, אנחנו זרעינו ומשפחתנו, כי איך אפשר להינצל מרוצחים כאלה? לא היה שום תקווה להינצל מן הגויים, והשם יתברך הוא עשה ניסים ונפלאות כאלה, אנחנו נשארנו, והם, והם נאבדו, עם הנשק שלהם

אנחנו היינו במדבר והיה רעבון, לא לחם ולא לשתות ולא אנשים ולא, ולא חכמים... לא היה שום דרך המבוע איך להינצל, הם היה להם נשק, כל העולם נתנו להם נשק, הצרפתים והאנגלים כולם נתנו להם נשק, ואנחנו לא היה לנו מי שיתן לנו, אנחנו היינו נאבדים, כמו בעלי חיים, לא יודעים

## אשרינו

איפה לברוח? מה לעשות עם ילדים קטנים? ואנחנו היינו משוגעים, לא היה לנו כלום. השם יתברך הציל אותנו מהם, אנחנו חיים וקיימים, והם נאבדו.

מה שאני ראיתי, אני זקן יותר ממאה שנים, אני חי, והם נאבדו. אני זוכר עכשיו כמה היה לנו פחד מן הגויים, כן, והם רצו להרוג, להשמיד ולהרוג ולאבד, והיה, היה להפך!

דווקא אז בצפת היהודים היו חזקים, גיבורי כח, אבל אנחנו בטבריה היינו כמו מתים.

אני זוכר, האמא לא היה לה מה לאכול, וגם הילדים הקטנים לא היה להם חלב, לא היה להם במה לחיות. לערבים היה להם בתים והיה להם בהמות, היה להם חלב, חמאה וכל טוב.

השם יתברך הציל אותנו מן הגויים ונתן לנו תורה, תורת אמת. הבתים בולם שלהם והחלב שלהם, אבל תורה לא היה להם.

אנחנו, אנחנו גירשנו אותם, ואין להם כלום, הכל בשבילנו, כן, הם והנשק זה כבר הכל שלנו, הבתים שלנו, ונהיה לנו כל טוב... עכשיו אנחנו בבתים שלהם וכל אשר להם שלנו, הבתים שלנו והכל שלנו.



# סיפורים

## סיפורים מזמן ההתקרבות

מי חכם יותר?

אני בחרתי ברבי ישראל (קרדונר), והשלכתי את רב מוטל (מסלונים).  
(רב מוטל) היה לי כמו אבא, הוא לימד אותי וקירב אותי ותמך  
אותי והרים אותי, בן, אז הייתי צריך להמשיך (עם) רב מוטל,  
(לכאורה...)

(אבל בגלל ש) רב מוטל אומר: "ברסלב לא!", אז תבא, זה סימן  
שאני, שאני יותר חכם מרב מוטל.

רב מוטל היה גאון ולמדן וכשר וירא שמים וחכם, וישראל בער  
לא כלום, כמו זבוב, בן, אבל זה הזבוב היה לו כח כזה שהוא  
יכול לעמוד נגד כל העולם (סבא צוחק)

מה? בן אדם כמוני, שאין לי שום ערך בעולם, שום חשיבות,  
שום ערך, אין לי... אין לי שכל, אין לי כישרונות, אין לי... בן,  
אבל, היה לי איזה עניין שהייתי - שעזבתי כל העולם! רב מוטל  
וכל הגדולים וכל, וכל...

'מה? מי היית? מה אתה? אתה יותר חכם מרב מוטל? מרב  
משה קלירס? מה זה?' (סבא צוחק) בן, בן, בן, זה ישראל בער!  
(סבא צוחק)

## אשרינו

סבל התנגדות קשה

מה שאני סבלתי לפני שבעים שנה...  
אתה יודע שהיה התנגדות גדול מכולם. ובמקום שאני ישבתי  
במבריה, בצפת, היה השורש של המתנגדים. גדולי תורה  
וחסידים, והם היו כולם מתנגדים עליי, וקראו לי "בוגד". מה  
שאני סבלתי, אי אפשר לספר ואי אפשר לבאר.  
אז אני סבלתי מאוד, ואז לא היה רצוני בזה הסבל, אבל עכשיו  
אני רואה את גודל הערך של הייסורים והצער שמובלים  
בשביל דבר שבקדושה.

ברסלב, לא היה לנו נשים להתחתן, כל הנשים לא רצו, לא  
רצו ברסלב, 'מה ברסלב? אינם צריכים לא כסף ולא כבוד ולא  
שום דבר, בשביל מה להתחתן? (סבא ציחק) ...

ראיתי מה שמסבלתי, לא היה לי, היה לי עשרה ילדים, ולא היה  
לי לתת להם לא לחם ולא בגד ולא כלום, אינני יודע איך אני  
חי? איך אני חי בעולם?  
אבל יש כח, חכמה כזה שהוא נותן חיים וחיות - זה רבינו  
הקדוש, רבי נחמן, רבי נחמן, נְחֵם נְחֵם נְחֵם מאומן, רבינו,  
רבינו הקדוש.

## סיפורים

עונש נורא

חמי היה מכה את רבי ישראל (קרונוגר), ותלש לו הזקן. 'כן, מה זה? מה אתה רוצה מחתני? מה זה? שיהא ברסלב? מה? אני לא אפסוק!, אני יש לי ערבים שיהרגו אותך בדרך, בזמן שתלך למירון, הם יהרגו אותך בדרך',

חותני רצה להרוג את רבי ישראל (קרונוגר) כדי שהיא (אישתי) לא יהיה ברסלב. כן, ואמר, שהוא יתן כסף לערבים שיהרגו את רבי ישראל, בזמן שהוא הולך למירון, אז יהרגו אותו. אבל היה לו עונש נורא מאוד, הוא נפטר בקרוב מאוד, יום חמישי הוא נעשה חולה, ויום שבת בבוקר נפח הנשמה, ונפטר בשבת בבוקר.

הלוואי שהייתי סובל יותר

הרב אלפנדר ביקש אותם (כולל של מבריה) שיתנו לי לחם, רק בשביל הילדים, אמרו: "לא, זה לא בן ישיבה, הוא לומד ספרי ברסלב, אנחנו לא ניתן לו, לא ניתן לו", אבל אף-על-פי-כן נתנו חצי לירה על שבת. חצי לירה (סבא צוחק). זה לא, זה לא, לא היה מספיק על לחם בשביל הילדים, (סבא צוחק)

## אשרינו

הילדים עד היום הם מתביישים, ...ואז היו מתביישים אחד בפני השני, 'איזה אבא היה', אין להם לחם לאכול ואין להם שמלה, אין להם... (סבא צוחק)

מי יכול לספר? מי יכול לשער דברים כאלה? הייתי יכול להיות משוגע, או, או גנב, או, או... דבר כזה? אפשר לשער במוח דבר כזה?, יש ילד, ואין לו בגד ואין לו לחם ולא בית ספר (סבא צוחק).

אני מבין שאני צריך תמיד להודות ולהלל להשם שעשה לי גם, איש יחיד לבד נגד כל העולם, כן. (סבא צוחק), איך אני הייתי בשפלות ובכיוון כזה, שאם היית אז, היה קשה לך: איך אני, איך אני נמצא בעולם? איך אני חי? (סבא צוחק), אי אפשר לתאר, אי אפשר, אין, אין דיבורים לדבר ולתאר מה שסבלתי. וברוך השם, אני רואה עכשיו שזה טוב, זה טוב מאוד, אני מתגעגע ואומר: "הלוואי שהייתי סובל יותר" (סבא צוחק), אבל עכשיו, אם אני משלם מליונים, אין, עבר הזמן (סבא צוחק).

# סיפורים

## סיפורים מזמן שהיה בירושלים

(אחרי שר' ישראל קרדונר נפטר, ר' ישראל סבא היה לבד במבריה והוא נסע לירושלים כדי להיות עם ברסלבים שהיו שם. בשיחה זו, ר' ישראל מתאר מהחוויות של הנסיעה והשהייה בירושלים):

רבי נפתלי כהן, בירושלים

עד שזכיתי לפטר את קרלין וכל הקליפות, בן.

נתקרבתי לרבינו ונסעתי לירושלים, ובירושלים היא עיר של תלמידי חכמים גאונים גדולים, אבל אנשי שלומינו הם היו שבורים והם היו נכנעים אצלם

כל דיבור ששמעתי מאנשי שלומינו, הרגשתי אמת כזה, ראיתי, הבנתי, השם יתברך נתן לי חכמה ושכל להבין, אני ראיתי את רבי נפתלי כהן, הוא איש חכם ומשכיל והוא היה חכם גדול, בן, (והיה בנאי, הוא היה יכול לבנות, לבנות בתים גדולים, והוא בנה את הבית הכנסת)

[אבל את רבי ישראל קרדונר הכרתם לפני כולם, בן?]

אה?

[את רבי ישראל, את רבי ישראל קרדונר הכרתם לפני כולם, לפני רב נפתלי כהן?]

אה, בוודאי!

## אשרינו

קודם כל רבי ישראל, כן, כן, הוא פתח לי כל השערים, כן, על ידו זכיתי להבין, זכיתי... כן,

והאיש רב נפתלי, אני, אני שאלתי אותו שאלות, מה לעשות אם היצר הרע?, והוא אהב לדבר איתי, הוא ראה את התמימות והאמת שלי, אז הוא אהב אותי מאוד, כן. נו, הוא היה כבר זקן, ואני, ואני... וגם כן אני פשוט, והוא היה בן תורה, והוא דיבר איתי, הוא לא אהב לדבר הרבה, הוא לא דיבר הרבה, אבל היה זה, היה, בהדיבורים שלו היה חכמה קדושה, כן, והוא הכניס בי רוח, רוח חדש, כן, זה ענין רבינו, כן, הוא הסביר לי מהעניין "אמונות כוזבות", כן! הוא אמר: "זה כוזבות, אמונות כוזבות",

קודם לכן אני חשבתי: 'הקרלין, האדמו"ר שלי קרליני, הוא לא, הוא לא כזבן', עד שזכיתי לידע שגם הוא איתם ביחד (פבא צוחק) עד שזכיתי לידע ולהבין את זה, כי אם לא הייתי מבין, היה, היה לי צרה גדולה, 'זה הלב, יש בלבי פגם, כן, מום, מום, נו, מה עושים?' וברוך השם, השם יתברך עזר לי שהדיבורים ששמעתי מאנשי שלומנו בירושלים, היה לי לנחמה ישועה, ישועה ונחמה.

והוא האיר בי אור גדול, לידע מה זה... כן, ראיתי ש'קרלין, קרלין, קרלין, קרלין', כן, וגם כן כולם, אני החזקתי מכולם,

## סיפורים

מכל השקרנים, רק השקרן שלי 'הוא', הוא קדוש וטהור ו...  
קרלין, עד שפמרתני את זה, עד שזכיתי להבין שזה שקר, גם  
קרלין וגם כולם (סבא צוחק)

כן, אבל הייתי שמח בחלקי שזכיתי לראות ולהבין ולהשיג שזה  
שקר וזה אמת! נגד כל העולם, "זנהפוך הוא", כן, אני, אני,  
אני עשיתי כך: "מי אתה? מה? מה? מה אתה יודע? מה אתה  
מבין?", לא, השם יתברך מצמצם עצמו לישראל בער גם כן,  
כן, זכיתי להרגיש ולראות ולהבין שזה אמת וזה שקר! כן, (סבא  
צוחק)

### רבי נתן בעלה של גימליה

זה היה בזמן שכל העולם היו משוקעים בהשקר, באדמו"רים.  
ואני זכיתי לראות להפך מכולם, כן, ולא השפיע עלי, הם רבים  
והם גדולים בתורה, 'מה? מי אני? מה אתה?', לא! האמת הוא  
חזק, גיבור חזק מאוד כזה שאין כמוהו! (סבא צוחק)

כל דיבור ששמעתי מאנשי רבינו, רבי נתן בעלה של גימליה  
(גימליה הייתה נשואה לרבי ישראל קרדונר, ואחרי שרבי ישראל ק' נפטר התחתנה עם רבי  
נתן) - התמימות שלו, האמת שלו, הדיבור שלו, הפנים שלו,  
הדיבור שלו,  
אני ראיתי שבכולם הם אין כלום, זה רבי נתן, זה, זה עובד  
השם, כן.

## אשרינו

כי אני הייתי בירושלים וקבלתי מזה דיבור ומזה דיבור ומזה דיבור, וזה היה נכנס בלבי, ובאתי למבריה עם סחורה, עם סחורה חדשה, ניגונים חדשים וישראל בער חדש, זה לא ישראל בער מקודם, כן, אז כולם ידעו שישראל בער היה בירושלים (סבא צחק).

וזה היה גם מהשם יתברך, למעלה מן המבע, אי אפשר להבין, אני הייתי נולד אצלם, ואני ידעתי ש'זה ירא שמים', כולם היה להם שם של שקר, שהם "יראי השם", שהם... כן, אבל השם יתברך נתן לי חכמה ושכל, והבחנתי וידעתי וראיתי והבנתי ש... האמת, כן,

### העוני בירושלים

אוי וי, כמה אני אהבתי את ברסלב, אני מסרתי את נפשי לנסוע ממבריה לירושלים בזמן שאין לי, אין לי כסף, אין לי לחם בשביל הילדים, אין לי בגד בשביל הילדים,

אני נסעתי לירושלים, הם כולם עניים, אנשי שלומנו היו עניים, כן, נו, אצל עניים אפשר לאכול? אפשר לקבל כסף? או... אפילו לא הרבה, אבל הם עניים. אני סבלתי, אם אין כסף אין לחם, אני הולך לחנות, הוא לא יתן לי, אם אני רעב, אם אני



## סיפורים

רעב או לא, זה לא עסקה שלו, "אתה רוצה לחם? - כסף!",

אני לא היה לי כסף (סבא צוחק)

וגם כן מים לא היה לי, בירושלים היה דוחק גדול במים, היום יש מעיינות ויש... אבל אז היה מעיין אחד בכל ירושלים. היה שני מיני מים, מים לנמילה ומים לשתייה, לשתייה, בבית הכנסת לא היו עושים, לא קונים לשתייה, לא קונים, קונים בזול מים לנמילה. לא היה לי מים לשתייה. לא לחם ולא מים.

נו, ואני כשנסעתי לירושלים, הסתכלתי עלי: 'מה? מה? איך, איך, איך אתה נוסע? למי אתה נוסע? מה? מה תעשה שמה? ואין לך אפילו לאכול לחם', ואני לא הסתכלתי על זה, אני מסרתי את נפשי, כן, אני צריך לשמוע מרב נפתלי, מזה, מזה, מזה, איזה דיבור, מרבינו.

כל פעם היה, היה סיבות אחרות ונסים אחרים על הנסיעה, 'מה? כשאין כסף או אפשר לנסוע?' לירושלים לחיפה צריכים כסף לשלם בשביל ההוצאות ובשביל לחם, לא היה, אבל אצל השם יתברך הכל רשום, יש חשבון, כן, הכל רשום, (סבא צוחק)

כן, השם יתברך הוא רואה את הלב שלי, הוא ראה שאני נוסע במסירות נפש לשמוע איזה דיבור מרבינו, כן! או, אז כותב לי: "תלמודי היקר".

## אשרינו

אבל אני הייתי חי, וסבלתי רעב, חרפת רעב, וגם מים לא היה לי, נסיעה כזו זה יחיד בעולם.

### חצי לירה

סיפרתי לך פעם שאני פגשתי את רב אלטר שוחט, הוא היה קרליני, חסיד קרלין, הוא היה בעל שם כזה שהוא צדיק, שהוא גדול, שהוא עובד השם, שהוא עושה צדקה וחסד, בן, אז אני הייתי רוצה לנסוע לירושלים, אבל בלי כסף אי אפשר לנסוע, אז ראיתי את רב אלטר, אמרתי: אולי הוא ילווה לי, אני אמרתי: "רב אלטר, יש לי בקשה ממך", "מה, מה, מה יש?" "אני צריך הלוואה, חצי לירה!" (סבא צוחק)

אז הוא מסתכל עלי כמו משוגע, מה הוא מדבר? אני עשיר?, אני יש לי חצי לירה? בבנק יש חצי לירה, יש לירות, אבל אני רק גרושים, מה, מה, מה הוא אומר? הלוואה חצי לירה?" (סבא צוחק).

אבל הבקשה שלי הוא לא היה יכול להוציא את זה מלבו, אני אמרתי בכח, בתוקף: "אני צריך חצי לירה!", שילווח לי חצי לירה, 'מתי הוא יחזיר לי?' יכול לתת חצי לירה?! יכול לתת גרוש, שני גרוש, חמישה גרוש, אבל לא חצי לירה!" (סבא צוחק). אבל הדיבורים שלי לא יצאו... לא, לא היה יכול לשכות, בן (סבא צוחק). הוא אמר: "איך אפשר להלוות חצי לירה, חצי לירה", אבל הוא נתן חצי לירה, הוא נתן לי (סבא צוחק), בן, הוא אמר לי שהוא יתיישב וזה... אחר כך הוא ראה אותי בשוק וקרא אותי,

## סיפורים

אמר לי: "אני אתן לך חצי לירה, מחר, מחרתיים, אני אתן לך חצי לירה" (סבא צוחק),  
זהו, נו, השמחה שלי, 'יש לי כבר הנסיעה לירושלים, לנסוע לירושלים' (סבא צוחק), נו, אז לא נסעו מטבריה לירושלים, מקודם היה חיפה, היו צריכים לנסוע לחיפה, ומחיפה לירושלים, כן.

### בחיפה בדרך לירושלים

בחיפה היה גר רב משה קליין, הוא היה מקורב לרבינו, וכל חיפה אהב אותו, אהבו אותו,  
הוא הלך יחיד בכל חיפה, הוא לקח את כל הצרות, לא השאיר צרות כמו כולם, הוא היה יחיד בחיפה, כן, וגם החלב שלו היה יחיד בחיפה, הם הרגישו מעם גן עדן בחלב של משה (סבא צוחק).

אוי, אני באתי לרב משה קליין, ואשתו לא רצתה אורחים, היא אמרה לו: "אורחים? תיקח אותם לבית מלון!", כן, אני לא יכולה, אין לי כח ואין לי... אני לא רוצה אורחים", היה ככה, הוא הלך איתי לבית מלון, הוא נתן לי מיטה, כן, ומה לאכול ומה לישון.

אחר כך הלכתי אתו, הוא הלך בחצות הלילה, אחרי חצות הוא הלך להכפר כדי שיעמוד בעת החליבה, שלא יהיה חלב עכו"ם, חלב גוי, נו, היה לו כמה פחים עם חלב, הוא לקח אחד ואני לקחתי אחד, ואנחנו הלכנו שנינו, אני עם פח אחד, והוא עם פח אחד, ודיברנו מרבינו מבית לבית.

## אשרינו

אוי, בן. אוי, אוי, רואים שהאדם קשה, קשה לעשות מצוה, בן!  
ואם הוא היה נותן לי כסף, שיהיה לי בשביל לחם בשביל  
לשלוח הביתה איזה דבר, היה לו כסף מספיק, היה לו כסף,  
הוא נתן לי, המתנה שלו היה המלון והאכילה וחצי לירה, אוי,  
נו,

בירושלים. רק עשרה גרוש

אוי, אוי, אוי, בן, אוי, אוי. ראיתי חבר חסיד ברסלב  
מפולניה, בן, לברמנש, האבא של לברמנש, רב וולב לברמנש,  
הוא היה לו בית חרושת לנרות והוא היה עשיר והיה לו בתים,  
והוא העלים את עיניו לי, בן, הוא נתן לי לישון, נתן לי לאכול,  
אבל כסף לא נתן, בן, הוא היה קמצן על כסף, בן,  
וראיתי שמי שאין לו זכייה, אז לא נותנים לו לקיים המצוות  
צדקה, בן. ראיתי, אם היה נותן לי כמה לירות להביא הביתה,  
שיהיה לי לחם לאכול, מה, מה חיפשתי? חיפשתי איזה דבר  
מיותר? לחם בשביל הילדים! בנג בשביל הילדים!  
נו, אם הוא היה נותן לי, היה לו כסף, היה מרוויח!, בן, ולא  
נתן לי, ולא נתן, הוא נתן לי... הנתנה שלו היה עשרה גרוש,  
בן, זה הוא נתן לי, בן.  
נו, אני לא הרהרתי על זה, אני לא, לא הקפדתי, לא היה לי  
קפידה בלב, ככה השם יתברך מנהיג העולם, מה, מה, בן, מי

## סיפורים

שאינן לו זכיה, אז נותנים לו הכסף, 'לא! אתה אל תיתן לישראל בער, רק עשרה גרוש' (סבא צוחק).

אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, היה צריך לתת לי בהרחבה גדולה צדקה וכסף, בשביל מה הוא עובד? בשביל מה? בשביל מי? בשביל מה? בן, אבל אין שכל, בן! מה שהוא מרוויח ויש לו כסף, אין לו, אין לו ממשלה על עצמו, על הכסף, לא, בן! (סבא צוחק).  
בן, ככה הוא.

אוי, אוי, אוי, ואני אף-על-פי-בן אני לא הסתכלתי על זה, לא הסתכלתי שהוא...  
כמה שהוא 'ברסלב', 'ברסלב', כמה, כמה שהוא, כמה שהוא ברסלב הוא... בן.  
על-כל-פנים איך שהוא, הוא אין לו אמונות כוזביות כבר, על-כל-פנים (סבא צוחק) הוא לא מאמין באדמו"רים, בן, ובוזא אני הייתי אתו ביחד, קרוב מאד, בן, הוא כמוני הוא לא מאמין באמונות כוזביות, באדמו"רים, אבל זה לא מספיק...

לא הכנעתי עצמי להשקר

לא היה להם שמלה ולא היה להם נעל לרגליים, ולא שילמתי בעדם את הכסף של החינוך של הבית ספר,

## אשרינו

וזרקו אותם, בכל חודש זרקו אותם מן החדר, שלא יבואו עד שיביאו כסף, בן (סבא צוחק), לא לחם ולא נעל ולא שמלה ולא לחם, וגם זרקו אותם מן החדר (סבא צוחק).

נו, יכולים לשער הצער הזה? צער כזה? וברוך השם אני לא הכנעתי עצמי להשקר, בן! ברוך השם אני הייתי חזק! אני צחקתי מכולם! (סבא צוחק).

מי יכול לשער את הצער, הצער והכאב והבושה של מי שיש לו ילדים קמנים, ואין להם לחם לאכול, ואין להם בגד, ואין להם בית ספר ואין להם, ואין להם... מי יכול לשער את הצער כזה? בן (סבא צוחק), בן, ככה!

אני לא הרהרתי על זה, על לברמנש, על לוי יצחק, מדוע הוא מעלים עין? מדוע? הוא צריך לראות להשתדל לאסוף צדקה, לתת...

הם ידעו שאני, שאני יחיד בעולם, אני... בן, וכלום, בשביל שאין להם זכייה, בן.

וגם בן אני הייתי צריך לעבור בדרך כזה (סבא צוחק), 'לראות, לראות מה, מה יהיה עמך' (סבא צוחק).

מי יכול לשער? עכשיו אני מספר ואני מצחק ואני בשמחה, אבל אז, מי יכול לשער את הלב שלי, את הצער והשברון לב שהיה לי, יש לי ילדים קמנים, לא בית ספר ולא לחם ולא בגד ולא נעל, מי בן יכול להבין את זה? איזה צער שזה? בן,

## סיפורים

ואני הייתי גיבור חזק, ולא הכנעתי עצמי כלום, כלום, כאילו לא כלום, כן, כן (סבא צוחק).

הילדים עד היום הם מתביישים, כששומעים, מספרים דבר כזה, הם ישר מתביישים, ואז היו מתביישים אחד בפני השני, 'איזה אבא היה', אין להם, אין להם לחם לאכול ואין להם שמלה, אין להם... (סבא צוחק). כן, וככה הלכתי לשערי חסד, לדבר מרבינו, עם זה ועם זה, ועם זה, כן, ולא... אם הייתי אומר שאני סובל עניות, נו, ירושלים יש הרבה עניים, מה, מה יש? כן (סבא צוחק).

אוי, מה אני... זה מה... מי יכול לספר? מי יכול לשער דברים כאלה? הייתי יכול להיות משוגע, או, או גנב, או, או... דבר כזה? אפשר לשער במח דבר כזה?, יש ילד, ואין לו, ואין לו בגד ואין לו לחם ו... ולא בית ספר (סבא צוחק). אוי, רבנו של עולם יודע את האמת, שאנחנו, שאני... כמה שאני יספר לך עוד לא, עוד לא מוגיע לכפי שהיה (סבא צוחק)

אמר שהוא ידבר

אני מתבייש לדבר, הילדים סבלו, הילדות, לא היו יודעים מה זה אל"ף ומה זה ב"ת ומה זה 'פתח', לא ידעו כלל.

## אשרינו

רב משה בלום, הוא היה הראש, הראש של 'אגודת ישראל', והוא אמר לי שהוא ידבר, והוא לא עשה כלום. והילדים שלי כבר כולם, כל שבוע שלחו אותם הביתה, כי לא היה לי כסף לשלם (סבא צוחק).

הילדים שלי לא ידעו מה זה אל"ף ומה זה ב"ת, לא היה לי לשלם משכורת למשה בלום, הוא היה ראש 'אגודת ישראל', כן, ולא נתן לי לא לחם ולא כסף, כן, הוא רק הגאווה, הוא ראש 'אגודת ישראל', מה שזה, רק הגאווה, הוא ראש 'אגודת ישראל'.

### הילד מת מהרעב

באתי לרב משה בלום, וסיפרתי לו: "יש לי עשרה ילדים, ואין לי לחם לתת להם", הוא אמר: "אני אראה, אני אדבר, אני אדבר עם זה, אני אדבר", לא דיבר ולא כלום. לא היה לי לחם לתת להם. בן אחד נעשה, נפטר, נפטר מרעב, הוא נעשה נפוח, והוציא נשמתו, מרעב. אני לא אומר שקר, ככה היה, בן אחד נפטר, נעשה נפוח, ונפטר מרעב. ילד אחד נעשה נפוח, וכמה ימים הוציא נשמתו, והרגיש מעם מיתה, לא היה לחם לאכול (סבא צוחק).

אני באתי לרב משה בלום, וסיפרתי לו: "הילדים קטנים, עשרה ילדים, אין לי לחם לתת להם", הוא אמר: "אני אראה, אני



## סיפורים

אדבר, אני, אני, אני, אני, ולא עשה כלום, טוב, אמר לי:  
"היום אין לי זמן, אני צריך ללכת לחוץ לארץ בשביל ישראל  
ובשביל כל עניין הגאולה, בשביל ישראל, בשביל, בשביל  
ישראל, אין לי זמן היום", הוא הלך לספינה, ונפטר על  
הספינה, הביאו לו רופאים גדולים, ולא הועיל כלל.  
הוא אמר לי: "אני אראה, אני אסדר, אני אדבר", ולא עשה  
כלום, הוא הלך לחוץ לארץ עם הספינה, ונעשה חולה, ונפטר  
על הספינה, רב משה בלום, ראש "אגודת ישראל"...

...אני הייתי חייב עשרה גרוש בשביל חודש בשביל הילדים,  
ושלחו אותם הביתה, כי אין לי עשרה גרוש לשלם שכר לימוד.  
היום אין לי משא, הילדים נתגדלו, ויש להם לחם לאכול, אני  
כבר יש לי חופש בן (סבא צוחק).

צחקו מאתנו, אבל אנחנו בלבנו צחקנו מהם טוב (סבא צוחק)

ילד בן שנה, הילד הראשון שלי, הוא נפטר מרעב. כמה בכיות  
הוא בכה: "לחם, לחם, לחם", ככה היה, והוא נעשה כמו הר,  
הגוף שלו נעשה כמו הר, מרעב, בן. והוא בכה עד שמת:  
"לחם, לחם, לחם" (סבא בוכה)

רבינו הקדוש אמר: "יהיה מה לדבר ומה לספר מהאנשים שלי,  
מאנשים שלי" (סבא צוחק)

## אשרינו

אוי, אני, עכשיו אני מצחק, אני בכיתי, מת אצלי בן שנה  
מרעב, הוא נעשה נפוח, נפוח כמו הר, מרעב, אני לא מגזם  
ולא משקר, חם ושלום, זה עוד לא, אין עוד כטיפה מן הים מה  
שסבלתי (סבא בוכה)

עכשיו אני צוחק, אבל אז לא צחקתי, אני סבלתי מה שאין  
בעולם דבר כזה, מיתה כזה, אין, אין בעולם, רק בשביל  
ברסלב. הרעב נברא רק בשביל ברסלב. וכל הצרות והייסורים  
בשביל ברסלב – 'נראה איזה חיילים הם, איזה גיבורים הם'  
(סבא צוחק).  
שיראו כל העולם הערך של המעשים שלי, שאני מוכן למסור  
הכל בשביל האמת!

צוחק, אבל אז בכיתי, הבן שלי שוכב בן שנה, הוא מת, הוא  
מת מרעב, אני לא משקר ולא מגזם, ובכל לילה, ובכל לילה  
הוא בכה כל הלילה: "לחם, לחם, לחם", כל הלילה הוא בכה,  
אני שומע, ואין לי לתת לו, מי יכול לדבר ולספר מה שעבר על  
ברסלב? (סבא צוחק) ...

# סיפורים

## סיפורים נוספים

הרוצחים הלכו ואני נשארתי חי

אני פעם הלכתי לשדה, הגיע זמן המנוחה, ונפגשתי עם שני ערבים רוצחים, אינני יודע איך אני ניצלתי, הם הלכו, ואני נשארתי חי.

שלח לי רפואה שלמה

אני אכלתי איזה דבר רע, אולי אוכל שלא היה כל כך מרי, היה לי קשה מאוד והתפללתי לה' יתברך שישלח לי רפואה שלמה, אני הרגשתי לא טוב, בן, וברוך השם נעשה שינוי, אני רק התפללתי להשם יתברך: "ריבונו של עולם, אבא, אבא רחמני, רחם עלי ותמחול לי על עוונותי, ותעזור לי לעשות תשובה שלימה".

הייסורים הלכו ואיננם

אני סבלתי על הפה, סבלתי מאוד, כאבים גדולים, ואני חיזקתי עצמי להתפלל בכל יום להשם. התפללתי והתפללתי והתפללתי, עד שאני רואה שהם עברו, הייסורים הלכו, ואינני יודע איפה הלכו? אבל הלכו ממני.

בן, היה לי צער, צער גדול, לא יכולתי לסבול הכאבים, התפללתי בכל יום להשם יתברך. השם יתברך שומע תפילה, וברוך השם בסדר הכל, השניים והחניכיים והפה כולו, הכל

## אשרינו

בסדר ברוך השם. אולי לא צריכים לספר, אבל חסדי השם  
ונפלאותיו צריכים לדבר.

חברה באו"ם שקיבלה ישועה מהשם נ נח

כן, "נ נח", יכולים כל העולם לשיר ולומר ולהגיד "נ נח". היה  
באמריקה חברה באו"ם, היא רצתה לראות את הבן שלה... היא  
הייתה מגורשת ולא היה אפשרות, אז אמרו לה שתנידי "נ נח". זה  
היה בעיתון באמריקה, היא אמרה "נ נח", והוא בא מחר. (סבא צוחק)

גם שקרה לסבא

[סבא, היה לך גם גדול לפני כמה שנים כבני-ברק, אתה היית על המיטה, ונפלת על  
הריצפה, והיה בקבוקים על הריצפה מלא מים, אמרת לי, אמרת "פה יהיה הקבורה שלי"  
(סבא צוחק) נפלת על הריצפה, והיה דלת פלדה, לא היה אף אחד בבית, היית לבד, ואתה

אמרת "נ נח נחך נחמן מאומן"] סבא: כן

[ופתאום היית על המיטה בחזרה, ככה סיפרת לי, שהיית על הריצפה, אמרת "נ נח נחך  
נחמן מאומן" והגעית בחזרה על המיטה.]

גם שהתרחש לגויה בזכות השם נ נח

גויה, אשה אחת הלכה ללדת, הילד לא רצה לצאת, כן, אז  
היה שם אשה יהודיה, אמרה לה: "תנידי נ נח נחך נחמן  
מאומן", והיא אמרה, ותכף נולד הילד, כן.

הנגב החזיר את הכסף

...[לקחו כסף למישהו כתל-אביב] נו

## סיפורים

[הוא אמר "גַּן נֶחֱם נֶחֱם מְאוּמָן", הִגַּב זֶרֶק אֶת זֶה לִידוֹ וּבְרַח] אַה, גו

[הוא החזיר לו את זה] החזיר לו?

[כן] (סבא צוחק) [הוא אמר: "גַּן נֶחֱם נֶחֱם מְאוּמָן"]

זה פלא כזה, שלא היה מעולם, חדש לגמרי...

נס!

אחד לקח ממני את האצבע, (הוא הלך עם כובע), והוא הראה לי שהיה לו נס, שזרקו עליו אבן, והאבן נכנסה לו במוח עמוק, עמוק, עמוק, כן. הוא לקח את האצבע והראה לי - "תראה החור", כן היה נס, איך הוא עוד נשאר בחיים?, האבן נכנסה, הוא עומד בתוך הראש.

מתביישים למעלה...

הבעל שם הקדוש בא אל רבנו הקדוש, הנכד שלו, ואמר לו: "מדוע הוא מצער אותי?" כשעולה עבודה שלו (של רבנו), הוא מתבייש... - "מה אתה?", מדוע אתה מצער אותנו? כשעולה לשמים העבודה שלך, אז אנחנו מתביישים ואין לנו שום פנים..."

התקרבות המגיד ממרווימען

רבינו הקדוש נסע לארץ ישראל בזמן מלחמה, ויש מעשה גדולה, מה שעבר עליו. וברוך השם, בא לארץ ישראל בשלום, וחזר בשלום בדרך ניסים נפלאים, מה שאי אפשר להשיג.

## אשרינו

וכשבא מארץ ישראל, יש מעשה שהיה עם הרב הצדיק המגיד מעיר מטרופוליס, שהיה איש זקן, ורבינו הקדוש היה כמו ילד, בן עשרים וכמה שנים. המגיד ממטרופוליס היה גאון וצדיק גדול מאוד, תלמיד הבעל שם טוב, היה יחיד בין הצדיקים האמיתיים, היחיד שביטל את עצמו לרבינו הקדוש, ואמר לו: ש"אתה רבי".

וכשרבנו בא מארץ ישראל, הוא נסע דרך איזה כפר, לא רחוק מהמגיד ממטרופוליס, ונודע למגיד שרבינו הקדוש בא מארץ ישראל, והוא נמצא בהכפר. והמגיד לא היה מלובש ולא היה מוכן להנסיעה, אז הוא תכף התחיל לרוץ, ואמר לאנשיו שילכו אחריו עם עגלה, והוא רץ בכח, כל כך מהירות, עד כדי כך שהוא בא לפני העגלה - העגלה יצאה תכף אחריו, והוא בא לרבינו הקדוש לפני שבא העגלה, כי הוא רץ לרבינו בהתלהבות כזו!

המגיד היה יחיד בין הצדיקים הגדולים, שהוא הכיר קצת את גדולת רבינו הקדוש, הוא היה איש זקן, ואמר לרבינו: "אתם הוא הרבי שלי", כן. והיה מבוטל ומאמין ברבינו באמת, לא רק סתם בפה, סתם דיבור. - הוא היה איש זקן, בן שמונים שנה, והוא רץ כמו ילד, לראות את רבינו הקדוש כשבא מארץ ישראל. המגיד ממטרופוליס, היה גאון, יש הסכמה שלו על ה"שולחן ערוך" של הרב בעל התניא. נו, נראה מזה, שהוא לא היה סתם איזה... והיה לו איזה עניין עמוק מאוד, והיה קשה לו מאוד איזו סוגיא, והוא היה אצל כמה צדיקים גדולים, קדושים, ושאל אותם על

## סיפורים

זה, ואמרו לו איזה תשובה, אבל הוא לא היה שבע רצון. הוא חשב לעצמו שהוא ישאל את רבינו, והוא בא לרבינו, ורבינו הקדוש אמר לו תורה על זה, על מה שהיה קשה לו. וכששמע מפי רבינו התורה הזו, אז הוא ראה שזה לא שכל אנושי, זה נורא מאוד, הוא יצא מהכלים, והוא חשב, שתורה כזו אי אפשר להעלות על הכתב. (אחר כך בא רבי נתן וכתב את התורה הזו, והוא עשה בכתב, כן) אז המגיד מטרוויצען אמר לרבינו הקדוש: "אתם חידוש נורא מאוד", ככה אמר לו המגיד מטרוויצען לרבינו הקדוש, אז אמר לו רבינו: "חידוש כמוני עדיין לא היה בעולם".

"כל זמן שאני חי..."

(בזמן רבי נתן, כשהייתה התנגדות קשה על ברסלב ועל רבי נתן בפרט)

היה עשיר אחד מתנגד, אז המתנגדים נתנו כסף להמשטרה שרבי נתן לא יגור בברסלב. מחויץ לברסלב כן – לא, בברסלב לא! אבל היה לו תלמידים לרבי נתן, תלמידים בברסלב, והוא בא לפעמים בנגיבה.

אז המתנגדים באו לעשיר ואמרו לו: "אתה יודע? רבי נתן היה הלילה בברסלב", אז אמר העשיר: "אל תדאג, כל זמן שאני חי, הוא לא יהיה בברסלב", אז הוא מת! אצל השופט, הוא מת שמה כן... ככה הוא אמר: "אל, אל תפחד, כל זמן שאני חי, הוא לא יהיה בברסלב", אז הוא נפל ונפטר, הוא מת!...

# אשרינו

ר' דב מורשה

[רב דוב מורשה הוא עמד נגד כל המתנגדים והוא אמר שלהתקרב לרבינו זה זמירה] (סבא צוחק) [סיפרתם לי, כשהוא היה קורא "ליקומי מוהר"ן", אז הוא היה שם מגבת על הראש] הוא חגר חגורה על הראש, שלא יתפוצץ מה"ליקומי מוהר"ן", כן. כל הלימודים לא קשים לו, רק ה"ליקומי מוהר"ן". כשהוא לומד "ליקומי מוהר"ן" הוא מוכרח לחגורה, בשביל שלא יתפוצץ הראש. הוא אמר לי, כן.

הספרים לא נשרפו

כשיצא הספר "ליקומי מוהר"ן", אמר רבינו: שזהו התחלתה דגאולה, כן, לא סתם איזשהו דבר נאמר, דבריו חיים וקיימים כאילו עכשיו הוא אומר את זה! גם הוא אמר שזה שמירה בבית אפילו שלא קוראים, רק שהוא נמצא, הספר נמצא בבית

[זה שומר] כן,

אצל ממשפחת בלום בצפת היה שריפה, הבית נשרפה, נשרף הכל ושלושה ספרים של ברסלב של רבינו לא נשרפו, "ליקומי מוהר"ן", "ליקומי תפילות", זה היה בהדירה שלו, זה לא נשרף.



# שיחות

## "אין אחר"

למלאות כל העולם עם פלאות כאלה, יהיה נעשה עולם חדש

[סבא, מי שלא אומר את זה (ג' נח), לא רואה, אבל מי שאמר את זה, מאמין בפתק, הוא

רואה את הפלאות באמת בעיניים, ומי שלא יודע, הוא חושב שזה סתם]

עוד לא היה בעולם דבר פלא כזה! (מאריך בתיבת "כזה")

[כי זה חדש]

כן, "ג' נח נחמך נחמן מאומן", רק רבינו הקדוש גילה את זה,

כאילו אף לא ידע מזה, רק רבינו הקדוש לבד (סבא צוחק)

[ב"ליקוטי מוהר"ן, הוא לא גילה את זה]

לא

[רק הוא רמז]

הוא גילה "ג' נח נחמך נחמן מאומן", זהו הכל (סבא צוחק)

[לזה הוא התכוון, בזה הוא התכוון ב"ליקוטי מוהר"ן, שעתידי להתגלות שיר 'פשוט,

כפול, משולש, מדובע? על זה הוא התכוון?]

כן, כן, וודאי

## אשרינו

[תורה ח' חלק ב', "תקעו תוכחה"]

אוי וי, זה, זה יעשה עולם חדש, איך בא לעולם הזה פתק כזה  
"גַּן נְחֶמֶת נְחֶמֶת מְאוֹמֵן"? (סבא צוחק), ואף אחד לא ידע מסוד  
הזה, רק רבינו הקדוש גילה שהוא: "נחמן". הוא עיקר חיותנו  
ותקוותנו, והוא כל עיקר חיותנו, לכל ישראל, רק הוא גילה את  
זה: "גַּן נְחֶמֶת נְחֶמֶת מְאוֹמֵן" (סבא צוחק).

אפילו צדיק אחד לא ידע מזה הסוד, רק רבינו הקדוש לבר:  
"אתה יודע מי זה נחמן? זה גַּן נְחֶמֶת נְחֶמֶת מְאוֹמֵן" (סבא צוחק)

[ישיר] בן, וודאי

כן... רק רבינו הקדוש, כי אף אחד לא ידע מסוד הזה, רק רבינו  
הקדוש גילה: "אתה יודע מי זה נחמן? אני נחמן, אני, אני, אני,  
אני, אני, אני גַּן נְחֶמֶת נְחֶמֶת מְאוֹמֵן" (סבא צוחק).

כן, רק הוא גילה את זה הסוד, זה היה סוד מכל העולם, והוא,  
הוא בעצמו גילה לנו: "אתם יודעים מי זה הרבי של העולם,  
של כל ישראל? רבי נחמן מברסלב, גַּן נְחֶמֶת נְחֶמֶת מְאוֹמֵן"

"גַּן נְחֶמֶת נְחֶמֶת מְאוֹמֵן", זהו כולל בריאת כל העולם, וכל  
התורה וכל הצדיקים, בן, בזה כלול כל התורה וכל הצדיקים,  
וכל הפלאות, וכל האורות הפלאות, בן, זה כבר, ברוך השם,  
הוא בזה העולם, "גַּן נְחֶמֶת נְחֶמֶת מְאוֹמֵן" (סבא צוחק), רבינו  
הקדוש לברו, הוא גילה את זה: "מה זה נחמן?, נחמן זה אני,  
בן, גַּן נְחֶמֶת נְחֶמֶת מְאוֹמֵן זה אני, אין אחר" (סבא צוחק)

# הוא אומר לכל העולם

"נהנתי מאד מעבודתך ועליך אמרתי מיין פייעריל וועט מליען  
בזו משיח וועט קומען חזק ואמין בעבודתך ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג'  
מאומן"

אתה יודע מי אמר את זה? - ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג'  
מי גילה זה ג' נח? רבינו הקדוש גילה, אנחנו לא יודעים אף לא  
אות אחת, רק רבינו הקדוש גילה מזה: "אתם יודעים מי אני?  
אני ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג'"

"איפה המלווייה? איפה הידיעות האחרונות? איפה הם? מדוע  
לא ידעו מי אני?" (סבא צוחק),

הוא אומר לכל העולם: "הם לא יודעים מי אני, אני ג' ג' ג' ג' ג'  
ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג'" (סבא צוחק) ...

"כל העולם לא יודעים מי אני, אני אודיע לכם פה, עכשיו, מי  
אני, אני ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג', זהו הכל, אתם יודעים כבר מי  
אני" (סבא צוחק),

צריכים לחפש מאוד רבי, רבי שיוכל לעזור לנו. הרבי של  
העולם הוא רבינו הקדוש, רבי ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג'  
הרבי של כל העולם, של כל ישראל, הרבי של התורה, של כל  
ישראל (סבא צוחק)

כל העולם צריכים לדעת מי זה הרבי, הרבי הוא ג' ג' ג' ג' ג'  
ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג', זהו הרבי של כל ישראל.

להודיע ולפרסם שם רבינו הקדוש רבי  
נחמן,  
הוא... מברסלב,  
הוא הרבי שלנו ושל כל ישראל,  
לכל אחד ואחד,  
יש לו כל המיני עצות,  
כל המיני רפואות שהוא צריך.

## אני נקי לגמרי

אני אין לי שום תאוות נשים, כאילו לא נברא נשים בעולם, כאילו אין נשים בעולם. אין לי שום פגם של תאוה בפגם הברית, אני נקי בזה. זה כח של רבינו ז"ל, אי אפשר להבין על דבר כזה, שהרי האדם, בכל זמן שהוא חי, יש לו תאוות, ואני אין לי תאוות לגמרי. אין לי שום מלחמה, שום כלום, כאילו אין בעולם תאוה, כאילו אין בעולם נשים. ברוך השם, אם היה לי חם ושלוש מלחמות, הייתי בשפלות גדול, בביוזן גדול. אם חם ושלוש אם היה לי מלחמות, הייתי יכול למות.

איך, אין לי שום פגם, לא במחשבה ולא בשום דבר של תאוות אשה. כן, זה כח רבינו, זה למעלה מן המבע, אי אפשר להבין את זה.

[ואגבנו, רבי ישראל, איך נעשה?]

להתפלל, לבכות לפני השם יתברך ולהתפלל תמיד שנוכה, שנוכה לטהר ולשבר התאוות. זה תלוי בנו, בלבנו, כמה שרוצים ומתפללים, כמה זוכים לזה.

## אשרינו

אני אינני מבין את זה, איך העולם הוא מלא תאוות? איך דבר כזה? אין לי שום פגם, חס ושלום, לא במחשבה ולא בשום עניין שבעולם, זה הכח של רבינו ז"ל, אי אפשר להבין. זה עניין גדול, המלחמה של תאוות נשים, כל העולם משוקע בזה, בן. הגוף הוא רוצה כל התאוות. אבל אנחנו יהודים, יש לנו תורה, התורה מלמדת אותנו הכל, איך להתנהג. אינני יכול להבין את זה, אפילו פעם אחת בחודש, או בשנה אין, אין, כאילו אין בעולם התאוה של נשים

"תיקון הכללי", לא, אני לא אומר.

מי שחס ושלום נכשל ונפל, הוא צריך רפואה, ה"תיקון הכללי" זה רפואה. אבל אני לא אומר "תיקון הכללי", כלום, בשבוע ולא פעם בחודש, לא, כלום.

רב נפתלי כהן שהיה בירושלים, היה חכם גדול וזקן, ובר דעת וחכם, הוא אמר לי: מי שהוא לא פוגם בברית, חס ושלום, אז לא צריך להגיד. - ה"תיקון הכללי" הוא רק בשביל מי שיש לו מלחמה וצריך לנקות ולבכות לעשות תשובה.

אבל לא אומר "תיקון הכללי", אני לא צריך את זה, אין לי שום פגם, אין לי שום הרהור, שום מלחמה. היה לי מלחמות קשות מאוד, וברוך השם פסרתי לגמרי, אני יצאתי מזה לגמרי.

ה"תיקון הכללי" זה דבר קל, לומר עשרה מזמורי תהלים? נו, ואני לא אומר, בשביל שאני לא פוגם, אין לי שום מלחמה, אין לי, אז אני לא אומר "תיקון הכללי".

## שיחות

מה יש אם אומר "תיקון הכללי"? אבל בתור "חויב", בתור רפואה, לא!.

אני לא הולך למקווה, אני לא צריך לא מקווה ולא "תיקון הכללי".

[איזה עבודת השם יש לכם עכשיו?]

עכשיו? כמעט, כמעט כלום, לא רואה בעיניים ולא שומע באוזניים, אני לא לומד, אני לא רואה בעיניים. אבל העיקר, המזמאה והתאווה אין לי. כמו מי שאין לו אבר, כאילו נולד בלא אבר, זה רק פעולות של רבנו ז"ל.

איך יכול להיות? הגוף הוא רוצה תאוות, הגוף כל זמן שהוא חי, הוא יש לו מלחמות, מלחמות, בפרט העיקר התאווה הכללית, התאוות אשה, אבל ברוך השם.

אני חושב אולי, אולי חמש עשרה שנה שאני כך, אולי יותר

[רבי ישראל, אם אתם אין לכם תאוה כבר, אתם יכולים לעזור לנו לצאת מזה?]

זה תלוי באדם עצמו, הלב. רבינו הקדוש אומר: "תנו, תנו לבכם לי, ואני כבר", בן (סבא צוחק), לבכם, לב זה הנשמה, כל החיות, הלב, "תנו לבכם לי, ואני אעשה מה שאני, מה שאני יכול"

התאווה הזו, שזה העיקר, שהוא מקושר ומדובק לאדם כל זמן שהוא חי, אין לי את זה, אין לי, אני לא אומר "תיקון הכללי",

## אשרינו

אני כמעט ששכחתי כבר "תיקון הכללי", אני לא אומר, אז אני שכחתי.

היה לי מלחמות קשות, בן, אבל עכשיו אין לי שום פגם מחשבה או איזה, לא, זה דבר פלא מרבינו הקדוש.

ורבי ישראל (קרדונר) עליו

השלום, הוא רצה את זה,

כל העבודה שלו, כל מה שהוא

היה עוסק לקרב אותי לרבינו,

היה רק על זה,

כדי להיות נקי מפגם הברית.

אז אני, אני כאילו אינני מזה העולם, כאילו אין אשה בעולם, כאילו אין תאוה בעולם, כלום, לא בחלום ולא בהקיץ. זה פלא מרבינו.



## אין לי שום פגם

ואין לי שום פגם, שום תאווה, שום איזה דבר רע, חס ושלום,  
זה לא, זה לא זכיתי לזה, רק על ידי רבינו הקדוש (סבא צוחק)  
...התאוות בורחים ממני, כאילו הם ברוגז איתי לגמרי, כמו גם, אין  
להם שום כח ושום, ושום... חס ושלום, פגם כל שהוא להכשיל  
אותי באיזה מחשבה, באיזה דבר פגום, באיזה דבר רע, זה רבינו  
הקדוש,

אני מתפלא מאוד, כל זמן שאדם חי יש לו תאוות, ואני,  
התאוות הם ברוגז איתי לגמרי (סבא צוחק), כאילו אין שום תאוה  
בעולם, אין לי שום מלחמה, שום... אני צריך, לא, לא צריך,  
לא שום עבודה, שום מלחמה, אני כאילו אין בעולם תאוות,  
לא, אין בעולם (סבא צוחק)

...אבל ברוך השם התאוות עזבו אותי לגמרי, אין לי, אני לא  
יודע אם יש תאוה בעולם, אם יש אשה בעולם, אם יש תאוה  
בעולם...

זה חסדי השם ונפלאותיו, ניסים ונפלאות, שזה לא דבר רגיל,  
שהאדם חי בעולם הזה ואין לו שום תאוה של אשה,

## אשרינו

אני ראיתי איזה דיבור של רבינו באיזה, בספר, בספר "שיחות הר"ן" ו"ליקוטי מוהר"ן", אוי וי, אז זה עשה לי פלאות, פלאות, רבינו הקדוש הוא מטהר את האדם מכל, מכל רע, מכל התאוות,

אולי לא כדאי לפרסם את זה, להגיד את זה, אבל טוב שידעו שיכולים, יכולים לפטור אותם (את התאוות), אם רוצים באמת, אז יכולים, יכולים לפטור אותם, יהיה ברוגז לגמרי שלא יבואו (סבא צוחק).

ואין לי שום, שום פגם, שום תאוה, שום איזה דבר רע, חם ושלום, זה לא זכיתי לזה, רק על ידי רבינו הקדוש... התאוות בורחים ממני, כאילו הם ברוגז איתי לגמרי, כמו גמ, אין להם שום כח כל שהוא להכשיל אותי באיזה מחשבה, באיזה דבר פגום, באיזה דבר רע, זה רבינו הקדוש. אני מתפלא מאוד, כל זמן שאדם חי יש לו תאוות, ואני התאוות הם ברוגז איתי לגמרי לגמרי. כאילו אין שום תאוה בעולם. אין לי שום מלחמה, שום... אני לא שום עבודה, שום מלחמה.

אני כאילו אין בעולם תאוות, לא, אין בעולם אני לא צריך, אין לי,

**הם ברחו ממני התאוות כמו מאש...**

## אנחנו יהודים

ברוך השם אנחנו יהודים, עם תורה, אנחנו בני אדם.  
השם יתברך נתן לנו התורה לדעת איך להיות ומה יש לנו  
לעשות בזה העולם.

השם יתברך הכין לנו תורה ומצוות וחיים כאלה... אנחנו  
מברכים את השם בכל יום ויום "ברוך אתה ה', שלא עשני  
גוי", אם היינו גוי, לא היה לנו שום חיות, שום דבר... (צוחק)  
בשביל מה אנחנו חיים פה? - בשביל זה. - מה אנחנו פה? רק  
בשביל התורה והמצוות. הגויים אין להם... הוא עומד ואוכל  
ושותה, זהו העבודה שלו, עבודה אחרת אין לו, לא יודע...  
יש לנו תורה ומצוות, זה עיקר החיים, בלא זה אין כלום - חמור  
שעומד, זה העבודה שלו, לא יודע יותר.

"מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", רבינו הקדוש נתן לנו  
מצוה כזו, "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", מה זה  
שמחה? יש לנו תורה ומצוות, זה שמחה, בלא זה אין חיים ואין  
שמחה, אין כלום.

## אשרינו

אנחנו יש לנו תורה בזה, מצוות כאלו, אהה, מצות שבת, תפילין, מה שיש לנו... רק "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", "שלא עשני גוי", בן, יכולים להיות בשמחה תמיד.

"מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", מה זה השמחה? "שלא עשני גוי", יש לנו תורה ומצוות, יש לנו מצוות תפילין, ציצית, שבת, פסח, סוכות.

כל חיינו, כל רגע מצוה, מצוה... בשביל מה אנחנו חיים? לקיים התורה והמצוות

היה לנו אבותינו הקדושים, אברהם, יצחק, יעקב, והם נתנו לנו התורה, בן.

מה יש לנו לעשות בזה העולם? להביא ילדים ולחנך אותם בתורה ולהודיע שיכולים להיות בשמחה תמיד. "שלא עשני גוי" זה שמחה תמיד...

הגויים אין להם כלום, לא תורה ולא מצוות ולא חיים ולא כלום, רק כמו חמור. יש לו עבודה אחת, אין לו זמן, הוא צריך לבוא לעבוד ולאכול. בשביל מה לעבוד? לאכול, לאכול תבן, ועומד תמיד ואוכל, אין לו שום דאגה, אין לו שום עבודה, רק הוא עומד ואוכל.

מצוה זה דבר גדול, מה המצוה? להיות בשמחה תמיד. אנחנו מדברים עם השם, פותחים עיניים, ישנים ומתעוררים, תבן, "ברוך אתה ה', שלא עשני גוי", יש דבר יותר טוב מהתורה והמצוות?

## שיחות

ברוך השם שאנחנו בני אדם, לא חמורים (צוחק), חמור לא יודע שום דבר, רק לתת לו לאכול ולשתות יומם ולילה, הוא עומד ואוכל ושותה, זהו, בשביל מה הוא אוכל? בשביל מה הוא חי? בשביל מה הוא בא לעולם? לא יודע כלום (צוחק)

אנחנו תמיד יש לנו מה לדבר עם השם, מדברים עם השם תמיד, "ברוך אתה ה'"  
ברוך אתה ה', שלא עשני גוי", שלא עשני חמור, מה זה גוי? חמור, הוא לא יודע כלום, הוא יודע רק לאכול ביום ובלילה, רק לאכול ולהוציא..

ברוך השם, אם הייתי גוי, לא הייתי אומר: "ברוך אתה ה'", שהכל נהיה בדברו", שנתן לנו קפה, דבש.

כשפותחים העיניים, "מודה אני לפניך", מדברים עם השם: "מודה אני לפניך, שהחזרת בי נשמתו בחמלה", "ברוך אתה ה', נתן התורה", תמיד אנחנו מדברים עם השם, כשאוכלים, מדברים עם השם, ברוך אתה ה', שנתת לנו ענבים, שנתת לנו... מתנות כאלה - לדבר עם השם תמיד. תמיד עם השם "ברוך אתה ה' המוציא לחם מן הארץ"

## אשרינו

"ברוך אתה ה', שהחיינו וקיימנו והגענו לזמן הזה", שאנחנו אוכלים מצות ואוכלים בסוכות ומתפללים תמיד ומתפללים ומדברים עם השם.

אתה רוצה לאכול? לא כמו גוי, רוצה לאכול? צריכים לברך: "ברוך אתה ה', המוציא לחם מן הארץ". נתן לנו ענבים וכל הפירות, בשביל מה? בשביל לאכול שיהיה לנו כח לעבוד השם, "שלא עשני גוי", שלא עשני חמור.

וגם בן יש ברכה אחרונה: "הזן את העולם כולו בטובו, בחן, בחסד וברחמים", יש לנו תמיד מה לדבר עם השם תמיד, ואומרים לו: "ברוך אתה...", כאילו משהו שהוא פה שמדבר אתנו ושומע אותנו.

תמיד מדברים עם השם, עם תורה ומצוות, זה מלפון, זה תמיד בבית, זה מלפון בחינם, "ברוך אתה ה'" צריכים לדעת מה אסור ומה מותר. איך לחיות, מה לאכול, לא ללמוד מגוי, הוא אוכל תבן ומזב לו, אין לו שום דאגה, רק לאכול...

למלפן להשם יתברך "ברוך אתה ה' שלא עשני גוי" (צוחק). "ברוך אתה ה' שעשה לי כל צרכי" "ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם, אזור ישראל בגבורה"

"ר'אש ב'ני ישראל" ראשי תיבות רב", הוא ה"ר'אש ב'ני ישראל" - בעל הבית שלנו. הוא מאיר בנו התורה הקדושה בחיות כזה, באמונה כזו, שלא היה מעולם עדיין.

## שיחות

אשרינו, אשרינו, אשרינו, שיש לנו, אנחנו יהודים, ויש לנו תורה ומצוות.

אנחנו קיבלנו התורה ואנחנו עם התורה, עם השם, כן, ואנחנו כל חיותינו התורה והמצוות, זה כל החיות.

התורות והשיחות של רבינו, זה עניינים פלאות כאלה, עניינים פלאות כאלה שעדיין לא נתגלה בעולם, והכל בשבילנו.

בשביל שאנחנו צריכים לצאת מבית האסורים, אנחנו משוקעים במה שמשוקעים, וצריכים לצאת מכל זה, כן. שום דבר לא

יכול לעזור לנו, רק רבינו רבי נחמן (פבא צוחק)

כל דיבור ודיבור שהוא גילה, הוא כל תקוותנו וכל חיותנו וכל החיות של כל העולם. אוי וי, אם היינו זוכים, היינו יכולים

להתחדש ולהיות בני אדם, לא כמו העולם עכשיו - זה לא עולם, זה לא בני אדם, זה מין בהמות שהולכים על שני רגליים.

יש בתורה שני סמים, סם חיים, וסם מוות. יכולים ללמוד - להיות למדן גדול, וללמוד להפך... כן... בלי הצדיק.

צדיקנו הקדושים, אבותינו הקדושים, אברהם, יצחק ויעקב אבותינו הקדושים, שהם האירו בנו התורה הקדושה, אשר כל

דיבור הוא כל חיותנו. עיקר החיים היא התורה "כי היא חיך ואורך ימך".

## אשרינו

והמצוות שנתן לנו השם יתברך, הוא נתן לנו מצוות תפילין, המצוה של ציצית, המצוה של שבת, המצוה של פסח, חגים, חנוכה - ניסים ונפלאות שה' עושה איתנו, להאיר בנו אור השם, אור האמת, אור האמונה.  
בלי זה, אין, אין כלום, אין חיים כלל, כמו בהמה שעומדת תמיד ואוכל, וזה העבודה שלו, לאכול ולשתות ו... (סבא צוחק)

מה אנחנו? מה חיינו? השם ברא אותנו ונתן לנו לעם ישראל את התורה, מה שכל העולם לא יכולים לקבל התורה, ואנחנו עם ישראל גיבורים, גיבורים כל כך, אנחנו זוכים לקבל את התורה, לדבר עם ה'

לקבל התורה, לא היה - רק עם אחד!, עם ישראל, עם קדוש, עם השם! כל העולם לא רצו לקבל התורה, רק עם ישראל! גיבורים כאלה, הם יכולים לקבל התורה.

לא נוכל לדבר ולספר גבורה כזו, עם אחד בעולם, רק עם קדוש, עם ישראל - הם זכו לקבל התורה. אבל כל העולם לא רצו, לא, לא, לא, לא רצו לקבל התורה.

כן, אנחנו עם ה'! גיבורים כאלה, אנחנו יכולים לקבל תורה. בלי התורה אין חיים, התורה היא עיקר החיות שלנו. עם ישראל, עם התורה!

אנחנו עם יהודי, עם השם, עם התורה. אנחנו זכינו, אנחנו גיבורים. העיקר הגבורה הוא בשכל, החכמה, "החכמה תחיה".



## שיחות

השמחה הוא עיקר חיות האדם, השמחה - לשמחה, מה יש לשמוח? עם התורה! - התורה זה עיקר החיים, עיקר השמחה. מאין באים לעונות? רבינו הקדוש אומר: "זה לא שייך לנו, רק לגויים", אז איך אנחנו יכולים חס ושלום ליפול לעונות ולעשות עונות? זה לא שייך לנו, זה לא שלנו, בן.

אנחנו עם אחד, וארץ ישראל היא  
ארץ אחד בכל העולם, ארץ  
הקודש, ארץ היהדות, בית  
המקדש.

מה? הגויים, מה, מה יש להם?  
אין להם חיים כלל, העיקר החיים  
היא התורה.

## הסיפור במושבה

אנחנו (סבא ורבי ישראל קרדונר) יצאנו מיבניאל, המושבה על יד טבריה, והיה חורף, אנחנו התחלנו ללכת אחרי הצהרים באיזה מושבה, והיה אויר טוב מאוד, ולא היה גשם, בזמן שאנחנו הלכנו היה שמש ו... ופתאום ירד מבול, היה שבר ענן ונשפך מים, שיטפון, ונעשה לילה וחושך כזה, לא רואים איפה ללכת, אם כאן ואם כאן, אנחנו היינו בבוזין...

עלי עוד לא עבר עלי דבר כזה, כי פה, אז לפני שבעים שנה היה המורקים והיה פה סכנות, ערבים היו רודפים וגוזלים הבוץ היה כמו דבק, (סבא צוחק), נו, על-כל-פנים אני פעם הראשון בחיי, שהיינו במדבר בחושך בשיטפון, ואין יודעים איפה, איך, איפה ללכת ואיך יוצאים מהבוזין?, חושך (סבא צוחק).

הוצאנו איזה רגל, זה היה גם, היה פלא, איך אפשר להוציא? ככה, הוצאנו רגל

ורבי ישראל (קרדונר) עליו השלום נעשה חולה, הוא קיבל מחלת בטן, מחלת קיבה ו...

אי אפשר לתאר הכל, אבל מה שאפשר... (סבא צוחק), על-כל-פנים, בקיצור, אנחנו עשינו במסירת נפש להגיע לאיזה מקום, לאיזה מקום, כי אנחנו יכולים למות כאן מהקור

## שיחות

על-כל-פנים השם יתברך היה לו רחמנות עלינו, ואנחנו כבר הלכנו זמן רב בבוץ, ולא היה לנו שום תקווה, לא ראינו שום תקווה, איך נזכה להגיע למקום ישוב? אנחנו בחושך, אנחנו לא יודעים ללכת, אם לכאן, אם לכאן, אם לכאן, אנחנו לא יודעים איפה ל... (סבא צוחק).

על-כל-פנים אנחנו שנינו התחזקנו וככה הגענו: פתאום ראיתי מרחוק איזה גר, אז לא היה חשמל, רק מנורות נפט, אבל על ידי הוילונות, החלונות, ראיתי שיש אור בבית, אבל איך מגיעים לשמה? על-כל-פנים השם יתברך ירחם, הגענו כבר להבית...

והאיכר הכנים אותנו לחדר, ואנחנו הלכנו לחדר, כל החדר נעשה בוץ כמו מים (סבא צוחק), אז אמרנו לו: "אנחנו צריכים קצת תה לחמם את הבטן, לחמם את הרגל", אז הוא אמר: "יש לי תנור, בתנור יש קומקום גדול, אנחנו ניתן לכם תה כמה שאתם רוצים" (סבא צוחק).

בחסדי השם יש לנו תה, יש לנו חדר כבר, אנחנו ביבשה, אנחנו בחדר.

התפללנו 'ערבית' כאילו לא קרה כלום, כאילו לא היה בוץ, לא היה... כן, אבל אני, הרגשתי 'עכשיו אני כל כך יגע, אני כל כך איש חלש וכואב לי כל הגוף, כל האברים', שיתנו לי רק לשכב שלושה... איזה כמה ימים, רק לשכב, לא יתנו לי כלום, אני רוצה רק לשכב (סבא צוחק).

## אשרינו

אכלנו בלילה איזה דבר, אבל אני רציתי לראות את המיטה, אני לא רוצה לא לאכול, לא לשתות, אני רוצה מיטה, כן... ורבי ישראל, ורבי ישראל (קרדונר), לפני שהלך לישון על המיטה היה לו כמה דיבורים לדבר עם השם יתברך, כן (סבא צוחק). ככה נותנים הנשמה? צריכים להתוודות ולדבר עם השם יתברך, הנשמה צריכה לצאת...

אני ביקשתי אותו: "אני רוצה לשכב", אז הוא נתן, היה לי את המיטה שלי, ואני שכבתי כמו מת, אוי, אוי... והוא עשה הווידי וה'קריאת שמע' ו... כן, כאילו לא קרה כלום!, ה'קריאת שמע' היה במסירת נפש כזה, "שמע ישראל..". "ואהבת..".

נו, אז אני חשבתי: 'הלילה הזו, הלילה הזה אי אפשר לקום בחצות, אחרי שיטפון כזה ואחרי... איך אפשר לקום בחצות לילה?' אז אני חשבתי: 'הלילה הזה אין חצות', כן (סבא צוחק).

אבל הוא היה גיבור, אריה! הוא קם בחצות לילה, כן, כמו מי שנשרף - יש שריפה בביתו וצריכים להציל... כן, הוא, הוא קם בגבורה כזו! אני לא הרגשתי שום אבר, היה כואב לי כל הגוף. האא חצות כזה, הוא אהב השם יתברך, אוי, שמעתי החצות שהוא אמר בהתעוררות כזה, נו, אני כבר שכבתי במיטה כמו ששוכבים על קוצים, איך אפשר? ששומעים חצות כזה, איך אתה רוצה לישון? איך אתה שוכב? (סבא צוחק). אחרי שהוא אמר חצות, ושמעתי החצות שלו, אמרתי: "מה זה? מה זה אתי? עד מתי תשכב? עד מתי אתה לשכב?",

## שיחות

נו, התגברתי וקמתי, הוא לא אמר לי לקום, הוא הבין שאני, שאי אפשר, אי אפשר... אבל הוא היה עניין אחר לגמרי, עושה חדשות, הוא היה מקורב לרבינו הקדוש, רבינו הקדוש עושה חדשות, עושה חדש, נו, אני קמתי והלכתי, והוא ישב על שולחן והיה נר והוא ישב על השולחן עם זוהר הקדוש,

אני ראיתי את הפנים שלו, היה אש, הפנים שלו אדום והיה פחד להסתכל בפניו, והשולחן והרצפה רעדה, רעדו, והוא היה רועד, והשולחן והרצפה היה גם כן רועדים מהרעדה שלו.

אחר כך הגיע זמן התפילה, והוא עשה הכנה להתפילה, ואחרי חצות כזה, הוא עשה תפילה כזה, שכל המושבה, והרי כל אחד יש לו עבודה, איכרים.. אבל כולם היו סביב הבניין שלנו מהקולות שלו, מהתפילות שלו מתפילת 'שחרית'.

בקיצור, אני ראיתי שאי אפשר לי להיות בחדר, אני יכול לגנוע, והיה פחד, נפל עלי יראה ופחד גדול, כן, כן.

אז אני נתקרבתי להדלת, והחזקתי בהדלת, כדי שבזמן שלא יהיה לי שום אפשרות להיות בבית מרוב היראה, אז אני אספיק לצאת לחוץ, לעזוב לצאת לחוץ מהחדר (סבא צוחק).

אז... על כל בני המושבה, נפל עליהם פחד, הם כיסו את הראש, וגם כן את הידיים, עם מגבות.. והילדים הילדות,

## אשרינו

הילדות, הם הלכו, היה "פורים" יפה, הם הלכו עם מגבות, כיסוי, לכסות את הראש והידיים, היה יפה לראות דבר כזה.. והבעל הבית, אחרי התפילה (הנ"ל של רבי ישראל קרדונר) הוא נכנס אלינו, והוא הכין שולחן גדול עם כל טוב שבעולם, וביצים, גבינה, שמנת, הוא הרי איכר ויש לו כל טוב. היה רעב בארץ, אבל הם היה להם כל טוב, והיה זיתים, זיתים וביצים וכל מיני מאכלים שבעולם היה על השולחן, והוא נכנס אלינו ואמר לרבי ישראל (קרדונר) בהכנעה, כמו שהוא עומד לפני המלך: "אני מבקש ממך לאכול", טוב, אנחנו נכנסנו, והיה כל מיני, כל מיני מאכלים שבעולם, שולחן, אז (רבי ישראל) הוא אמר לו: שהוא לא רוצה, הוא לא, הוא לא צריך רק תה ולחם.

## התבודדות כל יום

לשמור את עצמו מאוד, ולידע: שבכל יום יש לי ענין של התבודדות. להתפלל ולבקש מהשם יתברך על כל דבר. העולם רחוקים מזה, ואנחנו צריכים להתחזק לקיים את זה, לשמור על זה מאוד. לקבוע זמן ומקום בשביל להתבודד, לא לפחוד, להתבודד ולבקש מהשם יתברך על כל דבר שאנחנו צריכים, להתפלל להשם יתברך.

העולם לא יודעים כלל מעניין תפילה, שזה העיקר של העולם, עיקר החיים, "תפילה לאל חי", תפילה בשביל חיות. תפילה לחיות. כן, "תפילה לאל חי", "תפילה לאל, חי",

להתפלל להשם יתברך על כל דבר, העולם לא יודעים מזה, אבל רבינו הקדוש גילה על זה, צריכים לקיים, אה, קשה לדבר עם השם יתברך? צריכים להיות עקשן גדול בעבודת השם, ולעשות אפילו מה שקשה, ולעשות עבודה, אוי...

## אשרינו

לדבר עם השם יתברך כמו לפני חבר: "מה אתה אומר? מה?  
אני צריך את זה, ואני צריך את זה",  
צריכים אנחנו להתקשר ולהאמין בהשם על כל דבר. קל מאוד  
לדבר בכל יום עם השם יתברך ולהתפלל על כל דבר. צריכים  
לעשות ולקיים, להאמין ולקיים העניין הזה, שאנחנו עם ישראל,  
יש לנו אמונה בהשם ובתורה, וצריכים להתחזק ולהתגעגע  
שנוכח גם כן, שנוכח גם כן לעבוד השם יתברך באמת.

צריכים לחכות ולהמשיך ולבקש מהשם יתברך, עד שהשם  
יתברך ירחם עלינו, שנוכח שיהיה לנו דיבורים טובים לבקש,  
להתפלל להשם יתברך.

זה עולה על הכל, עניין תפילה ואמונה, זה עולה על הכל.  
זה כל חיותנו, כל התורה שלנו. וזה מספר ומלמד לנו איך  
לזכות לעבוד השם באמת.  
וצריכים להתחזק. להתחזק באמונה, ולקיים את המצוות, כן.

אנחנו! צריכים בכל יום להתפלל להשם יתברך באמונה  
גדולה, ולהתפלל על כל דבר.  
ולתחזק לקיים מה שהשם יתברך עוזר לנו לשמוע, זה דברים  
קלים, לדבר עם השם יתברך: "ריבוננו של עולם, רחום וחנון,  
רחם עלי".



## שיחות

רק אנחנו מכל העולם, רק אנחנו עם ישראל יודעים מתורה,  
ומאמינים בתורה. אבל הגויים, כל העולם, לא יודעים כלל  
שיש בורא עולם, שהוא ברא את העולם והוא מנהיג העולם,  
זה גויים. אבל ישראל, יש לנו תורה, ומלמדת אותנו על כל  
דבר.

כל דיבור של התורה הוא כל חיותינו, אנחנו צריכים אותו, כל  
דיבור של התורה.

**אה, אמונה זה כל חיותינו,**

**מאמינים בהשם,**

**שזה גדולתנו,**

**ובכל יום אנחנו מדברים עם השם**

**יתברך ומבקשים ומתפללים שיהיה**

**בעזרינו,**

**שנזכה להתפלל לעבוד השם באמת,**

**לעשות תשובה באמת.**

## וידע כל פעול

"וידע כל פעול כי אתה פעלתו.."

בראש השנה היה ניגונים כאלה, שכל השנה, כל מי שהיה צריך להחיות את עצמו, היה מתחיל לנגן ניגון של ראש השנה [אמרת לי שהוא (רבי ישראל קדונו) היה ארבע שעות מתפלל שמונה עשרה, בראש השנה]

יותר!

[כמה?]

אני עליתי (בראש השנה במירון אצל רבי שמעון בר יוחאי)... ואכלתי ואחרי הסעודה ירדתי לרבי שמעון, והוא עמד לבד אצל רבי שמעון [עוד ממשיך בשמונה עשרה]

כן,

[הוא לא יכול לזוז]

לא, לא, לא (סבא צוחק).

ברעדה כזו, ביראת שמים כזה ובדביקות כזה, בסגנון כזה, הוא רצה לראות תבף את זה - "וידע כל פעול כי אתה פעלתו..", רצה לראות תבף (סבא צוחק)

כל העולם (המתפללים במירון) לא ידעו, אני ידעתי שהוא נמצא למטה בבית הכנסת, אז הלכתי לשמוע, לראות מה, מה יש שמה, איזה חתונה? (סבא צוחק)

## שיחות

[מה ראית?]

אוי, ירדתי אליו, אני באתי ל... לא יכול לזוז הלאה - "וידע כל פעול כי אתה פעלתו.." והיה רועד כולו, וגם כל הבניין רעד - "וידע כל פעול כי אתה פעלתו.." (פבא צוחק)

בציון של רבי שמעון הוא לא נכנס עם הנעליים, בחורף בקור, כשהיה קור כזה בלי, בלי נעליים, כמו בבית קודשי קודשים. והיה בוכה.

יכולים לחשוב שאולי זה שקר...

זה לא! אי אפשר דבר כזה, איפה יש לגוף כל כך דמעות? איך?

אבל אני ראיתי שבכל פעם היה יותר חזק הבכי, הדמעות יותר חזק.

והיה בחורף קר מאוד, ובמקום שהוא עמד, כשהוא גמר, כשהוא הלך מהציון, הוא יצא - כמו שפותחים דלת של תנור! - היה יוצא חום מהציון, והציון היה רטוב מהדמעות, ועל הציון היה כמו נחל...

ואני: "ריבוננו של עולם, איך זוכים לזה? אני רוצה, אני רוצה גם כן לבכות, אני רוצה גם כן, מאיפה לוקחים זה?" (פבא צוחק).

אוי, אוי, אוי, אוי, הוא היה דואג תמיד על ישראל, תמיד היה לו צער כזה על ישראל, 'איפה? איפה עם ישראל? איפה התורה? איפה?'

## אשרינו

נו, והיום... - הוא "מנהיג", "מנהיג ישראל", "מנהיג", לוקחים  
כל הכסף וכל הכבוד וכל הגדולה של ברסלב, "ואני, אני, אני,  
אני אני המנהיג!"

[יש הרבה]

יש הרבה "מנהיגים", כן

[כן, כל מיני גוונים]

כן, כן, ודאי, אבל לא, זה לא ברסלב!, ברסלב יש מעט, אבל  
זה טוב, 'טוב מעט לצדיק', 'י'א (סבא צוחק)

(שרים עם סבא "יודע כל פעול כי אתה פעלתו..")

אוי, רבי ישראל קרדונר, הוא אמר אלה הדיבורים: "יודע כל  
פעול כי אתה, וידע כל פעול כי אתה פעלתו..". - הוא טען  
להשם יתברך, כן: "מתי יהיה זה?" "סבא צוחק) - "יודע כל פעול  
כי אתה פעלתו.."

אוי, הניגונים של ראש השנה, המתנגדים בראש השנה היה  
להם, היה להם ביזיון, הם באו לזרוק אבנים, אז הם שמעו את  
התפילות שלנו בראש השנה, הניגונים והזמירות, אז הלכו בלי  
אבנים (סבא צוחק), נפל עליהם פחד (סבא צוחק).

"צדיקים יראו וישמחו וישרים יעלוזו וחסידים ברינה יגילו..",  
אוי, מה שזה היה ניגון כזה, היה יכול להחיות מתים

## שיחות

כל השנה היה חיים מהניגונים של ראש השנה

בפורים רבי ישראל (קרדונר) עליו השלום, הוא התחיל לשתות בבית ורקד בבית, וראיתי בכל רגע שעובר יותר - הוא יוצא מן העולם לעולם אחר

[לעולם הבא] בן (סבא צוחק)

על-כל-פנים, הוא הגיע, הוא התחיל ללכת מהבית, מהדלת, לרחוב - להודיע, להודיע שזה פורים, שזה: "להודיע, להודיע, להודיע, להודיע", אני הלכתי אתו, והוא הלך כל הרחוב, למקום של "סלונים".

וחסדי סלונים הם לצים, הם מתלוצצים מברסלב, אז משמה הלך ונכנס. וכולם ישבו ושתו יין והשתכרו, והוא נכנס כמו לבית שלו, ורקד.

היה שמה זקן אחד, רב ליישקה, (סבא מספר עליו מסיפור ילדות, כשסבא היה ילד הוא צעק בתפילה והיה שם הזקן הזה ו...) הוא היה קרלין, הוא צעק עלי "אתה רוצה לעשות אותי חרש? אני כבר חרש, מה אתה רוצה ממני?" (סבא צוחק)

[בן, מה הוא אמר רב ליישקה?]

רב ליישקה אז אמר לי: "אתה מבין הריקודים שלו? של רבי ישראל (קרדונר)? אתה מבין מה זה? זה ריקודים פלאים, פלאים מאוד", בן, ככה הוא אמר לי.

## אשרינו

הראש שלהם, הראש של המתנגדים, הראש שלהם, כן, הוא נתבמל בגלל שהוא ראה את הריקודים של רבי ישראל. הוא נכנס בין מתנגדים, בין עקרבים, נחשים ועקרבים, והוא עשה מהם אין ואפם.

נו, מי ראה דבר כזה? איך היה לו גבורה כזה להיכנס לתוך/הבעל דבר/ כן, ולהגיד לו ולהראות לו "בא, בא, בא, בא, בא, בא, אני לא מפחד ממך"

אחר שנפטר, אני הלכתי לשם, היה פורים בליל שישי ולא היה לי על שבת, הרכוש שלי בכים היה לי חצי לירה, חצי לירה, זה מספיק בלי שבת כן, חצי לירה, זה היה כל השבת, חצי לירה היה בכים. (בסעודת פורים שם) אמרתי: "אני רוצה יין", אמרו: "אין, אין יין, כבר נגמר", אז אמרתי: "מה? אין יין? קח חצי לירה ותקנה יין, אני אשלם". אז לקחו ממני החצי לירה, ואני חשבתי: 'מה, מה, עשיתי? מה יהיה? מחר לא יהיה לי על שבת! למה נתתי את ה...! (סבא צוחק).

כולם צחקו, איך הוצאתי את החצי לירה "לכו תיקנו יין"

[שתית מהיין הזה לפחות?]

לא, הם לא קנו, לא, לא קנו, הם הבינו שאני שיכור, אני הוצאתי חצי לירה, הם פחדו שזה כל השבת שלי זה חצי לירה, אז לא קנו (סבא צוחק)

## זה הוא

[מה, מה הכנת מהפתק כשראית אותו? מה קיבלת מהפתק כשראית אותו? חוץ משמחה]

זה אי אפשר לדבר

[ומה היום, ומה היום אתה מבין מזה?]

יכולים להבין מהשמחה, מה שהרגשתי בפתק

[והיום? והיום?]

והיום אני רואה יותר, ואני היום אחרי שישים שנה נודע לי שזה הפתק המפתח של הגאולה.

כי זה נגלה חדשות בעולם, ורבינו הקדוש גילה בזה הפתק התגלות חדש, מה שכתוב בזה: שלעתיד יתגלה שיר של חסד, 'פשוט, כפול, משולש, מרובע', ועל ידי זה יחזיר כל העולם להשם יתברך, לתורה, ויהיה עולם חדש.

רבינו הקדוש מדבר מזה הזוהר ב"ליקוטי מוהר"ן", הוא בעצמו גילה על זה, על שיר 'פשוט, כפול, משולש, מרובע', נו, ופה רואים בפירוש, בבירור, שרבינו הקדוש מגלה כאן שכל הגאולה תלויה בו, כי הוא זה!, הוא בעצמו זה השיר שיתגלה לעתיד!

"ג...", עם נקודות, "גְּ נְחָמְנוּ מְאוֹמָן", ממקום שהוא נמצא שמה, כנראה שהפתק נברא ונעשה באומן, במקום שהוא נמצא, וככה כתוב בהפתק.

## אשרינו

[זה לכל העולם, וגם ללא יהודי? "נ נח נחך נחמן מאומן" זה בשביל כולם]

זה בשביל כל העולם

[בשביל כולם]

שהוא המפתח של הגאולה, הוא העיקר הגאולה, בו, ובו תלוי כל הגאולה

[זה לכל אומות העולם]

שיתפשטו ויתגלו החכמה שלו, הדעת שלו, הפלאות, האור הפלא שהוא גילה בכל דיבור ודיבור, וזה יביא כל העולם - יקבלו חכמה שכל העולם הזה הבל וריק. אף-על-פי שגם עכשיו מרגישים את זה, אבל יהיה להם כח, יהיה להם חכמה, יהיה להם כח להתגבר, להתגבר לעבוד השם באמת, ולחזור בתשובה אפילו הגויים, כן.

זה נודע לי אחרי שישים שנה, עד שישים שנה לא ידעתי, ידעתי שזה פלא, מה? לא ידעתי מה זה "נ נח"? לא ידעתי

[העולם צריכים להגיד "נ נח נחך נחמן מאומן"? הם צריכים להגיד את זה? מה, מה יקרב אותם לרבינו?]

זה צריכים להאמין שזה מסוגל, כי הוא השורש של הגאולה והוא השורש של כל נפשות ישראל, והוא כלליות כל התורה וכל הצדיקים שהיו מיום בריאת העולם,





## אשרינו

לדבר, אבל אי אפשר, זה סוד, זה סוד גם כן ממני ומכל, מכל... כן,

נו, אם היינו זוכים להתקרב לרבינו באמת ולעבוד השם באמת, אז כל אחד היה זוכה לפי בחינתו - היה זוכה להשיג בזה, זה ים, זה ים. זה נחל גובע, הוא גובע וגובע, בזה הסוד כלול כל הסודות העליונות.

"עליך אמרתי", הוא אמר לפני מאה שמונים שנה: "האש שלי תוקד עד ביאת המשיח", אז הוא מגלה פה בפתק, זה שאמרתי אז, זה "אמרתי עליך", כן (סבא צוחק), נו, מה, מה אני יכול לעשות? ככה כתוב.

וגם כן "תלמידי היקר" זה גם כן פלא, פלא כזה, אני "תלמידי היקר", מי שרוצה כל אחד זה "תלמידי היקר", "תלמידי היקר",

"נהנתי מאד מעבודתך", אני "תלמידי היקר", והוא נהנה מאד מזה, זה שעשועים גדולים, זה עושה שעשועים גדולים להשם יתברך - אם אחד מישראל מתעורר, נתעורר לעבוד השם, לעשות תשובה ולחזור, ולחזור להשם יתברך ולעבוד השם, זה תלמיד וזה "נהנתי מאד", כן, אבל "עליך אמרתי", יכול להיות גם כן על כל אחד, מי שרוצה, אז הוא זוכה לראות, להרגיש, לראות את ביאת המשיח,

## שיחות

לא צריכים לחכות עד שיבוא, העולם עכשיו יתחיל לראות מה זה ביאת המשיח  
אני ראיתי את רבי ישראל (קרדונר), ראיתי כבר ביאת המשיח

[מה זה, מה פירוש, מה פירוש "סימן י"ז בתמוז"?]

זה סימן שצריכים לשים לב לזה, סימן י"ז בתמוז זה: תשים לב לזה, כן, אל תתייאש, מה שהיה בשבעה עשר בתמוז, יודעים מזה, בשמים מדברים מזה ואומרים: "שאינך מתענה", אז זה משמעות שאתה צריך לשים לב לזה - לא להתייאש, ועל ידי הי"ז בתמוז נעשה הפתק הזה ונעשה הכל, על ידי הי"ז בתמוז (סבא צוחק).

אוי, נו, לפני שישים שנה לא ידעתי מה שזה, רק ראיתי שזה אור גדול, שזה הוא פלא כזה, נו, אבל הסוד? לא ידעתי. וגם כן אני לא יודע, יודע איזה קצת, גם כן לא, כאילו לא יודע כלום, כן, זה ענין הגאולה.

אבל המשמעות כמו שאנחנו יכולים להשיג, מה שאנחנו יכולים להסביר, לדבר מזה, להבין, לדבר מזה שהוא מגלה כאן: "מלא וגדיש מקו לקו", ש... למלאות את העולם כמו, יותר, יותר ממילוי, וגדיש, "מלא וגדיש מקו לקו", מסוף העולם ועד סופו למלאות העולם בספרי רבינו.

## אשרינו

[זה"נ נח נח נח מאומן" זה לכל העולם לגויים גם כן להגיד את זה, להגיד את זה, זה עוזר]

כן, כן, זה סגולה  
זה סגולה לכל הישועות, וזה ענין שזה דבר קל להגיד "נ נח".  
וזה עוזר בכל עת צרה ובכל זמן ובכל זמן.  
וצריך תמיד להזכיר את השם הזה, אז הוא נכנס להשורש של  
הבריאה, להשם יתברך. רבינו הקדוש עיקר עבודתו להכניס  
אותנו להשם יתברך, לתורה, זה עיקר עבודתו...

... (סבא צוחק) רבינו הקדוש מגלה כאן שהוא העיקר, הוא מגלה זה  
לכל העולם, גם ליהודים וגם לגויים וגם לכל העולם, "נ נח  
נח נח מאומן".  
ומי שאומר את זה הוא מחזיק, הוא נכנס בהשורש של  
הבריאה, זה השורש של כל התורה, של כל הבריאה,

"נ נח" זה 'פשוט, כפול, משולש, מרובע', "נ נח",

וגם כן יש בו עשרה אותיות, זה עשרה מיני נגינה שגילה על  
תיקון פגם הברית.

אז הוא מגלה כאן בפשטות שהוא העיקר הגאולה. כל מי  
שרוצה לרחם על עצמו ועל בניו, שיקנה את ספרי רבי נחמן  
ויעסוק בהם ולקיים אותם, אז יהיה עולם חדש לגמרי,

## שיחות

כי עכשיו העולם, כל בני אדם שישנם בעולם ועושים מסחרים וכל אחד עושה מה שהוא... כן, אבל זה בהמות כאלו שהולכים על שני רגליים ועושים מסחרים וכותבים ומדברים, הכל, אבל... כן (סבא צוחק), אז, ואז יהיה העולם ממולא מבני אדם, לא מבהמות (סבא צוחק).

זה כתוב ב... תורה ז', כן, טוב להעתיק את זה מהתורה ז' של רבינו הקדוש: "בהמות אינם מן היישוב, צריכים למלאות את העולם מבני אדם", עכשיו העולם הם חיות, רואים שהם מדברים ומרקדים ושמחים וכסף והכל, אבל זה מין בהמות, שהם הולכים על שתי רגליים ומדברים, ויש להם חכמות, והכל בהמה, בהמות, הכל מין בהמות כאלו (סבא צוחק).

ואנחנו גם כן בזמן שאנחנו חס ושלום נופלים מעיקר התכלית, מעבודת השם חס ושלום, זה גם כן נופלים לבהמות, לבהמות.. ומי שזוכה לאחוז עצמו ברבינו, אז נעשה מבהמה אדם, ועל ידי רבינו, אם כל העולם יחזיקו ברבינו, אז כל העולם יצא מבהמה, מבחינת בהמה לאדם, אז יהיה העולם מלא מבני אדם, לא מבהמות (סבא צוחק)...

...אני ראיתי את רבי ישראל (קרוני), ראיתי איש אחד בעולם... ראיתי רב משה קלירס ורב מוטל וכל הגדולים במבריה, וגם כן באתי לירושלים וראיתי גדולים... אז מה שראיתי מרבי ישראל, ראיתי שזה שזה בחינה מיוחדת, רבינו הקדוש הוא ענין מיוחד!

## אשרינו

ראיתי את רבי ישראל, ראיתי כבר אדם מבחינת לעתיד, הוא החזיק בהשיר שיתער לעתיד, אז הוא היה מבחינת לעתיד, כן, ולא מהעולם הזה. היה לו ידיים ורגליים גם כן, והוא היה סוד מכל העולם. הוא היה צוחק מכל העולם, כן (סבא צוחק).

אני ראיתי בן אדם אחד מכל העולם שהוא היה נורמלי, רק הוא, אדם אחד ראיתי, וכל העולם טועים ולא יודעים מחייהם ולא יודעים כלל ולא יודעים על מה הם חיים! על מה? בשביל מה? בשביל איזה שנים לחיות ולסבול גיהנם? הגיהנם של העולם הזה, לסבול גיהנם בשביל אוכל, בשביל, בשביל כמה שנים...

רבינו הקדוש פעם אמר לאחד, החזיק אותו ואמר לו: "בשביל תענוג של רבע שעה תפסיד את העולם הזה והעולם הבא?" תקיא אותו זה התענוג! (סבא צוחק). כן, ככה אמר רבינו: "בשביל תענוג של רבע שעה תפסיד עולם הזה, ועולם הבא?", מפסידים גם עולם הזה, אין להם חיים, אין להם כלום.

אז כל הגאולה תלויה ברבינו, אני כבר ראיתי את הגאולה, ראיתי את רבי ישראל, ראיתי איך שיהיה העולם אחרי ביאת המשיח.

מה שיהיה, השיר 'פשוט, כפול, משולש, מרובע' זה ראיתי בחיי, כן,

ופה מגלה בהפתק, מגלה רבינו בפירוש, בכירור גמור לכל העולם: "נְיָ נְיָ נְיָ מְאֹמֵן" ש"אני הוא זה השיר", "בוא אלי ותהיה נעשה אדם, תצא מבהמה לאדם!" (סבא צוחק)

## שיחות

זה שורש של כל הבריאה, של התורה, של הכל

[נ נח נחמ נחמן]

זה השורש של הכל, שורש התורה ושורש כל הבריאה ושורש נפשנו ושורש הכל, שורש כל הצדיקים וכל התורה, רק בזה הדיבור "נח"

אז אנחנו נכנסים, מקושרים להשורש של כל הבריאה, כן, ונעשה עניינים פלאים,

אם האדם מתקן את עצמו, אז נעשה עניינים אחרים מהכסף ומהתאוות, יוצאים מהתאוות ומעבירות, ונכנסים, זה השורש של כל הבריאה, ואם אומרים רק זה השם, בזה כלול כל התורה וכל הבריאה וכל בני אדם, ורק בזה "נ נח נחמ נחמן מאומן".

אוי, זה לא ידעתי, ששים שנה לא ידעתי מזה, ואחרי ששים שנה סיבב השם יתברך והאיר לי - "מה? אתה לא יודע? "נח", אתה יודע מה זה "נח"?

אוי, אוי, אוי, אוי, אני כל כך רגיל לשפלות בזה ולסבול צרות, אני כבר רגיל בזה, וברוך השם הכל היה בעתו, בזמנו, והיה הכל שמור לעבשיו.

וגם כן המכתב מלפני שישים ושלושה שנים, כן, היה הכנה לעבשיו, שישים שנה היה, - הוא היה בלי פרסום, כן, אני

## אשרינו

סיפרתי לרב שלמה ווקסלר, ליחידי סגולה, לחברים שלי, אבל  
לא בפרסום

ברוך השם, ברוך השם יש לנו בית ומטבח ואש, ויכולים  
לשתות, יש לקנות לחם ברוך השם בהרחבה, ואפשר לשתות  
ולאכול לחם עם תה, ולחיות חיים טובים (סבא צוחק). באמריקה,  
איך אנחנו באנו לאמריקה וכובשים חדר ומטבח ומים, והכל  
מה שצריכים, יש לנו פה הכל, כל העולם נברא בשבילנו, כן  
(סבא צוחק)

*[מתי נקבל דמים גדול? עוד צריכים לקבל דמים ולמלאות את בתי ישראל עם ספרים, וזהו]*  
הכל, השבת, השבתות של עכשיו הם הכנה להדפוס, קודם  
כל אנחנו כובשים את אמריקה, אחר כך כל העולם. לא אנחנו,  
המכתב!, הכל המכתב. איך אנחנו פה? אם לא היה מכתב,  
איך לנו מה לעשות באמריקה (סבא צוחק)  
הי, הי, הי, פלאות השם כאלה, מכתב כזה שלא, לא  
שומעים, לא שמענו ולא אפשר להיכנס למח נס ופלא כזה  
ברור החושך הזה

*[רבי ישראל, מה זה הנקודות, הנקודות?]*

אה? הנקודות? הנקודות הם סודות גדולות, האותיות עם  
הנקודות, אי אפשר לקרוא 'נחמן' בלי נקודות? קודם כל יש  
נקודת על 'נ', 'נ' פתח, 'נח' פתח שווא, נחמ', 'נחמן' זה הכל



## שיחות

נקודות, וגם כן זה 'פשוט כפול'... מדוע לא חמש? מדוע לא שלוש? רק ארבע? זה 'פשוט, כפול, משולש, מרובע', זה הניגון שיתנגן לעתיד על ידי משיח צדקנו לתקן העולם, וזה השיר, הוא מגלה כאן במכתב הזה, שהוא זה השיר 'פשוט, כפול, משולש מרובע' "גַּן נְחֻמָּה נְחֻמָּה מְאוּמָן" (סבא צוחק).

אוי, אוי, אוי, יש בחירה, היינו, אנחנו היינו צריכים להיות צדיקים קדושים, לא לשאול מכל העולם, כן, כשיש פלא כזה, בחושך הזה יש פלא כזה, מכתב כזה, איך הוא נחתם? ואיך הוא נכתב? ואיך הסימן שלא ידע מזה שום בן אדם, רק אני והשם יתברך? וגם כן איך הוא נכנס לארון, לשבריה, לארון, ואני פתחתי את הספר, פתחתי וראיתי החתיכת נייר, ואני לא שמתי לב לזה, מה? נייר? מה זה נייר? מה יעשה לי הנייר? זה, זה יכבוש כל העולם זה הנייר (סבא צוחק).

העולם צוחקים מאתנו, "מה? הם טיפשים, הם אומרים דברים כאלה, איך אפשר לנו לדעת דבר כזה?", כן (סבא צוחק), אבל יש צדיק רבינו רבי נחמן שהוא - הוא כולו אמת, כל דיבור שיצא מפיו, כל מה שגילה בכל ענייניו, בכל נפש שמתקרב אליו, בכל ספר שמדפיסים, זה הכל נוגע לגאולה, כי הוא עיקר הגאולה.

## אשרינו

וזה מרומז בזה, בזה המכתב "נַן נַחַמ..". הוא הגאולה, זה השיר שיתנגן, זה שיר של חסד שיתנגן לעתיד, הוא זה השיר!,  
כן, כן (סבא צוחק).

זה חי וקיים וזה גם כזה, איך הוא בא למבריה? ואיך הוא בא להספר? ואיך אני פתחתי את הספר והיה שמה מכתב?, רואים השגחה כזו בעיניים, רואים פלאות כאלה שאי אפשר... למעלה מן הטבע.

כן, ורבינו הקדוש כתב עלי, על ישראל בער: "עליך אמרתי מיין פייעריל וועט מליען ביו משיח וועט קומען", רבינו הקדוש אמר זה: "מיין פייעריל וועט מליען ביו משיח וועט קומען", הוא הבטיח שלא יכבה האש שלו, כן, אז זה שאמרתי אז, זה "עליך אמרתי", "עליך אמרתי מיין פייעריל וועט מליען ביו משיח וועט קומען" (סבא צוחק).

אוי, אוי, זה פלא, פלא, הכל פלא, איך הוא... אם היה איזה גדול הדור, למדן וצדיק ו... כן, אבל לא, איש פשוט כמוני, ועדיין, ואני מכיר את עצמי, איך הוא לקח ישראל בער, הוא קירב אותי מקודם לרבינו הקדוש, כן, נתקרב לרבינו הקדוש במסירת נפש כזה, בגבורה כזו, בגבורה כזה, כן.

ואחר כך עניין המכתב, ענין המכתב, שישים שנה הוא חי הוא נמצא בעולם, כן, חתיכת נייר דק, חתיכת נייר איך הוא מתקיים שישים שנה? גם בן אדם שישים שנה הוא כבר איש זקן, כן, וחתיכת נייר הוא חי שישים ושלושה שנים, איך הוא

## שיחות

נמצא בעולם? וגם הוא היה בסכנות גדולות, אני שלחתי את זה לפולניה לפני המלחמה, לפולניה, והם החזירו לי, ואני קיבלתי אותו בדואר, וזה היה גם, גם, גם, כן, אוי, אוי, אוי...

אז השם יתברך שלח את אהרון (פן יל), הוא על ידו!, ולוא אהרון לא היה מתגלה המכתב

אוי, אוי, אוי, המכתב הוא שישים שנה היה יושן, לא, לא עשה כלום, שום, שום פרסום בשביל זה, כן, ואחרי שישים שנה הוא נתעורר, נתעורר לאט, לאט, כן, ואומר: "הנני, אני באתי עכשיו, אני בא, כן, לתקן העולם" (סבא צוחק)

...אוי, אוי, אוי, נו, הי, אני מברך אתכם בכל לבי, "שהשם יתברך יברך אתכם בכל מיני ישועות, בכל מיני הצלחות [אמ]" והעיקר שנוכה להתקרב להשם יתברך באמת אנחנו זורעינו [אמ] כן, ודורותינו וכל עם ישראל, שנוכה לתשועה שלמה, לחזור לתורה, לחזור לאמונה, והכל יהיה, בוודאי, על ידי רבינו רבי נחמן, ככה הוא גילה, כן.

... ושישים שנה היה לגמרי בסוד, לא ידע, לא... רק הילדים שלי סיפרתי להם העניין, כן, וגם כן היה אחרים, יחידי סגולה שהיו צדיקים קדושים וחברים שלי, אני סיפרתי להם, והם

## אשרינו

קיבלו את זה, פלא, איך, איך אפשר לקבל את זה? זה למעלה  
מן הטבע, נו, והם קיבלו את זה.

אני הראיתי את זה בירושלים לבעלי מקובלים גדולים  
בירושלים, והם, והם נשתוממו, הם התרגשו מזה כל כך,  
על-כל-פנים אני לא צריך להביא עדים, זה הוא עד, הוא עד  
על לעצמו, רק לראות החתימה של רבינו עם נקודות "נ, נ, נ  
נְחֻמְ נְחֻמְ מאומן", זהו החתימה, החתימה הזו, רבינו הקדוש  
בחיי הוא חתם שמו על מכתביו 'נחמן', 'נחמן', ופה כתוב "נ  
נְחֻמְ נְחֻמְ" עם נקודות, 'מאומן', לא.  
העולם, כל העולם יודעים מרבי נחמן מברסלב, כאן כתוב  
'מאומן' כי הוא שוכן באומן, בן.

וגם בן הוא גילה לי, זה שאני לא עשיתי תענית בשבעה עשר  
בתמוז. אף אחד, אף אחד לא ידע, בן, אני יעשה חילול השם,  
שיגידו חסידי ברסלב אינם מתענים בשבעה עשר בתמוז? זה  
היה בסוד, בן, וכתוב כאן "סמן י"ז בתמוז יאמרו שאינך  
מתענה", סימן שרק אני, רק אני והשם יתברך ידענו מזה, זה  
הסימן.

וגם בן פה 'בתמוז' עם נקודות, שווא ב', פתח ת', פתח,  
'בתמוז', רק זה...



## אשרינו

"נהנתי מאד מעבודתך" זה דבר אחד, "ועליך אמרתי" זה עוד דבר, זה שני דברים, "עליך אמרתי", מה אמרתי עליך? רבינו הקדוש אמר בחייו שיחה: "האש שלי תוקד עד ביאת המשיח", ככה הוא, ככה כתוב בספר "חיי מוהר"ן", ופה הוא מגלה, זה אמרתי, מה שאמרתי: "מיין פייעריל... האש שלי תוקד עד ביאת המשיח", עליך אמרתי, זה אמרתי עליך,

**שעל ידי יהיה מאיר**

**האור עד ביאת המשיח,**

"עליך אמרתי את זה!",

## חיים של שמחה

רק העניין הוא תפילה - להתפלל כל אחד להשם יתברך כל יום, כל מה שחסר לו, כל מה שצריך לבקש רחמים מהשם יתברך. שנוכה ליראת שמים ולשמור התורה והמצוות. ואם חס ושלום נופלים, יש רבינו רבי נחמן שהוא לא נותן ליפול, לא נותן לנו ליפול!

אז העיקר זה רבינו הקדוש רבי נחמן, אני לא כלום, בן. והעיקר ללמוד ספריו ולקיים מה שהוא לומד אותנו ולהאמין, ולהאמין לו מה שהוא אומר.

זה מן השמים, זה כל חיותינו ותקוותינו, והוא, השם יתברך הביא אותנו לעולם עכשיו בחושך הזה, שיהפוך, שיקרב כל העולם להשם יתברך ולתורה ולאמונה בשביל האמת, בן. זה העיקר - העיקר להאמין בהשם ולהתפלל להשם, להאמין שהשם יתברך ברא אותנו והוא רוצה שאנחנו נאמין בו ונאמין בתורה ובמצוות ונהיה בנים אצל השם יתברך, זהו התכלית, זהו החיים, בלא זה אין חיים כלל, בן.

בלא זה, בלא תורה, זה, זה לא חיים! זה חיים - חיים של מין בהמה. יש בהמות שהולכים על ארבע רגליים, ויש בהמות

## אשרינו

שהולכים על שתי רגליים. בעולם מסתובבים בהמות על שתי רגליים ומדברים גם כן אוי, צריכים בפשימות לדבר בפה, מה שהעיניים רואות בספר, לדבר בפה ולהאמין שהשם יתברך שומע כל תפילה. אפילו רצון טוב שיש לנו, השם יתברך יודע הכל ועוזר, ועוזר לנו ורוצה לעזור לנו.

אנחנו קיבלנו התורה ואנחנו עם התורה, עם השם, כן, ואנחנו כל חיותינו התורה והמצוות, זה כל החיות. רבינו הקדוש אומר: "מה יש לאיש ישראלי לעבוד בזה העולם? מה יש? איזה עבודה יש לו? להתפלל וללמוד ולהתפלל!", זה העבודה שלו!"

צריכים לחפש כמו שמחפשים אוצר, לחפש ולהכין איך נזכה לחיות חיים של תורה ואמונה, חיים של שמחה. אנחנו צריכים להתגעגע לזה, ולהתפלל להשם על זה, שנזכה להכיר את השם יתברך, שנזכה להאמין בהשם ולשמור על התורה והמצוות, זה העיקר החיים, זהו!

העיקר הלב, להתגעגע ולאמר להשם: רחם עלי שאזכה להכיר אותך ולעבוד אותך באמת, באמונה, כן, זהו, זהו עיקר החיים, זהו, חיים של אמונה וביטחון, חיים של שמחה.



# יש אומן בעולם

[זה, זה חדשות אמיתיות]

אה?

[זה חדשות אמיתיות]

הנסיעות לאומן על ראש השנה?

[לא, לא, בירושלים]

(פבא גוער): בירושלים, נו!!! נו!!!

[שלום, רבי ישראל]

יש חדשות?

[אני לא יודע]

לא יודע, אתה גם כן לא יודע?

[לא יודע]

...בל העולם, שיש אומן בעולם. יבואו מכל העולם לאומן

אווירונים הרבה יבואו לאומן בערב ראש השנה. יהיה, הווו,

הווו,

יהיה שמחה בכל העולם, יש אומן, יש אומן בעולם!, אה אה

,אה,

## אשרינו

יבואו מן אמריקה, מכל העולם יבואו לאומן ...

ציונים, 'מה?', 'מה?', 'מה? לאיפה לנסוע?' ...

יגיעו, יגיעו לאומן. המטוסים, בן, כל היום יבואו ...

...לאמר לכל הכופרים, לכל הציונים: שיש אומן בעולם!

מאנגליה ומכל העולם, כל היום יבואו אווירונים ...

ריבוננו של עולם הוא מכריז ומודיע לכל העולם, שיש אומן בעולם.

יש אומן בעולם, מה אתם הושבים?

...בל האווירונים מאנגליה ומרוסיה ומאטליה, מכל המקומות יבואו, כולם לאומן!!!

*[מי ישלם?]*

ישלם מי שישלם, ישלם! זה בחינם, הלוך וחזור בחינם ...

אומן, לכולם הלוך וחזור

*[אפילו עם כסף אני מוכן לשלם]*

## שיחות

בן!

*[מתנה כזאת עוד לא היה בעולם, זה מתנה]*

כסף לא כלום, העיקר אומן!

להודיע לכל הציונים, שיש אומן בעולם, שידעו שיש אומן בעולם.

יכולים לנסוע הלוך וחזור בחינם לאומן, מי ישלם? אני, אנחנו לא יודעים ...

כל האווירונים יגיעו לאומן. כל האווירונים מכל העולם יבואו לאומן

מי הם הציונים? אני לא צריך להם, יכולים ללכת ולנסוע לאיפה שרוצים

"כולם יבואו אלי". כל האווירונים וכל העשירים, כל הכסף יבואו לאומן

*[סבא, מי הם הציונים? מי הציונים? מי זה הציונים?]*

הציונים? שלא רוצים לשמור התורה, לא רוצים לקבל התורה, ילכו, ילכו לגויים!

לאומן בחינם הלוך וחזור!

# לא בשביל כבוד

[סבא, שלום] אה, שלום עליכם

[אהרון, אהרון התקשר אלי] נו

[בשילה, בשילה] שילה

[ביום ראשון יודה שם ילדים מכותה א' עד כיתה ו'] ילדים קמנים

[מגיל 10 עד 12, או-8 עד 12] טוב

[או בן אנחנו רוצים, אבל הוא אמר לי שנמסור לכם, שאתם תהיו, תכינו את עצמכם

שמדברים עם ילדים] לדבר עם ילדים?

[על "סיפורי מעשיות", רבינו הקדוש] נו, השם יתברך יעזור לנו בדיבורים..

אנחנו בדורות אלו, אנחנו רחוקים לגמרי מכל וכל

נו, ואף-על-פי-כן השם יתברך רחמן, "חסדי ה' כי לא תמנו"

אפילו בדורות אלו, אפילו כמו שאנחנו, אם אנחנו מבקשים

אמת, לא רוצים כבוד ולא רודפים אחר הכבוד...

אנחנו צריכים רק למסור עצמנו להשם יתברך שיעזור לנו

שנוכח לדבר דיבורי חן, דברי אמונה, כי אנחנו רחוקים לגמרי,

זה הכל בחסד, הכל באמת והכל בחסד, בן, זה אמת

אפילו אנחנו הגדולים, אנחנו, שנדמה לנו שאנחנו רוצים, אף-

על-פי-כן אם אנחנו עושים העניין שלנו בדרך כמו בדרך קבע,

בדרך רגיל.....

## שיחות

העיקר הוא שהלב יבער כל כך להשם יתברך, - 'אולי כשאני אתראה עם ליזור או עם ישראל בער, אולי יצא מזה מובה להתקרב להשם יתברך', אם לא בשביל זה, רק בדרך רגיל זה, זה...

אני חושב שזה אתמול היה אצלי ציבור גדול, תלמידים הרבה, חסידים הרבה... ואני באמת, אני לא מסוג הזה לבוא אלי לבקש בקשה

אני זוכר העניין שלי, הקשר שלי עם רבי ישראל (קדונו), אני הייתי כל הזמן, כל השנים לא יכולתי רגע בלי רבי ישראל, לא יכולתי לחיות בלי רבי ישראל, כי היה בנינו קשר כזה ואהבה כזה שהיא מיוחד בעולם, שזה לא רגיל.

כי העניין שלנו: אני כל כוונתי לא היה בשביל לתת כבוד לרבי ישראל, כל כוונתי היה לחפש אולי אני אמצע איזה אור, אולי הוא יכול להביא לי איזה אור - איך לעבוד ה' באמת. זה העיקר.

וגם כן הוא אותו דבר, הוא לא חפץ בתלמיד כמוני - רק בשביל זה: אולי יצליח להאיר בי איזה ניצוץ מרבינו הקדוש, שיהיה לי מובה בעולם הזה ובעולם הבא.

זה היה העיקר כוונתנו ועיקר הקשר שלנו, בשביל זה הצלחנו, שיש לו קיום. כבר יש שבעים שנה מרבי ישראל, והעניין שלו לא נפסק,

## אשרינו

הוא התחיל ממני, התחיל הרבה קודם לפני ממני, אבל זה היה כל עיקר העבודה שלו, המטרה שלו: להשאיר בעולם הזה את האור של רבינו, להכניס באנשים.

וזה היה עיקר הכוונה שלו, לא להרכות כבודו ולפרסם, שיהיה מפורסם 'רבי ישראל', 'רבי'... אדרבה, מצד זה היה צנוע כזה שאין בעולם צניעות כזה,

הוא בכה לפני השם יתברך והוא עבד השם בכל כוחו, בכל נפשו ומאודו, כמו שכתוב "בכל לבבכם, ובכל נפשכם", אבל גם כן אנתנו אם רוצים להצליח, אז אנתנו צריכים לחפש אמת, בכל ענין, רק אמת.

אני רוצה ללכת ארבע אמות או יותר, בשביל אולי על ידי זה אזכה לשמוע איזה דיבור שזה יהיה לי טובה לעבוד את ה' יתברך, זה עיקר החיות

אוי וי, זה, אוי, זה אמת, זה ענין רבינו הוא רק אמת, היא אמת, היא אמת זך וצח כזה שעדיין לא היה בעולם אמת כזה. כל הצדיקים הם הולכים בדרכי האמת, אבל יש אמת, יש בן, האמת של רבינו הוא תכלית השלמות שאין שלימות אחריו,

העניין הקשר שלנו עם רבינו, זה רק אמת, כמו שהייתי עם רבי ישראל (קרוינג), הוא האמין ברבינו,

## שיחות

אמונה כוזבית זה לא כלום, אמונה של שקר, "אני מאמין", אבל זה לא כלום, לא שווה כלום, אדרבה זה מזיק, זה לא כלום,

רבינו הקדוש אמר: לפני ביאת המשיח, בדורות האחרונים, יהיה שני קליפות. ככה אומר רבינו, קליפה אחת: הכפירה, לא להאמין לא לתורה, לא ירצו להתקרב לה' יתברך, 'כפירה', זה קליפה אחת. והקליפה השנייה: הוא האמונות כוזביות.

כן, אבל שניהם הם קליפות, עדיין זה בחינת עמלק, אין לו קיום ולא יוצא מזה כלום, אדרבה זה מזיק,

ורבינו הקדוש הוא אמונה, אמונה צח כזה שעדיין לא היה בעולם, שרק הוא יכול להכניס בלבנו התכלית האחרון, האמת, שהעיקר הוא לעבוד השם, בלי לקחת כבוד ופרסום, כי עם כבוד ופרסום, אז אין כלום, זה אמונות כוזביות, זה לא, זה, זה לא אמת.

אוי, ריבוננו של עולם, אוי, ריבוננו של עולם, אנחנו, אם אומרים, זוכים לומר "ליקומי תפילות" ו"ליקומי עצות", "ליקומי הלכות", "ליקומי מוהר"ן", הכל, זה הכל תקוותנו וכל חיותנו וכל יהדות שלנו, זה הכל, על כל, על-כל-פנים...

הכל תלוי בידינו כפי שאנחנו מוכנים למסור נפשנו לחפש האמת, לא חס ושלום להיות תקוע בכבוד, בפרסום והבלי עולם הזה, זה, זה הכל לא כלום, לא שווה כלום.

## אשרינו

אני ראיתי האמת, את רבי ישראל (קדונו), אני נתגדלתי בין גדולי ישראל, הם היו לומדים תורה והיו כשרים ורצו, אבל לא היה להם כלים - 'אין אומן בלא כלים', זה לא היה להם, הם היו מתנגדים, הם היו מתנגדים, אז לא היה להם, לא היה להם כלום.

אבל באמת, אם הם היו אנשים כשרים באמת, הם היו בורחים מאמונת כוזביות, והיו זוכים לראות את האור של רבינו ולא היו מתנגדים.

כמו שרב מוטל (מסלונים) בסוף הוא ביטל את ההתנגדות, הוא, הוא מפתח, הוא היה איש כשר והוא רצה, בשביל זה השם יתברך ריחם עליו והוא עשה תשובה בחייו, הוא עשה תשובה, תשובה דתשובה. זה, זה תשובה גדולה, כי הוא היה אדמו"ר שלהם, והם כולם היו משוקעים מדור לדור, מדור דור בהתנגדות, ואפילו הוא אמר שהוא לא מתנגד, אז הם לא, בזה הם לא, לא הסתכלו עליו, 'יקום אחר', כן, אבל בזה שהוא אמר שהוא לא מתנגד, "מה? מי אתה? היו גדולים כאלה והיו מתנגדים", והם לא קיבלו ממנו (סבא צוחק), אבל אם הוא היה, היה זוכה, אם הוא היה מחפש אמת..

מה זה אמת? לא בשבילי, הכל, התורה לא בשביל כבוד שלי ולא בשביל בני, לא בשביל הדורות שלי, - התורה בשביל השם! ולא בשביל יהיה כבוד וכסף, פרנסה וכסף.



## שיחות

כי אצל העולם, כל זמן שחיים, יודעים שהכסף לא כלום, אבל כל זמן שהאדם חי הוא רוצה כסף, כן, כסף וכבוד, שני דברים. ואי אפשר לצאת מזה רק על ידי ה'בעל תפילה', הוא מוציא מכסף ומהתאוות ומכל העוונות וזה עיקר התיקון, כן, ה'בעל תפילה', וודאי

אם אני אומר לך או לך, אני אומר לך, לי בעצמי, אני יודע שאני רחוק מכל זה.

רבי ישראל (קרוני) היה רבי ישראל, אבל גם אני הייתי יכול יותר מרבי ישראל, כן. זה רבינו הקדוש, כשהוא נותן מתנות, הוא נותן למושהו שהוא מתנגע, שהוא בוכה, הוא מתנגע, אז יש לו מתנות... הוא נותן מתנות, הוא בא לחתונה והוא נותן מתנות.

מה זה שמחה? מה זה השמחה? כסף או כבוד? מה זה שמחה? השמחה הוא רק אמת וך וצח.

יש בעולם כבר הכל מה שאנחנו צריכים, אבל זה בדינו, מצדו, מצד רבינו הוא מוכן לתת לנו כל המתנות, כן, הכל, יותר מרבי ישראל, אבל זה תלוי, הכל בדינו כפי הרצון, כפי שמוכנים להקריב את כל אשר לנו בשביל ה' יתברך. והעיקר הוא לא להשגיח, לא להסתכל על הבלי עולם הזה, על כל העולם, רק על האמת.

האמת הוא רק להתפלל, לזכות להתפלל לה' יתברך באמונה, באמת, בתמימות...

## לכו נרננה

תמיד הלכתי לשמוע איך רבי ישראל (קרדונר) אומר: כשיבוא משיח, יאמרו כולם: "לכו נרננה להשם, נריעה לצור ישענו, נקדמה פניו בתודה, בזמירות נריע לו (סבא צוחק), כי אל גדול ה', ומלך גדול על כל אלוקים, אשר בידו מחקרי ארץ, ותועפות הרים לו, אשר לו הים והוא עשהו, ויבשת ידיו יצרו, באו נשתחוהו ונכרעה, נברכה לפני ה' עשנו, (סבא צוחק), כי הוא אלוקינו, ואנחנו עם מרעיתו וצאן ידו, היום אם בקולו תשמעו, אל תקשו לבבכם כמריבה, כיום מסה במדבר, אשר ניסוני אבותיכם..". אה (צוחק)

כשיבוא משיח, אז יאמרו כל אחד לחברו: "לכו נרננה לה', נריעה לצור ישענו, נקדמה פניו בתודה, בזמירות נריע לו, כי אל גדול ה', הוא מלך גדול על כל אלוקים" (סבא צוחק).

אוווווווו (סבא צועק אוי, ומאריך בצעקה) "אשר לו הים והוא עשהו, ויבשת ידיו יצרו, באו נשתחוהו ונכרעה, נברכה לפני ה' עשנו, כי הוא אלוקינו, ואנחנו עם מרעיתו וצאן ידו, היום אם בקולו תשמעו" (סבא צוחק).

## שיחות

יהיה, על-כל-פנים יהיה שמח מאוד, כשיבוא משיח, אז יהיה שמחה גדולה מאוד בכל מקום, בכל בית, כולם ירקדו וישמחו, רק יהיה עבודה אחת - ירקדו וישמחו (סבא צוחק).  
ירקדו וישמחו בכל דיבור שגילה רבינו בעולם, של השבע בעמליר'ם, של הבעל תפילה, של כל ה"סיפורי מעשיות", מי שמע כזה? מי ראה כזה? מי ראה כזה? עוד לא היה בעולם דבר כזה, פלאות כאלה, מעשה של הבעל תפילה, לא היה, לפני רבינו ז"ל, לא היה המעשה, וגם ה'בעמליר'ם' לא היו (סבא צוחק).  
אבל כשבא רבינו, אז בא המעשיות וה"ליקומי מוהר"ן" ו"ליקומי הלכות",  
יהיה מה שאין לנו שום השגה,

כשיבוא משיח, יגיד כל אחד לחברו: "לכו נרננה להשם, נריעה לצור ישענו, נקדמה פניו בתודה, בזמירות נריע לו" (סבא צוחק),  
אז יאיר כל התורה, יאיר בכל העולם,  
עד רבנו עוד לא היה המעשה של הבעל תפילה, המעשיות של הבעמליר'ם, המעשה, כל המעשיות לא היה, אבל כשיבוא ויתגלה, יהיה שמחה כזה בעולם, שלא ראינו, מה שיש דבר כזה בעולם (סבא צוחק),

אוי, רבנו של עולם, כמה הוא (ר' ישראל קרדונר) היה בוכה לפני השם יתברך והיה מתגעגע מאוד לכל דיבור של המעשה, של



## שיחות

איך הוא הלך, אף אחד לא ידע, הוא הלך ליער והוא בכה וצעק להשם יתברך: "רחם עלי, רבונו של עולם, אבאל'ה, אבאל'ה" (סבא צוחק)

אוי, רבי ישראל (קרהונר) עליו השלום כל כך בכה: "ריבונו של עולם, אבאל'ה, רחם עלי, הא, אני כל כך רחוק, אני לא מרגיש טעם מן התורה ומן התפילה, אני רחוק מאוד, רחם עלי, רחם עלי, רחם עלי, אבאל'ה, אבאל'ה" (סבא צוחק).

הוא היה בוכה לפני השם יתברך, היה כל השולחן היה רטוב מהדמעות, וגם הרצפה היה כמו ששופכים מים. בן, ככה היה הלב בוער להשם יתברך, בן,

היה... מי שראה הפנים שלו בזמן שאמר: "ריבונו של עולם", בזמן שהוא אמר: "אבאל'ה, אבאל'ה", מי יכול לתאר? דביקות כזה, מתיקות כזה, אה, הוא היה יחיד עם השם יתברך, והוא דיבר אתו, הא הא הא, בן, כמו עם אבא רחמני, אה, אה, אה, מי יכול לתאר? מי יכול לשער? געגועים כאלה, חיים כאלה, בן,

הוא היה בוכה לפני השם יתברך ולפני רבי שמעון בר יוחאי, הוא היה בוכה ומתגעגע כל כך, יכול היה...

## אשרינו

גנרל גדול אחד, נסע עם צבא, הוא שמע איך רב מנדל ליטוואק היה אומר: "אבאל'ה, אבאל'ה, אבאל'ה", הוא עמד, או עמדו כל החיילים, ואמר להם: "שמעו מה שאומר זה, שמעו, מי, מי, מי שמע כזה?", הוא לא יכול ללכת הלאה, הוא עמד, וכל החיילים עמדו ושמעו הקולות וההתבודדות של רב מנדל ליטוואק, כן, או הגנרל הגדול אמר לצבא: "אם אני היה בידי, הייתי נותן לו, כל מה שהוא רוצה הייתי נותן לו", והלך (סבא צוחק), "אם היה בידי, הייתי נותן לו כל הבקשות, כל מה שביקש" (סבא צוחק).

לראות, לשמוע הדיבורים של המעשיות, זה התבודדות של רבי נתן, ההתבודדות קצת, טיפה מן הים, ההתבודדות של רבי נתן זה ה"לקוטי תפילות", או אמר זה הגנרל הגדול לצבא: "אם אני היה בידי, הייתי נותן לו כל הבקשות, כל מה שהוא רוצה הייתי נותן לו" (סבא צוחק).

מי יכול לשמוע דברים כאלה שבערו כאש, והיה עם השם יתברך ביחד והיה בוכה לפניו: "תן לי, ריבוננו של עולם, אני לא יכול להתפלל, אני לא מתפלל, אני אוכל כמו שאני אוכל, מה יהיה ממני התכלית?" (סבא צוחק).

התבודד בכל יום בקולות כאלו, בלב כזה, מי רואה? אנחנו לא יודעים כלל מה שנעשה בעולם, רק רבינו הקדוש גילה טיפה מן הים, מה שיש בעולם, חיות כזה, שיש לנו תורה כזו ויש לנו

## שיחות

חיים כאלה, מתיקות כאלה, חיים כאלה, אנחנו לא יודעים כלל, ישנים, אוכלים וישנים (סבא צוחק).

אוי, מה שיש, רק לשמוע ההתבודדות של רבי ישראל (קרדונר).  
- בשביל זה, בשביל זה, בשביל זה, - התבודדות כזה, וממש היה יכול...

כמו הגנרל אמר: "אם היה בידי, הייתי נותן לו כל מה שרצה, שביקש, הכל הייתי נותן לו" (סבא צוחק).

אין בעולם חיים כזה, מתיקות כזה, חיים כאלה אין בעולם, רק רבינו הקדוש הוא גילה טיפה מן הים, מה שיש, גדולות הבורא יתברך, נפלאות...

הוא אמר "ליקומי תפילות", מי יכול לשער מה שהוא הרגיש בכל דיבור ודיבור של ה"ליקומי תפילות"

הוא היה חי חיים כאלה, חיים טובים, חיים מתוקים כאלה. העולם לא יודעים - רק לישון ולאכול, מה זה?!

אה, הדמעות יצאו כמו מים, יצאו מעיניים כמו מים, והיה חי חיים כאלה, חיים מתוקים כאלה, חיים של אמונה, של במחון, חיים של גבורת השם,  
"אתה הראית לדעת, כי השם הוא האלוקים, אין עוד מלבדו",

## אשרינו

אה, אה, אה, לראות תפילה כזו, קול כזה, געגועים כאלה, זה לא מהעולם הזה, זה ברסלב, העולם לא יודעים כלום מה שיש לנו, אוי,

כשיתגלה משיח, יאמרו אחד לחברו: "לכו נרננה להשם, נריעה לצור ישעינו, נקדמה פניו בתודה, בזמירות נריע לו", אז יהיה שמח מאוד (סבא צוחק) ...

... (סבא צוחק) היו שנותנים כל ימי חייהם, כל ימי חיינו, לשמוע רק דיבור אחד שיצא מפי רבי ישראל (קרונו) בהתבודדות: "אוי, ריבנו של עולם, אבאל'ה, אבאל'ה" (סבא צוחק), אבל 'אבאל'ה' שלי לא כמוהו, הוא אמר: "אבאל'ה" - היה אש,

רבינו הקדוש אמר: "אם היינו שומעים ויודעים שיש ריבנו של עולם כזה בעולם, היו כולם, לא רצו לעבוד להרויח כסף ו... רק לעבוד השם", כך, וככה יהיה (סבא צוחק),

כשיבוא משיח, אז יהפוך כל העולם, אז יהיה לו עבודה קשה מאוד, משיח הוא צריך להפוך כל העולם, מהפך אל הפך (סבא צוחק),

"אז אהפוך על כל העמים שפה ברורה...", אוי, "ריבנו של עולם, ריבנו של עולם", ריבנו של עולם, לא יכול ללכת מ'רבונו של



## שיחות

עולם', 'רבנו של עולם' היה פה, היה פה, לא יכול ללכת!, לא, לא, לא רצה ללכת!, וזה טוב, יש יותר טוב מזה להגיד 'רבנו של עולם'? (סבא צחק).

ברוך השם אני כל שמחתי, אני שמח שזכיתי לשמוע דיבור אחד מהתבודדות של רבי ישראל (קרדונר), זה ים, ים, ים הגדול, דיבור אחד, 'רבנו של עולם' היה ים, נעשה ים (סבא צחק), אה, אוי...

...אני היה לי גם גדול, לולי הייתי מכיר את רבי ישראל (קרדונר), הייתי מת מזמן, לא ידעתי כלל מחיים, מחיים כאלה שיש כבר "ליקוטי מוהר"ן", "ליקוטי הלכות", "ליקוטי עצות",

אני שמעתי הקול שהוא היה מדבר, רבי ישראל קרדונר היה מדבר עם השם יתברך, אני זכיתי לשמוע קול כזה, שלא, כל העולם לא יודעים כלל מזה, קול כזה, מתיקות, חיים מתוקים כאלה, לא יודעים כלל מה שיש בעולם.

מה שעובר עלי הכל טוב, רק טוב, "טוב השם לבל..."

...הוא אמר: "רבנו של עולם, אה, אבא, אבא יקרי, אבא רחמני, רחם עלי, אני לא יכול להתפלל, אני לא יכול ללמוד,

## אשרינו

מה יהיה התכלית ממני?" (סבא צוחק), התבודדות שכל העולם לא יודעים כלל מזה, כל העולם לא יודעים כלל מאמונה, מהחיות, כן, אבל זה יתגלה, יתגלה, יבוא משיח ויתגלה הכל, קרוב שיבוא, אה, יהיה שמחה בעולם, שמחה כזה, בכל בית, בכל הרחובות, ולא ישמע רק קולות של שמחה וריקודים (סבא צוחק).

הוא טען עם הפה, עם כל הידיים והרגליים, "ריבוננו של עולם, רחם עלי, אבאל'ה, אבא, אבא יקר, רחם עלי, אתה רחמני, אתה טוב, רחם עלי,

"אני לא יכול, אני רחוק מכל וכל, אני רחוק, אני לא יכול להתפלל, לא יכול ללמוד, מה יהיה ממני?" (סבא צוחק), אה, "אבאל'ה, רחם עלי, אני כל כך רחוק, נתרחקתי מאד, אני לא יכול להתפלל, לא יכול ללמוד, מה יהיה ממני? רחם עלי", אה (סבא צוחק), אוי...

## מה זה נ נח?

(סבא בשיחה עם חולה סרמן):

כל החכמים, החילונים, כל העולם, לא יודעים מה שזה "נ נח". ולאט לאט הם ידעו, כי הם ישאלו: "מה זה? אני, אני רוצה לדעת מה זה?", הם ילמדו את זה (סבא צוחק), וכשהם ידעו ויתקרבו לרבינו, יהיה נעשה עולם חדש!

זה גם חדש, כל העולם שואלים: מה זה "נ נח"?

הלומדים, החסידים הם חושבים: "מה, מה, מה זה, מה זה "נ נח"?" (סבא צוחק), ירושלים, מאה שערים וכל העולם ישאלו: "מה, אנחנו רוצים לדעת מה זה "נ נח"?, יש לכם ניגון, ניגון כזה, ניגון פלא כזה, מה זה?"

הם באים ומספרים לנו: "שמענו ניגון כזה "נ נח", אז נתמלא כל צרפת וכל אנגליה מ"נ נח" (סבא צוחק),

איטליה, כל המדינות, סין, הם ישאלו: "מה זה "נ נח"?" (סבא צוחק), אין להם שום שאלה, רק על "נ נח", "מה זה, מה זה "נ נח"?" (סבא צוחק)

"נ נח" זה ניגון שהוא מסוגל לרפאות כל המחלות, זה הניגון, אתם יודעים מה זה הניגון? "נ נח" (סבא צוחק), זהו, הם יתפלאו, "מה זה?"

## אשרינו

הם רואים בעיניהם, מחלה כזה שאין לה רפואה, סרמן, ורבינו הקדוש אומר למחלה: "תלך", או מתחיל ללכת!, והעולם אומרים: "מה זה, מה, מה קרה? איפה הוא הלך?"  
אני שואל גם כן על היצר הרע שלי: "איפה הלך? הוא מת? אינו, איפה היצר הרע שלי?" העולם הזה הוא יצר הרע, ואיפה הוא היצר הרע שלי? נעלם, נעלם לגמרי! (סבא צוחק).  
אנחנו, כמה שאנחנו יודעים מרבינו, ככה היצר הרע הולך ומתרחק ונעלם. הוא הורג אותנו עם כל החיילים שלו, כן (סבא צוחק), זה פלא.  
מיום בריאת העולם לא היה כזה, רק עכשיו מתחיל להתגלות "נ נח".

זה נהר חדש, ניגון חדש בעולם - "נ נח",  
כל בני ישראל, כל ארץ ישראל שואלים: "מה זה "נ נח"?" הם לא יודעים מה זה (סבא צוחק).  
אז עכשיו ברוך השם אנחנו יודעים שרבינו הקדוש גילה את זה שהוא, שהוא זה "נ נח" (סבא צוחק)  
עכשיו הגיע זמן הגאולה, התחיל להתעורר קצת, רבינו (סבא צוחק) מישהו שמע דבר כזה "פתק"? ירד פתק מן השמים? פתק? (סבא צוחק). לא שמענו מזה, מעניין פתק, פתק כזה, לא שמענו. למי יש בעולם פתק כזה? "עליך אמרתי" (סבא צוחק).  
כל החכמים, החילונים, כל העולם, לא יודעים מה שזה "נ נח". ולאט לאט הם ידעו, כי הם ישאלו: "מה זה? אני, אני רוצה

## שיחות

לדעת מה זה?" הם ילמדו את זה (סבא צוחק), וכשהם ידעו ויתקרבו לרבינו, יהיה נעשה עולם חדש!  
זה גם חדש, כל העולם שואלים: "מה זה 'נַןְ'?" (סבא צוחק).  
הלומדים, החסידים הם חושב: "מה, מה, מה, מה זה 'נַןְ'?" (סבא צוחק)...

ירושלים, מאה שערים וכל העולם ישאלו: "מה, אנחנו רוצים לדעת מה זה 'נַןְ'?" (סבא צוחק), יש לכם ניגון, ניגון כזה, ניגון פלא כזה, מה זה?" (סבא צוחק)

אימליה, כל המדינות, סין, הם ישאלו: "מה זה 'נַןְ'?" (סבא צוחק), אין להם שום שאלה, רק על "נַןְ", מה זה, מה זה "נַןְ"?" (סבא צוחק)

"נַןְ" זה ניגון שהוא מסוגל לרפאות כל המחלות, זה הניגון, אתם יודעים מה זה הניגון? "נַןְ" (סבא צוחק).

זהו, הם יתפלאו, מה זה?, הם רואים בעיניהם מחלה כזה שאין לה רפואה, סרמן, ורבינו הקדוש אומר: "תלך", אז מתחיל ללכת! והעולם אומרים: "מה זה? מי? מי? מה? מה קרה? איפה הוא הלך?"

אני שואל גם כן על היצר הרע שלי: "איפה הלך? הוא מת? אינו, איפה היצר הרע שלי? אני נולדתי. העולם הזה הוא יצר הרע, ואיפה הוא היצר הרע שלי? נעלם, נעלם לגמרי!" (סבא צוחק)...

## אשרינו

אנחנו, כמה שאנחנו יודעים מרבינו, ככה היצר הרע הולך ומתרחק ונעלם (סבא צוחק) [בן] הוא הורג אותנו עם כל החיילים שלו, בן (סבא צוחק), זה פלא.

והם ישאלו: "מה הוא מספר לעולם? שיש "נַןְ" פה? (סבא צוחק)

אני זכיתי לראות בעיני ובליבי, מה ש... מה שזכיתי לראות ולשמוע פלאות כאלה,

תפילה כזו, עבודת השם כזה, אמונה,

אמונה כזה, אמת כזה, לא רואים

מיום בריאת העולם לא היה כזה, רק

עכשיו מתחיל להתגלות "נַןְ" (סבא צוחק).

## קל ויפה, אומן

שמה יש, כל הרפואות וכל הישועות

[אומן]

אה, אה, אה, אה, יהיה, מה שיהיה בעולם, איזה שמחה, נו

[יהיה חתונה יפה]

כולם נהיה תמים ויהיה העולם מלא שמחה

הרוסים בכל שנה נתחדשו, הם יראו שיש... יותר - משנה

קודם, כן, יש הרבה יותר משנה קודם. יהיה דולרים הרבה, הם

ישמחו מאוד.

[הם יסדרו הרבה מקום]

ויהיה לנו קו מלוד לאומן [ישיר] כן, ישר לאומן.

יש כבר, יש כבר שדה תעופה? [יש שדה תעופה] באומן?

[כן, הוה, היה שדה תעופה של הצבא] אינני יודע

[ועכשיו עשו אותו, עכשיו עשו אותו בשביל כולם] הוא לא צריך צבא, כולם

צריכים אומן, בשביל מה צבא?

## אשרינו

[רכינו אמר]

יוא

[שידוה מכוונה]

בן

[שיקחו את, את האיש הישראלי לאומן ויהודי אורנו למנחה בירושלים]

בן

[באותו יום]

הוא אמר זה בזמן שכל העולם לא יבינו את זה, איך? באוויר?  
יכולים לרכוב באוויר? איך? ורכינו הקדוש הוא אמר: "יהיה  
נסיעות אם, באווירון"

[זה פלא]

הוא גילה את האווירון לפני מאתיים שנה [בן] שלא היה, שלא  
היה... כל העולם לא ידעו מזה. לא האמינו שיהיה, שיהיה  
אפשר לנסוע באווירון, איפה? איך?

[רכינו זה פלא, רוח הקודש]

לא יהיה שום עצבות בעולם, רק שמחה.

"יש ענין..." "יש ענין שנתהפך הכל לטובה", שנתהפך הכל  
למטובה!, נו, מי לא ירצה לנסוע להעניין?

[בן]

עניין זה, שמהפך הכל לטובה.

אף אחד לא ידע, איפה זה העניין? אנחנו צריכים מאוד את  
העניין, איפה הוא? העניין הוא מי שגילה זה, זה העניין!



## שיחות

רבי שמעון בר יוחאי הוא "עיר וקריש מן ש'מיא נ'חית",  
ועכשיו יש "נ'חל נ'ובע מ'קור ח'כמה", מאומן, 'נחמן מאומן'.  
כל העולם לא ידע 'מאומן', רק מ'ברסלב', ועכשיו כולם, כל  
העולם יודעים: 'מאומן', אומן!  
איך? רבינו הקדוש חתם 'נחמן מאומן'  
נשאר השם 'אומן', הוא כל כך נעים המילה 'אומן', קל,  
קל ויפה, 'אומן'

לא יהיה להם שום עניין, רק, רק להתייחד

[בן]

אי אפשר להיות באומן בלי יהדות, או כולם יתייחדו, הם יראו,  
כל הרוסים יראו שזה טוב...

## תתחזק באמונה

(יצחק, הבן של סבא בא אליו לקבל ברכה לרפואה ברגליים, הייתה נוכחת שם גם לאה הבת של סבא):

... "נְחֻמְן מְאוּמֵן" זה הוא ממתיק כל הצרות וכל הדינים.

נעשה מזה ענין,

תתחזק באמונה, תתחזק

רבינו הקדוש, רק לזכור את השם שלו "נחמן מאומן", "נְחֻמְן מְאוּמֵן"

נְחֻמְן מְאוּמֵן" זה ממתיק כל הצרות וכל הדינים וכל העוונות

אנחנו לא, לא יודעים מה שזה, שזכינו עכשיו בדורות הללו, זכינו

לדעת כזה, לדעת מזה, מהסוד הזה, "נְחֻמְן מְאוּמֵן מְאוּמֵן"

יש הרבה לדבר, אבל אני לא יכול לדבר

רק להזכיר את השם "נחמן מאומן" זה ממתיק כל הצרות וכל

העוונות וכל הכפירות שבעולם, שזה כח כזה, כח חדש שלא

היה מעולם.

זה חידוש, פלא כזה שלא היה מעולם, חדש לגמרי!

כדאי להתחזק באמונה ולהזכיר רק השם "נחמן", "נְחֻמְן מְאוּמֵן"

מאומן" רק להזכיר בפה, הוא ממתיק כל הצרות וכל הדינים

וכל הכפירות וכל העוונות

## שיחות

[אבא, אבא, אני רוצה שתברך את יצחק שהוא יהיה בריא]

השם יתברך יעורר רחמים גדולים עליו, שיזכה להתקרב להאמת, באמונה ובאמת, אבל חוץ מזה הכל שקר, כי כשלא מאמינים בהשם, זה הכל שקר, העיקר הוא האמת, שיאמין בהשם ובתורה.

אבל אנחנו צריכים להתחזק באמונה, ותראה גדולות, טובות גדולות.

קודם כל אני הייתי שליח להודיע לך מהשם הקדוש הזה "יְנַחֵם יְנַחֵם מְאוּמָן"

רק זה להגיד בפה השם הזה "יְנַחֵם יְנַחֵם מְאוּמָן", זה ממתיק כל הצרות וכל הדינים וכל העוונות וכל הכפירות, - הכל! הוא מהפך הכל.

אשרי המאמין, אשרי המאמין, אשרי האיש שמאמין בהשם ובתורה.

אנחנו לא מבינים, אבל מאמינים. מאמינים בהשם, ובתורה. קודם כל, רק מה שמאמינים ומזכירים את השם הקדוש הזה, זה ממתיק כל העוונות וכל הכפירות וכל הנפילות, כן, הוא מחדש. חדש, הוא עושה אותנו חדש לגמרי.

מה? אנחנו שבורים מאוד, אנחנו משוקעים בטומאה, אבל דיבור אחד מרבינו הוא מהפך הכל, רק להגיד "יְנַחֵם יְנַחֵם מְאוּמָן" זה מספיק לנו, לרפאות אותנו, להחיות אותנו, לחדש אותנו.

## אשרינו

אם יש חס ושלום איזה צער, איזה דבר לא טוב, או תכף, לך, להגיד השם הקדוש הזה "נְהַיְנוּ נְהַיְנוּ נְהַיְנוּ מאומן", הוא מהפך הכל, כל הכפירות וכל העוונות - הוא מהפך

אשרינו שאנחנו יהודים, שאנחנו מאמינים בתורה ובצדיקים מה שיש, חס ושלום, איזה ייסורים, איזה דבר לא טוב, או זה רבינו הקדוש מהפך הכל רק לטוב, הוא מהפך הרע לטוב

[אבא, יצחק צדיק רפואה] טוב

[יצחק צדיק רפואה] נו, זה בידו

[או אתה תברך אותו, אתה אבא שלו] [תברך אותו] אני, אני לא כלום

[אתה הרבה] העיקר הצדיק, הצדיק [טוב]

או להגיד רק "נְהַיְנוּ נְהַיְנוּ נְהַיְנוּ מאומן" זה מספיק להחריב כל הסיטרא אחרא, כל החושך, זה ענין חדש לגמרי שרבינו הקדוש זכה לזה, בשם הזה מרומז כל מה שעובר על כל אחד מישראל, והוא מהפך הכל לטוב

[אבא, אתה איש צדיק, אתה חבקש מרבינו הקדוש]

אני, אני...

[הוא ישמע לך]

זה השם, זה כל התורה ותיקון כל העוונות וכל הפשעים וכל הכפירות, בן, הוא מהפך לגמרי, לגמרי. אשרינו שאנחנו יודעים מזה, אם לא? אנחנו לא יודעים כלום.

## שיחות

רבינו הקדוש גילה שהשם שלו "נחמן", "נְחָמָן נְחָמָן מאומן"  
- זה מהפך כל העוונות וכל הכפירות וכל הפשעים, וכל דבר  
לא טוב, הוא מהפך לטוב

[לאה: הוא זורח]

[יצחק מה?]

[לאה: הוא זורח]

[יצחק: כן, כן]

זה לא היה מעולם, זה חדש לגמרי, מה שרבינו הקדוש השיג  
את זה, והשם שלו "נְחָמָן נְחָמָן מאומן" זה ממתיק ומבטל  
ומשבר כל הרע, כל העוונות, כל הפשעים, הוא  
מהפך הכל לטוב, כן,

לא עולה בסף,

רק להזכיר את השם "נְחָמָן נְחָמָן מאומן" מספיק!, הוא מהפך  
הכל, כל העוונות וכל הפשעים וכל הרע, הוא מהפך לטוב.

יש ח"ו, על אדם איזה דבר לא טוב? יהפך לטוב "נְחָמָן", תכף,  
תכף הוא יגיד "נְחָמָן נְחָמָן מאומן", שוין! הוא כבר מהפך הכל  
זה באופן אוטומטי, רק מזכירים את השם "נְחָמָן נְחָמָן מאומן",  
זה באופן אוטומטי הוא מהפך הכל לטוב, כל הרע  
וכל העוונות וכל הכפירות וכל דבר, הוא מהפך הכל.  
אל תשכח את זה, תמיד יהיה במח, בלב, "נְחָמָן נְחָמָן מאומן",  
הוא מהפך הכל, מהפך, מהפך,

## אשרינו

אני אקרא לך המכתב: "מאד היה קשה לי לרדת אליך תלמידי היקר להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך ועליך אמרתי מין פייעריל וועט טליען, ביז משיח וועט קומען", ואני חי, בן, כי רבינו הקדוש אמר, שאני - "עליך אמרתי", - זה לא הפקר, אני חי בנסים גדולים. רבינו הקדוש מחיה את כל אחד ואחד, הוא מהפך כל הייסורים וכל הצרות וכל הכפירות וכל הנפילות, הכל מהפך בדיבור אחד, הכל לטוב.

התחזקות, "חזק ואמין", קבלתי מכתב והוא אומר לי: "חזק ואמין בעבודתך", נו, נו, אם הוא אומר "חזק ואמין", צריכים אנחנו לקיים ולהאמין ולקבל, בן, בן. מה שזכינו עכשיו, בסוף הגאולה, שיתהפך הכל, רבינו הקדוש מחיה אותנו ומחדש אותנו, מחדש! אם אדם הוא חולה ואין לו תיקון, הוא מחדש הוא מחדש אותנו, הוא נותן בנו נשמה וכל טוב על-בל-פנים, אבל רבינו הקדוש כותב אלי: "חזק ואמין בעבודתך", "חזק ואמין בעבודתך", אז צריכים להתחזק, להתחזק באמונה, בן, ובוזה לבד אתה מהפך הכל בכח רבינו הקדוש, הכל, להפך, הכל לטובה, הכל לטובה, "יְנַחֵם יְנַחֵם יְנַחֵם מְאוֹמָן"

אוי, אשרינו שאנחנו יהודים ואנחנו מזכירים את השם "יְנַחֵם יְנַחֵם יְנַחֵם מְאוֹמָן", הוא מהפך הכל, מהפך הכל רק לטובה, מחדש הכל, מהפך את הכל.

## שיחות

יהיה לך רגליים חדשים, הכל חדש, כן, ורק "חזק ואמין בעבודתך", באמונה, בעבודת השם, יכולים להתקרב להשם יתברך רק בזה שמאמינים בהשם ובתורה.  
רק, רק להגיד השם הקדוש הזה "יְיָ יְיָ יְיָ נְחֻמְנוּ מִאֲמוֹן" זה הוא מהפך הכל לטוב, כן, זכינו, לרפואות וישועות, הכל, הוא מהפך הכל! רק לטוב.

אם סובלים? תכף "יְיָ יְיָ יְיָ נְחֻמְנוּ מִאֲמוֹן", כן, זהו מהפך הכל הוא חדש, "נחמן", "יְיָ יְיָ יְיָ נְחֻמְנוּ מִאֲמוֹן" זהו עושה הכל חדש, הוא חדש ועושה הכל חדש.  
אמת כזה אין בעולם, אור כזה אין בעולם, זה עולה על הכל, על כל התורה, על הכל.

על-כל-פנים יש לך במה להתחזק ולהתחדש לגמרי, חדש, חדש

אנחנו שבורים מאד, והוא עושה הכל שלם, חדש!  
הוא מחדש!

"חזק ואמין", "חזק ואמין"

התחזק באמונה, בהאמת! זה אמת! כפירה זה שקר, אמונה זה אמת...

...זה טוב כזה, חדש, לא היה מעולם, והוא ממתיק, מבטל ומשבר כל הרע ...

## סוף דבר

שלא תשכח אותי אפילו בבית, לא, אל תשכח אותי! יהיה  
לנו קשר חזק,  
יש לנו קשר חזק.

לחשוב, לא לשכוח מה שאנחנו מדברים

לא על חינם סבלנו גלות כזה, רק כדי שנהיה ראויים לשמוע  
דיבורים כאלה.

אני מזהיר אותך, אל תשכח אותי אפילו לרגע, אל תשכח  
אותי... אל תשכח אותי לרגע אחת...

אני לא אומר גוזמאות.

ריבוננו של עולם, השם ירחם עלינו, הבעל דבר רוצה  
להפיל אותנו תמיד ולהשכיח הכל – מי אתה? מה  
אתה? מה אתה מדבר? מה, מה, מה? בן (סבא צוחק),  
אז הוא רוצה שלא ישאר בעולם דיבורים כאלו, בן,  
זה אצלו, אצל הבעל דבר זה סם המוות, זה לא נוח לו,  
הוא... בן,  
אבל ברוך השם, השם יתברך, "גמרתיו ואגמור",